

7285 II

XII.

A. PROCNER I SKA FABRYKA PRZEROBU
PAPIERU - KRAKÓW -

za ten rezyt zapłacono 16/11 1917 jedną kor. 50, kat.

Belz

O odszkodowanie za stracenie bez sądu
20/11 1917 czterech włościan.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń. (Wir) Poseł Jachowicz i towarzysze
wnieśli do ministra obr. kraj. interpelację, w spra-
wie odszkodowania dla rodzin czterech włościan
z Jełny i Woli Zarezyckiej, w powiecie sanockim,
straconych bez sądu za obronę mienia przed
rabunkiem żołnierzy.

(Walerato zedzieł nys
srebrnia mordowca i
ich ukaranie)

26/11 1917

Nekrologia.

† Dr. Ignacy Tadeusz Baranowski.

Z Warszawy donoszą: 1917

Dn. 25/b. m. zmarł w Warszawie ś. p. Ignacy
Tadeusz Baranowski, wybitny i zasłużony historyk,
dyrektor biblioteki ordynacji hr. Krasińskich. Zmarł
w sile wieku, w którym wielu uczonych rozpoczy-
nało dopiero najbardziej owocny okres życia. Uro-
dzony w r. 1882 w Warszawie, po ukończeniu gi-
mnazjum, kształcił się na Uniwersytecie w Krako-
wie i we Lwowie. Powróciwszy do Warszawy, objął
zarząd biblioteki ordynacji Krasińskich i na tym
stanowisku zaskarbił sobie głęboką sympatię w świe-
cie naukowym. Z wydanych prac ś. p. Ign. Tad.
Baranowskiego wymienić należy: »Komisye porząd-
kowe«, »Z dziejów feudalizmu na Podlasiu«, »Pod-
lasie w przededniu Unii Lubelskiej«, »Wieś polska
między Unią a konstytucją«, »Inwentarze pałacu
Krasińskich«, »Księgi referendarskie«, »Biblioteka
Żałuskich«, »Spis rycerstwa ziemi Wiskiej«, oraz
»Wieś i folwark«. Zmarły jest bratem stryjcznym
znanego publicysty i szefa biura prasowego Depar-
tamentu politycznego p. Wojciecha Baranowskiego.

Sablonypyła VII
pysnotka 5-8 m.
liarbor 18/12 1917

Leszyt XII.

Dyaryusz Krakowski

24 listopada 1917.

do 9/x 1918
Bel

Sztuki na świecie
8/12.1917.

Nekrologia.

† Rektor Stanisław Patschke.

Z Warszawy donoszą nam:

Dn. 8 b. m. zmarł prawie nagle, rektor politechniki warszawskiej, Stanisław Patschke. Ceniony przez kolegów, szanowany przez fachowców w dziedzinie swej specjalności, śmiercią swą okrył żałobą uczelnię, którą kierował i wszystkich, którzy się z nim stykali. Młodziż żywiła dla niego szczególny szacunek, dając często wyraz swym uczuciom podczas uroczystości akademickich, w których zmarły brał zwykle wybitny udział. Urodzony w r. 1871 w Niechcicach, ziemii piotrkowskiej kształcił się początkowo w szkole realnej w Warszawie, a następnie w petersburskim Instytucie technicznym. — W r. 1906 rozpoczął wykłady z dziedziny chłodnictwa w szkole mechaniczno-technicznej Wawelberga i Rotwanda. Pracując ciągle w swej specjalności, zamieszczał wiele fachowych artykułów w »Przeglądzie technicznym« (»Skala bezwzględna przy pomiarze temperatury«, »Termodynamika zjawisk chemicznych w świetle hipotezy Nerosta«). — W r. 1915 powołany został na stanowisko dziekana wydz. mechanicznego wskrzeszonej politechniki warszawskiej; w rok potem został mianowany jej rektorem. W niedawnych wyborach senat zatwierdził go na tym stanowisku. Wykładał ostatnio na politechnice budowę maszyn. Kilka prac osobno wydanych, postawiły ś. p. Patschkego w rzędzie najwybitniejszych specjalistów mechaniki w Polsce.

+ 3/12 1917

18/12 1917 Koncept
z Wawerawy:

Zdobrota moim,
tawna biskupie ci
nawraci legum,
a dziele ci bisk
nie na sto li
gawek.

23 listopad. prątek pogodą 1917. 2
Bar 748 T + 5° R. poziom deszcz

24 listopad. szkota pochmurno
Bar 741. T + 8° R

25 listopad. miedziela, pogodą, poziom deszcz
Bar 730. T + 10° R (i wicher

Od paru dni zapadły brach mgły, ciemno, zapadł

26 listopad. poniedziałek pochmurno
Bar 740 T + 30 R.

Wczoraj dziesięć godzin wczoraj, "zjadł miast"
dużo karmat palcami i bucie nad brachami i
apostrofacji i urodzistym niedzi - "twarzem"
odbył i Latric w tym celu ogroścodzenie i ulu,
brany "pochłóć", i zjadł "zawarcie pokazu".
Czy pokazu za każdą cenę ? ! ? Wierze Latric
ofrany ma pę pę na marce, byle by,
drze nylito wrócić do nurek i chleba i
tytenu, a mieli mi. Larym zastępcie
i pochłania dalej występuje taki ludak?
Mają dalej ludy zalece od "dynastyj" ?

1/1

24 listopada Włoczek pagoda. Bar 747, $T + 7^{\circ} R$
W nocy 27/28 wicher, jakiegoś śladu nie pamiętam
tęcza wznosiła się nad nami i dachem, dachy
wody, echa tłumaczyła się i spadała,
cyfry z góry przedmiotów. Kąty się szeroko
jaśnieją a porażono ciemnością i jaskrawością,
tytuły przed ^{tarasem} i wylęciami cięto
miałem.

28 listopada woda, puszcza

Bar 743. $T + 6^{\circ} R$.

Przy "kolonizacji" ciemności obce i niedobre
w Caterburgu zaprezentował zwycięstwo broni
i wzmocnienie relacji i zharmonizacji.

29 listopada ciemność, jaskrawość

Bar 750 $T + 8^{\circ} R$.

Piekarnie i maszynie zamknięte.

30 listopada prędkość, pagoda

Bar 750 $T + 9^{\circ} R$

Skonsumujmy odmianę małą na o,
płatki — ale i żył na uśmiechu i witali
w swoim czasie!

1 grudnia salata, pagoda

Bar 748 $T + 4^{\circ} R$

Od mądrego człowieka, który wpuścił
brak miłości, a co więcej, myślnie
w postawie, ludzie wzięli sobie braki
z rozumu, zapasów, przez przypadek
przebiegającej miłości — obecnie wypierają.
Jest ci to ubożstwo, a to i gwałt delirium
zakrywa!

Zgłoszenie niedzieli przedmowa

Bar 725 T. + Y. R

Rozmawiajcie formuły, ci do stercza, w
Petersburgu monachi, dwoje do zawięz, a
nie broni — jedni natchnieni na francie
druzy nie — a państwo do potrafiącej
polepszać, zmadrac w ten sposób, kosa,
bije, w alce której zohumatacja ^{Rozmowa} nie
zawiera odległości pokoju. Zarazem
zobaczysz dokumenty dyplomatyczne
z kłopotami, a to, co wrok,
wroci rozkadna publiczna przypuszczenia,
ze Anglii: państwa ani myśla

11/12 1917

— Demonstracja kobiet w magistracie krakowskim. Dzisiaj w przedpołudniowych godzinach przybyło do magistratu krakowskiego paraset kobiet przeważnie z Grzegórek, chcąc się uzalić na trudne położenie, brak chleba, mąki do gotowania, węgli, nafty, nawet ziemniaków. Wiele kobiet miało małe dzieci na rękach lub prowadziło je obok siebie. Kobiety zamierzały z dziedzińca przejść bocznymi schodami do prezydium na I piętro. Przy wejściu na schody próbował je zatrzymać policyant; niebawem jednak wobec naporu ustąpił, a tłum kobiet zapelniał wielką poczekalnię przed biurami prezydenta miasta i wiceprezydentów. Rozległ się płacz i głośne narzekanie. »Od tygodnia chleba nie widzimy! Co damy dzieciom jeść. Ja przy praniu zarabiam 3 korony dziennie, to niemogę kupować bułeczek dla dziecka po 60 halerzy! Po pewnym czasie do poczekalni weszło kilku policyantów. Kobiety przesunęły na ich widok do drugiej połowy sali i utworzyły zbity tłum. Po chwili pojawił się wiceprezydent Rolle. Otoczono go kołem wśród coraz bardziej wzrastającej wrzawy. Nareszcie udało się perswazyom wiceprezydenta doprowadzić kobiety do chwilowego spokoju. Wiceprezydent wskazał, że w poniedziałek wydane będą resztki zapasów, jakie jeszcze gmina posiada.

Krzyk przerwał dalsze wywody; znowu trzeba było uspokajać wzburzenie. Wreszcie same kobiety zaczęły wzywać towarzyszek, aby pozwoliły mówić wiceprezydentowi. W dalszym ciągu p. Rolle wyjaśniał, że gmina poczyniła wszelkie możliwe kroki, aby ludność miała chleb; że o braku mąki i żywności wie p. namiestnik, wie także cesarz. Położenie w Austrii jest trudne. Znowu hałas; kobiety wołają: »Ale panowie z Central chleb i wszystko mają!« Dopiero zapewnienie wiceprezydenta, że trzy wagony mąki przyszły i że od poniedziałku chleb będzie wydawany, przez cały tydzień, zdołało uspokoić kobiety. Po skończeniu wyjaśnień wiceprezydenta, kobiety dopytywały się, czy naprawdę chleb będzie od poniedziałku wydawany, a następnie opowiadały swoje ciężkie położenie z powodu braku żywności. Potem rozeszły się spokojnie do domów.

To się powtórza 3 razy w tygodniu!

O Polsee i rolnikach
Rozwiń i zapamiętaj
wchodzą, wychodzą, co
doznamie rękod
nich - nana-pa-
sprawy Polaków za
wewnętrzny roz-
sypka!

Nie wiadomo za-
jemnie, jaki pro-
wy staną w obec-
berestowici Rosji.

Byłaby to dla
Polaków katastrofa,
gdyby Rosja
wycofała się, co
w ten sposób w-
odwrócić nie od-
daliśmy się Rosji,
ale jeżeli wycofa-
ją się

zà Mucha - Mreany, to budyacy⁴
na wś Taseo, ko Kaatry, budy
si trawzi o Lotaryngs, Belgis i
awg chow, a nie o Pabbe. France
Kaatryj' jednak zimne, waga set, ko
found swachowis mowymy, i Pro:
sali' budy mowty postai do Francji
z milion ludzi, a ony Ameryka
na czas wstawy pomyśly w las
drich to melleie pytaacie.

I gromnia pomyślych parota rucis

Bar 738. $T \pm 0^{\circ} R$ W mow
Ineg podchit mlie, dachy. Tutu
mow mow, mow mow i w mow za
dymka zimawa.

Od d'ri pomyślych mlie pomyśly,
zawozini strukoweli zapasami
wobody gromnia. Decemstowe
kollet, d'ri co d'ri po wliiz do
ber z'ednego kłutku - mlie mow

5 grudnia środa pogoda
Bar 756. T - 3° R

W delegacjach austro-węg. minister
spraw zagr. hr. Czermin wyraził
utwierdzenie Królestwa Polskiego jako
fakt, co delegacje przyjęły do wiadomości.
Jest to także prawne zobowiązanie
dające pełną gwarancję do
trzymania całego utworzenia Królestwa
polskiego.

Światliś demonstrowały kolony, a
po drodze w Lubreczynie poturbowały
trochę kramu żydowski.

6 grudnia czwartek pogoda
Bar 759 T - 4° R

Dyskusje w ośrodkach parlamentarnych Austrii
i Węgier o fakcie konstytucyjnego
przyznania Królestwa polskiego. Mamy
moralne winy nie najgorszej części
głównie. Jedynoliteś będzie wynikiem węgry,

panstwo polskie porowno parstac - Tyko py-
tanie w jakich granicach i warunkach?
Zdaje się nie ulegać wątpliwości po-
tworzenie z nią Galijskiej za cenę korony
na rzecz domu austriackiego. Lawore to
lepiej, niż było przed wojną. Miłota,
rymowski powrót, ukazuje nam
brak powrotu, (choć to pójść na drugi)
choć koalicja nie została zmuszona
hydry, i wreszcie niecoronacem repa-
kacji Rzymu. Już i Rumuni bracia
zjednoczeni o koronację braci. —

7. grudnia piątek, pochmurno

Bar. 757 T - 2° R. - Śnieg gęsty.

8. grudnia sobota M. Borki deszcz

Bar. 747 T + 1° R odwilż.

Śnieg po nastaniu wiatru i kawałkami nie
wiewieje. Śnieg nie może być co niedługo i
nie może.

9. grudnia niedziela deszcz

Bar. 746. T + 2° R.

10. grudnia poniedziałek pogoda mroźna

Bar. 748 T - 4° R.

Wczoraj zerwana polityka namo plachoty
wypraszane gładny tłum do kłopotu,
nie chlepow i do napadu na moczony
kolejowe z żywnością.

Lmasty w Kraluwie lekarz Dr
Schobel porobił bixne zapisy z
majatku swego na cele dobroczyne z
nie w tym 20000 dla Aludemp
Kunepkwin dla prac nad cysterną
jęryka palakrego.

Guayaquil 9 grudnia.

(Reuter) Urzędowo podają do wiadomości, że
Ekwador zerwał stosunki dyplomatyczne z Niem-
cami.

Gabinet polski.

Warszawa 8 grudnia.

(B. kor.) Rada regencyjna zatwierdziła listę mi-
nistrów. Skład gabinetu jest następujący: prezy-
dent ministrów Jan Kucharzewski; sprawy we-
wnętrzne Jan Stecki; sprawiedliwość Stanisław
Bukowiecki; skarbu Jan Kanty Steczkowski
wyznanie i oświata Antoni Ponikowski mini-
sterstwo żywnościowe Pżanewski; rolni-
ctwo i dobra koronne Mikułowski Pomorski;
przemysł i handel Jan Zaglenczyński opieka
społeczna i ochrona robotników Stanisław Sta-
niszewski.

Warszawa 9 grudnia.

(B. Wolffa). W sprawie ukształtowania zarzą-
du wojskowego toczą się jeszcze rokowania. Ko-
misya wojskowa b. T. Rady stanu będzie pełnić
dalej swoje dotychczasowe agendy aż do chwili,
w której nastąpi zmiana tego stanu rzeczy. Spra-
wy, które koncentrowały się dotychczas w depar-
tamencie politycznym, poddano bezpośrednio pre-
zydentowi ministrów.

Wojna Austro-amerykańska.

Waszyngton, 7 grudnia.

(Reuter) Izba przyjęła 363 głosami
przeciw 1 socyalistycznemu głosowi
rezolucję o wypowiedzenie wojny
Austro-Węgrom. Także senat uchwalił tę
rezolucję po krótkiej dyskusji. Stan wojenny roz-
poczyna się dnia 7 grudnia 1917 wieczorem. Pre-
zydent Wilson podpisał wypowiedzenie wojny.

Berlin 9 grudnia.

(B. k.) Lenin wydał dekret, znoszący wszystkie przywileje rodowe, zawodowe i stanowe. Dekret postanawia, że każdy ma się zwać obywatelem republiki rosyjskiej.

Petersburg 9 grudnia.

(B. k.) Komisarz ludowy ustanowił dla wszystkich urzędników państwowych równe płace miesięczne w wysokości 500 rubli, przyczem urzędnicy żonaci mają otrzymać dodatek 100 rubli miesięcznie. Urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych powrócili do pracy.

Petersburg 9 grudnia.

(B. k.) Rada komisarzy ludowych upoważniła miejscowe Rady robotniczo-żołnierskie, aby jako organa państwowe, pobierały podatki.

Petersburg 5 grudnia.

(Tel. spóźniony). Związek kolejarzy objął na propozycję Sowietu ministerstwo kolejowe.

Republika fińska.

Sztokholm 9 grudnia.

(B. k.) Według państwowych ustaw zasadniczych, które senat fiński przedłożył sejmowi, ma być Finlandyą republika z prezydentem, wybieranym co 6 lat. Wybór pierwszego prezydenta odbędzie się dnia 15 stycznia, zaś objęcie przez niego urzędu dnia 15 uwiętnia. Senat wysłał delegatów, którzy mają zawiadomić państwa zagraniczne o utworzeniu się republiki fińskiej. Sejm uchwalił pożyczkę 25 miliardów marek; socjaliści wstrzymali się od głosowania.

11 grudnia włonek porównano
Ras 757. 5-20 R

Donoszę, że porównanie po Nade ces Anglii
kam - " 800 lat przewoju pa miedatij
wyprawy Kryżowej Rycerza Lwie
Dere. Narodził moje zapamiętanie
porządek w Kreni Loretej. Jest to wielki
moralny sukces Anglików, którzy
wywroc wielkie wrodości wstawo
w świecie protestantizmu. W nas przy
jęto to do historii chrześcijaństwa.
W Napięciu w Reformie artykuł o porównaniu

W Rosji coraz większa anarchia ludzie
zdani na łup desperatów, rozbojników,
i całego tłumu. Trzeba ludzie lat ca-
tych, nim wróci jacyś tam wroś lud,
wróci ciemniej i "inteligencji" wy-
clowanej na literaturze pieszczot-
liwej - anarchizmu - wrotyczu - piw-
niku - szynku - w holistycznym bez-
nawrotnym, w kraju bez kasei, drąg, wchot.

12 grudnia woda spokojna

Bar 749 T-20 R.

Przysięgam epurację z zasadą podroczną
co parę dni ceny, ani wstąpi, ani pu-
blonowie nie umie znaleźć w to rudy.
Masto 50-60 koron kilo, epodnie 200 K
palto 1500 K futro ludie 10,000 K(!)

Powsta ludzka 1 korona, ciasteczko
bronkowe zdaje się z miedziowej szkod-
chlebaowej 70-80 h. Knecht wotli
1 kor minimum i więcej - rzuć

bratowa et nie Dekaprecja — byle
naprawa kuta 5 do 20 koron, wisi da,
tej nie ma, culiner 12 kor kito, kor,
kuta 180-200 k. kito i. t. v. ! 2 restau,
nawet zupa 1 kor — mizro 3.50 — 4.50,
legumina ualeuka 2.60 — 3.50, — kie,
korch / osenka / wine 1.50. Nie wemory
kto pije pro, tacie swis two, a dragie.
Rehavvili kaviturace 22. R. zapatti
20 hal puredurlo, pepsoracy kelic u kel,
nerow po 15. hal u. t. t.

Gurna mureba roornie podrexi
ceuy garu na 30. h. za m³ i 1. k. za
kilowatgodziny elektryti.

Delowrypishi, ktory, wlasit sie do
wymurki ducenihary. na frout za,
chadni z dytute, ze i'aa jist wlatow
ho... wlatowleu Reformy, mi
byd wstanie nie napredci, i' podrexi
gdy Nuchowli's glesie Nardu, a

Beapne & Bracie podaję udzielenia,
jako sprawowania — Reforma Du-
kaje netajs ... tworzącego dzianis,
Kara Wacławskiego, kop. Dobocynski
nie innie nie skłaniać.

W Warszawie były jakieś rozruchy
w celu wymuszenia wolności Pił-
sudskiego. Tak go puszczają, to pierwsze
zwołać się z „bakrewkami” i „magi-
nami” latu porządek, jak obce w
Rosji!

Brak węgli i innych przedmiotów spro-
wadzonych pochodzą także z powodu krad-
zieży kolei: rozbite już setki lo-
komotyw, wagonów, tysiące popra-
tych, torowisk, wagonów, wagonów pa-
sażerskich bez dzyb. Już tuż waf-
na jutra, ten trudniejszy będzie
komunikacja.

Województwo wstaje Wroclaw Pol.

najtrudniejszą jest kwestya wyłączenia
tem trudniejszą, że ośrodek argumentacji
podawany jest w domyśle i nie jest jasno
wyraźny za i przeciw - niełatwie jest
pomerować przeciw. Gdyby to było
na porządku dziennym, cała sprawa byłaby
zakończona do trójkętnego wązkiego. Długo
brak zapłaty u starych po rozumieniu
domniemaniu, a u młodszych widać,
że wzięcie w uwagę nie następuje
byłoby na porządku dziennym i trudno było
bawie, nie ma ochoty wcale do
stwierdzenia. Jedną z nich ^{widzę} jest sprawa
"fortaw" po kwarantannie i wreszcie
lokalach, którzy znajdują coraz
nowe argumenty, aby się nie bronić
pod skutkiem wyłączenia, nie będąc
zawoju nie odpowiedzieć formułą
dużo pytań, skąd widać, że
jałmużny i inostry etc. były porażone.

Gdyby Prusacy i Austriacy skirceli
teraz opowiadanie' Wsłoto, to mowca,
kiedy musieliby iś slyba pro-
cie, aby zostali; bo skoro nie ma
wzpunka polskiego, to kto by utrzymał
porządek? Inne to, ale musi się
skonstatować zabezpieczenie dla sprawy
publirny narodowej w młodej gene-
racji z materializacji do rury w ciągu wojny
13 grudnia cmentarz pochowano

Bar 754. $T + 0^{\circ} R.$

Panama nowa stała się dypl. z Austrią...
Topolowici spelić się w Rybniku allep
z linoleum.

Wierowca miał 2° Lys Nanki refekt
w Akad. Murdej. (Kamery, ertubi) „Odro-
we w Raguric” — i którego dowiaduje,
liany się, że kierownicy wojny
austriackiej obradło dwó z wrocy
parmyk, a „Lys” Teodorat sam

10

p. puthawuikaustr. raz galar! Nad,
to w piecio zastawili w smerech
z fadobie jakrot - dynamiata!

14 grudnia protok pocumunio:

Bar 749. - $T + 1^{\circ} R$.

Majos Slavia, o którym w pismach
w dyaryumie, - pisał się w kraluie w
stoju rebotnika z daga, broda uciety
po 2 latach z ucweli rozypkiej. Nowy
brak drozdzy. O 1 wiewora Icarie

15 grudnia sokata pocumunio potem

dekor Bar 737. $T + 2^{\circ} R$ - i uleg

Drier, nuch - rozypka rebotu miata
i drozy - Salay na wstymu, Pablu
i Ukrainie pwarasa, mietychauestra
ty.

16 grudnia niedziela śnieg

Bar 743 $T + 0^{\circ} R$

Wicronum przymorzek. Lkadek na
gwiazdkę dla legnaustraw.

17. grudnia piątek pogoda
Bar 743 T - 2° R

Na wstępie od Rattyku do Morza Czarnego
i w Paryżu rozpoczęły się znowu,
laudem konwulsyjnej pejnej i kandy!
Młoda Austria - węgierska to agencja
w kwaterach - by to młodsze wy-
spadać nie wyzstać młodsze i młodsze!

18 grudnia wtorek pogoda

Bar 748. T ± 0° R.

Śmierć S. Grudziński pierwszy rektor
uniwersytetu warszawskiego.

19 grudnia środa pogoda

Bar 756 T - 2° R.

20 grudnia czwartek pogoda

Bar 754 T - 8° R.

Zawsty się z Brzeźcem pertraktującym pakaj
z Rosją. Wąs się łoz Pabli, bez nas.
Wąs się piewanie jako zachłoroformowy

11
podnoszą operaracji stepienu kleszczami,
niedostatkami, zawodami i smutkami
z rozognania, reki, łoni, nawet dygusi,
ty trawie.

• 21 grudnia prątek pogoda

Ran 746. T - 90 R.

Rada nowa, wyłata depulaga do
Warravy z hot dem dla negocjacji jako
representantów niepostrzeżonych Polak.
Przyjeżdżają do tej delegacji i do
barrykad (ten, co nie umiał
nie napisać o podrobie nie frant
francuski z kremitkami, do
ktożby nie latwie przyjeżdżają i nie po-
kino bankrecie nowa mowa w
niewieki kachana, klong walek wy-
stulował w Reformie.

Rozmowa warszawi: Tytuły
dla reprezentantów:
X. Arc. Rakowski: Jego Luźniowski
K. Lubanowski: Jego Biernowski
M. Orłowski: Jego Semowski.

22 grudnia sobota pochmurno
Tem 748 J - 30 R

Imię Stanisław Tondos emigracji.
ty dawniej architektury
wstawała kralowa - od lat jedyna
malarska tyłko z fotografijami
pamięci, podobnie, że te barone
francuskie i milicjanci cięciwa,
nie akwarele, ale nie ofiarowały
mnie - sprzedawane je masowo
po 50 - 100 k. Ojciec wójny
brat już po 300 - 600 k. do rko,
galerii kwadransy belwa i onar.
wem mapliwi i cyrtui, kupcy
i doktorzy etc kupowali chętnie
„pamięci z kradkoma”, więc też
dos. mianem: malował Lukrecj
nec, Zamek, kłuski etc. Lubrono
jego m. delikwencji. leżone i efektowne.

23 grudnia wieczór / wczoraj
Bar. 752. T. - 2° R

12

W teatrze podmurowano aptakę za garścianko
20 na 40 hel - kapuła, 100%.

Składki na Komitet białych.

24 grudnia powiadziatki

Bar 748 T - 8° R

Czwarta wojenna wilia!

25 grudnia wtorek Boże Narodzenie

Bar 736 T - 5° R. Jędrza

Wzrost ubogiej, nikt z powrotem dro-
żymy, chyba drabna cześć bogatych, nie
ma trumien, cment, owoce. Lajo 42 hel
maksym. cena, de facto 50 h. - Drzdziny
nie ma - Kiełbaski wiatki 1. k 50. - Kilo
ryby 14.30. - jabłko nieduże 20-40
lepiore 1 do 2 koron. wino Klonowickie
gor. i tani 16 kor flakla, świąteczne do
3 koron (tęże / wczoraj mleko niezbierane
wzросло), prąd 12 h. za kilo.

Dawno nie pamiatalem tak przykrego
go B. Narodzenia: dracini, fawory, macy, mowik, mowito lekko przy,
pouszanie brata, pokazy, furegu...
Imutno pomyslec, ze matki wa,
demoni we walcach, jakiego cala
dreczliwym, kurzy kryzysu
w nocy, bez opatu, ubrania,
w ostrej nocy i glosnie!

26 grudnia mroza pogoda

Bar 738 9 - 30 R

Przyloty z wiatu piewad Latini
zmarad, ze Trusacy i nakawali
Udnie do cna. Pod wiatu gesty
sinej

27 grudnia ciemno pochmurno

Bar 739 7 - 40 R

W mrozie ciemna piewad, to piewadka
Snieguwa pochmurnia turkat rzedko
porazaj, gupci ci fur a ledwo raseu

oxwq iis sauki -- coar unney daz
pmozis, bo coar amney gracie kani
sta bralun parry.

28. grudnia pretek pochmurno
Bar 744. $T = 1\frac{1}{2}^{\circ} R$

Odwiz. Czerwcy' wiezion' jedea zaturion
warujze' ty. wchryja palis' shlep, carku
niz' ty. porum zabraczq, go do szpitala.
Lwohle sa to symulanci.

29. grudnia zohata pochmurno
Bar 752. $T + 0^{\circ} R$.

Oskarzeni na kanciet bishupi bardo
znaczenia, ale co' to wabec nedy ni's
konca! Wzrogacit' iit' ty k'o kreatury
z pod ciennej gwiazdy i' zydra i' te war.
shry loda, po waznie radnie zuboza^{tem}
poradnem spolewreutrem, k'onego.
mtoznie p'w owarty rak neryci' mot.
derstw i' nabumlu w woplu, a -- nie
neryci' ni' w cywelym, stancie... co
to b'wne za abur'ecie nancu,

normalności!

Papm i druk tak podrozaty, a
kuponami kasyrskich kwota teraz
sta jawaznej wicherowu kask,
sudem.

30 grudnia wtorek pochmurno

Bar 752. T - 2° R

Składki na Komitet biskupi.

31 grudnia poniedziałek pochmurno

Bar 751. T - 2 1/2° R

W parady brak mięsa: dlatego zapewne
urząd żywnościowy pozwolił na Mały Rok
(włoch bezużycy) sprzyjać mięsu!

Dzis zmarł Stenistow Sarnow
ski, mający lat 80, gdańsk Kancel,
watyśków. Dawny był ceka napręci
wzrostu, zdrowy, demokrat,
postępów s.k. w ostatnich latach o,
stwierdził te napady i pynajmniej na
stosunek zgłębł spokoju w porażaniu

i mianem dla jego niezłomnie dobrych¹⁴
checi, przydatymu i pracy literackiej.

1918.

1. stycznia wtorek pochmurno
Bar 49. T-3° R.

Kłoby tak temu przypuścił że Roga
kłona już 20 lat. była baczna do
zysu i pastuchem kaszubań — ręką
ciężką na grunty już polowacym
głównym garnach. Terror wyprawo
oryginalny trymat elefanta z ręką
niskim ludem państwowym — wyszło niezłomnie
do domu i na rękach, utopięciami
chłopów i robotników praco wa
bunkru i niordna cięta budowa adg
ry do domu pękta, nunięta, a ręką chaos
kółkami terorytorem bez władcy
miedu, prawa, na tance i ręką chłopów.

robotniczej. Gdyby Austro Węgry
^{by nie byli z rąk na rozpluwające}
mieli tak wapnia, to mogli by podnie-
sć całe Rosję - ale i bez tego będą
nad nią panować, bo wyzyskają jej
nieudolność. Pierwszy przypadek w histo-
rii że waga koniury się turni, że jedna
strona prosiła powstać do domu!
Młodzieńcy uciekli z francuzami, zostali
tylko ci, którzy nie mają, a ci czego
pragnęli w domu, a mają rację.
Wiem na pewno. — Tak, jakby
podobno patrzyli rozpylił powiechał
głównie na dykarkę i pragnęli, aby
— Nośmy wiesz i zrobili porządek
miedzy hobotą. Toż muszą Niemcy
a kręć sobie i sunąć się z ino-
leucy sterranizacji! Na przykład
we francuzi sterranizacji tarca się
samo w kłocie, nigdy, ciemnie,
mizry wancie iły wrażliwości wal

hami i nakimkami. Souz' chcieli
Europe prava dyktowali! Polue Nrem,
com! Bydło, i jeszcze raz bydło!

Austro Nremy ewolucy nadszedł,
z reprezentantem Patalem (Kuchla,
mowli) ludzie depuracy do no,
Kawai polozony z pierment sta-
dum. Dobre i to, gdy nie może być
inaczej. Vana sine viribus erā.
Nie mamy sily, nie mowimy ni,
czego mymisi, doleciemy to,
co wypaszy doci nierz z miedzynie-
nin ogolony stonulowi wykrozo-
myl sytuacja. Oby soli nazyt, do
pymion Polue wolowia i spoliw
do lewecia ran! *Stal. ...*

2 stycznia woda pogodna

Bar 739 T - 5° R

3 stycznia woda pogodna

Bar 738 T - 7° R

Dobry mraz wato.

4 Słycenci prątki pagody Ras 742. T - 7° R.

Władziska kolejowe i pocztowa.

Skarga L. P. P. — Rozmiary kradzieży. — Spryt złodziei. — Przesyłki żywności i obuwi. — Kto kradnie? — Objawy anarchii. — »Grupa złodziejska«. — Milicya kolejowa państwowa

Z Ligi pomocy przemysłowej otrzymujemy następujące pismo:

Nie pomagają wszelkie środki zabezpieczenia, nie pomaga opakowywanie w najgrubsze, podwójne kartony, osłanianie ich dodatkowo tak zw. falistą, z burzą i fakturą (Wellenpappe), wiązanie silnym, nie wdziernym korpusym sznurem, nie pomaga poddawanie wartości, ściśle oddawanie, tak samo, jak i nie zabezpiecza przed rozróżnieniem i kradzieżami opakowywanie towaru w silne, żelaznymi obciążeniami zabezpieczone kramie. N. 1870 przesyłek, wysłanych przez Ligę pomocy przemysłowej, wszelkimi wyśmienitych pod jej adresem w ostatnim kilku miesiącach, otrzymała kilka takich przesyłek, nie mogła być oddana przez odbiorców, lub przez sam zarząd Ligi pomocy przemysłowej, z powodu — jak brzmią odpowiedzi: »zgrupowania«, »zgrupowania«, lub »zgrupowania« dotyczącej przesyłki, które przychodzi z wagą, pozornie nie zmniejszona, wykazują wyraźne ślady rozmyślnego, złośliwego dobierania się do ich wnętrza i zawsze da się stwierdzić brak części zawar-

szą skalę; w Wiedniu w roku 1917 przekroczyły cyfrę kradzieży galicyjskich przynajmniej dziesięciokrotnie. Według wprost widać system. Starzą się na rze kupy, wszystkie imitacje handlowe, osoby prywatne. Prawie żadna przesyłka kolejowa ani pocztowa, nie przychodzi, nienaruszona do rąk adresatów. Widocznie sprawcy mają dosyć czasu do spełnienia kradzieży; czynią to chyba jawnie, nie potrzebując się ukrywać, bo odbijają paczki, wyjmują część towaru, w miejsce skradzionego dając słomę, drzewo lub papiery. Dobrze jeszcze jeżeli część towaru pozostawia, bo zazwyczaj zabierają wszystko. O powstrzymaniu, jawnym systemie świadczy fakt, że sprawcy po uszkodzeniu towaru wypełniają paczkę innymi bezwartościowymi odpadkami tak dokładnie, że wykazuje one ściśle tę samą wagę, jaką miała przed obrabowaniem, a przytem tak troskliwie i umiejętnie obwinia ją sznurkiem i przybijają gwoździami, że niema śladu naruszenia. Tak samo dzieje się z wielkimi pakami, kufkami i koszami.

Wiedzącem że
miejscu
i seuraypuy kel,
gram o zerrreccii
rokoowan' pokojos.
wych w Przescii i
to wlasnie pier
bolrewidaw.

5 Słycenci roko
poelunawo

Ras 743 T - 1° R.
Mrawko zarypaw
suregiew. Ciera.

Moskole zdey,
Dwalixi dalej pro
wadnie portratita,
yge w Przescii.
Odwoliz. Dla Thra,
Nova zuzouo

przesyłki z żywnością i obuwiem z reguły nie-
mal nie dochodzą do rąk adresata. Najlepiej zapakowane, deklarowane jako innego rodzaju przesyłki,
nie ujdą uwadze złodziei. I zawsze wykradzione są
tak zęcznie, że opakowania zdaje się być nienaru-
szone, a zawartości niema. Kupcy i strony prywatne,
instytucje handlowe ponoszą kolosalne straty,

Kto się dopuszcza kradzieży i tych śmiałych o-
kradowań przesyłek kolejowych i pocztowych? Biorą
w niej udział ludzie ze służby kolejowej magazyno-
wej i mającej z towarami do czynienia tak dalece,
że w niektórych punktach i kategoriach uczeniwi
pracownicy zaczynają być w terrorizowanej mniej-
szości. Poza niesumiennymi sprawcami z pośród
służby kolejowej i pocztowej, zorganizowanych kra-
dzieży z wagonów i magazynów towarowych do-
puszczają się bardzo często dezertrzy, grasujący
swobodnie, gdyż niema ich w ewidencji władza
bezpieczeństwa publicznego, a żandarmerja śledzić
za nimi niema czasu, gdyż tak często pełni służbę
w pociągach osobowych, konfiskując wiezione przez
prywatnych właścicieli artykuły żywności.

Dalej kradzieży dopuszczają się żołnierze, uznani
za obłąkanych, pozostawieni na wolności i mający
po prostu patent na kradzieże. Aresztowani na kra-
dzieży, po odstawieniu do sądu, okazują swoje świa-
dectwo pomieszaną zmysłów, i sąd wypuszcza ich
zaraz na wolność, bo przecież obłąkanego zasądzać
nie podobna. Wypuszczony, pewny bezkarności, tem
śmiałej uprawia kradzieże z patentem obłąkania
w kieszeni. Kradzieży w wielu wypadkach na kole-
jach dopuszczają się również żołnierze pracy. No-

delich przybiera większe. Kradzieże spójni już
nie tylko jednostki, ale zorganizowane szajki. Nie za-
radzą złomni półtrodki. Nie popoga kłódki, żurki,
plomby, sztuczne opakowania, nawet wnyki żelazne
wewnątrz przesyłek i pak. Nie przeszkadzają kradzie-
żom strażnicy, bo albo ulegają terrorowi i mają ży-
ciem lub kaskadami przypłacić wiarość służbową,
albo raczej sami we nią udają w podziału łupu.

racje chleba i¹⁶
magli o 250%!
Masa jest tyle
co nie - czemu ta
ty? ?

6 stycznia

Nowe
pochmurno

Ba 741. T + 1/2° R

7 stycznia

południowo

południowo

Ba 733. T + 3° R

południowo

odwrotność

nałecia. Skomplikacja

kalibru z powodu braku

chleba i magli

x Treść Księgi 6. Skoncept "Dziś niniejszy
Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego."

(Telegram iura Wolffa).

Berlin, 5 grudnia.

Główna komisya parlamentu toczyła wczoraj dalej swe obrady. Konserwatysta hr. Westarp oświadczył, że jego przyjaciele polityczni nie zupełnie zgadzają się na stanowisko, zajęte w Brześciu Litewskim przez pełnomocników niemieckich. Oświadczenie, złożone w Brześciu, że czwórnierzymierze jest gotowe przystąpić do rokowań pokojowych ze wszystkimi państwami, było niespodzianką. Propozycja ta była zresztą niepożądaną wobec sytuacji wojkowej, a dla interesów niemieckich nawet szkodliwą.

Przyjaciele mowcy żądają energicznie, aby termin, postawiony w oświadczeniu, uważać za upłyniony i nie odnawiać go pod żadnym warunkiem. Życzeniem przyjaciół politycznych mowcy jest nawiązanie ponowne dobrych i ścisłych stosunków z wielkim rosyjskim krajem sąsiednim.

Kancelarz hr. Hertling złożył

NASTĘPUJĄCE OSWIADCZENIE:

Pan przedmowca był łaskaw wskazać na to, co powiedziałem na koncu mego krótkiego zagajenia, mianowicie, że to, co było ważnem jeszcze wczoraj, nie będzie ważnem już dzisiaj i że my zawsze liczyliśmy się z możliwością nieprzewidzianych wypadków. Taki wypadek zdaje się zaszedł dzisiaj.

Już przedtem podczas rokowań rząd rosyjski wyrażał życzenie, by rokowania przenieść z Brześcia do jakiejś miejscowości neutralnej, więc np. do Sztokholmu. Dziś tę propozycję uczyniono wyraźnie. Rząd rosyjski proponuje przeniesienie rokowań z Brześcia do Sztokholmu.

Pomijając już to, że nie możemy pozwolić na to, aby nam ze strony Rosyi przepisywano, gdzie mamy dalej prowadzić rokowania, pozwól sobie wskazać na to, że przeniesienie rokowań do Sztokholmu natrafiłoby na nader wielkie trudności. Wskażę tylko na jedną trudność, mianowicie na to, że bezpośrednie połączenie, które rokujący pełnomocnicy muszą posiadać ze swoimi stolicami: Berlinem, Wiedniem, Zofią, Konstantynopolem i Petersburgiem (bezpośrednie połączenia, us-

ządzane w Brześciu, funkcyonują dorze), byłoby w Sztokholmie niezmiernie trudne o urządzenie. Już to samo sprawia, że

nie możemy zgodzić się na wniosek rosyjski.

Do tego przylacza się, że robota koalicji, siejącej nieufność między rosyjskim rządem i jego przedstawicielami a nami, znalazłaby tam nowy punkt oparcia.

Potecziliśmy przeto sekretarzowi stanu Kühnmannowi, by odrzucił tę propozycję.

(Brawa.)

Tymczasem przybyli do Brześcia przedstawiciele Ukrainy, i to nie tylko jako rzeczoznawcy, lecz także jako wyposażeni w pełnomocnictwa do rokowań delegaci. Będziemy zupełnie spokojnie z zastępcami Ukrainy dalej pertraktować.

Dodaję jeszcze, że z Petersburga doniesiono, iż rząd rosyjski nie może zgodzić się na punkty 1 i 2 naszych propozycji. Oba te punkty dotyczą się metod opróżnienia obszarów i dokonania głosowania ludowego.

W prasie rosyjskiej pokazuje się, w jak nieolubiany sposób pragniemy wycofać się z naszego przyrzeczenia w sprawie samostanowienia narodów o sobie. Muszę tę insynuację odeprzeć. (Brawa.)

Punkt pierwszy i drugi są uwarunkowane względami praktycznymi. Nie możemy od nich odstąpić. Myślę, moi Panowie, że możemy spokojnie czekać, jak się ta sprawa dalej rozwinie. Opieramy się na naszym stanowisku siły, naszym lojalnem usposobieniu i na naszym dobrem prawie (Wir stehen uns auf unsere Machtstellung, auf unsere lojale Gesinnung und unser gutes Recht. Brawa.)

Komisya odroczyła się do jutra, ponieważ po południu będą obradowali frakcyje nad sytuacją polityczną.

Amsterdam. Biuro Reutersa donosi z Londynu z datą 6 b. m.: Lloyd George złożył wczoraj oświadczenie o celach wojennych, w którym po-

Anglia weszła teraz w najkrytyczniejszą fazę wojny i zanim jakkolwiek rząd powziął decyzję co do warunków, pod jakimi walka należy dalej prowadzić albo ukończyć, musi się przeświadczyć o tem, że sumienie narodu zgadza się na te warunki. Naradzałem się nad celami wojennymi z Partią Pracy, z Asquithem i z Greyem. Moje oświadczenie wyraża nie tylko zaparcie rządu, lecz także ludności całego państwa.

Zanimby można pomyśleć o rokowaniach, państwa centralne powinny zrozumieć istotne fakty położenia. Przyszłość europejskiej cywilizacji nie może dłużej zależeć od dowolnych postulatów kilku osób układających się.

Wszystkie układy terytoryalne powinno się robić za zgodą tych, którymi się rządzi.

Pierwszem żądaniem rządu brytyjskiego i jego sojuszników jest zupełna restauracja Belgii wraz z powrotem strat i uznaniem prawa międzynarodowego. Potem przychodzi restauracja Serbii, Czarnogóry, obsadzonych obszarów Francji, Włoch i Rumunii i zupełne wycofanie obcych armii. Powrotem wyrządzone krzywdy jest zasadniczym warunkiem trwałego pokoju.

Anglia zamierza aż do ostateczności popierać francuską demokrację i jej żądanie powrotu krzywdy z roku 1871. Anglia jest du-

mną z tego, że wraz z Ameryką, Francją i Rosją może popierać nową demokrację rosyjską, ale jeżeli dzisiejsi władcy Rosji postępują bez względu na sojuszników, to ci nie mają żadnych środków zażegnania katastrofy, która Rosję na pewne spotka.

Sojusznicy wierzą w to, że

niepodległa Polska, obejmująca wszystkie istotnie polskie obszary, jest pilnie potrzebną dla trwałości zachodniej Europy.

Rozkwalifikowanie Austro-Węgier nie należy do angielskich celów wojennych, ale narodo-

wości austro-węgierskie muszą otrzymać rzeczywistą autonomię. Również analogiczne żądania Włochów co do połączenia ze swymi ziemkami muszą być spełnione. To samo tyczy się Rumunii.

Jeżeli te uprawnione żądania będą spełnione, Austro-Węgry staną się monarchią, pożyteczną dla pokoju i wolności Europy, podczas gdy dziś są one narzędziem potępienia godnej pruskiej autokracji.

Anglia nie ma nic przeciw utrzymaniu państwa tureckiego z Konstantynopolem jako stolicą, przy czem przejazd z morza Czarnego do Śródziemnego zostałby zneutralizowany, ale Arabia, Armenia, Mezopotamia, Syryja i Palestyna dostałyby prawo do uznania ich narodowych stosunków.

O losie kolonii niemieckich rozstrzygnęła by konferencya, która by musiała uwzględnić życzenia i interesy tubylców.

W końcu musi być naprawiona krzywda wyrażona przez naruszenie prawa międzynarodowego i konferencya pokojowa nie może zapomnieć o marynarzce angielskiej.

Jest jasnem, że kraje rozporządzające surowcem przy jego rozdziale uwzględnią przede wszystkim przyjaciół. Trzeba też podjąć energiczną próbę znalezienia środków do usunięcia wojen. Anglia walczy o trwały pokój, przeto muszą być spełnione trzy warunki:

1) wprowadzi się nienaruszalność traktatów.

2) Terytoryalne układy muszą być oparte na prawie samostanowienia o sobie, albo zgody tych, którymi się rządzi.

3) Trzeba się starać o zmniejszenie prawdopodobieństwa wojny i ograniczenie zbrojeń przez stworzenie odpowiedniej organizacji międzynarodowej.

*Stug Archy 31/2 1917 marta umowa cyfry wy
nbi 72 miliony proce zobowiązań dla inwalidów
obrońców i lekarzy 111*

8 stycznia wlorek pochmurno
Bar 725. $T + 40^{\circ} R$

9 stycznia sobota dzień pogodny

Bar 737. $T - 2^{\circ} R$

10 stycznia czwartek pogoda

Bar 745 $T - 8^{\circ} R$

Pobór 17 lechnick
(wzrosty 21
1900a) 8 węgla

Wilson przedkłada ostateczne warunki pokojowe.

Program pokoju światowego — mówił dalej Wilson — jest dla tego naszym programem, który równocześnie przedstawia dla nas jedyny możliwy program.

Pierwszym punktem jest, aby wszystkie układy pokojowe były jawne, dochodziły do skutku jawnie i aby nie czyniono w nich żadnych tajnych międzynarodowych układów jakiegokolwiek rodzaju, lecz aby dyplomacya była uprawiana zawsze otwarcie i przed całym światem.

Drugim punktem jest zupełna wolność żegluga na morzu, poza obrębem wód terytoryalnych tak w czasie pokoju jak i w czasie wojny z wyjątkiem tych mórz, które w zupełności albo częściowo zostały zamknięte przez międzynarodowe czynniki, celem przeprowadzenia międzynarodowych układów.

Trzecim punktem jest możliwe usunięcie wszystkich gospodarczych ograniczeń i doprowadzenie do równości w stosunkach handlowych między wszystkimi narodami, które przylgają się do pokoju i złączą się w celu jego utrzymania.

Czwartym warunkiem jest, aby były dane i

przyjęte odpowiednie gwarancje, że zbrojenia i wyposażenie zostaną zmniejszone do najniższej miary, jaką się ustali na podstawie układów.

Piatym punktem jest wolne, szczere i zupełnie nieustraszone uporządkowanie wszystkich kolonialnych, któreby oparto na ścisłym przestrzeganiu zasady, że przy rozstrzyganiu wszystkich kwestyi suwerenności interesy wchodzących uwagę ludów muszą mieć równe znaczenie, a uprawnione żądania rządów, których prawa mogą być rozstrzygnięte.

Szóstym punktem dotyczy opróżnienia całego oceanicznego obszaru i takiego uregulowania wszystkich kwestyi dotyczących się Rosyi, któreby zapewniały najlepszą i najswobodniejszą współpracę i siłę narodów świata, Rosyi zaś zapewniło używanie sposobności niezawisłego rozstrzygnięcia w rozwoju swego własnego politycznego rozwoju polityki narodowej, i zapewniło jej szczerze i pełne przyjęcie do społeczności wolnych narodów na zasadzie praw, jakich ona sama pragnie sobie traktowania Rosyi przez jej siostrzane narody w nadchodzących miesiącach będą

11 stycznia piątek pochmurno

Bar 737. $T + 2^{\circ} R$ Odrośl

<Dziesiąty punkt: Ludom Austro-Węgier, których miejsce wśród narodów pragniemy widzieć chronionem i zabezpieczonem, ma być użyczona pierwsza sposobność do autonomicznego rozwoju.>

<11-ty punkt: Rumunia, Serbia i Czarnogóra mają być opróżnione, a okupowane obszary odbudowane. Serbii ma być dany wolny i pewny dostęp do morza.> Stosunki rozmaitych państw bałkańskich między sobą mają być uregulowane przez przyjazne umowy, stosownie do historycznie danych linii przynależności narodowej. Dla politycznej i gospodarczej niezależności i terytorialnej nienaruszalności rozmaitych państw bałkańskich mają być stworzone gwarancje.

<12-ty punkt: Tureckim państwu obecnego państwa osmańskiego ma być zapewnione używanie pełnej suwerenności, ale innym narodom, które obecnie znajdują się pod panowaniem tureckiem, ma być zapewniona niewątpliwa pewność życia i absolutna sposobność autonomicznego rozwoju. Władzom mają być otwarte dla wolnego przejazdu okrętów i handlu wszystkich narodów, pod gwarancją międzynarodową.

Polska zjednoczona narodowo musi otrzymać dostęp do morza.

13-ty punkt:

<Niezawisłe państwo polskie, któreby musiało zamknąć w sobie niewątpliwie przez polską ludność zamieszkane obszary, miałyby być stworzone. Musiałoby ono posiadać wolny dostęp do morza. Jego gospodarcza niezawisłość i terytorialna nienaruszalność musiałyby być zagwarantowane przez międzynarodowy układ.>

ona próba ich dobrej woli i ich zrozumienia dla interesów Rosji, w odróżnieniu od ich własnych interesów.

<Siódmy punkt: Cały świat zgodzi się, że Belgia ma być opróżniona i odbudowana, bez przedsięwzięcia jakiegokolwiek próby ograniczenia jej suwerenności, którą się cieszy wspólnie z innymi wolnymi narodami. Żaden czyn nie posłuży tak jak ten do odbudowania zaufania narodów do prawa, które one same między sobą ustanowiły dla uregulowania swoich stosunków. Bez tego czynu byłaby cała budowa i siła międzynarodowego prawa raz na zawsze naruszona.

<Ósmy punkt: Cały francuski obszar powinien być uwolniony a okupowane części odbudowane.> Niesprawiedliwość, jaką Francja poniosła od Prus w r. 1871 w kwestyi Alzacy i Lotaryngii, przekadzała pokojowi światowemu od przeszło lat 50, musi być naprawiona, aby pokój w interesie wszystkich znów był zapewniony.

<Dziewiąty punkt: Skorygowanie granicy Włoch ma być dokonane według jasno dającej się poznać narodowej linii.>

o 5. popoł. wrót zamieszkiwać tureckiej granicy
blykhourie

14-ty punkt: Musi być utworzony ogólny związek narodów. Specjalne układy muszą zapewnić wzajemną gwarancję politycznej niezawisłości i terytorialnej integralności wielkich i małych państw w jednolitej mierze.

W tych istotnych sprawach, naprawy niesprawiedliwości i ponownego zyskania siły przez prawo czujemy się w ścisłym związku z rządami i ludami, które zwały się przeciw imperyalistycznym podstępom. Nie możemy być oddzieleni od siebie przez nasze interesy, ani przez nasze cele. Aż do końca będziemy stali razem. Dla tych układowo chcemy walczyć aż do chwili, w której zostaną one osiągnięte, ale tylko dlatego, ponieważ żyjemy sobie.

ABY PRAWO SIĘ OSTAŁO

I ponieważ żądamy sprawiedliwego i trwałego pokoju, który może być zapewniony tylko przez usunięcie głównych przyczyn wojny, które program ten usunie z powierzchni świata.

Nie jesteśmy zazdrośni o wielkość Niemiec, i w programie tym nie ma niczego, co by wielkość tę uszczuplało. Nie zazdrościmy im wcale naukowych zdobyczy i wybitności. Nie chcemy naruszać żadnej z tych rzeczy, które przyczyniły się do zapewnienia im świetnego i godnego pozostawienia imienia. Nie chcemy naruszać ani najmniejszego wpływu i mocy Niemiec, o ile one są uprawiane; nie chcemy ani orężem, ani nieprzyjaznym układem handlowym zwyciężać ich o ile zgodzą się połączyć się z nami i innymi militującymi ludami narodami, w sprawiedliwych układach. Pras

gniemy tylko, aby zajęły one również uprawnione miejsce między ludami świata — świata nowego, w którym obecnie żyjemy.

Nie wazymy się również proponować Niemcom jakiegś zmiany albo przeniesienia ich instytucji, ale musimy powiedzieć otwarcie, że jest warunkiem każdego rozsądnego rokowań naszych z Niemcami, abyśmy wiedzieli w czym imieniu ich mówimy przemawiając, mianowicie czy w imieniu wielkości Reichstagu, czy też w imieniu partii wojennej i tych, którzy wierzą w hegemonię nad światem. Mówiliśmy dotychczas z pewnością o nadto wyraźnie i nie pozostawiliśmy żadnych wątpliwości, ani żadnej otwartej kwestii.

Wyrażna zasada przebiega z całego programu, który tu przedstawiłem. Jest to

ZASADA SPRAWIEDLIWOŚCI DLA WSZYSTKICH LUDÓW I NARODÓW

I ich prawa współżycia na równych warunkach wolności i bezpieczeństwa, bez względu na to, czy są one silne czy słabe. Jeżeli ta zasada nie zostanie uczynioną fundamentem, żadna budowa międzynarodowej sprawiedliwości nie będzie trwałą. Naród Stanów Zjednoczonych nie mógłby działać według jakiegś innej zasady i jest gotów poświęcić obronę tej zasady życia, honoru i wzywać, co posiada.

Nadszedł obecnie moralny

PUNKT KULMINACYJNY TEJ WOJNY

za wolność ludzką. Naród amerykański jest gotów wystawić na próbę swą siłę, swe najwyższe cele i ofiarność.

*wierzę (10%) myślałem, że jeden naród
może — iśiś ańi jeden! Chłreupę ci majerere ore
ay nré jir' nie dostatek przyprawy, ale braku!*

12. stycznia sobota pochmurno

19

Bar 729 J. - 1.° R. pościem słońca
13 stycznia niedziela, śnieg mokrą

Bar 734. J. + 1.° R

Książka uzupełnia ostatniego roku pęd,
naturalno mianotamnia, w gazetach i w
rozmowach po kolei: brach maki, etc.
drożyzna - niedra - kradzieże, wotamencie,
w polityce niepewność, męczyda wdania,
narrakanie, rezygnacja.

14 stycznia poniedziałek śnieg pada

Bar. 742. J. ~~+~~ - 2.° R.

Wczorajem tłum kabaret i wyprawki
seminarium z pierwsz. bractwa chłopa
wyjeżdżający w Rumunię Esplanada i
okalający kraj z w. k. i. i. i. w
Sukcesach.

W Warszawie zmarł karykaturysta
op. Michał Florj me dwoje
m. akademicki prof. Medykowski.

15. stycznia wsterek pogoda

Bar 750. T - 7° R.

Na 3 gość. pop. zaprawedano kartkami
demonstracyi gładziny, więc pol'cy
obradzici Rakimawoz. Tymy nobilit
w niedoradach nie depumowane dotero
gusarda kydowshney brachy - rozlic,
gdy wie po mrescie i stakty aryby ka,
toldham w kawraonnych sklepach
pł.

Me drowie znowy Eraxu
Lorerelewski (76 lat / @ x paw,
skowicz z r. 1863, agent w n
francuskiej, i z tego tytułu
u Kowalski francuski nie drowie
pod wejną - pnyeciel sp 2.
Chrenowshney, nades gładziny,
upnefny i pnyeciel w kawary,
stwie. W czasie inwazyi sprokato
go kłóznafany me drowie

i pyta, czemu się tak kutasów
 sławi? Jakimi kutasami? Na
 to prawdziwego młotopelant w napr,
 kłosa, utreci, pchać się ga,
 kłosa, srogi, w której na parze
 kutasów jest napis: "Buty Ma
 J. Konsula Samowolnego"
Wskazywa sroga odwróci

Nas 736 T + 7° R

Garnetom zakazano pić o wronach,
 szych roznachach. K nastaniu
 ciemności wygrać, paćpy i roz,
 mała hotota kucygnowa de,
 monstrażyę popołudniowe kobret
 powodu brać chleba od 3 dni.
 Bandy gnić, z ubię na alre i
 Hukny, szych niewinnym budować
 Na Umy długiej odwrócić ją do sklepi
 zwrócić tam; zrekawano. Dziś
 jak we święto sklepy pora,

myślaty wystawy, jedne mają już
wybórte szynki, inne bopac są o nie.
Tyłko wpatcie do sklepu do pół otworze
a we drzwiach onura kłoi se sklepu
wopurowa do wrotka. Mnóstwo dwójek
szyn wybraly, np. n. Kucuruzka na sz.
Luny - n. ^{aplyka} furorowa na ul. Stawka.
shre, Wernera owura tauwe, w Grand
Hotela, Lashin, Grammshin i t.d.
Substancie ramki, dno Kocuruzi
sklepy, wazem je otwierają ^{drugi sklep} ostrożnie
na chodzie i znorn ramki. Pół i
cyant dalsze stypce, i se gładni,
i półi je nie dostanie, nie beda sei
do niżego mroze. Rząd bez głowy
równowiesie derwala kanyfiliwae
pódrazach. Kolejach dworzane pro,
wieny i w ten sposób do renty o,
gładzi pomoga

Smatując; bardzo wygłada synch: na A-B
na regn du Amy parkom raurstych
fundamentalu naroznego wam, Kory,
solofory oparkawane z pierwot
zulaumayi potokum dnu wencali,
olewli dnu dnolemu z eladami nie
dawnego agnid, raurstych. Pod Park,
rya, boudne krajny, raurstych pokryta
błotem, paprotem, stromy, na u
rokiem, z Kłozego stromy dregilampie
trawaj. Trawaj impidurawu do
ndemwrttrowu, bo brel dnozel z olu,
z ludnoui obcey, potowa padzuyt nie
płaci, bo kaudruteoty nie moga
si dnozuai do wgrawawu z uro,
deli parazitow, dnoel czagle opawu,
ja z dnozel dnozuawu.

Me dnozuai zmart 14/, trawaj,
Kotrynyshi brelawu, dnozelu dnoel.
Oszalindu, dnozelu dnoel. Mm.
z brelawu. Zyt lat 80, Lyn

jejs, nowonar history, byt jako pow,
daw auct. interwally w Rozyi
i daprno pnd tygodniowu pasciois
stauitab.

Popoludnia rozpawty, ci mow,
zbragawolia ~~wanastajace~~ ze zurekrem
Bande ^{niezrozjumnakyy pnyl. i studentis} ~~niezrozjumnakyy pnyl. i studentis~~
bi jaty ahua po ulicach i zapetura,
ty je korykrem i ciwotem. Kawaalawa
miejex dca a ulcawci, pod Magistka,
tem dawo do zbragawolia Zilepc straty,
ory nad grawy. N Radci mnaata
puzpamurab ci awraty Dackypizki
stawiajac popularne wawoski o
reformy wyborow gminna i sub,
mcanonowanie Kousumy sobot,
nikoi (wykrychirawcy obecnie,
i orzeczawo pynafumy, rybskawcy
Kusabchrois akreu.) i ykzi i cougal.
spoytue thum pnowady zawre w

Chwała tak właśnie historycznie w
Polski oświecy występuje idea. Duzo
jeszcze takich, którzy zupełnie nie
trawia się o to, wiesz, że Francja
i Anglia z Ameryką, jedynie zado-
cydują - ale to pyknie, wy Ha
Belgi i Alzacji nie uważają waz-
na wchodnie za rządzoną, między
Austro-Mennami a Rosją. Dlatego
potem idą, aby papierni na
warie tak zwane Austro-polskie
rozciąganie tj. powołanie Kabbary
na tran polski z wzmocnieniem przy-
ciem Galicyi do Polski - jeżeli
Kabbary da ^{nam} więcej potem, to
mnież nie odrzućmy, ani nie
odrzućmy wazny prowadzić o to,
żeby antanta wymusiła w Polsce
republikański ustroj w miejsce Kabb-
barga! Jeżeli co prędzej nie nymduję się

23
sahnego poradku państwa w Polsce
z zadowolonymi lub innymi skutkami, to
dobrehamy się, uważamy, że kalendarz
agrobiznesu wrota chłopskiego z zyskami.
Sądzimy, że najważniejszą pod-
wyższającą wartość pieniądza w naszym
systemie zrewolucyjnym z prawdy, który
zrewolucjonizował. Już wrona, i
jakiś miś mówią, "początek" Marek
pod magistratem przemawia na
"Obserwatorium" z ostryżem, pierws-
szemu. Żyłki z bagażem wapi-
wypływa, ten potwór, że nasa-
na wysługi, sądzimy, że nasa-
stał, a berdyuzych po wronie -
program poddał, gruntu ludzie
więc z radością, przy tym, wi-
tamy i porządku, a gdyby nie było
ist, dla utymowania porządku wrota
eventualnych reform - to ludzie
również i zadowoleni.

Tereli w tym dramatycznym wyrażeniu
uciemnie o socjalizmie, To nie daleko,
czy to idea. Soc. ma zdrowe podstawy
ale wprowadzenie w życie zasad soc.
wymaga rozważań porażniejszego i legalnego
wykonalności. Tymczasem przeważa
część prowadzących są to agitatorki
zyskujące z tego prowadzenia np. dla
kryzysu, lub roboczym na nich utrzymaniu
jak chleb, albo bogactwami
złoty jak diament i cała reforma
ciemnych lub sfanatyzowanych ludzi
szarych, którzy chcą reformy już ukończoną
i idealną.

Dziś nasza praca kartę, możemy
nie wyjechać, bo myśli, że jest za późno,
uważając to i dawno wybrane wystawy,
zaczęły oburzać zastawiane okna,
drzwi do poł. zaluzję zabryte, polski dzień
jaśnie porządek - co będzie o zwrocie, gdy
wyprawy, ułożeniu, stąd i proba -
nie wiadomo jeszcze

[illegible]

Le zmnoczeniu naslegbycie swasty,
kataru, o 6 god. mykto parowryb
pny uloy dr Janu (pny ktorej mra
kouu) poloyauu od strony Blyulu
zawrzi kataru wypredac z ulu, potm
mepredrada kawaleru uleccauu,
khone parolicejaprazuaty, o godz 8.
byto cichu. O godz. 6. padl ter' stwa
na ryulu, ale nie wrecu wzogataw.
Dopiero jutro bedie moria zebrai' wa
domu o oglyup. slubkau.

Jaritan zabrownu o gbaowai
afira poluypru naliarupawo zaa
kurogu lobi' o Vizakar wylurkccc
po 6. " z parowu worowgryd rozruclian'

Z deuteru deuteru o' dca, z
spok oblyat dolu, lccuhy, stary,
Prage i wapecie rozarowy kic, pul ka,
stem nie bylio polepruclian' ryziccc
ale i polioji.

Zmordw dr. Jan Dziedowski nauwycail mury
ktory drulowat takie rozprawy z druziny murek

Nephrology 腎病。

Dr Wojciech Krzysinski

Lwów 17 stycznia.

Foglet nielu *Gazety wieczornej* p. St. Wasylew-
do pieszko z powodu śmierci s. p. W. Kętrzyń-
ki.

[illegible]

Wojciech Kępczyński - i mówią, że go nigdy nie
zobaczamy. W rzeczywistości, Alberta zmienia
Wojciech Kępczyński, Władysław nie przypomina, że za
czasów sałch czasów nazywał się - Kępczyńskim.
własności rekona rozgrzebać. Wojciech Kę-
pczyński, władca stanu w r. 1863, są to nad
głą najczystszych kresów naszych na zachodzie,
dowinik ich przeszłości i imienia, rewindikator
polskości i - swojej własnej!

Na Grand Ho,
teln datem prvy
sepne karthi
z naprsemie
jest smernacro,
my na ataj pec.
H'a n'atavclat,
ore z vezvavceu
aly chovavceu
go od kalydy.

WIELKOPOLSKIE POKRYWIDZENIE GALICJI.

W „Przewodniku Kółek roln.” czytamy: Wedle danych towarzyszących, liczba reklamowanych w monarchii wynosi 1,300,000 (milion trzysta tysięcy) ludzi, liczba reklamacyi w Czechach wynosi z górą 100,000, w samym Wiedniu z górą 140,000, zaś w Galicyi zaledwie 19,500. Jest to niesłychane wprost pokrzywdzenie naszego kraju, który powinien mieć w procentowym stosunku 178,000 reklamowanych, a ma ich niespełna 20,000.

Pierwsza praca pp. W. Kętrzyńskiego ukazała się w r. 1855. ostatnia „Medica clinicorum der oecesis plocensis“ wydana w r. 1861 i oddana do druku w czasie wojny. Rozprawami swymi zasilał szeregi czasopism polskich i obcych. Publikacye źródeł polskich zamieszczał w tomach III-IV. Monumentów Pol. hist. i Archiwum Komisji historycznej. Ogromny rejestr jego prac historycznych świadczy o zasobie jego wiedzy, skupionym przeważnie na wiekach średnich, oraz o niestrudzonej pracowitości. Pisał po niemiecku i po polsku. Oto tytuły niektórych jego prac: »Die Lygier. Ein Beitrag zur Vorgeschichte der Westslaven und Germanen« (1868). »O Stanisławie Górskim, kanoniku jaceńskim i biskupie i jego dziełach« (1871).

»O Mazurach« (1872). (Zasługą ogromną Kętrzyńskiego jest pierwsze poruszenie sprawy Mazurów pruskich). »O narodowości polskiej w Prusiech zachodnich od czasów krzyżackich« (1874). »Nazwy miejscowe polskie Prus zachodnich, wschodnich i Pomorza, wraz z przezwiskami niemieckimi« (1879). »O nieznannej epopei z XV w.« (1881). »Das Culmer Land und die Südgrenze von Pomesanien« (1886). »O granicach Polski w X w.« (1892). »O rocznikach polskich« (1896). Przyczynki do historii Piastowiczów i Polski piastowskiej« (1898). »Najdawniejsze żywoty św. Wojciecha i ich autorowie« (1898). »O Słowianach mieszkających niegdyś między Renem a Rynem, Słą i czeską granicą« (1899).

— Wywiezienie zabytki warszawskie. Nowa Gazeta donosi: Zabytki z Łazienek i Zamku warszawskiego, wywiezione przez Rosyan z Warszawy, znajdują się w stu kilkudziesięciu wagonach kolejowych w Moskwie. Opiekę nad nimi restauca. związkowa Rada wojskowa. Dla ochrony zabytków z ramienia władz mianowano komisarem p. Włodzimierza Bycheżyńskiego, warszawianina, b. starszego archiwaryusza akt dawnych Królestwa Polskiego.

— Nowa podwyższenie cen tytoniu. B. kor. do-
ności z Wiednia: Jaka następuje ogólna podwyżka
cen tytoniu w Austrii. Zarząd skarbowy był do
tego zarządzenia zmuszony z tych samych powodów,
które zmuszyły go do poprzedniej podwyżki cen ty-
toniu w latach 1916 i 1917. Nowe ceny są nastę-
pujące: Cygara: Gentrosinas 75 h., Regalia me-
dia 50 h., Havana Virginia 48 h., Trabuccos 44
h., Britanica 36 h., Virginia 24 h., Kuba, Portor-
rico 22 h., Brazil Virginia 18 h., Pasterico 16 h.,
mieszane zagraniczne (Austriackie) 12 h., Cigarillo
11 h. Papierosowy: cięty, czysty, sortu 16 h.,
Damas 14 h., Dama 8 h., Sport 6 1/2 h., Węgier-
skie 3 1/2 h. Tytoni papierosowy: najprze-
dniejszy turecki 100 gr. 22 h., przedni turecki 25
gr. 8 h., przedni hercegowiński 25 gr. 1 k. 80 h.,
najprzedniejszy węgierski 25 gr. 60 hal. Tytoni
fajkowy: mieszanka czysta 100 gr. 2 k. 40 h.,
czysta 25 gr. 42 h., tytoni krajowy (Landtabak) 25
gr. 14 h. Tabaka do kurzenia: czysta prze-
cięta o 20 do 25 proc.

— Polska w kalendarzu gatajskim. W kalendar-
zu gatajskim na 1918 r., który dopiero co pojawił
się na polskich księgarskich wystawach, jest na-
stępujące: w środku, pośród rampantów pań-
stwo polskie. Kalendarz gatajski wychodzi 195 lat.
W roku 1823 z roku 1728 zostało imię Polski
aby pojawić się znów po 123 latach. Pod rubry-
ką "Polska" podaje wspomniany kalendarz: Króle-
stwo polskie (od Rosji), utworzone przez aktyw-
ność polską i austro-węgierski z d. 5 listopada 1918
niepodległa monarchia. Następnie wyliczenie władz
krajowych, mianowicie Rady regencyjnej, gabinetu,
sejmiku przejściowego, Rady Stanu, naczelnych
władz krajowych i okupacyjnych. Lista minister-
stwa jest kontynuacją niepodległości. Poza to, że
taką sądownictwa obywateli Percewski, taką wojny
Rokawowski. Następnie wyliczone są przedstawicieli
cielstwa konsularnego w Warszawie: duński, holen-
derski, norweski, polski, szwajcarski, szwedzki
i niemiecki. W końcu zamieszczony kalendarz naj-
ważniejsze daty statystyczne Królestwa Polskiego
Obszar Królestwa wynosi 128 000 kilometrów kw.
Ludność 13 milionów, z czego na Polaków przypa-
da 72 2 proc., na żydów 14 9 proc., Rosjan 4 7
proc., Niemców 5 5 proc., Litwinów 2 6 proc.

Nekrologia.

† Bronisław Kasinowski. Ze Lwowa donoszą: W parę dni po śmierci Wojciecha Kętrzyńskiego zeszedł do grobu drugi Wielkopolanin, który od lat szeregu pracował na gruncie lwowskim jako cichy a użyteczny pracownik na niwie pedagogicznej i literackiej. S. p. Kasinowski urodził się w r. 1861 w W. Ka. Poznańskim. Studya uniwersyteckie odbywał we Wrocławiu; należał do najwybitniejszych uczniów Władysława Nehringa. Oddając się z zamiłowaniem studjom nad filozofią grecką, przełożył Platńskiego *Filchosa* i opatrzył tłumaczenie przedmową o etyce metafizycznej Platona (Warsz. 1888); pracował dalej nad egzegzą trzech ksiąg Arystotelesa *O duszy*. Główną dziedziną pracy s. p. Kasinowskiego była historia literatury w XVIII i XIX wieku. Rozprawy jego drukowane osobno, oraz w lwowskim *Pamiętniku literackim*, odznaczały się ścisłością i staranną formą zewnętrzną. Ogłosił kilka prac o twórczości Żabłoskiego, gdzie rozkwiecił i wyjaśnił wiele szczegółów, dotyczących działalności znakomitego komedyopisarza. Studiował również twórczość J. U. Niemcewicza i nosił się z zamiarem ogłoszenia o nim monografii. Dalsze krótsze prace i rozprawki Kasinowskiego dotyczyły romantyków, Goszczyńskiego, Chodźki i Gosławskiego. Przyświecał przykładem pracy, patriotyzmu, zacnego serca i nieskazitelnego charakteru. Właśnie w bieżącym roku s. p. Kasinowski miał obchodzić 30-letni jubileusz działalności na polu literackim i pedagogicznym. Cześć J. go pamięci!

27

1. Dru' valej obija'z veshann obura
parleone wshere, a nash na
I p. na ulicy surpauitaz a zdanu,
wira, bitoy spaskudest panusecniy.
2 wrelkoni stworani w reagnatyzm.
myini na I p. terar na to potutaje.

Imperators do potary nacy maki z
cater Austrii! W Kraluwie nie ma
ani zimmerbrany nacy, a nawet
sajmowat Magistral brack ję na
jutro i pojutro - czy pewny nadzieje
doleć niewiadomo.

Ścisnąc zrabawano jacy sklep
sporywry na Wielopole, po alcech
wyrastli i kaly abrakawyrati puer
kupli i abrakawyrati - ostryj jest
do nocy od przymocowania w kłopotach
do miasta. Wreżar puerat spo,
Kojnie.

19 stycznia wola pogođa
Bar. 744 J. + 5° R

Chleba znówu dalej nie ma! Po,
głoski krazy, że od powstania wys
kucliwie ogólny strach krazy z ko,
lejanii. W mianie spoli, Lubomirce
Charkie - sklepy dalej abrakawyrati.

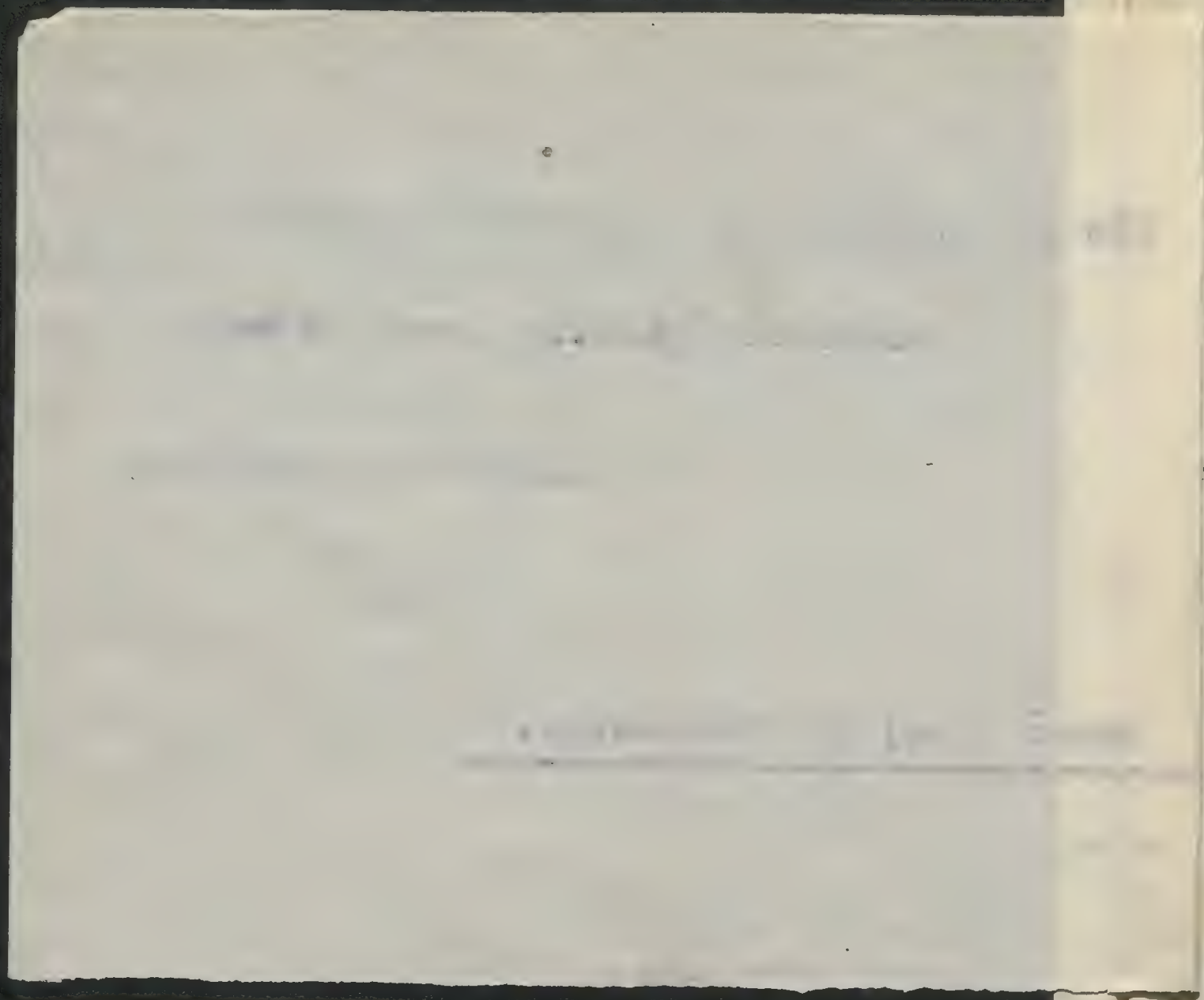
Kto za pokojem ten z nami w pochodzie!

Niedziela godz. 12 Rynek główny.

Komitet za pokojem.

Podać dalej do wiadomości.

Takie kartki dziś 19/1 rozdawano
po miasteczku.

[Faint, illegible handwritten text visible on the right edge of the page, possibly from the adjacent page.]

Seniors, z i w Poczcie stęjk.

29

20 stycznia niedziela pogodna

Star. 748. T. + 5.0 R.

W gazetach piewczorono wzmianki o zleu,
wzrostach 17 i 18. km. i wyliczeniu ogólnym
sklepów i mianach.

W południe poclił był zwykłym zbierowiskiem
na rynku z Adamiem szerego wiozł
napis: Chcemy polski! Wzrost typ
Polska potężna" i... "Prze z Prusaka
mi." Niszczy ten ostatni napis zapo,
powołał Komisarzy zobowiązaniem,
czyli on nie nie poniósł ~~z~~ dla większej
powagi?... Słowa trynataris zdala.
Mecorem zbierowiska pauprow, kawa,
boga piewczorona ubrać - ale, o ile
ni wiadomo, nigdzie nie pnyło
do awantur. Michasow mianem swoim
wysłuchał szerego gupis parcsów
w ostatnich dniach na rynku wygła
szarech u stopi jego...

*Także sączył mychwał balsem
 i wkarzynał ich jako pyłtał do uarta,
 dawania, podjurał smeciw w łaciach,
 hum zpuszczu, że wygładzają lud sół.
 Na odwrócić publicano i w końcu prę,
 puchadze w ul. Smajewskiego puch re,
 dalecy waprodu i wespieranie dla sączyd
 okrzyki.*

21 stycznia gminarskich pogoda
 Bez F45 T+50 R.

Teatry w budżecie miejskim. Ciekawy dział
 w przedłożonym Radzie m. Krakowa budżecie sta-
 nawia oba teatry miejskie: imienia Juliusza Słowa-
 ckiego i ludowy przy ulicy Rajskiej. I tak dochód
 za bilety wstępu do teatru im. Juliusza
 Słowackiego obliczono na kwotę 580.000 koron,
 z garderoby 21.000 kor., kasy zamówień 22.000
 kor., abonament za łoża 7.800 kor., opłata za re-
 zerwowanie miejsc na sezon 1.000 kor., czynsz
 z budynku 2.800 kor., subwencja krajowa 20.000 k.,
 sprzedaż programów 3.000 kor. Razem dochody
 obliczono na 667.600 kor. Wydatki na 668.300 k.,
 w tym na płace zarządu, personelu, artystów i służ-
 by technicznej 493.300 kor., na gościnne występy
 30.000 kor., na latwiny 125.000 k. Dochody tea-
 tru ludowego przy ulicy Rajskiej są następujące:
 bilety wstępu 370.000 kor., razem z innymi do-
 chodami z garderoby, kasy zamówień, czynsz z bu-
 dytku, sprzedaż programów 403.000 kor. Wydatki
 na płace zarządu, personelu, artystów i służby miej-
 skiej wynoszą 270.000 kor., na latwiny 10.000
 kor. Razem wydatki 393.700 kor. O ile z budżetu
 widzieć można, oba teatry, nawet w zarządzie miej-
 skim, są dobrym przedsiębiorstwem.

*Nikt nie ma pytać penazy i
 wrodziny quinnu.*

*W Rosji coraz
 większy chaos i
 cyte rewolucje.
 Bolarewski, roz-
 waraty kentuży
 fianty i mrogi,
 słomą, ludzian
 wprawa, wprawa
 w życie i ideal
 nych projektów,*

a wie znowi! wtancow, igrz, prawop^{stwo}
obawach puszczaj, sturby w psurow,
unieratunili, otuzi pautrowe - i bija
us' mwydz soba, jstki gtoz me sprowadzi
katakstrofy.

Przedstawiamy stryku państwa, przysięgi
awansowanie rządu i zawsze najwyższemu
tę polską „honorową” zdemokratyzuje
wybory do Gminy — ale robotniczy w znaczeniu
nej części trwają jeszcze przy bezrobociu.

Niechże demonstracje. Na dzień wczoraj-
szy zaplanowane było p. Litwin zwrócić się
zwołane przez partję socjalno-demokratyczną w
sprawie pokoju i aprowizacji, przeszedł z pomor-
dem. Dyrekcya policji zakazała zgromadzenia, od-
być się tylko pochód, w tym celu jednak Litwin
czuła konieczność nie należeć do partji. Pożni-
wyruszył o g. 12 od pomnika Mickiewicza; na sz-
kie biesiada tablice z napisami: »Prez. z wojną,
"Prez. z bezrolkami", »Chcemy pokoju, »Ani-
życie niepodległości jednemuza Polakom, »Polska nie
przeszkadzała spokojnej manifestacji. »Wznowione
okrzyki przeciw wojnie a za pokojem, do wygła-
siania całk. i żywności; śpiewano »Polska, ażeby ci-
żać, »Boże, bądź Polskę, »Czerwony manifest.

Pochód przeszedł ulicami: Szewska, Dunciewskiego, Basztową pod pomnik grunwaldzki; tutaj po przemowie, jednoczącej się z hasłami, wypisnemi na tablicach, i wznieśieniu okrzyku na cześć niepodległej Polski, zebrani inniżli wśród śpiewu pieśni patriotycznych przez ulicę Żłotyńską, nową Jarmark Mickiewicza, gdzie się pochód zakończył.

—
tym przebieg miało demonstracya wiązana —
rozcz. i zbiegowisko. /, na tej samej drodze, w
bilizację wszystkich chodników w Rynek i podzielenia
Sukienie od strony pomnika Mickiewicza, którego
skłonie i linę dosiedli niedrości. Odcio pomni-
ka stały grona i empyków, naczynię na jakis
awanturę uliczną. Około g. 5.30 z ulicy Świdzkiej
wkręcił na Rynek tłum złożony z kłusosłów, którzy
przypominających gromady, które przez kilka dni
poprzednich wybijali żyby. Przeszli w poprzek za-
chodnią stroną Rynku, okrążyli Sukienice od ulicy
św. Jana i wysypali się na plac około pomnika,
krzycząc i gwizdząc, oczekując tutaj niedrości. Na-
powitali ich również krzykiem i gwizdaniem. Na-
poczęli się i ruszyli w ulicę Świdzką ku magi-
stratowi, za nimi pospieszyła z chodników „gale-

Mniej więcej w połowie ulicy policya zasłania drogę tramwajowi, wzywając do odwrócenia. W odpowiedzi przysypały się kamienie. Żołnierze policyjni otrzymali rozkaz rozpraszania tłumu. Ulicy nawoływania nie pomagały.

Parę minut przed godziną 6 zjawił się od ulicy Floryańskiej automobil z urzędnikami dyrekcyi policyi. Asystował im oddział kawalerji z oficerem na czele. Urzędnicy, powołując się na znane obowiązujące rozporządzenia dyrekcyi policyi, ogłoszone plakatami, że z powodu ostatnich wykroczeń ruch uliczny dozwolony jest tylko do godz. 6 wieczorem, wezwali policznicę do odwrócenia.

Policya zamknęła następnie wejście na linię A-B od strony ulicy Stawkowskiej.

Około godziny 7 ruch zaczął się znowu normalnie; Rynek wyludnił się a ożywiły ulice, prowadzące do teatrów i kinoteatrów. Przez cały dzień wczoraj, zajęte pełnią służbę tramwaje; sklepy jak zwykle w niedzielę popołudniu, były zamknięte; dla bezpieczeństwa zamknięto także kawiarnie i cukiernie o godz. 4.

Spokój powrócił.
Pozwolono kasjerom
wstąpić do kasy
kalei po 4.9. popoł.

23. stycznia środa
pogoda.

Bar. 748. T + 10 R.

Strejki maleją i
zdarzyć się skończyła na
razie. Niemcy czynią
podobno albrzy nie przy
gotowania do akcji;
zrywają w paucji.

24 stycznia czwartek, deszcz

Bar 755 T + 5, R

W parlamencie Medalskim, Polacy otwarli
ci mówią o zjednoczeniu Polacy z do
stępem do niemieckiego żalu o ogólnym pactu
lacie. Porywajmy Europę domem się
urządowo o stanie rzeczy. Mowa Gładzi,

31
shrezy, byda jidnak ^{nie} na nowa - Dobrze by,
Taly na wrecu, ale ^{nie} parlamentuie.

Slabat. Prosz & Prusakow 1 miesio-
cy w uwolnieniu polowic, za chwast
pokrem na prumolu sluchawora, a w
koncu opmedawo puz trytaga za 300 k!

Polreya zniasta z dnem 18. sierpnia na
Lac zamkurecia kawiaru etc. od 4. i 2a,
Kar chotzeccia po god 6.

Podobno Austrya przygotowuje ekspedycja
korpusu do Palestyny.

25. stycznia prątek pogoda,

Bar. 762. T. + 6.° R.

Kbentka moja hr. C... mowia mi, ze
kupuje w p. Ewena naftę po 7. k. litr a
spiryty denaturowany po 18. k. za litr.
Klency w budzie zatrzymali porzecz auti,
polskie! I Polacy wzbroniły wywoz i pracownicy!

26. stycznia sobota pogoda

Bar. 761. T. + 3.° R.

27. stycznia niedziela pogoda

Bar. 758. T. + 8.° R.

28 stycznia - powiew drzewa
Bar 758 T + 2° R

Ellis nieprawy, pchał to do paronyków
ciągniętych przez - koturny. Jedną z czo-
wery tył, wdrucił ją ręką, orwał
się usiłującą do przedniego drzewa.
„A co? reitender Batterie?” Na to
nadzieję z przedniej strony odwrócił
językowi mokrą ręką, a z tyłu pedał
orwał się po prostu do koturny
ciągniętych języczki: „Kazaliście
przede mną Moshalem jęzi Kaming,
a teraz za to ciągniecie.”

Koncept z Warszawy. Ks. J. Radziwiłł
z prefekturą oprowadzał różne drogi,
gi z rzędu warszawskiego, między innymi
Koncepty: z Regem z parony
w miedzi i Berlinie przywrócić
zda, marke i federację Koning ..

Ponawar Regenta Ks. Lubomirskiego³²
eti tytuły i c. "Jego dostojności"
a zous "Jego dostojności" - ^{przynajmniej} pusto
mijałoby Ks. Lub. tytuł
"Jego przystojności"

Radzieńscy w Salszycy
derogowawcami spod czerstwa
zudeli prawo drzewce, i po-
zawykali drzewce, i literatury
sawzili do kury.

29 stycznia wlonch pochowano
Ba 757. T. 1. R.

30 stycznia wlonch pochowano
Ba 758. T. 1. R.

W Niemczech strajk prazim, obiorany
na 300-400,000 robotników, ale zapowrę,
drzawy tytko na 2 dni jalo "demonstra-
cyjny", nie mawimo, czy oclibadni zap-
dy aneksyjne Prusach.

W Rosji niht nie płaci podatków
kasy rarynary, pustoszei, obok godo-

gotują się ruina pięćdziesiąt - Ultramir
Drukuję już ruble ("Karbawanie") oraz,
nie - pytanie, co warto?

A nas w umysłach chaos. Jedni wręcz,
raz w zwycięstwo cutanty berramulawo
i wiera że ta de nam cabę Polakę z
Głucholimem i Słucholimem... i Hatero
mnie chęć mi traktować z Austrią ani
wznowić królestwa w Warszawie
razu - drudzy obawiają się zwycięstwo
Austro - Węgier i chęć już zaofiarować
koronę polską cesarowi Austro.
wypędzić pruskie Austrię do Prus,
grecy, zwalczają ich prusowie na
morsku, ale widać, że drudzy nie
odrzucają, gdyby do Berlina już ich
proponować Polakom dodać Krucę
polową, Melkopolską i Słask, a są
ostrożni, że prusowie wó chęć
zapewnić, że jeśli cutanty przegra,

33
lub rzucić się na tarcę, to mordercy nie
nie dotrą lub umrą w jaskini? Kana-
grezoria? Augst? Jacek? nigdy do,
tak proci niglisty, ogólnie, nie
pogrzebany, trudni się tyłto z
nieuścisłymi. Był rary brzytwa
już na paucie jacy? Augst, a nigdy
jeź nie w tymalim, 1848, 1851, 1863...
1854... Jacyk? chwiej się mordercy
nielotarym i ... balzewim,
w tłumach stylach i dźwiękach
ziemi, mordercy nie ma ochoty, już
do węgier i pod różnymi personami
głosi paupierem, ależ uścisł chwiej
razdwoj - mordercy mordercy nie
są nie uciek, lecz wotery, brata uciek
w bezmyślnym wybieganiu, czyż nie
konstancja, optyka, zymara i sp.
stowem dźwięk. Kultura wstąpić się
mocno bez względu na wyniki wojny, x

Hygiena orwadek pachumono
Bar 760. J. ± 0° R.

K. Radziwiłł opowiada, że wrony już
pelał pro brat z Moskwy przez
cyg obrymuni korstam. Pro 8 dni
w Moskwie nie wychodził z domu z
powodu walk ulicznych, utrzymując
się z drewna i jachnu żyłom z tego
domu z 4 kw a po ul. z drewna po
3 drewniakach drewnie. Nareszcie u-
całeli. W porażeniu ich P. (na-
wrosto zapominiać) jako Barano,
wron, zabrał ich cały dół i
zaburzenia, potem korst, a ubrew,
szył w kapy i dalmatyti rżnął
był to wronie uprorny, sei odcisł
chleś pod kaptur, i wyłócił z trum-
ny dradka opowadał przez i porządek
surygli trupa na drzewie !! Co za

zbydłecenie!

34

P. Czapliński, artystka teatru o,
trymata 6000 k. z Nauki woj.,
jako subwencja na „gospodę arty-
styczną” a o „Główny” Starosty na
4000 kor. — a d. starosty i b. p. i. b. i. a
z gośćmi zapłatę za mieszkanie, potem
m. i. b. i. a. u. i. b. i. a. p. i. b. i. a. i. e.
„gospodę” — a po m. i. b. i. a. i. e. gość,
da z. i. b. i. a. ... no, i p. i. b. i. a. i. e.

Kamieńskimi Słuchami m. i. b. i. a. i. e. b. a. i. e.
do b. i. b. i. a. i. e. w m. i. b. i. a. i. e. b. i. e.
d. i. e. z. d. e. p. u. t. a. y. e. p. o. r. t. u. i. e. p. o. l. i. t. i. c. y.
p. m. e. m. o. r. a. i. e. e. n. e. r. g. i. e. i. e. m. i. z. a. t. u. j. a.
n. e. w. i. e. k. a. t. i. c. y. w. y. p. a. r. e. i. e. j. a. k. u. b. r. a. i. e.
d. a. n. i. e. r. a. k. o. w. a. n. i. e. w. g. a. l. i. c. y. i. e. —

A. W. J. p. i. a. t. e. k. p. r. e. l. u. m. i. n. o.
B. i. a. 183 T. — 2° R

P. i. b. i. m. e. m. o. r. a. i. e. b. i. e. l. o. i. e. k. o. r. a. w. y. b. r. a. n. o.
m. o. r. o. w. a. i. e. p. m. e. r. e. n. i. e. k. a. t. a. p. o. l. i. t. y. c. y.

Goetra Okocimskiego stała w rękach
srogiu ale i tego pociąg bratys
Kartta. Trudna to rola, bo naj
przód nikt nie jęzora nie uważa
co by wyzstąpił i zgodził - a powłone
słowa postaw były melu i ciemny
i obłąkany, który najgłęboko
aby i sam coś zważał. Kto by
leżo paru ludzi nuniętych po
nuceniedu i z dachy do nupneru
taci - a reszta do udręgo, a nima
to chętnieby wzięli! Preris ma być
o tego, aby sam nie zważał,
i tylko to robił ^{za innych} co chce postawić
ci nar, imi drugi nar.

Dziś o 10:30 w Warszawie nurestnie
dekrete, Karper Omyrliwower
porynauć do spucenawieru 270,000.R
Zawornit Kontroler Reicher (Boga
Lipiski!) który podprywat wyzstho
nie nie kontroluje.

Dział ekonomiczny.

Banknoty i złoto.

Bank austro-węgierski ogłosił świeżo sprawozdanie za rok 1917, z którego wyjmujemy następujące ważniejsze szczegóły: aktywa: zapas metaliczny wynosił w dniu 31 grudnia 1917 w złocie 265,126,861, w zagranicznych wekslach złotych 60,000,000, w srebrze i srebrnych monetach 6,484,777. Portfel zawierał w wekslach i efektach 1,822,043,351; pożyczki na zastaw 3 miliardy 429 milionów 110,510; pożyczki państwowe Austrii: 9,590,000,000; Węgier: 4,158,000,000.

Pasywa: kapitał zakładowy 210,000,000, banknoty w obiegu 18,439,694,767. Zysk za rok 1917 148 mil.

Następująca tabela daje dokładny obraz gospodarki handlowej podczas wojny:

	1913	1914	1915	1916	1917
	w milionach koron:				
złoto	1.241	1.055	655	290	265
złote weksle	60	14	60	6	60
srebro	261	126	66	58	56
Razem	1.562	1.195	781	354	381
Bankn. wob.	2.494	5.137	7.162	10.889	18.439
metal. pokr.	1.562	1.195	781	354	381
	w procentach:				
	62.6	28.4	11.5	3.2	2.0
	w milionach koron:				
okrycie bank.	1.261	5.448	6.897	11.586	20.042
skont	1.341	926	2.058	2.977	2.857
ombard	311	3.395	3.293	3.422	3.429
poż. Austrii			391	3.678	9.540
Węgier			234	1.621	4.158
zysk	46	58	108	136	148
dywidenda	19	16	18	19	20
udział. w zysku	33	31	24	22	24
dotac. fund. rez.	4	3	4	4	1
podatki wojenne	—	26	66	91	102

Z powyższego zestawienia widać, że skarb metaliczny Banku zmniejszył się podczas wojny z 1562 milionów do 381, gdy jednocześnie obieg

Na Mawelu odzwier-
kał Bohuza Kato
Kuroy Sapho fun,
Tamenty i wyroty
w nunnach reszty
ciworskiej kuz
Jewli namoinstiej
z II w prapropod,
nie denjoni.

Wzrost swajego
crany „Pakticun
Mawelu” (w Rocz-
niku krol. i ody
bitha). Turorditem
wbrew Taulowiro
wi, ze nie Taulow
lytyj pnd KTV wrec
Krem ludwelle nie
lytho Mawelane

banknotów wzrósł z 2494 milionów do 18.439. Zatem pokrycie metaliczne, które w roku 1913 wynosiło 62,6%, spadło w roku 1917. Banknoty są obecnie fundowane na pożyczkach zagranicznych w Banku przez oba państwa monarchii, które wynoszą razem 13 698 milionów. O ile więc państwa pokryją swoje zobowiązania, stan waluty nie powinien budzić niepokojów. Zysk Banku urosł znacznie podczas wojny, chociaż pożyczki państwowe przynoszą zaledwie 1,5 procent. Dywidenda wynosi w roku 1917 139 koron, czyli blisko 10%. Obrót kasowy Banku, który w roku 1913 wynosił 15,27 miliardów, urosł w r. 1917 do kolosalnej sumy 220,8 miliardów.

Rozszerzony preliminarz budżetowy.

Wiedeń 31 stycznia.

W N. Fr. Presse jen. sprawozdawca budżetowy Izby poselskiej, pos. Dr Sternwender, daje następujący obraz rozszerzonego nowem przedłożenia rządowem preliminarzu budżetowego na rok 1917/18:

Wskutek dodatkowych wydatków w sumie 1.653,9 milionów kor., ogólne wydatki, przewidziane preliminarzem na r. 1917/18, wzrosły do 23.823,25 milionów kor. Również w nowem przedłożeniu dochody występują w wyższej sumie o 665,8 milionów, czyli razem w wysokości 1.860,9 milionów kor. Ogólny niedobór wynosi 18.962,3 miliony kor. Z ogólnej sumy wydatków na siłę zbrojną przypada 12 000 milionów, a 6 142,2 miliony kor. na wydatki administracji cywilnej, spowodowane wojną. Wydatki administracji cywilnej są następujące:

	milionów kor.
zasilki wojskowe	3.432
wsparcia dla uchodźców	994
dodatki dla funkcjonaryuszów państwowych, robotników, duchowieństwa i nauczycieli	955
odbudowa obszarów woj.	364
pomoc wojenna	396,3

Suma stałych wydatków wynosi więc 5.681 milionów kor.

wyborcy ten weteran
dokumentu numer
wzrost przed rokiem
1300 domy w murze
i argumenty
stać, że jeżeli mur
orka w III w. mied
numerowane domy, to
niepodobna, aby pa
mający na tamten
nie ucie mury. Li.
Mazowie poruk i
wacca Poluara
wykaraty słowno
niego zapamiętania.
W Berlinie ogłoszono
stan oblężenia,
streck maleje -
Prusacy nie zro
bię rewolucji!

2 lutego sobota M. B. Gromowicz
 Młota. Bar 783 J - 10 R. Jedną
 z rzeczy opowiadat mi dusi o proce
 such p. Krnera Artysta ten, który do
 dał sobie na urzędowaniu jahnę pęd
 sławie przydomak Młocińska, a zwany
 pni Kielegin "Krecina Wierz"
 wziętą na wiec zarobli składowi
 od czasu do czasu koley, spędzito
 na p. wyokawcz, o wznowienie
 ceimogo jęso obraru. Tak wygrał
 pars typczy od koley na to, że
 wielkomo obrar zaniókt i po wyku
 nęciu stracił na warłowie... O
 becnie zaciągaj Lehmann
 o to, że obrar jęso z jęso cyklu
 Ofre nasz "pach" z sedacy i
 regu na dole ddał dziurę którą
 nekannator P. tak naprawił
 że ję, terar nie ^{ochował się} xuał l. N. B

(Przygotowa to 300 k. a polowilawa
1500 k!) Oka Knur razędał baon i
"Zuawia" ^{niekiedy} Larysi orzeli ogólnie
z Knur pominął erliodę zuawia,
a drugi dębicki, z nie, aworem,
obwarfest lepy, bo mowuady, w
tem miewu, gdił go zepaworem!
Ląd pyruat Thiorani 2500 k. - ale
ogólnie z dawdem apelacy pyrua
um tylio 300 k. za reparaacy.

3. luty, miedziela mgła

Rar 761. T - 2° R.

Wierzenia rosztańcis madowie, skon,
pichowem w garclach, że ne dowie demon,
showano pnieć Prusaliom, ił zandarni
dali agnity, zabili 2 studentów, a kółko
nasz naruili - zapowiadają na jutro do
mowuady i mowuady, pognie ofiar.

4. luty, poniedziałek przelot

Rar 756. T - 2° R

34

Idaje zd, że pisał do białych "Głosie" i pisał
na do obad a Boreccia, gdyż prof. Hau.
Kutrzeba dostał telegram od ministra
Kucharskiego, aby był gotów kupić
dwie loty wyprzedzić z dwoma innymi
wzrostami co do granic, statystyki, daw-
nych traktatów etc. Strajki i gwałty
w Wiedniu i w Berlinie.

5. lutego wtorek, przedmowa.

Bar. 756, T = 2.° R. ^{rozpiska}

Anarchia, rozpiska, przenosi kłopoty i błąd,
Londy.

6. lutego środa pogoda

Bar 753 T = 3° R

Lotnicze polacy stwarzają i ania ro,
cyphre, zorganizowane w korpus
nowy i niepełny, rapeli Oczeki, Minde
a i to nadrukt telegram ze wsieli
Molitan war z rozpiskami genera.
hismineus krytyka i wrzaski o
niewoli! Jereli wtryma się ~~rozpiska~~

lym korpusie karunie, to i obec ber,
Zobrosi walcitej na stamnicza Rosyi
porchawrang regularnej armii, mowie
odlegaci ralg powarung ralg. Co do cily
tego korpusu na relacje kardio spracowu
ko putaję podzi 25,000, Andz i 100,000
ludzi. Ale i 25,000 jesli budzie karne i
miescannicę, i a cokie ralg z beu,
dani i derecturaw i rozlejnosc mos,
Kiewskich, zolawna, ze Ukraina i Ru,
muniu występię juncis ralgw i pe-
terburhscum czerwie. Ale dżi wa,
Jemowu z ralgw zrodet nieperne
nie daję podstawy ralgw i do mowilis,
waru, to tyllu perne, ze w Rosyi
zupetny chaos, glos i rozleoj.

Dasz W polotnie odlytacz masowa de,
smonitracja gburie studentow mę,
krej i zewiduję z powsta, zabici studenta
we dworcie mę demonstracyach. Tytace

38
pionty repressowu, jura Ryneki pod jura,
młk Gmunałbeli, or cram do cram
młory oblotowuowu gło zabracu
wkuorowu oboryli: 1. Paed z
Prusakami! 2. Pruski z Austry,
akami 3. polupa zachowawuowu
pawo'cowu jure wkuorowu Thunow
na Ryneki i ta rozewyluowu obowuowu

J. Kuty uwarteł postawuowu

Baw 749. T-1° R.

Przy rekurzyjach po wsiach zabracu
i zburu do ciowu jureowuowu. Jaku
wsi bła, ximna tegowuowu jaku nie powe?

S. Kuty pratek dawa chowuowu i
wkuorowu wkuorowu - Baw 747 T+40 R

Dozrykna co dawa postawuowu - a
teatry i kina jureowuowu, co wsi,
cra kancery, podwkuorowu, a obowu
i jorawki jureowuowu. Jak wsi
cra wkuorowu wkuorowu majawuowu jure,
wkuorowu i w wkuorowu, wkuorowu

na codziennie tak dążyć potrudzić. I chociaż
Rozmowa centralna i "spółdzielca" są
jako w "określeniu" "aparaty" i to po-
myślnie, a także państwo do prawników,
która nie po 200-300 kr miesięcz-
nie i dają już w remuneracji, to zry-
skują i takto krocie - a te piądy i z
radzą, jakby i wciernięcia i
całkowicie - gdy tyżyma nam z góry i
zinnia, choroba, mąż, wdowa -
to te piądy i także z bohaterami
zafrantami i studentami!

Polscy i jakbyś chciał, mogą być
maszyna a nawet koczowniczymi, i ote-
brali papam, penie etc. Pytanie
czy lud, bardiś bardi, zalebowany i do
cechów przywarany, zwrócić to spój-
nie i czy popi z murchami nie pod-
staje ^{stwierdzenie} tymi razami katastrof i
ciężko ułomnej.

Ustawa o Radzie stanu.

Warszawa 7 lutego.

Urzędowy *Monitor* ogłasza następujący tekst: »Ustawy o Radzie stanu Królestwa Polskiego«.

»My, Rada Regencyjna Królestwa Polskiego, sepców odbywa się w osobnem głosowaniu bezpostanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Art. 1. Rada Stanu Królestwa Polskiego z siedzibą w mieście stołecznem Warszawie, składa się z 110 członków, a mianowicie: a) członków zebraniach połączonych sejmików powiatowych, wrylistów, b) 55 członków, powołanych na są ważne bez względu na liczbę uprawnień, sadzie wyborów, c) 43 członków, mianowanych wyborców, którzy przy wyborze oddali głosy przez Radę regencyjną.

Art. 2. Członkami Rady stanu z głosem wrylistów, lub w którymkolwiek z okręgów wy- nym są: a) 6 biskupów dyccezyalnych obrządku obrządkowych w oznaczonym terminie nie doszedł do czynsko-katolickiego, b) Superintendent jenerałyskutku, Rada regencyjna mianuje członków Rady wyznania ewangelicko-augsburskiego, c) Superin- stanu, co do których wybór nie nastąpił. tendent wyznania ewangelicko-reformowanego, d) Art. 13. 43 członków Rady stanu mianuje najstarszy wiekiem rabin żydowski stoł m. War- Rada regencyjna na wniosek prezydenta mini- szawy, e) rektor uniwersyteu warszawskiego i strów. rektor politechniki warszawskiej, f) pierwszy pre- zes sądu najwyższego.

Art. 3. Pochodzących z wyboru członków Ra- dy stanu wybierają rady miejskie tych miast. stanu rozwiązać. Wskutek rozwiązania przestają które stanowią jednostki samorządne, niezależnie członkami Rady stanu zarówno członkami od sejmików powiatowych, a to według następu- jącego rozkładu:

a) Rada miejska stoł. m. Warszawy wybiera członków Rady stanu w ciągu dwóch miesięcy 6 członków, Rada miejska w Łodzi 3, Rada go rozwiązaniu. miejska w Lublinie 1 członka; b) prócz tego Art. 16. Członkowie Rady stanu nie mogą niezależnie od wyboru przez Rady miejskie być pociągani do odpowiedzialności z powodu w pełnym składzie, radni stoł. m. Warszawy, ichkolwiek głosowań w Radzie stanu lub w ko- wybrani z kuryi powszechnej, wybierają 2 człon- nyszych teje. Za zachowanie się i za oswiad- ków, a w tej samej kategorii radni m. Łódzkiego, złożone w Radzie stanu lub w jej komi- 1 członka, c) Sejmiki powiatowe w jen.-guber- yach, odpowiadają tylko przed Radą stanu w natorstwie warszawskiem warszawskiem wybie- (ług przepisów regulaminu teje. cają 24 członków; sejmiki powiatowe w jenerał- Art. 17. Za udział w posiedzeniach Rady sta- nu, a względnie jej komisji, członkowie Rady sta- tworzą 8, w jen.-gubern. lubelskiem 6 okręgowych członków, którzy mieszkają w Warszawie i bierają stałą płacę z kas państwowych.

Sejmiki w jen.-gubernatorstwie warszawskiem u pobierają za każdą dobę 25 mk., z wyjątkiem tworzą 8, w jen.-gubern. lubelskiem 6 okręgowych członków, którzy mieszkają w Warszawie i bierają stałą płacę z kas państwowych.

Art. 4. Członkiem Rady stanu może być Art. 18. Rada regencyjna mianuje przewo- wybrany lub mianowany każdy obywatel pań- liczącego Rady stanu, który ma tytuł marszałk- stwa polskiego płci męskiej, zamieszkały w ob- Rady stanu, Rada stanu zaś wybiera w os- bier- rebie jen.-gubernatorstwa warszawskiego, albo- gosowaniu 2 wicemarszałków i 4 sekretarzy. lubelskiego, który ukończył 30 lat, umie czytać Art. 19. Rada stanu bada ważność wyborów i pisać biegle po polsku, a nie jest wedle obe- rozstrayga o uorawnieniu wybranego człon- wiających przepisów wykluczony od wybieral- to zasiadania w Radzie stanu.

ności do Rad miejskich i sejmików powiat- Art. 20. Rada stanu współdziała w ustawo- wych.

Art. 5. Czynne prawo wyboru do Rady sta- stuz członkami Rad miejskich, względnie sejm- ków powiatowych.

Art. 6, 7, 8 i 9 zawierają przepisy normatywne

Art. 10. Dla każdego członka Rady stanu z wyborów ma być wybrany zastępca. Wybór za- pośrednio po wyborze członka Rady stanu.

Art. 11. Wszystkie wybory członków Rady

Art. 12. Gdyby wybory w którejkolwiek z Ra-

Art. 13. 43 członków Rady stanu mianuje

Art. 14. Rada regencyjna zwołuje Radę sta-

Art. 15. Rada regencyjna ma prawo Ra-

Art. 16. Członkowie Rady stanu nie mogą

Art. 17. Za udział w posiedzeniach Rady sta-

Art. 18. Rada regencyjna mianuje przewo-

Art. 19. Rada stanu bada ważność wyborów

Art. 20. Rada stanu współdziała w ustawo-

państwie, w szczególności powziąć ma uchwały w sprawie projektu konstytucji Królestwa Polskiego, utworzenia senatu i izby pólów.

Art. 21. Rozporządzenia z mocą ustawy mogą być wydawane jedynie na zasadzie upoważnienia zawartego w ustawie samej. Od tej zasady może Rada regencyjna odstąpić pod odpowiedzialnością całego ministerstwa tylko w tym wypadku, jeżeli wydanie rozporządzenia jest niezbędnie potrzebne dla zorganizowania poszczególnych działów administracji polskiej.

Art. 22. Radzie stanu służy prawo zgłaszania wniosków ustawodawczych. Wnioski ustawodawcze lub inne, przedkładane Radzie stanu, muszą być podpisane przynajmniej przez 10 członków Rady stanu.

Art. 23. Jeżeli wniosek ustawodawczy, uchwalony przez Radę stanu, nie uzyska zatwierdzenia Rady regencyjnej, nie będzie mógł być ponowiony w ciągu tej samej sesji z inicjatywy Rady stanu.

Art. 24. Rada stanu uchwała budżet administracji państwowej, przekazanej polskiemu rządowi państwowemu. Po zakończeniu roku budżetowego Rada stanu bada przedłożone jej przez ministerstwo polskie zamknięcia rachunkowe i rozstrzyga o udzieleniu absolutorium. Bez zgody Rady stanu nie mogą być zaciągane pożyczki, ani przyjmowane zobowiązania, obciążające państwo polskie.

Art. 27. Do ważności uchwał Rady Stanu potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej członków. Uchwały zapadają bezwzględną większością.

Art. 28. Ministrowie i wyznaczeni przez nich przedstawiciele rządu mogą brać udział w posiedzeniach Rady Stanu i jej komisji i zabierać głos poza koleją zapisów. Rada Stanu może zapraszać obecności prezydenta ministrów lub innych ministrów na jej posiedzeniach komisji w celu udzielenia wyjaśnień jakie uważa za potrzebne. Władze okupacyjne mogą reprezentować swe interesy na posiedzeniach Rady Stanu i jej komisji przez swoje organy.

Art. 29. Rada stanu uchwała dla siebie regulamin.

Art. 30. Posiedzenia Rady stanu są jawne. Tajne obrady zarządza marszałek na życzenie rządu, lub wskutek uchwały Rady stanu.

Art. 31. Rada stanu przestaje istnieć z chwili zebrania się pierwszego sejmiku.

Art. 32. Na zasadzie powyższych przepisów wyda Rada ministrów na wniosek ministra spraw wewnętrznych wszelkie zarządzenia, potrzebnego dla przeprowadzenia wyborów.

Art. 33. W razie powiększenia liczby sejmików powiatowych, albo rozszerzenia granic generał-gubernatorstw warszawskiego i lubelskiego, Rada regencyjna wyda dodatkową ustawę opartą na przepisach niniejszej ustawy.

Podpisali: *Aleksander Kakowski* arcybiskup, *Józef Ostrowski*, *Zdzisław ks. Lubomirski* prezes ministrów, *Jan Kucharszewski*.

Warszawa 4 lutego 1918 r.

Odezwa Rady regencyjnej.

Przedowy *Monitor* ogłasza następującą odezwę Rady regencyjnej o wyborach do Rady stanu:

Rodacy! Przyjęliśmy na swe barki ciężar prowadzenia władzy najwyższej w państwie polskim. W tym głębokiem przekonaniu, że władzy tej oparcie i źródło spoczywa w narodzie, który w ciągu siuletniej przeszłości niewoli, a równie w ciągu wojny obcej dowiódł, że niezłomnem jego dążeniem jest posiadanie własnego niepodległego państwa. Pragniemy dać wyraz ścisłej łączności naszej z narodem i jego dążeniami przez jaknajszysze zwołanie oparte na demokratycznych podstawach przedstawicielstwa narodowego pierwszego po dziesięciu lat sejmiku państwa polskiego. "Sejm będzie tem ciałem, przez które naród wolę swoją w sprawach najdomniejszych, przysięści jego dotyczących, objawi. Ażeby sprawa ta jako najcenniejsza pomysłowo rozwiązana być mogła, winno być wydane prawo, przepisujące sposób zwołania sejmiku, oraz zasady jego składu i ustępu. Ponieważ takiego prawa, opiewanego przez nas przedstawiłmy do rozważenia radzie stanu, która złożona będzie z przedstawicieli wszystkich warstw ludności oraz kierunków myśli politycznej.

Ponieważ istniejące w kraju stronnictwa polityczne nie obejmują wszystkich jego mieszkańców i przeważna część ludności pozostaje poza nim, sądziliśmy, iż nie byłoby rzeczą słuszną ani możliwą stworzenie Rady stanu na podstawie reprezentacji stronnictw. Postanowiliśmy przeto powierzyć radom miejskim i sejmikom powiatom

Monitor polski.

Warszawa 7 lutego.

Wym, prawo wyboru członków Rady stanu, zdając sobie sprawę z tego, że rady i sejmiki nie reprezentują w równej mierze wszystkie obywateli kraju zachowaliśmy sobie prawo mia- nowania pozostałej części członków Rady Stanu, aby tą drogą uzupełnić przedstawicielstwo wszy- stkich warstw narodu, oraz wprowadzić ludzi, których zdania ze względu na ich wiedzę i do- świadczenie wysłuchać należy.

Rada stanu będzie miała, za najbliższe sw- zadanie ochwalenie prawa o sejmie przy wiernej przestrzeganiu zasad demokratycznych, na któ- rych obcemy mieć oparty sejm polski. Skoro ty- ko ukończy ona tę ważną pracę, złożymy wszel- kich starań aby prawo w sejmie bez zwłok wydane i wybory do niego dokonane zostały. Ponieważ budowa państwa polskiego wymaga wy- dania szeregu niecierpiących zwłok praw, prze- ciżnem zbierze się sejm. Rada stanu zajmie się uchwaleniem tych ustaw, jakie rząd i ona same uznają za najpilniejsze.

Wszystkich tedy synów naszej ojczyzny, któ- rzy do oddania głosów przy wyborach są upra- wnieni, oraz tych którzy przez wybór lub mia- nowanie nasze do pracy w Radzie stanu powo- łani będą, wzywamy, aby wspierając usiłowania nasze, obowiązki swój obywatelski wy pełnili, pomni na tę ciężką odpowiedzialność, jaka na nas wszystkich spoczywa w tej rozstrzygającej dla przyszłych losów Polski chwili dziejowej.

Podpisali:

† Aleksander Kakowski, arcybiskup

Miecz Ostrorowski.

Zdzisław ks. Lubomirski.

Prezes ministrów:

Jan Kucharzewski.

Warszawa 6 lutego 1918 r.

(N) Wczoraj wieczorem ukazał się pierwszy numer organu polskiego *Monitor Polski*. W n- talce od wydawstwa redaktora w krótkich sł- wach podaje swój program, w myśl którego po- dawać będzie przede wszystkim tekst ustaw oraz postanowień rządowych. Pismo zajmować będzie również stanowisko wobec wydarzeń aktualnych. Pierwszy numer *Monitora* zamieszcza: Ustawę o Radzie stanu, wezwa do Rady regencyjnej do wyborów i artykuł programowy. Ostatnią cze- ścią kolumnę *Monitora* wypełniają depesze.

Na tytułowej stronie dziennika widnieje ora- z polski, na oddzielnej kolumnie pod tekstem: „Tł- zono w drukarni państwowej Królestwa Po- skiego”; natomiast nie ma słów, które obowi- dają wszystkie inne pisma. „Za pozwolenie- cenzury niemieckiej”.

Pieśń armii gen. Muśnickiego.

Otrzymaliśmy z Warszawy „Pieśń armii gen. Muśnickiego”. Krąży ona w Warszawie w licznych odbitkach drukowanych.

*Niesiemy Wolność na bagnietach!
Niech żyje cały polski lud!
Kto chce niech trawi czas w „Sowietach”,
My wierzym w święty polski cud!
W tysiącu bitew za „ich” sprawę,
Polek leliśmy próżno krew,
„Za Poznań, Kraków i Warszawę”,
To nasz jedyny dzisiaj śpiew!
Od źródeł Niemna po szlak morza,
Po Odrę brzegi, szczyty Tatr,
I hen po stepy Zaporozia
Niech wieść na skrzydłach niesie wiatr
Do braci naszych co w Alp śniegu,
Na polach Francji obcą straż
W niewolnym pełnią dziś szeregu —
Leć z wieścią szczęsną Orle nasz!
Orle ty nieś im pieśń żołnierza,
Zwątpienie z piersi wyżeń, zduś,
O zmartwychwstaniu mów Przymierza,
Głoś: Żyje Polska, Litwa, Ruś!
I tam za sine oceany,
Gdzie Waszyngtona wdzięczny kraj —
Rodakom zanieś z serc wyrwany
Okrzyk: „Szczęść Boże! Boże daj”!
Hej Generale! skiń żelazem!
Armaty lśnią, bagnety skrzą,
Pod Częstochowskim my obrazem,
Rotę Przysięgi skropim łzą!
Niesiemy Wolność na bagnietach!
Niech żyje cały polski lud!
Kto chce niech trawi czas w „Sowietach”,
My wierzym w święty polski cud!
Nota nieznana.*

9 luty. sobota, jasnemurmo,

Bar 749.5 T + 6.0 R.

(Smoleński)

Gwarał Muśnicki o Polakami zapadłymi,
tebak! Czy jest meteor, czy gwiazda stała?
Nadzwyczajne dodatki porywają, rano brat,
ki telegram „Wisła o nowym porządku
polityki w Ukrainie, — ogólnie napawające w
okolicach Polaków, wręczając, bo już
ten more być naprawde, polepsze lub sub,
stratem jego i przynajmniej, a idzie to o
wielodnia gwałtowne Polaki!

10 luty. niedziela pogodna.

Bar 752 T + 8.0 R.

Dostał mi na wiadomość o wojnie,
Taki polski z nowo narodzonej państwa,
stronę Ukrainy, a kto wie, czy ten
nowodek już nie umarł, bo już kawał
młody telegram, że bolszewicy zapędy
ki już i rozprędy, Rada Ukrainy,
Znamy brat mój: jest to rzecz

mołocozowa.

Tak nieumiejętnie radzą ci wielko-
nie modne teraz „Kamenny”, „Kont”, że
w. Kamenny Elektrowni prądem za-
kłada parowóz po 10. km — obecnie w kon-
sumie „Kontu kraj.” po 3 korony. Opo-
dobył różniaczkę w cenie po innych Koma-
nach dżużychradem, a uwarz w k. jest
dobrej, jak u kupców! A de tyż Komara
zimno tajemniczo.

11 lutego paniebrateli pogoła

Bar. 757. T + 8° - 9°. R

Naprawdę przebrateli ciemno-nieumiejętnie
zdegnawaty się agencja traktat z „Ukro-
nia” — którym odstąpili już Cheturskie i
Podlasie, bez pytania Polaków, wbrew
statystyce narodowej. Ogółem oburze-
nie i wściekłość. Zajądki! Orzechy, in-
ny kato polskie niechali teraz budzić
Austriakom? Chyba nie. Najumiejętniej
drogi naszego życia.

Czas 9/2 1918.

Polscy dowódcy w Rosyi.

Z Kopenhagi donoszą:

Dowódcą I korpusu polskiego — jak wiadomo — jest generał-porucznik sztabu generalnego rosyjskiego, Józef Dowbór-Muśnicki; dowódcą I dywizji polskiej, wchodzącej w skład I korpusu, generał-major Gustaw Ostapowicz; dowódcą II dywizji generał-major Józef Leśniewski.

Generał-porucznik Dowbór-Muśnicki, urodz. w rodzinnym majątku Garbów, w ziemi radomskiej, pochodzi ze starego rodu litewskiego, herbu >Dowbór< (prątnice). Wykształcenie otrzymał w gimnazjum radomskim; następnie był w mikołajewskim korpusie w Petersburgu i w szkole konstancyńskie. W r. 1883 zaawansował na porucznika piechoty; w przeciągu 11-tu lat służył w szeregach na stanowiskach czynnych. W r. 1899 wstąpił do akademii generalnego sztabu, którą ukończył celując, otrzymawszy nagrodę za najlepszą pracę na temat strategiczny. Jako oficer generalnego sztabu do szczególnych zleceń, uczestniczył w wojnie japońskiej przy sztabie I syberyjskiego korpusu, którego wszystkie pułki otrzymały za waleczność sztandary św. Jerzego. Po wojnie japońskiej wezwany był do formowania okręgu wojskowego w Irkucku; jako oficer tegoż sztabu, zbadał dogłą głębokich rekonensansów najgłówniejsze kierunki strategiczne gubernii irkuckiej, jeni-sojkiej i okręgu zabajkalskiego. W roku 1903 został przeniesiony do sztabu X korpusu jako sztabowy oficer do szczególnych zleceń i począwszy od tego roku, oddaje się całkowicie badaniom przyszłego teatru wojny na froncie zachodnim.

Mianowany naczelnikiem sztabu, najprzód 11-tej, a następnie 7 dywizji piechoty, po wybuchu wojny, w pierwszej jej fazie brał udział w operacjach 1-sj dywizji na terenie galicyjskim, zakończonych wzięciem ufortyfikowanych pozycji Jarosławia nad Sanem. Przerzucony z dywizją pod Warszawę, uczestniczył w wielkiej bitwie pod Łodzią. W listopadzie 1914 r. otrzymał jeden z syberyjskich pułków. Prowadząc go pod Przyszczyszem, był trzykrotnie ra-ny. W kilka miesięcy później przeszedł na czele tego samego pułku do Galicji; we wrześniu 1915 r. podczas ciężkich walk pod Rygą był silnie kontuzjonowany. W październiku, awansowany na

42
Wieroj (10/2
Karawo delwono
waci' murasto z
swowla polozni z
Ulmadng ! Nilt
nie' wyspecircho,
nagwiz' prach
budzulus murej
shoch, ale z te
dxis' wjstho na
wpadenione,
zali' to pokaj.
Me' jedtawo a
winda, i nie
mam pretensyj
do swem murach,
ale w Chudzie
i Podlasiu mas
my wiskerow
i zwanie te
sturnie za pol
eluc uwazam
tych' murach.
X

generał-majora, zamianowany został generałem do szczególnych zleceń przy 10 armii. Niebawem otrzymał rozkaz formowania 10 dywizyi, z którą po jej sformowaniu wyruszył do Anatolii. W pierwszej bitwie dywizya jego zdobyła dwa sztandary tureckie i wzięła do niewoli słennego organizatora oddziałów powstańczych Zia-baja. W r. 1916 wrócił znów na teatr europejski i na czele 10 dywizyi uczestniczył w wielkiej bitwie pod Rygą, gdzie był niebezpiecznie zatruty gazami. W początku ubiegłego roku został mianowany naczelnikiem sztabu 10 armii; parę miesięcy później awansowany na generał-porucznika, zostaje dowódcą 38 korpusu, z którym bierze udział w ofensywie na froncie zachodnim.

Generał Muśnicki posiada ordery bojowe: wszystkie św. Anny do I klasy włącznie, krzyż św. Jerzego 4 klasy, złoty oręż, order chiński podwójnego Smoka, włoski order korony i otrzymany za bitwę pod Przemszyszem angielski order komandorski Łaźni.

Generał-major Gustaw Ostapowicz, ur. w r. 1867 w ziemi grodzieńskiej, po ukończeniu gimnazjum w Kamieńcu podolskim odbył studia wojskowe w kijowskiej szkole piechoty. Od listopada 1915 roku do maja 1917 roku dowodził briańskim pułkiem, następnie brygadą, od czerwca z. r. był dowódcą 31 dywizyi, a w końcu 162 dywizyi. Brał czynny udział w wojnie japońskiej, jako dowódca batalionu. W czasie obecnej wojny był ranny czterech razy. Jako oficer frontowej służby otrzymał szereg odznaczeń bojowych między innymi złoty oręż i krzyż św. Jerzego.

Generał-major Józef Lesniowski ur. w r. 1867 w ziemi witebskiej, powiecie szawelskim, w majątku Poczajów, pochodzi z rodziny szlacheckiej. Szkołę średnią kadetów ukończył w Polesku i Konstantynowską szkołę wojskową w Petersburgu w r. 1892. Cytę czas służył w awardii potarski

pułku, kwaterującego w Warszawie; stamtąd został mianowany w r. 1912 dowódcą 82 degiestańskiego pułku, z którym wyruszył też na wojnę. W lutym 1915 roku otrzymał brygadę w korpusie grenadierów, w skład której został wcielony tzw. Legion polski, sformowany przez Gorczyńskiego. Gdy »Legion polski« przemianowano w brygadę, rozpoczęto

starania, by powołać go na dowódcę brygady polskiej. Starania w tej mierze dowódcy korpusu grenadierów, generała Parskiego, rozbiły się jednak o opór dowódcy frontu generała Ewerta; zarzucono mu, że dzieci swoje kształcił w szkole Chrzanowskiego w Warszawie, a nie w gimnazjum rosyjskiem. Od kwietnia z. r. generał Łęśniewski dowodził 8 syberyjską dywizją. Był kontuzjonowany i ranny. Nagrodzony bojowymi odznakami i orderem Włodzimierza 2 klasy; przedstawiony był kilkakrotnie do złotego oręza i krzyża św. Jerzego.

Nad zborem generał Mr. 4
 Maclis zbiera polską, a c
 nio z Polaków stworzył do
 wspaniałą organizację.

KRONIKA.

Wobec pokoju z Ukrainą.

Wiadomości o warunkach, na których zawarty został pokój czwórprzymierza z Ukrainą, wywołały w całym mieście wrażenie, które zrozumie każdy, kto te warunki przeczytał. Dzienniki krakowskie, świadome swych obowiązków, w pełnem oddaniu duszy polskiej, w tej chwili dają wyraz opinii, jaką o sprawie tej ma cały naród polski. W jasnem wszakże zrozumieniu sytuacji, w której jest wskazana solidarność narodowa, uważają, iż zachowanie spokoju i powagi odpowiadającej potrzebom tej ważnej chwili i że wszelkie zakłócenie jej niewczesnymi i może szkodliwymi objawami, nie odpowiadałoby ani godności, ani interesom narodowym.

Redakcyo: Czasu, Głosu narodu, Kurjera codziennego! Ilustr., Naprzodu, Nowej Reformy, Piasta.

proszę, jak chce, jutro ogłosić. Na to odpowiadając, żeby podpisać go dla kogoś, dawać narodowej - niechcąc zaś Myślowi podać wielkość drucimki podatku usługi, pisał, odcierając: "ale sam nie pomyślał o usłudze!"

Rada narodowa Ukrainy, która polską zawartą umowę się "wtedy" leżymy wieć, deklarację do Żytomierza. Czy przeprowadzić nie wyprowadzić je Polonezów z Kijowa?

11/2 1908
Parti dya socjalist.
Drużyna kudyse
umieszczony obok za.
Taurane wewczasie
do zjazdu z powodu
gwałtownych
demonstracyjnych
Naprost zapytany,
czy podpisać, rząd
dał zwolnić do jutra.
Na to pertraktujący
A Węgryśkich odpow.
wiedząc, że umi.
czuła, że podpisał
Naprost - a Na.

411

Ogólne zwątpienie, smutek, stać, rozpacza,
zwątpienie zgramiadeń, wielki student
taw i tłumów przeciwieństw. przedni ber
zadnego ogólnie skutku - teatry i kina zamy-
kano, studenci zażądał randkować ^{i wolę} karmić,
(po co? alby tudzież nie mogli zejść się
i skomunikować?!) wierzochu ^{nie} bierają,
nie wybijania tu i odtąd szub, ciemno,
ciemno, wielce dołdrow - Przesi smutek,
rozpaczy!

Prerzed Akademii Muzycznej wy-
brały prof. Karmina Murawski (w
miejscu zmarłego J. Tarnowskiego.)

12 lutego wtorek pogoda

Bar 749. T + 40 R.

Wczoraj w karmach Explorator było
Zobaczono Polaków z armii rosyjskiej
zobaczono Murawskiego, który puchro,
czyli gromię kordem nieumiecki i zoy
stali przy Nacelnym radcy z...

ternowych, jechali pod nadzorem
stróża muniackiego p. Viakov do
jelenego obora muniackiego, roz-
mowa z nim Władysław malarski,
którego oprowadził - tłum tłumaczył
do pokoi na kales i powybijał orygi-
nały w swoim kalesiarzynie.

(wskazanie „Pass Stelle“)

Również konsul muniacki p. ul.
Asnyla na II p. zdobyto, meble zamek
oraz, olwa. było i wypracowa w celu
papieru na ulicę. Dotychczas tu jeden
z takich wypracowań blautrety. Przy
tem, o ile dotąd wiadomo, naukowo
~~Amunian~~ ~~polacy~~ ~~Amunian~~ ~~Amunian~~ ~~Amunian~~
polacyentów a ci dwie kobiety i ich
Dzenta, oraz wielu innych.

alt. Działo go 1. natywnem był na
ulicy a wypracował natywnem, jak
ktos wpadł do niej kamieniem a
za nim hurma słudawców i innych.

Pod
brali
kow
raz
kich
wzię
hr.
ski;
Tetr
Dasz
brow
Na
bran
rzew
naro
go
Tarn
K
Fed
W
wola
wyr
niet
sica
Wen
I. D
dow
kracy
stron
Fede
ska
skiej
dem.
waty
Estre
szczy
Zg
refer
stron
Dasz
Tetr
dzie

Protestujące zgromadzenie na ratuszu krakowskim.

Kraków, 12 lutego.

Pod silnym, wprost wstrząsającym wrażeniem, zebrali się wczoraj wieczorem w sali Rady m. Krakowa reprezentanci stronnictw politycznych oraz liczne grono wybitnych obywateli ze wszystkich sfer miasta. W obradach między innymi wzięli udział: członkowie Izby panów: Zdzisław hr. Tarnowski, Jędrzejowicz i Michał Bobrzyński; posłowie do parlamentu: eksc. Długosz, Jahl, Tetmajer, Haller, hr. Lasocki, E. Zieleniewski, Daszyński, inż. Moraczewski, Klemensiewicz, Bobrowski, K. Srokowski.

Następnie w skład prezydium honorowego Zebrania powołano przez aklamacyę: Maryana Starzewskiego (nar. dem.), Jentysa (Zjednoczenie narod.), eksc. Długosza (ludowiec), dra Łazarskiego (demokrata), Daszyńskiego (soc.) i Zdz. hr. Tarnowskiego (kons.).

Kierownictwo obrad objął wicepr. r. m. J. K. Federowicz.

W końcu zaznaczamy, że w skład komstyl, powołanej do zredagowania protestu, któryby był wyrazem jednomyślnej opinii wszystkich stronnictw, zostali wybrani następujący delegaci poszczególn. zrzesz. pol.: Spół. nar.: dr Bocheński, dr Werner, dr Rożański; Polskie stronnictwo socyal.: I. Daszyński, Moraczewski, dr Bobrowski; Ludowcy: Tetmajer, Bryl, dr Bardel; narod.-demokracya: M. Starzewski, Schmidt, dr Olszewski; stronnictwo mieszczańskie: E. Zieleniewski, J. K. Federowicz, Kosobudzki; Liga Kobiet: Pawłowska, Moraczewska, Błotnicka; Liga niezaw. polskiej: dr Kiernik, dr Ochmański; Polsk. stronn. dem.: Srokowski, Bandrowski, Battaglia; konserwatyści: M. Bobrzyński, Zdz. hr. Tarnowski, dr Estreicher; Zjednocz. narod.: Godlewski, Buszczyński, Jentys.

Zgromadzenie zagał radca sąd. dr Olszewski, referat wygłosił dr Schmidt, poczem imieniem stronnictwa przemówili pos. St. Grabowski, pos. Daszyński, K. Buszczyński, red. Srokowski, pos. Tetmajer i pos. Haller oraz przedstawiciel młodzieży.

45
dzwony uobajaz
Salut go. Tobie!
Tum ił tawp ił
do sreni i po chur
li wzrost, obrygów
hurra. zypure
srau polidymau
rabbe, erpe thum
aderta, narta
ablegata ma
dum zrukajac
afrang. Był to,
jaki się pierwszy
dominatem, of,
cor, który nie zjad
crafla, gdy demoy
stroci i appyati
"o zriac Sakke
(Zbytekne wy
maganie na co
drei!). Stron
puebrał go po cyz
młucum i miz

balastu w środku wytransportować
go do szpitalu Kanberu. (z powrotem

Orda niemieckiego przybyła już
na ul. Asyjską na konsulać niemiecką
którego policya pilnuje. —

Tak się działo, aż nagle przyjechał
kierownik studentów, studentów i innych
młodzieńców z ręką „Konsula” strasząc, że
będą w pewnym wypadku policya z ulicy
a podraszają tu pawlat z ręką, druga
grupa od strony ulicy Brachowej wpadła
do domu i demoralizowała. Słuchając Pro.
wadek tłum oficer z obłąka i ręką po.
zrem się ulotnił. Policya jednak po.
istnie nieporozumienia atak i w końcu przysta
do ran. Cyfry udebiła Pachomii i inne
drnicami, cyfry dostała się do niewoli.

Przebiegło się polewanie na
orty austriackie po murach i straszenie.
Jest zrywanego pod Hawell (c. k. na 11

44
Dwom (Jostawca) Kamusian poligamy skie
nasawoz po cywilnemu nastawat po
zdech juzimie a gdy podnosat relig
z jahod wsharawla, polugant, wy
klas, ze to giedu z demountbandu,
ciat go patarrem. M. padt nabrak
widerowago do Flawetter i apatwo
no na dyle, ze sam powrot do nade
jedzapsay budy naturalny uci
mae po drach. O! będzieny
ny mui sabhe!

Rurowoxenii arentawals probiezam
jahagor oficersa legatow — wiewat
sig mactyhamy krypt wygraciu
punkleustra i wywoda w krypt co
lowaty kabrety stum opad adwack
a stras odraelu data salwo, na
wzrocie w purretore.

Na roepu lity do Jauca pawnowano
orba austr. wartow z Ustredni beu.
ka, w trofne gławny rolyto go na
stropu.

Wracowałam tyseczką, tłumacząc z regulek do
pamiętnika Gennadijki i wyciągając
podobnie. Krenta wócił epoki, tytuły
z teatru studentów wyprzedziła publikacja
chłubna czoła i w dniu odwołania (13/2)
przebiegała.

Wzrostem figurant więcej. Jedno,
wzrostem małym, że mały zgrzyt nie
na afurcie wapieli żółty; i obcy
pamięta przy stras obywatela, przy,
lawań odory asfaltu i zapachu
dachu zgrzyt wylotki i stonowity kro,
ki ma klone naleri, wchae'.

Мадриєр одлучи мелли' вице зди
выпашаю розадріє неліваліт
зауєхое дачыт маудерлауы' атр
мыт і оуєхонаі деу зы' ітарызт о
бумакелі.

Na powołanych pospolicznościach
jest generalny strajk w całej Galicji
Generał gubernator Lubelski hr.
Sępski i wyżej wyżej Sądowski etc.

97

szedłszy potaleni do dymu na
znak protestu

13 listy, która poprzedzi pochmurno
Bis 751. T + 30 R. —

Pewna panienka zapytała polnyanta idąc
na kateję, czy prawda, że na dworcu wyje-
żdżo wyjeżdż? a gdy pol. poturczył,
zapytała: Dlaczego? — To pewniama
wiedzieć Karida Polka! odrzekł jej polny-
cyant. Porucie pokhaci sięga coraj
głębiej.

Kraków, 13 lutego.

Przez cały dzień wieczorajszy odbywały się w
Krakowie poważne manifestacje narodowe, w
których wzięła udział cała ludność prastarej sto-
licy Polski.

O godz. 12 w południe kilkutysięczny tłum oby-
wateli i młodzieży obojga pól odpiewał pod
pomnikiem A. Mickiewicza potężną „Rotę”, po-
czem pochód skierował się ulicą Floryańską pod
pomnik Grunwaldzki. Tu odpiewano pieśni pa-
tryotyczne.

O godz. 8 wieczorem dwudziestotysięczna masa
ludności krakowskiej ponownie manifestowała
przed pomnikiem Grunwaldzkim, gdzie przed-
stawiciele młodzieży wygłosili płomienną mowę.
Mowca wskazał w swem przemówieniu na tras-
giczną chwilę, w której cały naród polski się znaj-
duje pod wrażeniem pokoju zawartego między
państwami centralnymi a Ukrainą. Naród polski
nie uznaje owego krzywdzącego traktatu i dlatego
drogą żywiołowego protestu zamianifestuje wobec
całego świata swoje stanowisko i niezłomną
wolę w kierunku niezawisłego zjednoczenia ziem
polskich.

Następnie uczestnicy po odpiciowaniu „Roty”,
na wezwanie delegata komitetu międzypartyjnego
rozszli się w spokoju do domu.

Wczoraj wieczorem odbył się w westybulu uniwersyte-
tu Jagiellońskim wielki wiec młodzieży akademickiej, na
którym omawiano ostatnie wypadki, związane z
kwestyą polską a przedewszystkiem odtwarzaniem
ziemi Chełmskiej i Podlasia od Polski.

Po ożywionej dyskusji, nacechowanej powagą
i dostojnym majestatem chwili — wiec uchwaślił
rezolucję, domagającą się energicznej akcji po-
litycznej łącznie z komitetem, zorganizowanym
z łona wszystkich stronnictw polskich.

W obradach wzięło udział 3 tysiące młodzieży
akad. obojga pól.

Jak się dowiadujemy — w d. 18 b. m., t. j. w poniedziałek odbędzie się w Krakowie powszech-
na manifestacja narodowa całej ludności, w
trakcie której honorową straż bezpieczeństwa
pełnić będzie milicyja obywatelska, zorganizowana
z łona młodzieży akademickiej.

Na Rynku Głównym ustawionych będzie 5 try-
bun, z których wygłosi 15-tu mówców przemó-
wienia. Następnie uszykuje się pochód, który wy-
ruszy na Wawel.

W uroczystości tej weźmie również udział lud
włościański.

Odezwa Prezydium m. Krakowa.

MIESZKANCY MIASTA KRAKOWA!

Pod strasznym ciosem, godzącym w serce ka-
żdego Polaka, z powodu tragicznych dla naszego
Narodu warunków pokoju z Ukrainą — świadomi
wielkiej odpowiedzialności odzywamy się

DO WAS OBYWATELE I MŁODZIEŻY

nie dajmy się porywać wrażeniom chwili —
nie dopuszczajmy do krwi rozlewu, by nie po-
głębiać nieszczęścia naszego.

Zorganizowany komitet z łona wszystkich
stronnictw polskich, opracował sposób najsilniej-
szego a godnego powadze chwili

*Po ulicach spotyka
karno przy którym
poprzedzono am-
stoy celnie orderu*

PROTESTU

przeciw dokonanemu gwałtowi.

Wzywamy Was mieszkańcy miasta Krakowa,
a szczególnie Was kochana Młodzieży, byście
zaufali temu Komitetowi i wstąpili się od
kroków, które na jednolity — wielkie nieszczę-
ście — a na cały naród klęskę spowodować mogą

ROZWAGI I SPOKOJUI

Kraków, 12 lutego 1918 r.

Prezydium stol. król m. Krakowa

Jan Kanty Federowicz, Józef Sare, Karol Rolle.

Odezwa dyktatorów szkół średnich.

Odrzucając nasz. odezwę:

Czasy ciężkie, pod naciskiem ucisku narodowych
ogólne zdenerwowanie wpływają na naszą mi-
odzież szkolną w sposób ujemny, miewają od-
bić jej spójności do nauki potrzebnej, ale po-
wierając ją do czynów ani z wrogiem jej, ani z do-
rzecznością umysłową niezgodnych. Nauczyciele
świadomi swego obowiązku wywrą należyty
wpływ na młodzież, ale to samo nie wystarcza.
prosimy tedy rodziców i opiekunów w imię mi-
łości Ojczyzny, którą wszyscy równo kochamy,
aby nam dopomogli do uchronienia od nie-
szczęścia i od zguby tego najdroższego skarbu,
jaki ma naród w młodzieży. Niech rodzice i opie-
kunowie perswazyją, powstrzymują młodzież od
kroków lekomyślnych i w skutkach nieobliczal-
nych, niech jej wraz z nami wpoją przekonanie,
że obecna chwila wymaga przedewszystkiem za-
chowania spokoju i równowagi ducha.

Dyrektorowie szkół średnich krakowskich.

Mowa Wilsona.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Waszyngton, 13 lutego 1918

Biuro Reutersa donosi pod datą 12 lutego:

Prezydent Wilson wypowiedział dziś następującą mowę na kongresie: Dnia 8 stycznia nikomu zaszczyt przemawiać do panów w sprawie celów wojennych, jak je pojmuję nasz lud. Angielski prezydent ministrów przemawiał w podobny sposób w dniu 5 stycznia. Na mowy te odpowiedzieli kanclerz niemiecki i hr. Czernin.

Jest rzeczą pocieszającą, że nasze życzenia zostały zrealizowane, a mianowicie życzenia w tym kierunku, ażeby wszelka wymiana zapamiętań w tej wielkiej sprawie odbywała się przed forum całego świata. Odpowiedź hr. Czernina, która mogłaby być drugą pod moim adresem, jest utrzymywana w tonie bardzo przyjaznym. Hr. Czernin widzi w moim oświadczeniu zbliżenie się do zapamiętań jego rządu i wierzy, że mowa moja może dostarczyć podstawy do dokładniejszego omówienia celów obu rządów. Miał hr. Czernin w mowie swej zaznaczyć, że o zapamiętaniach jego rządu już zawczasu powiadomiony, tj. że w czasie, gdy on przemawiał, wiedziałem już o tych zapamiętaniach. Pod tym względem jednak został z pewnością źle poinformowany. Nie otrzymałem żadnego zapamiętania o tem, co hr. Czernin ma mówić, z czegożby nie istniał też ku temu żaden powód dla którego bym miał prywatnie wchodzić w kontakt z hr. Czerninem. Jestem zupełnie zadowolony, że należę do jego publicznego audytorium.

Co do odpowiedzi hr. Hertlinga, to muszę powiedzieć, że jest ona bardzo niekorzystna. — Jest ona pełną dwuznaczności i nie jest jasną, do czegożby ona prowadził. W tonie swoim jest ta odpowiedź z pewnością bardziej różną od mowy hr. Czernina i posiada widocznie przeciwny cel. Potwierdza ona niedostępy wrażenie, któreśmy odnieśli z konferencji w Brześciu Litewskim. Rozważania hr. Hertlinga mimo uznania naszych ogólnych zasad nie doprowadziły go do żadnych praktycznych rezultatów. Wzbrania się on zastosować te ogólne zasady do punktów istotnych, które muszą tworzyć treść każdego definitywnego układu. Hr. Hertling od-

nosi się z nieufnością do każdej międzynarodowej akcyi i jest przeciwny międzynarodowym obradom. Akceptuje on, jak powiada, zasadę jawnej dyplomacyi, ale zdaje się trwać nadal przy tem, ażeby przynajmniej w obecnym wypadku została ona ograniczona do członków i ażeby rozmaite poszczególnie kwestye co do obszarów i władzy, — te kwestye, od których rozwiązanie zależy przyjęcie pokoju przez 23 państw, znajdujących się obecnie w stanie wojennym, zostały rozstrzygnięte nie na ogólnych obradach, lecz przez narodowości, najbardziej zainteresowane z powodu swego sąsiedztwa. — Zgadza się on na wolność mórz, ale nie wiadomo, co myśli o ogniu okrętów tej wolności, poczynionych przez międzynarodowe zarządzenia, dochodzące w interesie ogólnego światowego. Widziałby on z radością usunięcie wszelkich zagór gospodarczych między poszczególnymi krajami, ponieważ by to w żaden sposób nie zaszkodziło dążnościom pańsi wojskowej, z którą hr. Hertling zdaje się, utrzymuje dobre stosunki. Tak samo nie podnosi on zarządów państwa ograniczeniom zbiorów. Sprawa ta zostanie rozwiązana, jak hr. Hertling mniema, przez sytuację gospodarczą, wytworzoną przez wojnę i ureguluje się sama. Żąda on jednak, ażeby kolonie niemieckie zostały zwrócone bez dyskusyi. Nie chce on z nikim innym mówić, jak tylko z rządem Rosyi, o tem, co się ma stać z ludami i krajami nad Bałtykiem i z nikim innym, jak tylko z rządem francuskim omawiając warunki, pod którymi mają być odeszary opróżnione.

Rozwiązanie wszystkich kwestyi bałkańskich chce hr. Hertling pozostawić Austro-Węgrom i Turcyi. Na te takiego załatwienia poszczególnych spraw przez odrębne rokowania i ustalania, zgadza się Hertling, o ile go dobrze rozumie, na ligę narodów, któraby stworzyła nową równowagę siły przeciw wpływowi zwycięzcy.

Oto każdego musi być jasnym, że niemiecka strona absolutnie nie zdążyła dotrzeć do pokoju powszechnego. Mówi, którą z kolei niemiecki rząd, który nie dał sobie rady z dotychczasowymi metodami. Nie chcemy i nie możemy używać do metod tej epoki. Dziś idzie o nowy porządek świata, oparty na zasadzie prawa i sprawiedliwości, a nie o politykę

lowiały. Jest możliwe, że Hertling tego albo nie widzi, albo nie rozumie, bo żyje swoim i myśli o sobie, że się go pragnie albo przez proste układy albo przez konferencję pokojową. Nie może on być br. Hertling zapominał jednak lub przeoczył, że ten, który jest złożony z poszczególnych układów między poszczególnymi państwami, nie może być ułożony z poszczególnych państwami. Uchwala ta mówi o warunkach pokoju powszechnego, a nie o rozszerzaniu się sprawy, w której w jakikolwiek sposób biera udział, gdyż tam, czego pragniemy, jest pokój, któryby wszyscy mogli wspólnie zagwarantować i utrzymywać.

Pokój powszechny zależy od sprawiedliwego rozstrzygnięcia wszystkich problemów, które wywołano w moim ostatnim orzeczeniu do konferencji. Nie myślę oczywiście, żeby pokój ten zależał od przyjęcia jakiejś określonej grupy państw, albo od sposobu, w jaki się te państwa załatwią. Problemy to każdy z osobna i wszystkie razem obchodzą cały świat, jeżeli nie zostaną rozwiązane w duchu bezinteresownej sprawiedliwości, z uwzględnieniem życzeń narodowych, jakoteż z uwzględnieniem bezpieczeństwa i korzystnego pokoju dla odnośnych narodów, to nie będzie można osiągnąć powszechnego i trwałego pokoju. Problemów tych nie można rozwiązywać odrębnie i rozstrzygać ich w odległych zakątkach. Nikt nie może być z tej dyskusji nad pokojem wykluczony. Wszystko, co dotyczy pokoju, dotyczy całej ludzkości, a jeżeli będzie załatwione metodą wojskową, to jeżeli się to nie stanie w sprawiedliwy sposób, nie będzie załatwione i musiaby się zająć na nowo.

Czy hr. Hertling nie jest świadom tego, że mówił przed trybunałem całej ludzkości, że wszystkie obudzone narody świata zasiadają w tym trybunale, są łżą każdego z nich, stanowiąc o to, którego kraju, gdy mówi o następnym konflikcie, który się rozszerzył na wszystkie części świata? Lipcowa uchwała parlamentu niemieckiego przyjmuje przecież wyrok tego trybunału. Niema więc już być więcej aneksyj ani odszkodowań, ani karnych, ani żadnych innych. Żaden naród nie może być przez układ między przeciwnikami wydany przez jedno państwo drugiemu państwu. Narodowe żądania muszą być uwzględnione. Narodami można rozstrzygnąć tylko za ich własną zgodą. Prawo samostanowienia nie jest tylko formułą. Jest to kategoryczna zasada działania, na którą nie można stanąć będącym w przyszłości nie

wszelkimi nie może być osiągnięty tylko przez to, że się go pragnie albo przez proste układy albo przez konferencję pokojową. Nie może on być ułożony z poszczególnych państwami. Uchwala ta mówi o warunkach pokoju powszechnego, a nie o rozszerzaniu się sprawy, w której w jakikolwiek sposób biera udział, gdyż tam, czego pragniemy, jest pokój, któryby wszyscy mogli wspólnie zagwarantować i utrzymywać.

Stany Zjednoczone nie chcą mieszać się do europejskich spraw ani występować w roli sędziego rozjemczego w europejskich konfliktach terytoryalnych. Ale Stany Zjednoczone przystąpiły do tej wojny, ponieważ chcą niechcąc dokonać zmiany cierpieni, które wywołał wojskowi władcy Niemiec, a rokowania pokojowe tyczą się Stanów Zjednoczonych tak samo prawie jak każdej innej narodowości, której przypada kierownictwo roli w utrzymywaniu cywilizacji. Stany Zjednoczone nie mają owej drogi do pokójowi do tej chwili. Jeżeli ta wojna nie zostanie usunięta i powrót ich nie zostanie uniemożliwiony.

Wojna ta ma swoje źródło w niezważaniu na prawa i siły do przetrwania swoich żądań. Musi się stworzyć zobowiązania, któreby takie rzeczy w przyszłości uniemożliwiły, a te zobowiązania muszą być oparte o zjednoczoną siłę wszystkich narodów, które miłują sprawiedliwość i są skłonne do utrzymywania tej sprawiedliwości za wszelką cenę.

Jeżeli kwestie terytoryalne i polityczne narodów, które nie posiadają zorganizowanej siły odpornej, mają być uregulowane przez układy między potężnymi rządami, które się uważają za czynniki, posiadające w uregulowaniu tych spraw największe zainteresowanie, to dlaczego nie mają być uregulowane tak samo sprawy gospodarcze? W zmienionym świecie, w którym się teraz znajdujemy, doszło tak daleko, że sprawiedliwość i prawa narodów dotyczą tak samo całego zakresu międzynarodowych stosunków, jak dostępu do surowców i słusznych warunków handlowych. Hr. Hertling życzy sobie, ażeby główne podstawy życia handlowego i przemysłowego zostały zagwarantowane przez wspólne układy i gwarancje, ale nie może on oczekiwać, że mu się to przyzna, jeżeli inne

kwesye, które mają być załatwione w artyku-
lach pokojowych, nie będą traktowane w ten
sam sposób, jako punkta końcowego obrachun-
ku. Nie może on żądać dobrosąsiedztwa wspólne-
go układu na jednym obszarze bez przyznania
tegoż w innej dziedzinie. Uważam za rzecz pe-
wną, iż zrozumie on, że egzystujące układy od-
rębne w sprawie handlu i surowców nie użyczy-
łyby podstawy do pokoju tak samo, jak egzysty-
jące układy odrębne w sprawie prowincyj i na-
rodów.

Hr. Czernin widzi, zdaje się, podstawy poko-
ju jasnym okiem i zdaje się ich nie zaciemniać.
Widzi on, że niezawisła Polska, złożona z całej
bezsprzecznie polskiej ludności, z sobą granic-
ującą, jest sprawą europejskich układów i na-
turalnie musi być uznana, następnie, że Belgia
musi być odtworzona i odbudowana bez względu
na to, jakaby z tem były połączone ofiary lub
koncesje, że następnie narodowe dążności mu-
szą być zadowolone, nawet w jego własnem pań-
stwie, w wspólnym interesie Europy i ludzko-
ści. Jeżeli młodzi on w sprawach, które dotyczą
przejrzeli interesów i zamiarów jego sprzymierze-
ńców, aniżeli Austro-Węgier, to jest to natural-
nem, ponieważ, jak przypuszczam, czuje się on
zmuszony pod tym względem zostawić głos
Niemcom i Turcyi. Uznając te ważne, wchodzi-
jące tutaj pod uwagę zasady i konieczność ich
urzeczywistnienia, czuje on naturalnie, że Au-
stro-Węgry mogą się zgodzić łatwiej na cele
wojenne, przedstawione przez Stanu Zjedno-
zone, aniżeli Niemcy. Poszedłby on prawdopo-
dobnie jeszcze dalej, gdyby nie był zmuszony
oglądać się na sojuszników z Austro-Węgrami
zależność od Niemiec.

Rozpatrzenie sprawy, czy dla obu rządów bę-
dzie rzecz możliwą pójść jeszcze dalej w tej
wymianie zapatrywań, jest proste i jasne. Zasa-
dy, których tutaj należy użyć, są następujące:

1) Układ, jeżeli definitywnego układu musi
być, musi być sprawiedliwy i musi być
podobny, któryby według wszelkiego prawdopo-
dobieństwa spowodowała trwały pokój.

2) Narody i prowincye nie mogą być prze-
rzucone z pod jednej władzy pod drugą, tak

jakby to chodziło o przedmiot albo kwestię dy-
plomatyczną tutaj chodzi o grę wielką równo-
wagi siły, która jest teraz zdyskredytowaną po
wszelkie czasy.

3) Każde rozwiązanie sprawy terytoryalnej,
która się stała aktualną przez wojnę obecną, ma
być dokonane w interesie i na korzyść danej
narodowości, a nie jako część urody albo kom-
promisu między pretensjami rywalizujących
czynników.

4) Wszystkie jasno określone narodowe żąd-
nia mają znaleźć jak najdalej idące uspokojenie
a to bez stworzenia nowych czynników spora
i konfliktu, któreby mogły znów szybko zakłó-
cić pokój Europy i całego świata.

Ogólny pokój, stworzony na takiej podsta-
wie, może być rozważany. Dopóki taki pokój
nie będzie zapewniony, nie mamy żadnego in-
nego wyboru, jak prowadzić dalej wojnę. —
O ile to możemy obecnie ocenić, są to zasady,
które uważamy za podstawowe, już obecnie
wszędzie przyjęte z wyjątkiem kierowników
niemieckiej partii militarnej i anokryonistycz-
nej. Jeżeli odrzucono je takto gwałtownie, to
przeciwnicy ich nie byli dość liczni i wpływo-
wi, aby to głośno wypowiedzieć. Jest to tragi-
czny moment, że ta jedna partya w Niem-
czech posiada widrocznie wolę i jest zdolna do
wysyłania milionów ludzi na śmierć, ażeby
przeszkodzić zrealizowaniu tego, co cały
świat uważa obecnie za sprawiedliwe.

Nie byłbym prawdziwym reprezentantem
Stanów Zjednoczonych, gdybym jeszcze raz nie
powiedział, że w wojnę tę wstąpiliśmy nie z
celu jakiejś małej przyczyny i że nie mo-
żemy już nigdy wrócić z obranej zasadniczej
drogi. Nasze źródła pomocnicze są już części-
wo zmobilizowane i nie spoczniemy, dopóki
nie zostaną zmobilizowane w zupełności. Nasze
wojska wysyła się szybko na front i wyniki
zostaną w przyszłości jeszcze przyspieszone. —

Użyjmy w tej wojnie naszej całej siły na rzecz
uwolnienia, uwolnienia od groźby hegemonii
egzistujących grup i przed autokratą. Jak-
kolwiek trudności nam się przeciwstawia, bę-
dziemy w naszej sile niezawisłego czynu nie-
zwyciężeni, gdy nie możemy pod żadnym wa-
runkiem.

...życiu w świecie gwałtów i morderstw
że nasze własne zadanie nowego porządku
świata, w którymby rządził rozum, sprawić 11-tej w nocy.
długość i ogólne zasady ludzkości, są wszędzie
żądaniami światłych ludzi.

li posiedziön magistratu m. Krakowa na 1 p.
doje bez przerwy codziennie od godz. 6-tej
Straż obywatelska zaopatrzona będzie w od
o barwach narodowych.

Kraków, dnia 13 lutego 1913 r.

Prezdytum stoł. król. m. Krakowa.

Jan Kanty Federowicz, Józef Sare,

Rolle.

*(Kanty uroczyście oświadczył, że
względem nas narodowców, nie
się poturza pod projekt Wilsona)
i subskrybować na pomnik dla...*

Straż obywatelska w Krakowie.

W sprawie utworzenia w Krakowie straży oby-
watelskiej i podjęcia przez nią obowiązku, już w
dniu dzisiejszym, prezdytum miasta ogłosiło nastę-
pującą odezwę:

Obywatelo!

Prezdytum m. Krakowa pragnąc skierować obja-
wy rozpacz i bólu, wynikłe z powodu krzywdzą-
cego nas pokoju brzeskiego na tory, odpowiadające
powadze chwili, a zarazem zapobiedz smutnym zaj-
ściom, zdołało doprowadzić do zorganizowania ho-
norowej straży obywatelskiej, której
obowiązkiem będzie utrzymać na ulicach miasta
ład i porządek z zupełnem wyłączeniem na
ten czas wojskowej straży policyjnej oraz organów
c. i k. wojska.

Obywatelska straż honorowa rozpoczyna swe fun-
kcyje publiczne z dniem dzisiejszym na podstawie
osobnego regulaminu.

Straż honorową organizuje prezdytum miasta
wspólnie z obywatelstwem i młodzieżą akademicką.
Ponieważ jednak do tej narodowej akcyi potrzeba
wiele setek obywateli dobrej woli, przeto prezy-
dyum miasta zwraca się z gorącym apelem
do wszystkich, komu nasze dobro pu-
bliczne na sercu leży, aby spieszył
w szeregi straży honorowej.

Biurowo centralne straży honorowej mieści się w sa-

Służba straży obywatelskiej rozpoczynać się bę-
dzie o godz. 7 rano i trwać będzie do godziny 11
w nocy. Przez ten czas zajmie ona wszystkie po-
sterunki dotychczasowej straży wojskowej policyjnej.
Od godz. 11 w nocy służbę do godz. 7 rano obję-
mować będą straż policyi wojskowej.

Dzisiaj o godz. 4 po południu odbędzie się po-
siedzenie Rady m. Krakowa w sprawie straży oby-
watelskiej. Do straży tej wstąpi cała Rada miasta.
wstępuje także, jak się dowiadujemy, bardzo licznie
młodzież akademicka. O godz. 2 po południu odbę-
dzie się w tej sprawie wiec akademicki.

Organizacja straży przynagodzi do skutku za wia-
domością o czynnikach rządowych, począwszy od mi-
nisterstwa spraw wewnętrznych, Czeskowie straży
będą mieć na isowem mundurze amaryntowo-białe ko-
kardki; dziesiętnicy rozetki tej samej barwy.

ty Koci palamano na orty austriacke
a kryštali, zamenyvanu go na chrovy
nili porokach. Na rynku pod Lucy
zmenyvacami stali a verovne drabny
a na krahach do zamenyvania v gory, stali
ve do zeparani lamp chlebo. To stali
levar 10 - 14 letni zabalanyi o god
i juri ve parovalu na ul. Dr. Janca
z jej parovalu zdelali blady z orten
mostu potieru vstymnufie odstaviti
drabny na rynku.

Здешняго члена Комитета навал,
неко ограничено не ст. гостелрей

14 lutego czwartek pożegnanie

Bar 50. J. + O. R.

Druwa i porokany na rynku oblepiano kartami
 Karmi z naprawami: Piers z Truciznami.
 Na latarnię z Włocławem! rkp. nikt nie
 zdrze, bo się zły człowiek, ale
 takie papierne cuturgarany, Tamię też
 było po drodze. Dwa i pięć, by
 było, w przyszłości w A-B. kartki z w.
 i zamykają na wrota. A w tym czasie
 solnem a nowo ucieka gość "Vivres con-
 his." Opatrzono przy zderzeniu aut. a obywateli.

Belarewili' opowieszy Kasatę drugą, powi-
stwowymy wspaniałym, czyli kandydactwem. Nie,
władno, jak zagnawca będzie szukać swego ra-
spolowienia, bo idzie tu o miliony!

Kuzia przyszedł o wezlanij - w kratke.
 Wziworem siostry

Rada regencyjna do Narodu Polskiego.

Warszawa, 13 lutego.

Gdy sprzymierzone armie monarchów państw centralnych wkraczały do Królestwa Polskiego, z pod zwycięskich ich sztandarów usłyszeliśmy uroczyste zapewnienia, że niosą one Polsce wyzwolenie z długoletniego ciężkiego jarzma. Potem przyszły akty, poręczające Ojczyźnie naszej byt niepodległy; wreszcie przed kilku miesiącami, uznano istnienie zwierzchniej władzy Państwa Polskiego i przyrzeczono mu przyjaźń, pomoc, współdziałanie. A kiedy runęła w Rosyi władza carska i nowi jej władcy zaczęli rokować z państwami centralnemi o pokój, nie dopuszczono Polski do udziału w układach.

Ządaliśmy tego udziału od rozpoczęcia rokowań nieustannie i stanowczo; obiecano nam ten udział, następnie zwlekano z odpowiedzią, łudzono nas, aż wreszcie pełnomocnicy Niemiec i Austro-Węgier rozstrzygnęli sami sprawę granic wbrew prawom naszym. Nie dopuszczono nas, aby pod nieobecność naszą, zawrzeć pokój naszym kosztem, i zdobyć sobie upragnione bezpieczeństwo na wschodzie za cenę żywego ciała naszego Narodu. Wykrojono kawał ziemi polskiej i oddano go Ukraińcom. Powtórzono bezprawie rządu carskiego, przy-

wrócono twór nacyonalistów rosyjskich, nieistniejącą już gubernię Chełmską, i to powiększoną, potęgując tym czynem ówczesną wyrażoną Narodowi Polskiemu krzywdę.

Ten kraj, odstąpiony Ukrainie, jest w swej większości polski i katolicki. Ludność tego kraju w czasie niecnego prześladowania religijnego w roku 1875 krwią własną okupiła swą przynależność do Polski. Nie zapytano tej ludności, do jakiego państwa chce należeć, jednym pociągnięciem pióra postanowiono o jej losie. I tak zasada wolności samookreślenia ludów, prawo stanowienia o sobie, tylokrotnie i tak uroczyście wygłaszane przez dyplomatów niemieckich i austriackich, zostały w stosunku do Polski pogwałcone.

Odjęto przez to właściwe ich znaczenie aktom monarszym, obietnicom przyjaźni. Był niepodległy Polski i jej istnienie państwowe, jej żywotność polityczna i gospodarcza stały się pustemi słowami, gdyż nie tylko interesy i prawa Polski są pominięte, lecz nawet nie szanuje się jej narodowego terytorium.

Przysięgliśmy w obliczu Boga stać na straży szczęścia, wolności i siły Polski. "I oto dziś, pomni na nasze ślubowanie, podnosimy przed Bogiem i przed światem, przed obliczem ludzi i przed trybunałem dziejów, przed ludem niemieckim i przed ludami Austro-Węgier głos nasz, protestując przeciwko nowemu rozbiorowi, odnawiając mu

swego uznania, piętnując go, jako akt prze-
mocy.

Stwierdzając raz jeszcze pogwałcenie du-
cha i wewnętrznej treści wydanych aktów
monarszych, będziemy mogli czerpać prawo
sprawowania zwierzchniej władzy państwo-
wej, opierając się na woli Narodu, wierząc,
że Naród pragnie posiadać symbol swej nie-
podległości i około tego symbolu stanąć za-
mierz. Na tej woli Narodu chcemy oprzeć
posłannictwo i wysiłki nasze; zachowamy
w obecnej dobie, co nabyte: strzedz będzie-
my naszych sądów, wydających wyroki w
imię Korony polskiej, naszych szkół odra-
dzających się w duchu polskim, a jeżeli
dziś nie osiągniemy w pełni celu dążeń
Narodu, przekażemy następcom naszym, co
wzięliśmy z krwi ojców, a nie uznamy po-
mnieszenia Ojczyzny.

Bardzo słusznie!

*W Warszawie Prusacy brata tuie respo-
sali i namili spokojnie publikować po-
słannictwo i placet.*

Straż obywatelska.

Honorowa straż obywatelska obejmuje w ciągu dzisiejszego dnia wszystkie stanowiska w obrębie całego śródmieścia aż po pierścień plantacji z wyłączeniem południowej części śródmieścia, to jest ulic, położonych poza linią ulicy Franciszkańskiej i Dominikańskiej w kierunku Grodzkiej. Dalsze części miasta będą przez straż obywatelską stopniowo obejmowane. W niektórych punktach, np. w ulicy Grodzkiej, na skrzyżowaniu placu Franciszkańskiego straż wykonuje już obowiązki. Służbę pełni bez przerwy dnem i nocą, nie tylko od godz. 7 rano do 11 w nocy, jak mylnie wczoraj podano.

Biuro organizacyjne straży znajduje się na I. piętrze głównego gmachu magistratu. Dojście najlepsze schodami, wiodącymi do prezydium magistratu. Ruch w biurze bardzo żywy; kandydaci zgłaszają się licznie tak z kół młodzieży, jakoteż z kół starszych obywateli. Wobec tego, że starsi, ze względu na swoje zajęcia ograniczają swoją gotowość obywatelskiej służby tylko do pewnych godzin, komenda straży zaprojektowała, aby z osób starszych utworzyć kontrolne peryodyczne patrole, które przedstawiałyby swe spostrzeżenia centralnemu biurze straży, urzędującemu bez przerwy w prezydium magistratu. Niemal wszyscy członkowie Rady miejskiej wezmą udział w czynnościach straży i pracach biura.

Zastępcami komendanta straży obywatelskiej w dziale administracyjnym jest p. Podworski, w dziale służbowym p. Więckowski, których biura również znajdują się w prezydium magistratu.

Z chwilą, gdy na ulicach miasta straż honorowa obywatelska obejmie stanowiska, zwrócić się należy jeszcze raz do mieszkańców miasta z gorącym wezwaniem, aby stosowali się do zarządzeń i wskazówek członków straży, obywateli, podejmujących trud i ciężkie zadanie w interesie miasta i wszystkich jego mieszkańców. Członkowie straży wzięli na swoje barki nie tylko zadania trudne, ale i wielką odpowiedzialność za spokój i bezpieczeństwo w mieście. Z tego powinny sobie zdawać sprawy wszyscy mieszkańcy Krakowa i współdziałać harmonijnie ze strażą, wspierając jej powagę i działalność.

*Goldewitzi zaprosz
warkę od str
Kalendarz gre
goryański - jedyn
nie ustrach
reformy.*

*Andrus z rżera
orta austriackiego
nad trafilą a drzi
go pyta: co ty
możesz do tego pto.
ka?*

*- A by był mo
drażki to
zreza doko w tych
czach.*

15 lutego przed południem — 40 R
 Bar 754
 Nam. Lotu cesarza do „ludow” z obawy
 psalchii „n. Brucii — nie przewidziana
 adna polsha garetta, ani nie placatowano jej
 „^{galicji.} Brucii” wystosował generał Zaborzi
 (nie przyznaje się do psalchii) „ulti”
 „maku” do przybytnu nwarda, że
 jeżeli nwardo za goźnienie nie zdeprnie
 rozleprampli po rytmu placatów
 napraciu r.k. obracając się nwardo,
 slakiy autu i’ pruskie karti wepłu,
 to znaki i’ rozprziedzi ludność z rytmu
 Ru, powraci wysiad 3 Karabiny
 marynowe pod odmoct. (Zor’a)
 kolku dni sprawałzono oddział
 Karabini. marynowy do Kira
 Kura i’ obryto w ludyniowu
 my normiowu i’ ntriciu, obeluz
 go, petniq drituie ~~aihosy~~ i

„Jaki” barbarzyńcy „utrzymywani” przez cesarza
 „rytmu” i’ „podany” trame.

Przymocowane mordercy, którym dawano
mieszkanie w przelocie, a lekarze opowiadali
dali o tym personalu. / Rady miejskiej
wyszli na rynek, mordercy publiczni,
którzy i sami znowu pomysłowie
napisali.

Zalecki dowodził już w polu brygadą
a potem dywizją i oboje strasili. Potem
o moment gościł w przelocie, znowu u
samioty i znowu w przelocie. Był już
w r. 1914. Komendantem do ewakuacji
i groził Karłowiciem ^{na ludności} maszynami,
wobec brzołupa, który popędził do Grodu
i w 4 tygodniach uciekł do Zaleskiego.

Dzis znowu go uciekło, a ko-
mendantem „trierdy” znowu ucieka
^{innego} generała Jahrego Stillera.

Przed już znowu trierdy w Kralowice,
ale gdy się polubiło, że nadszedł
skutkiem tej przysięgi do odwołania.

okradł, i twarda, prawić i twardo 54
po demencie...

Z całym światem dołhoda i zwiędł o jedno,
myślami olurowości, puszczając pod ręką,
w Półkii i Półkii dołhoda, dołhoda,
protesty, demontowanie, cały naród
jednomyślnie puszczając ozyentary,
auti austriacki, bo auti uroczyste,
kimi byli dawno wzięty. Nie było
my nowości, i z polską Półkii z o,
staniec dyktu na papierze, wojna
języczni uroczyste, a gramać będzie
chyba kongres agóhny okrestać, a
nie Austro-Prusaki. -

16. luty sobota pogoda.

Bar 761 T - 8° R.

Mróz - straż alchymika na czerwiec z o,
danie ber treunigu i czerwiec uroczyste
spacerek po mrozie i czerwiec.

17 luty niedziela pogoda

Bar 756. T - 4° R.

Przygotowania w całym kraju do jutrzejszej demonstracji. Oderwane kłosa pszenicy i orzechów widać wyrzniętych polodach mrowiaj uwalnionych, pokamfrowano.

Wkrótce pądzka, że legrau ulolawany na wchodzie około 2-3000 ludzi prze- szedł do wopka generała Michachisa tworzącego za Brucera Korpus pałki.

Wkrótce Brucera ostregają, aby nie, dorostkow pchować; aby węgry kani, nie spowodowali interwencji wopka.

Protest.

Przygotowania do poniedziałkowego protestu na Rynku krakowskim przeciw wydzieleniu ziemi Chełmskiej i Podlaskiej z Królestwa Polskiego są w pełnym toku. Protest wypadnie bardzo poważnie; wzmaga w nim udział wszyscy obywatele Krakowa. Na Rynku krakowskim jest dowód miejsce; pomieścić on może, według tradycyi, 40.000 ludzi. W dzień protestu zamknięte będą wszystkie biura, urzędy państwowe i autonomiczne, handlowe, pracownie rękodzielnicze, fabryki. Dzienniki krakowskie nie wyjdą. O ile wiadomo, kolejarze wstrzymają się także od pracy. Dzisiaj rozlepiony będzie następujący plakat:

Obywatele!

Na znak protestu przeciw gwałtowi, popełnionemu w Brześciu na naszym narodzie; ustaje w poniedziałek 18 b. m. w całym mieście wszelka praca.

Obywatele! Celem podniesienia zgodnego protestu w tej ciężkiej dla naszej Ojczyzny chwili, zgromadzicie się w Rynku głównym o godz. 11 przed południem. Złożycie ślubowanie obrony najdroższych praw narodowych ze wszystkich sił waszych.

Komitet wspólny wszystkich stronnictw i grup

Kraków 15 lutego 1918 roku.

NIECH ŻYJE WOLNA I
ZJEDNOCZONA

POLSKA!

18. II. 1918.

Stawili, nie furas, samowolny
nawoż. Trudno gościć kogo
na ulicy, kłoby, nie mowić ty od
znaki.

burz rozpetat.

Na konferencji mury wra pryncypialnie,
federacjom, namocniantem entach
Brandnerem, kom. forsey Striksem
i dyrekt. policy kupinskiem, zadat
Brandner zakazu manifestacji jms
tymczasu jako antipati showet. Dyk.
Kupinski! adonewy, ze nie zakazuje
ze indykatem zgornikis na zerwale,
nie, ze widownie perustro wtoz,
ze popitnito bład i musi zerwali
na wydatowanie neru naradbych.
Skuszo natem, ze wajsho bzdrie nie.
obecnie, poradzi obecnie sama star
obymakelska, jcu. Striker sylio tyte
zastuegat, alu nie byto objawow obrazy
matolatu, to wltoty musi z wajshiem
wobrocy. Równowad rad nie rad zep,
obit sy rad na stajle kolepary 1 1/2
od gnau do 6 gol. wrecior.

56
Gonera straż obywatelskiej. Dywulla
Kupmali zgłosił się do prokuratury
aby obniżyć ulgi, bo policja nie
chce sama pełnić służby musciv
uchwaleni narodowym — polacy
miejscowi kator, poturkowan, nie o
stosunek i być przy tym, nie chcą
nie do służby, znowu znowy pocho,
wały były i obcety gwarki, aby
musieli w domu zostać. Skutkiem
tego obywateli powołanie przy,
nawinny do 19/2 na czas nawi
festacji straż obywatelskiej.

Kragminy polski, a nawet i po
trzymali meblowy zgłosił się do
komitetu, że oni jako polacy
chcą walczyć walczyć z narodem
w demokracji i w sprawie. To
jest dowodem, jak memorandum
i niesprawiedliwym jest, gdy

obcy rząd państwa i zmusza organy
swoje do stwórzki juczowej ubranian
tych organów. We Francji, Anglii,
jako o państwach narodowych, każdy
mógł polubić się ze stroną państwa
— u nas każdy widzi w galceji a poltr
cyancie i zandarcie, austryackiego
zaturiera najerdniejszego, w Peruanii
América, w Warranie mrać Marka
la, stał od młodzieńcy wyobrażenia
memorialne nieporozumienie organ
now berprerentwa, niepostulowano
było ciota, deprowawato się wypława,
nie prawne i moralne, bakirowato
pofecia. Stawa Wilsona, ale każdy
naród sam się uradzi, powiemy być
ewangelia, — ale do tego trzeba raz
prowali Nocny i dynastye, praz
nawie panowieci nad swojimi i obcy
mi, lub nawet nat samymi obcy mi.

Рохарувано літ Ліннєвського до 57
жорсто чупачкиного в клоним регна
сї змїна, те леграну нїє мапає та
коротіє ідо до Ліннєвського - Мис,
неліє стат єїє котіє нудієї. До
дєвно легранієї забраліє єїє єднєм
батараніє 13 пулху і 16 стрєлєцєв,
50 автомєбїлї, артылеря, - а утанї III
пулх мєстємє за нємє в єїє єїє єїє,
єїє єїє єїє єїє єїє. Тає єїє єїє
їдо на єїє єїє єїє єїє єїє
єїє єїє єїє єїє єїє єїє.

18. лутє єїє єїє єїє єїє
Єїє 754. T — 4° R

Оєїє. 9. єїє єїє єїє єїє єїє,
єїє єїє єїє єїє єїє єїє,
єїє єїє єїє єїє єїє єїє.

На єїє єїє єїє єїє єїє,
єїє єїє єїє. О єїє. II. єїє
єїє єїє єїє єїє єїє єїє
єїє єїє єїє, єїє єїє єїє єїє

moje, co z powrotem mrozi mi na
dresie, starość, marności się w co
ciężko ubrać, nie ma wisi ścieku. Wła-
stwiej powołaniu, porządek wstawi
Rada i Komisarzów, (z murzyn-
"Noworocznego") wchodzi w nową jako
hymn. Sprawa z obywateli głosami,
potem mowy i w końcu podnożywszy
się w górę pomyślając werność a
wzrost. Wstąpił podnożył. W końcu,
takie przepisy odprawa po-
średnio wstąpił powrotem wstąpił
miał, wstąpił też, przed "Borę co
także."

Strajki najcięższe, miasto
bardziej cię, jak w Borę wstąpił
zaświadcza nawet Karanów i sędzi-
nawę, takie hotelowe, stowem spory
na całe życie - z biedą dla Karanów
stoluszków w publicznych lokalach, bo
innych, o ile nie pomyślano sobie czego

14

Wobec czynu bezprawia i przemocy, którym z żywego ciała Polski ma być oderwany odwieczny kawał ziemi polskiej, Chełmszczyzna i Podlasie, — my Polacy zebrani na Rynku krakowskim w dniu 18. lutego 1918 r. zakładamy uroczysty protest przeciw temu nowemu rozbiorowi naszej Ojczyzny.

Odwołujemy się do sumienia wszystkich wolnych i sprawiedliwych narodów świata i oświadczamy, że nie uznamy nigdy za prawo gwałtu urągającego prawom Boskim i ludzkim.

Piętnując obłudę i chytry plan wrogiej nam dyplomacyi wzniecenia waśni między narodami a wierząc niezłomnie w ostateczny tryumf sprawiedliwości nad nagim gwałtem, ślubujemy, że póki tchu w piersiach wszelkimi środkami walczyć będziemy dla zdobycia zjednoczonej, niepodległej i nieuszczuplonej Polski.

Tak nam dopomóż Bóg!

w domu, okepe iie kawalkiem chleba
lub gladowac.

Obawiam się, aby przewłatory
pracy nie zachwili. Dnieci i wyrost
kur do jakech mybrykion — nie stalo ci
nie zalozgo, perzdech mowalotkowu,
owzem pewaga mawysta.

Wodprach ^{skan. i. p. w. a. u. e.} kraj odesowy. Zosta polz
slwego i cztulioz. Zebz panow do
lalioz: prururra staka, deklamca,
cypia, w obce kudzorowcow malo roz,
zennata — druga potajaca fakty,
zarzucapara uprost Czerwnowi ze
stamiat edowo prutowy dane, boudie
pla zagranicy, zrozumialosc.

Arbeits Zeitung. mykawysta
rozporzedeie naweluz kumicowdy
auat. z puid rohu, mnapere my,
naleruoz. Chetmu do kum s
gacawki — naxedreumit. o. Tem
zapomnialy. / Na gowai cad zatrzymali samobowu
na Rynek 18 1/2, stot stowuchow malo uiz byto, cecun sie
Sabiniano.

19 lutego. Worek pochmurny

Bar 749 T - 4° R.

Wreszcie rozpoczęli podjazd do Rangi na
Synaburg - ludność zaskakana, bo sławili kam
wzrywa ich podobno do wstrząsów - Austriacy
i da ku Rzywowi, ale utworzyli onę repub
likę ukraińską, z którą nietylko pokoj
zawarli!

W Wiedniu w rządzie kaurternowskim nie
słychano, gdyż nie mieli pojęcia o sto
sunkach polski i zdumiewali się energią
opozycji i spornymi faktami. Cesarz więc nie
puścił dymu i minister polski
(Carlsburg: Twardowski) stał
zwolaczem republikaństwa polskiego, Ukra
i na na prośbę rządu traktat do
dalszych depultoracy, samostawowa
nie w Chetyni i rektorych go
nie na wschód... Nie uapraw to już
francy i „austro-polskie konstytucje
jest pogrzebane. Rar nas oszaleć,

Dzień protestu w Krakowie: Przy trybunie od strony ul. Szewskiej. (Przemówienie p. Weycher-Szymanowskiej)
(Fot. Pierzchański, Kraków)

18/2 | 1918.

PREZYDENT

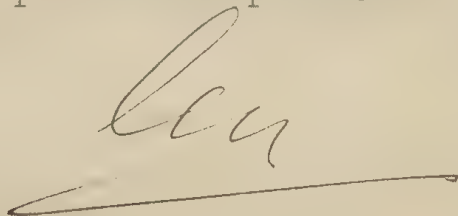
ST. KR. MIASTA
KRAKOWA

Kraków, dnia 6. lipca 1917.

Wielmożny Panie Syndyku !

Uprzejmie upraszam WPana Syndyka, aby
zechtiał zaraz jutro w porozumieniu z p.
Brem Koyem jako ^{diligentem ad hoc} ~~Syndykiem~~ Kasy oszczędno-
ści m. Krakowa zbadać stan hipoteki dóbr
tabularnych Wola Justowska. *Sprawa jest b. pilna.*

Z prawdziwym poważaniem

61
do nie mamy gwarancji, że nas i sta-
gi nar oczekują, jeżeli ujdą!

Włademur o publicznego dnia 18
lutego przywarę urozaty exelaw
w Lencupac pod karidym wygladam.
Telegraf i telefon jurał do wredni
talne finiki uabod, kurawaty
wre Jani uorelaliu. Dajki i pne,
nawecie. Kopalcu slaugy i na
lclachu. Pierzgi jui w dode opat
uawo umyalnie. claryuata,
ktory wrot i kalglicy tuuue,
low do kralura do cu cabuabuey
thumecia neweluey, stauat na
lclachu b godni i to naprawy lclco,
mabry, a dpcclauoy na g godni
naua do Cluraciara, amadcywry ze
pupedue o godz 6. posclau drecie
strajku, poruot uolie na piwo.
Kouueuo o g tadue mawki oty dreci
m wagonucl. W Paclui podsluie

stamt pociąg z Prusakami. W
Chetmaku i w Wołostie protestu-
mano głośno i demonstrowano
20 kuty sroda lekkiej cary.

Bas 752 T- 40 R

Star obywatelski, remogranu werowaj,
od dn. maca polrepa.

Rus bolszewicki pod wytymanu marku
Necunow mapow - izkonit sie z kapotku
luga, ze sytynaji wewnetr' jedytchawane
w Prusku.

Postali do Prusku izdow, klony uiechli
nie chca uie potpda i myslab, ze sie
stal wykreca, edy thow - a teraz mu,
sneli kapotkulawae.

Kogiz sumtue przestali, ze legrowie
chow, klony puzderalidi do Rumunii
okozow i po utawie Krowawj wrosto
do uawoli.

Legrowitaw awerowple w Polleclawie

**Deklaracya polska
w sprawie Chłmszczyzny i Podlasia**

(Telegram a. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedzi, 20 lutego.

W izbie przystąpiono do pierwszego czytania projektów budżetowych. Poseł hr. Goetz z powiatu Kłodzkiego przedłożył następujące oświadczenie:

W układzie pokojowym, zawartym 9 lutego w Brzescu Litewskim między rządem centralnym a Ukrainą republiką ludową, przyznano wielką część ziemi polskiej, stanowiącej część składową Królestwa Polskiego i Litwy, ukraińskiej republice ludowej. Zarazem

W SPOSÓB PODSTĘPNY I POD CZCZYMI
POZORAMI

nie dopuszczono przedstawicieli narodu polskiego do rokowań pokojowych w Brześciu.

Obszar zaanektowany przez Ukrainę uładem brzeskim od wieków należy nieprzerwanie do Polski. Gdy po rozbiore Polski kongres wiecistański 1815 r. utwierdził z okaleczonych szczątków Rzeczypospolitej Kongresówkę, nawet i to państwo kadmubowe zawsze jeszcze obejmowało Chłmszczyznę i Podlasie aż po Bug. W walce z caratem i nieuzyskaniem prawosławiem ziemia ta, w znacznym przeważającej mierze polska, stała się najdroższym, bo udręczeniem i męczarniwnieświeconym obszarem narodu.

Tam od kul rosyjskich padali chłopci w walce
za Polskę i za wiarę ojców, tam opierali się bo-
hatersko chytróści i przemocy urzędowej praw-
sławnej ruskifikacyi. Tam

SETKI TYSIĘCY KRWIĄ I ŁZAMI ZASWIADCZYŁY

o swojej przynależności do Polski. Nawet zwycięscy rosyjskimi dyktando wsteczni mu- sieli zatrzymać się przed potęgą tego oporu i nie osmielił się nowoutworzonego obszaru admini- stracyjnego wydzielić z obszaru granic Królestwa Polskiego. Dopiero rzeczą przedstawicieli mo- carstw centralnych było przez układ pokojowy brzeski obszar przeszło 10.000 km. kw. z miliona- mi ludności polskiej odwać w sposób o wiele gorszy, niżby się był na to zdobył nawet reakcyj- ny rząd rosyjski.

Kocha Polskę i wzywa model republiki ukraińskiej z całego serca wielkiej przyszłości (Oleksi u Polaków) i wyraża nadzieję, że spory narodowe sprawy, któreby wyniki ewentualnie między republika ludowa ukraińska a państwem polskiem na ich granicach będą wyrażane bez udziału czynników trzech przez wzajemne porozumienie oby narodów ze sobą (Oleksi u Polaków).

przeki, zrodzony z ducha niemiec

kiego militarysty i bezsilnej obłudy dawnej dyplomacji austriackiej ma młodą republikę ukraińską za pomocą zbrodni popełnionej wspólnie na narodzie polskim bez wojny przyłączyć do mocarstw centralnych i wytworzyć między Polakami a Ukraińcami ustawiczne źródło walki bratobójczej.

Przez bezpośrednie sąsiedztwo rzeszy niemieckiej z Ukrainą poprzez obszar pogwałconej Litwy, w przyszłości Polska okaleczona narodowo, dławiona pod względem polityki państwowej i handlowej, ma stać się

POWOLNEM NARZERZIEM RZESZY NIEMIECKIEJ.

Austro-Węgry zaś mają spaść na poziom osaczonego bezwładnego państwa lennego. (Głosy u Polaków: To prawda!).

Tak to oba mocarstwa centralne

DEPCA

ZASADĘ POKOJU BEZANEKSYJNEGO,

opartego na prawie samostanowienia narodów, tak przez ten wrogi dla narodu polskiego akt Austrii uniemożliwia się dotychczasową politykę polską w państwie. W czwartym roku wojny, gdy już miliony żołnierzy polskich pod sztandarem obu państw centralnych na wszystkich polach bław krew przelały, a masy ludu polskiego w kraju oddały mienie, chleb i dzieci swoje, pierwszy układ pokojowy zapowiada im nowe wojny, nową nędzę, nowe zaparcie się siebie (żywe potakiwania u Polaków). Ma on stać się tryumfem niemieckiego militarysty i strasznym pogwałceniem prawa samostanowienia narodu polskiego. W obliczu całego świata cywilizowanego

zakładamy uroczysty protest

przeciw tej zamierzonej grabieży ziemi polskiej. Uznanie suwerenności wskrzeszonej państwowości polskiej znaczy, że rozporządzać ziemią, należącą do Polski, ma prawo tylko państwo polskie. Dlatego odmawiamy brzeskiemu układowi pokojowemu mocy prawnie obowiązującej. (Okłaski u Polaków.)

W poczuciu naszych nieprzedawnionych praw narodowych przenigdy nie wyrzekniemy się naszej ziemi i naszego prawa do tworzenia niepodległego państwa, obejmującego wszystkie uzielnice Polski.

(Huczne okłaski u Polaków, mówca odbiera gratulacje).

Mowa posła Daszyńskiego.

W dalszym ciągu posiedzenia pos. Daszyński oświadcza, że pokój zawarty między Ukrainą a dyplomacją niemiecką jest pokojem jednostronnym, Ukraina była za słabą, aby mogła w Brześciu popierać silnie swe warunki. Wystarczy rzucić wzrok na mapę wojenną, aby natychmiast spostrzedz, że dwa cesarstwa nie mogły być przez państwo niezorganizowane, jakim jest Ukraina, w Brześciu Litewskim znajoryzowane. Zawarcie pokoju brzeskiego należy do metod podjudzania na siebie narodów nawzajem i wytwarzania nienawiści narodowych, przed czem mowca ostrzega państwa centralne.

Na rokowaniach w Brześciu Litewskim była reprezentowaną nie tylko ukraińska rada, ale także charkowska rada sowietów, byli obecni tam Finlandczycy, a oczekiwano także przybycia delegacyi kaukaskiej. W mieście, które było zawsze polskim, nie dopuszczono jednak polskich przedstawicieli. Stłumiono głos polski, ani Polacy, ani Litwini nie mogli tam przybyć i nie mieli możności bronięcia swoich praw. Nierozum Berlina uniemożliwił wysłanie polskich przedstawicieli do Brześcia Litewskiego. Jest to prowokacyjne lekceważenie praw narodowych. Pokój został zawarty nie przez wolę narodów, gdyż wiele narodów, o których losach tam rozstrzygano, nie było obecnych. Został on zrobiony tak, jak to powiedział Hindenburg i Ludendorff, na podstawie zwycięstwa niemieckiej armii, niemieckiego militarystu nad militarystem rosyjskim. Nie jest to pokój powszechny, nie jest to pokój, na któryby się mogły zgodzić państwa nieprzyjacielskie.

Po Daszyńskim przemawiało jeszcze kilku mowców. Pos. Adler oświadczył, że socjaliści nie będą głosowali za budżetem.

Następne posiedzenie jutro.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 20 lutego.

Dyskusya budżetowa, jaka się wczoraj rozpoczęła w Izbie, jest właściwie w wielkim stylu podjętą dyskusją polską na tle Podlasia i ziemi chełmskiej. Deklaracyi Koła polskiego wysłuchano w najwyższem skupieniu, gdyż wiedeńskie dzienniki poranne obiecały znaczne złagodzenie uchwalonej pierwotnie deklaracyi. W rzeczy samej deklaracya nie uległa najmniejszej zmianie.

Sprawa chełmska w parlamencie niem.

Berlin. (BK.) W parlamencie niemieckim poseł Seyda po omówieniu sprawy chełmskiej oświadczył, że obecne przyrzeczenie austriackiego prezydenta ministrów nie zmienia faktu, iż układ zawarto wbrew historycznym i naturalnym pra-

wom Polski. Dlatego nie możemy się zgodzić na układ brzeski.

Pos. Stresemann oświadcza, że oburzenie Polaków jest zrozumiałe, ale, jeżeli Polacy na stworzenie państwa polskiego odpowiadają żądaniem oderwania niemieckich obszarów i żądają dostępu do morza, to nie można z tym ruchem sympatyzować.

Jeżeli zaś prawdą jest, że polskie legiony teraz wyruszają przeciw temu krajowi, z którym zawarliśmy pokój, to Polacy przekreślają przez to akt listopadowy.

Ledebur powiada, że sprawa chełmska wykazała zupełną nieudolność niemieckiej dyplomacji.

Radziwiłł stwierdza, że rząd nie ruszył dotąd ani palcem, aby zaspokoić etnograficzne i kulturalne potrzeby narodu polskiego.

Opróżnienie Finlandyi, Estonii i Kurlandyi warunkiem Niemiec.

Wiedeń. (Wir) Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki jako warunek pokoju z Rosją stawia następujące opróżnienie Finlandyi, Estonii i Kurlandyi.

Berlin. (Biuro Wolffa). Na wschodzie posuwamy się naprzód. Niemieckie wojska wkroczyły do Estonii. Wenden przekroczono w kierunku wschodnim.

Dymisja generała gubernatora lubelskiego.

Lablin. (BK.) Biuro prasowe generalnego gubernatorstwa wojskowego donosi: Jego Ces. i Król. Mość zwolnił generała majora, JE. hr. Stanisława Szeptyckiego, na własną prośbę, ze stanowiska generalnego gubernatora w Polsce.

*Na konferencję na
Zurichu
Kosztujemy 250
tysięcy marek
Kongres zachłany
marne 18/2*

64

Imowy prof. B. Dobusińskiego w parlamentach

Po posiedzeniu Komisji delegacyjnej dla spraw zagranicznych hr. Czernin z Brześcia Litewskiego zakomunikował Polakom za pośrednictwem pewnej miarodajnej osobistości uspokajające oświadczenie, iż Polacy, tak tu jak i w Warszawie, mogą być spokojni, gdyż żaden z interesów

polskich nie zostanie poświęcony. (Potakiwania i sprzeciwy). Co się tyczy granic Polski i Ukrainy, będą one oznaczone drogą porozumienia się pomiędzy rządami polskim i przyszłym ukraińskim.

Wielce szanowni panowie! Potem stało się jednak inaczej, a co się stało — możecie o tem myśleć, jak chcecie — nie odpowiada żywym, a uprawnionym nadziejom, nie odpowiada złożonym przyrzeczeniom i zapewnieniom. (Potakiwania i sprzeciwy).

Jest to także w sprzeczności z całą wytyczną linią polityki, jakiej trzymano się w jeneralnem gubernatorstwie lubelskiem. Cała administracya była tam oparta do pewnego stopnia na następujących zasadach: Chęć tu odczytać pewien dokument — uważamy to bowiem za dokument: (czyta):

„Wiedeń, 7 lipca 1916. Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Rozporządzeniem naczelnego komendy armii z dnia 15 czerwca 1916 r. jeneral-gubernatorstwo lubelskie rozszerza się także na Chełm, Hrubieszów i Tomaszów, a przez to obszar b. gubernii chełmskiej przyłącza się do innych, przez wojska austro-węgierskie okupowanych części Królestwa Polskiego, jako jednolitego obszaru administracyjnego. Przez to zarządzenie doczekało się spełnienia serdeczne życzenie narodu polskiego, który dokonane przez Rosję odłączenie polskiej ziemi chełmskiej odczuwał jako uderzenie pięścią. (Słuchajcie! Słuchajcie!)

Moi panowie! Był to naprawdę cios pięścią.

Wymierzyła go nam Rosya, która jest zarówno
waszym, jak naszym wrogiem. Muszę jednak po-
wiedzieć, że obojętnem jest, kto pięć podniósł,
jeśli się cios otrzymało; boi on jednakże bar-
dziej, jeśli pochodzi ze strony, z której się go
nikt nie spodziewał. (Oklaski i protesty)

Mówi się o prawach
historycznych i etnograficznych. (Pos. Dr Ba-
czyński: Prawa historyczne są już złożone
w muzeum!). Muszę oświadczyć panu, szanowny
panie kolego, że jeśli pan mówi, iż prawa histo-
ryczne należą do muzeum, w Izbie tej powinie-
neś pan mówić to bardzo oględnie. (Bardzo słu-
sznie!) Prawa historyczne! To jest fakt, a fakty
zawsze są realne. Skoro pewne organizmy w
procesie historycznym stały się całością, nie mo-
żna ich z lekkim sercem rozdzierać. Niebezpie-
cznem byłoby wstrząsać wszędzie prawami hi-
storycznymi, gdyż wówczas padłoby niejedno i
przemieniło się w ruinę. (Potakiwania. — Pro-
testy). Są jedni, którzy o tem mogą zapomnieć;
są też inni, którzy mają tak wielką przeszłość,
iż o tem nie mogą zapominać. (Brawo! brawo!)
Prawa historyczne! Moi panowie! Ja sam jestem
„historycznie obciążony“ ponieważ jestem histo-
rykiem; mógłbym tutaj wygłosić *privatissimum*
lub *publicum* tej historyi. Chciałbym jednak tyl-
ko jedno podkreślić, ponieważ to znalazło wyraz
w prasie, a ostatnio w *Reichpost*, gdzie podnie-
siono twierdzenie, jakoby ziemia chełmska nigdy
nie należała do Polski. Panowie, idąc tą drogą
dalej, można dojść do Krakowa i Warszawy, a
wtedy i do zdania, że Polski wogóle nigdy nie
było. (Pos. Dr Baczynski: Etnograficznie
ziemia chełmska nie należy do Polski!) Ziemia
chełmska była integralną częścią składową pań-
stwa polskiego od XIV w. do ostatniego podzia-
łu Polski; potem przez krótki czas należała do
1809 r. do Austrii; w 1809 r. została włączona
do Księstwa Warszawskiego, a w 1815 r. do
tzw. Królestwa kongresowego. To są fakty po-
wszechnie znane i wielokrotnie cytowane. W
każdym razie nawet po rewolucyi, na kongresie
wiedeńskim, który nie miał najmniejszego zrozu-
mienia dla zagadnień narodowościowych, nie po-

ważano się tego obszaru odłączyć od Polski. (Pos. Dr Baćzyński). Właśnie dlatego, że nie rozumiano zupełnie problemów narodowościowych! — Wesołość). Przeciwnie. Fakt historyczny zawsze posiada wielkie znaczenie, a jeśli idzie o istotne dane etnograficzne, trzeba się bezsprzecznie liczyć z tem, jaki sprawa kształt przybierze.

Wszystko to może się dokonać jedynie na takiej drodze, aby każdemu stała się sprawiedliwość; atoli zawsze z tego punktu widzenia, że sporny obszar został dawniej anektowany przez Rosję, głównie przez niejakiego Czychaczewa (bo to był jego wniosek), który w r. 1814 przyszedł do Lwowa jako nasz i nasz wróg. To był jego projekt w celu zniszczenia wiary katolickiej. (Potakiwania). Skoro idzie o daty statystyczne i spisy ludności — ponieważ i w tym kierunku wielokrotnie sprawę przedstawia się fałszywie — powołują się na rosyjską statystykę i spis ludności. Uważa się je za miarodajne i, rzecz charakterystyczna, a nie chce się nic wiedzieć o spisach ludności, przeprowadzonych przez administrację austriacką! (Przerywania). W każdym razie z ogólnego

stanowiska mogę powiedzieć, że męczeństwo tego ludu stanowi chlubną, lecz bolesną kartę w naszej narodowej martyrologii. (Przerywania).

Mówiłem tu o stosunkach religijnych; muszę przeto jeszcze raz podnieść, że właśnie ten lud oświadczył się za katolicyzmem i zań broczył krwią. Życzę Ukrainie dobrego rozwiązania własnych zagadnień wewnętrznych. Dziś jednak jeszcze tego nie widzimy; muszę więc wyrazić życzenie i podkreślić je, aby ludowi katolickiemu nie stawiano przeszkody w wykonywaniu religii katolickiej i aby wogóle nie narażano na szwank interesów katolickich. (Żywe potakiwania). Dziwić się tylko należy, że w Brześciu Litewskim tak mało mówiono o tem, że sprawy tej wcale nie poruszono i przynajmniej w zarysach zasadniczo nie uregulowano.

Odezwa jen. gubernatora lubelskiego.

Lublin 28 lutego.

(B. k.) Biuro prasowe jeneralnego gubernatorstwa donosi: Jeneral gubernator, jeneral piechoty JE. Antoni Liposcak wydał do ludności tej części Polski następującą odezwę:

»Najwyższem postanowieniem J. Ces. i Król. Apost. Mości mianowany kierownikiem jeneralnego gubernatorstwa wojskowego pozdrawiam najserdeczniej, na razie tą drogą, jego ludność i cieszę się na styczność z nią częstą i osobistą. W myśl wielkodusznych życzeń mego Dostojnego Monarchy, uważam sobie za zaszczytne zadanie ściśle, sprawiedliwie i bezstronnie, ale zarazem z największą zyczliwością, popierać w każdym kierunku materialny i gospodarczy dobrobyt ludności, a zarazem braki ograniczenia, wywołane stanem wojennym, uczynić, o ile możności, lżejszemi.

Jako uczestnik ciężkich walk, które kilkakrotnie rozgrywały się właśnie na obszarze jeneralnego gubernatorstwa i jako świadek spustoszeń, wywołanych przez te walki, popamięta dokładne konieczność odbudowy kraju, który i pod tym względem może w zupełności liczyć na moje poparcie. Poszanowanie praw i ustaw, utrzymanie porządku iładu muszą bezwarunkowo stanowić myśl przewodnią zarządu wojskowego w tych ciężkich czasach, które wstrząsnęły umysłami wszystkich i grożą unicestwieniem pojęć spokoju i zgody. Wszakże i sama Polska powstała do nowego życia państwowego, oczekuje, jako podstawowego warunku, szczęśliwej przyszłości przedewszystkiem konsolidacji, rozwoju wewnętrznego, opartego o prawo i porządek i niezamąconego zewnętrznymi wpływami. Wzajemne zaufanie, szczerze i lojalne usposobienie ludności, jej duchowych przywódców, ułatwią mi niezawodnie moje ciężkie zadanie w służbie kraju, i dlatego nawołuję ogół do pełnej zezowienia współpracy.

Antoni Liposcak jeneral piechoty wł. r.

wyworzano - kolarze po drodze ra,
tępniali' parę a leżącym po 66
tracili uciekali, tab, i jędrów tyllis
12 wotano devere do Wetanova a
i ci tu uciekli.

21 lutego orwał się pogoda

Bar. 747. T - 30 R

Popatnijmy dziś znowy Juliusa
Leo prezydent miasta po parę,
mieszkańcy chorobie. Wprawdzie
mieszkańcy na europejskiej strony rok,
waję wzruszają się goście,
zakupują szklanki mierzonych ob,
szary do alwet, budują fund,
reporstwa mieszkanie, budynki,
bruki, komuniści - puer
wptęży awoje w kładzie jałco
wptęży poact i puer znowa,
w słowach rządowych wyjechał
mieszkańcy do zabawy poact,
strome dla mieszkańcy, np.

objawie już przed końcem prezydentury
Krzyszta Rutawy, potem jej zastępcy,
miej, kalendarz, zwrócić uwagę
allegory i t.d. Zastępcy jego dla miasta
szkoła, ale jako polityk
miał do niego wiele uwagi,
jakoś, zwrócił uwagę na
kiedy nie zwrócił uwagi na
kalendarz już wagi. Miał i w,
dy, a teni były jakkolwiek z
życiami nadzwyczaj wyborów i t.
ale te rzeczy poproszą zwrócić
politycy na wyborów opacji, zwrócić
jako politycy do wyborów - temu też
zwrócić uwagę, że do niego
nie przeszedł "parlament" nieleżący
w ułaskawieniu, np. wice,
prezydentury miasta. Nie takto
leżący prezydenta zastępcy, zwrócić
w ułaskawieniu interesów francuskich.
Lit ei terra levis!

69
Ogólne przygubienie. Sferę naszą, au-
stryacką, mające tytuł swój, nie, pro-
salno do dyktando i to zadowolony, jak
o. minister spraw zagr. Götterbierke,
co - ~~do~~ Adama Tarnoborskiego, który
nie wyprowadzi pomyślnie z Budy, nie
zapisał ich, owym w tajemnicy, już
mimo, zawarli traktat o Napię, bez po-
trzeb. Cieszyńskiego, zecia; i Polaków, oharaty, ci
si nom, zdradziły Polaków, oharaty, ci
pro słowidzami, oszustami i młot
iż już nie ufa, karły, jstanie nie-
uawidzi i oburzeniem. To Taj, dactwo
p. chęsto, bezgany do ucieczki i Austrię
na tragedie losy, to wyprobatu, dactwo,
je, stany obierania w rozumach, po-
wstanie Królestwa, zactwo, podjęcie
nie, re Austrię, po ewolu w Nali, już
Prusalię, czy Królestwa zactwo,
nie! Jedyna nadzieja nasza, to
ewentualna pomoc - Niemcy!
a to strasznie daleko!

22 luty piątek Dobry śnieg ciemny
p. jutro Dobra Bar 744. T + 2° R wiatr

- Śnieg marny w handlu 3. R
- a 1/2 portowego 1.80. - Butla śniada 80. h
- Kuchara 26. Kor kilo i to kcha, - masło
- 40. Kor. Labtha 4. do 10. Kor. Kilo - mleko
- 3 kor lito.

23 luty sobota Dobra. popołudniowy śnieg
Bar 738 T + 3° R

- Niemcy poruszają się w Kurlandji i E.
- stowii zabierają masę armat etc, bo
- banda modiwala rozprzeczona ucieka.
- Mityczny nasz Misnicki grzes
- między Moskalami a Niemcami?

24 luty niedziela pochmurno
Bar 753. T + 2° R

- Pogoda przydurna Leci ody baci wiatr ciele
- Kuch. Humów, zarówno ze względu na ocos
- be jeli i na to rednei niedzielną porwą,
- lat agostowi na opuszczenie domowych
- zwyczajów Łajce.

Dr Juliusz Leo.

Nazwisko Julusza Leo będzie związane z przemianą naszego miasta na Wielki Kraków. — On zakreslił dla Wielkiego Krakowa ramy terytoryalne, on dał inicjatywę do stworzenia całego szeregu nowożytnych instytucji, obejmujących każde wielkie miasto, on starał się rozszerzyć już istniejące do takiej skali, aby mogły odpowiedzieć potrzebom przyszłych pokoleń. Był człowiekiem nie tylko szerszej myśli, ale także, o co u nas daleko trudniej, człowiekiem śmiałego czynu. Do celu, jaki sobie wytknął, amiał iść, nie cofając się przed walką i przyjmując wszystkie jej konsekwencje. Stał też przez całe życie w ogniu najcięższej walki.

Jak każdy człowiek walki błędził zapewne w niejednym. Dzisiaj jednakże, w obec jego trumny, musi krytyka ustąpić miejsca obiektywnej ocenie: że dla miasta działał bardzo wiele, że oddał na jego usługi całe swe zdolności, pracę, wiedzę, talent organizacyjny i polityczny, i że bez niego Kraków nie byłby wyzyskał dla swojego rozwoju tych kilkunastu lat przed wojną, w których zmarły rozwijał gorączkową niemal pracę nad jego wzrostem. Ze bez ofiar ze strony miasta, obciążających i teraźniejszych i przyszłe pokolenia nie mogło się obejść, to rzecz jasna i zrozumiała. Historia Krakowa, mimo to jednak, zapisze niewątpliwie nazwisko Dra Lea jako jedno z najwybitniejszych i najbardziej zasłużonych w dziejach naszego miasta.

Ś. p. Juliusz Leo urodził się w r. 1862 w Wieliczce, jako syn tamtejszego starosty górniczego. Po ukończeniu szkół w Krakowie, otrzymał doktorat na uniwersytecie Jagiellońskim, poczem wstąpił do prokuratury skarbu. W r. 1889 wyjechał za granicę dla uzupełnienia studiów w kierunku teorii skarbowej. Powróciwszy stamtąd przebywał pewien czas w naszym dzienniku, jako referent w sprawach ekonomicznych, a równo-

68
częściej przygotowywał się do kariery naukowej, opracowując większą rozprawę p. t. „Podatek i spadek w teorii i praktyce skarbowej państw europejskich“ (1891, str. 225). W tymże czasie ogłosił kilka prac innych z dziedziny skarbowości, a zwłaszcza „Finanse Galicji i projekt reformy skarbu krajowego“ w r. 1890 (str. 120), która to praca zwróciła na siebie powszechną uwagę, wykazując wysoki stopień nie tylko wykształcenia teoretycznego, ale przedewszystkiem zmysłu praktycznego. Już wówczas było widać, że ukłó w nim materjał na praktycznego polityka i administratora.

Na podstawie swoich prac abilitował się w r. 1889 do nauki skarbowości w Uniw. Jag., a w r. 1892 otrzymał godność profesora nadzwyczajnego tego przedmiotu. Obok skarbowości wykładał także przez szereg lat ekonomię, równoległe z sp. Milewskim. Wykład jego niezwykle jasny, systematyczny, dokładny, posiadał pierwszorzędna wartość dydaktyczną i licznie był zawsze uczęszczany. Wraz z gronem słuchaczy opracowywał w tych latach przykład znakomitego podręcznika ekonomii K. Gide'a, który odtąd ukazał się już w kilku wydaniach. Dążył także w tych latach pracować nad historją skarbowości w Polsce, pracy tej jednakże nie zdołał wykończyć.

Rychło jednak przeszedł na pole działalności praktycznej. Wybrany został w r. 1893 radcą miejskim, a niebawem pierwszym wiceprezydentem miasta (w r. 1901). Z uniwersytetu, gdzie wykłady skarbowości objął z czasem w jego miejsce ś. p. prof. Czerkawski i prof. Michalski, ustąpił — w r. 1904 — aby odtąd już nie podzielnie oddać się na usługi miasta, na którego rozwoju wyciśnęła jego indywidualność w latach ostatnich niezmiernie wybitne piętno. Zwłaszcza dokąd w r. 1904 po ustąpieniu prezydenta Friedleina został jego następcą, najprzód na lat sześć a po ich upływie na dalszy przeciąg czasu.

O ile całą działalność prezydenta Friedleina cechowała pewnego rodzaju drobiazgową ostrożnością i trzymanie się na każdym polu wypróbowanej, utartej drogi, o tyle znowu jego następca wnosił ze sobą ogromne zasoby inicjatywy, szerokiej projektów, rozmachu w reformach, mających przeistoczyć staroświeckie miasto na nowożytne centrum życia. Cechą charakterystyczną ś. p. Lea była skłonność do śmiałego postępowania naprzód, nie cofającego się nawet nieraz przed ryzykiem.

projekt jego napotykały też bardzo często na ostrą krytykę, zarzucającą mu skłonność do pewnego optymizmu w ocenianiu ich skutków, a do niedoceniania ciężarów finansowych, jakie na miasto nakładają. Pamiętna jest np. prawdziwa barza, jaką i w prasie i w Radzie miejskiej i Sejmie wywołał jego projekt stworzenia t. zw. wielkiego Krakowa przez włączenie gmin miejskich, okalających Kraków, a następnie przez dołączenie do tego miasta Podgórza. Wbrew opinii, przemawiającej za powolnem, ewolucyjnem dążeniem do takiego celu, stanął śp. Leo na stanowisku, że rzecz całą należy przeprowadzić odrazu, póki jeszcze istnieją pomysły dla tego wspaniałego, choć nawet kosztem znacznych ofiar finansowych, potrzebnych na uporządkowanie nowych dzielnic. Nie wahał się zaciągnąć znacznej pożyczki, umiał uzyskać, przeprowadził istniejącą sprawę szybko w gminach i w powiecie krakowskim i w Sejmie — kładąc w ten sposób dla rozrostu miasta pierwszorzędną zasługę.

Podobnie miała się rzecz z innymi objawami jego troski o przyszłość miasta. Wszędzie działał z wielką energią, przewydzając przeszkody, nieraz nawet łamiąc opór. Przebudowa ratusza, będącego przedtem niemal rudera, na nowoczesny gmach, rozszerzenie zakładów i przedsiębiorstw miejskich, rozwój Muzeum narodowego i Archiwum miejskiego, poprawa bruków, trotuarów, sanitarnych urządzeń, nowy kurs w dziedzinie bytów miejskiej, nabycie gruntów politerfikacyjnych, budowa nowych szkół, rozszerzenie sieci tramwajów, szeroka spacerowa droga przez błonia, — to zaledwie ważniejsze ze spraw miejskich, jakie za jego rządów zostały dokonane. Nie mniej miejską zainicjował, chociaż nie danem mu było doprowadzić jej do końca, jak np. utworzenie parku miejskiego na Woli lub uporządkowanie błoni. Podjętej przezeń nowożytnej rekonstrukcji miasta nie można nie przyznać świadomej celu konsekwencji szerokości poglądu i wzroku, sięgającego dalej w przyszłość; w każdym razie razie można było dokonać tego li tylko przed wojną. Sposobną chwilę, jaka się nie powtórzy, umiał niewątpliwie wyzyskać.

Kraków powiększył się przy nim z 7 kl. kw. na 47 kl. kw.; przybyło mu 13 nowych dzielnic; gęstość gęstość wzrosła z 300 na 1300 mieszkańców, dochody z kwoty niespełna 3 mil. k. w 1904 tj. przy objęciu prezydentury na blisko 14 mil. k. w r. 1917/18.

W r. 1901 Dr Leo wszedł do sejmu, zaś w r. 1911 Rady państwa jako poseł z m. Krakowa.

One ze względu, aby mógł w obu reprezentacjach popierać interesy miasta Krakowa. W obu ciarach parlamentarnych wybił się na pierwszy plan, jako mówca rzeczowy i spokojny, jako polityk bystry o zimnej krwi. W przekonaniach swych politycznych dokonał zmiany: początkowo był członkiem stronnictwa zachowawczego krakowskiego, należał mianowicie do t. zw. Klubu konserwatywnego, skupiającego młodsze siły stronnictwa; następnie przeszedł do obozu demokratycznego, a mianowicie do grupy mieszczańskiej, w którym do końca pozostał, jako jeden z jego przywódców.

W r. 1912 obrany został prezesem Koła polskiego. Jako taki przewodniczył na słynnym posiedzeniu Koła sejmowego z dnia 16-go sierpnia 1914, na którym uchwalono utworzenie Legionów i Naczelnego Komitetu Narodowego. Przez pewien czas stał też na czele tego komitetu i podczas ofensywy rosyjskiej przebywał w Wiedniu. Niebezpieczeństwo, zagrażające Krakowowi, skłoniło go jednakże do powrotu do Krakowa, wskutek czego złożył godność prezesa N. K. N. Resztę wypadków wojennych przeżył w miesie, nie ustając w pracy aż do chwili, gdy przed paroma miesiącami ciężka choroba, oddawna w nim nurtująca, złamała jego siły.

Ś. p. Dr Juliusz Leo zachorował 28 września z r. w czasie konferencji poselskiej w Krakowie, a r. w przeddzień wyboru prezesa Koła polskiego w Wiedniu. Od tego czasu już nie wychodził z domu; po pierwszej przyczynie załamania, udarze mózgowym, nastąpiły dalsze komplikacje serca i nerek. Mimo momentów polepszenia, stan jego zdrowia pogarszał się stale, nie dając nadziei wyzdrowienia. W niedzielę ubiegłą ś. p. Dr Leo spowiadał się i przyjął Sakramenta św., po czym nastąpiło pogorzenie, zakończone wieczorem godz. 2 m. 15 po poł. śmiercią. Zmarły ośmioro żonę Wilhelminę z Kleckich i pięcioro dzieci.

Dr Leo
Juliusz Leo
z parlamentu

Wojna nie jest jeszcze ukończona. Jeszcze nie wiadomo, jaki będzie jej ostateczny rezultat. Mimo tego wszystkie warstwy i wszystkie części Polski solidarnie stoją przy swoich celach i przy godności narodowej, a także w swym narodowym oburzeniu.

Powód tej solidarności leży w tem, że Polacy w swym wewnętrznym przekonaniu czują się dotknięci, ponieważ zobaczyli, że w tej wojnie, ciągnącej się trzy lata,

na narodzie polskim dokonano zdrady

ze strony dyplomacyi, najpierw ze strony dyplomacyi austriackiej, która niestety okazała się najbardziej zleniawioną, najnieprzyjaźniejszą wobec Polaków i to w czasie, kiedy przedstawiciele tej dyplomacyi mieli śmiałość domagania się od Polaków manifestacyi zaufania.

Mowca musi otwarcie powiedzieć, że nawet dyplomacya niemiecka i pruska, mimo bezwzględności jej wobec Polaków, w tej sprawie o wiele prościej, szczerzej wobec Polaków się zachowywała, aniżeli dyplomacya austriacka, dyplomacya tego państwa, w którym Polacy dopatrywali się ochrony swoich praw i oparcia dla swoich dążeń narodowych.

Rada ukraińska nie żądała Chełmszczyzny i Podlasia.

Jestto tylko marną wymówką twierdzić, jakoby przy zawarciu traktatu brzeskiego chodziło o nieodzowną konieczność. Traktat brzeski wogóle nie jest żadnym traktatem pokojowym. Ukraińcy nigdy bowiem nie prowadzili wojny z Austro-Węgrami. Mowca otrzymał z Kijowa od Polaków, którzy żyją tam w jaknajlepszym porozumieniu z Ukrainą radą centralną, wiadomości, że ukraińska rada narodowa wogóle nie obstawała przy tem, aby zająć obszary polskie, przeciwnie, otrzymali Polacy zapewnienie, że lud ukraiński jest za zjawieniem się przedstawicieli polskich w Brześciu, a hr. Czernin oświadczył się przeciw temu, jakkolwiek tutaj i telegraficznie z Brześcia Litewskiego zapewniał, że ustalenie granic nie nastąpi bez porozumienia się z Polakami.

Jak sobie tłumaczyć należy to postępowanie dyplomacyi, na to mowca odpowie w imieniu naszem. Sądzi, że mocarstwa centralne jak długo

czuły niebezpieczeństwo ze strony wielkorosyjskiego państwa cara, uważały samodzielny kraj polski za wał ochronny przeciw Rosyi. Po rozwiązaniu państwa rosyjskiego, zdaniem dyplomacyi niemieckiej i austro-węgierskiej, ten wał ochronny stał się zbytecznym.

Jeżeli dążenia Polaków do niezawisłości nazywa się megalomanią, to jest to

WIELKI BŁĄD.

Polacy jak każdy naród — i to jeszcze w większym stopniu, ponieważ mogą się powołać na kilkowiekową przeszłość kulturalną — mają prawo do niezawisłości i do zjednoczenia.

Cytry stwierdzają polskość Chełmszczyzny

Ze względu na daty przytoczone ze strony ukraińskiej cytuje mowca daty, zebrane przez administracyę wojskową austriacko-węgierską w roku 1916. Wedle tej statystyki w sześciu obszarach przynależnych przez Austro-Węgry okęgach ludność polska wynosi 97 procent, a tylko 2 proc. przypada na ludność ruską. Mowca cytuje cyfry poszczególnych okęgów, stwierdzając, że są to cyfry zebrane przez administracyę wojskową, przyczem zaznacza, że około 214.000 mieszkańców w czasie odwrotu wojsk rosyjskich opuściło kraj, z czego przypada mniej więcej 40.000 na Polaków, 174.000 zaś na prawosławnych, naturalnie są w tej liczbie i Ukraińcy i Moskale.

Kiedy przyszło do utworzenia przez Rosyę gubernii chełmskiej, naliczono tam katolików 52,1 procent, prawosławnych 31 proc., żydów 12 proc., 3 proc. ewangelików.

Według spisu dokonanego w roku 1906 przez Moskale, było w okęgu krasnostawskim 87 proc. Polaków, 5,9 proc. prawosławnych, to znaczy Rusinów i Moskali, w powiecie Zamojskim zaś 76,5 Polaków.

Leżąc żądania polskie opierają się także na podstawach prawnych, nie tylko na historycznym, ale także na całym porządkowym rozwoju. Kongresówka utworzona na kongresie wiedeńskim była całością nierozdzielną.

Wszystkie mocarstwa, które podpisały akt kongresowy, zagwarantowały całość kraju. Dopiero po powstaniu polskim z roku 1863 starano się ukarać Polaków przez odłączenie tych powiatów w których była jakaś część ludności prawosławnej.

Mowca przedstawia szczegółowo stanowisk

10

Pareńska, wdowa po profesorskim
kursyście renowacyjnym lekar-
stwu, której' dom miał 30 - 20 laty,
stosownie stała wiewyż gości, była
urodzona i z autorką, wozelkami, ko-
mpletów balowy, wentury, festy-
wale etc.

24 lutego wtorek pogoda

Bar 756. T + 20 R

Rosja popyta wrytacie warunki
Niemie!

Od lekarzy wydzawych Norwidałcan się
z Austrya (a zapewne i Niemcy) wbrew
konwencyom i moralności publ. u-
zywa, do sturki, tak zw. Austriackich
Inwalidów, tj. wypuszczeni z
miewali cioci, i kalek, wypuszczeni
z ogólnie w pniehuceniu, z
wzrostu i wzmocnienia, z
i kalek i niekiedy ich z wojen
wzrostu. (Zajmują publiczne)

i ocrzysztu niemoralności, aby tyłko
utrzymać dyktando przy ul. Traube!
Dziś family tyłko wyjechał na wyjazd
do. Lelcu, a zaplanowały, jakoby i
sprawdliwosc w Europie — a tyłko
młodym jak barany idą na rzek. Na ul.
trzymam stam. utworzone niegdyś
pamięci, i zaborem. Terror z góry try
na jenie w karkach tych pnieł pnieł,
ale jęśli ciemność nie rdeła temuś
skrzęci, to mam nadzieję, że w jęśli
drzewi lat pnieł pnieł rewolucja musi
wybuchnąć i zureci ten pnieł, bo
młodym niechciwosc, pnieł pnieł
i na kędz characypł młodej wiersie
złoty nam odważy.

27 listy do pnieł pnieł

Raw 74 — 5 + 30 R

Rozbropen w Kolebnie legiański pnieł,
ciężki pnieł z pnieł Kolebnie
pnieł ul. po domach we Lwowie, Krolewie

i innych, mraetach, a wszelkie
nosze w deklarowaniu ich ubrań cy
w innych. Podobno sam jeden p
Dymek w Krawcowy załamował
miał 200 ubrań swych karatem.
Rezerwa internawana jako jeickow w
Kuciat na Aggried, podobno jako 1500,
a jako 9000 miało dostać się z
komendantem Hallerem do Kamencia.
Podobno, po bitwie z czapką,
cywilizacji austriackiej, który był
był strażnikiem wsi. Trejgoda

28 lutego 1848 roku

Das 741 T + 40 R. pogo

Znowu puentacja w Kolo polskiem!
Idą pizadem popudnia, karida
grupka, samą nie zolcia obry,
daw, ciarabaty regreie przerwem
i po re przerwem, gdy ma nar,
dem. i mowem, rarski re przerwem
palkawac re i przerwem

na własny ręk, goście ~~nie~~
przerwały zupełnie słuchanie
od 17^{go} km. sprawadkaj, coar to
nowe kampanie węgrov do Kras,
Kawa, bójac się rewolucji. Ale klaby
jsz raliut? Wrogitho me wajska, zostali
kalcy draci i starcy, - rewolucja moze
budzić, ale po powrocie waja z frontow.

We Lwowie znalazł tamtejszy prof.
Uniw. Dr. Pravitow Kruckiewicz,
filolog.

„Dra” ukraiński wyprzedzony przez bolszewików
wewnątrz rządu „o państwo” - idzie więc Au-
stria wobec owego państwa, z klonek jeboty za-
warło w celu rekwizycji - Tymczasem Kawa
zajęli po Pskau i Dniepr, zabierając zapasy
militaryczne wroni dotychczasowej przez Francję
a porzuceni przez spudlowy naród rosyjski
Jaki Rosja staje się ciemną wroldnem Kasi,
stojem Młodocianowcem w granicach XVI w
Litho z anarchizmem, deroganizacją, mity
republikanizacją.

1. marca. piątek pogoda

72

Bar 737 T + 8° R

at. Stom + 17° R!

Żenicy z Naszy przylapują tygrysy i 2
pięcioma obdarci, zbrudzali przeważnie
a na granicy... czekała 2-3 dni na je-
dzenie, potem obdarci odległymi kawa-
kami z miedzą ułożoną dostawia
mumifikacji i wystawia na fracht do wój-
cy! Tygrysy obdarzają skórą, ko-
ści, rożne masy, do Kraluwa
ma 20000 przylga — a tu brak masy
i maki, a trzy chłopcy ukrywający
dawała tutaj i obdarci ze skórą i jadem
Droga, ono dostawia i do Amsterdamu
rozłożonych padłach na wóz — wreszcie
dono.

2 marca sobota pogoda

Bar 742 T + 6° R.

Brat robi nowe portrety i mi magar-
ber balach i maluje wizerunki dla
budnika.

Na brlinaturę overturę rasy, papieru druk, tak
droższe, że byle książka kosztuje 8-10 koron
nawet stare ceny starych druków podwójne
Księgarnie i antykwary, wszyscy wisi w ręce
wstawała naciłkane bardo drogie 15-20 i 40
koron tam. Nie wiem, czy klasa dobroduszy
kupuje książki. Natomiast wykupiono —
wysłanie herbaciane, bo dobrodusze szukały
sobie herbat i antenatów. Antyki i obrary
dodatką do cen wchodzących i ^{żyła} kwadrupla natych,
wsk. Nr. 1p. Wszak w ostatnich latach ^{żyła} bawit
się akwarela, tylko droższe i droższe, po obracie
brylanty, nęka, mewa, kawi, utwór i zół,
mewa na ciemnej papierze, pyłochy Ch.,
bawit, nalepszy je na kartony i spudrował
po 30. 25 (sam brat 5. 2^{ty} obratki). Dziś za
te akwarelki płacono po 1000, koron,
za większe po 5000 tyś! Wągle „Korona”
jest ledwo naprowadzonym — chepno za odiumie
listu na drugą, ulicę zida 2 kor. — halce

73
a, tyłko rachmulemą monetą berwartowa
najlamiu rura idzie już tyłko na koronę
drażnacki ~~koron~~ - przedmota, wytkłose
tyłko na setki konu - a tu wagle je dalej
drukuję i kapien obieg puzaraja, - kam,
konu jest nieimbiturane, ale dla utry,
mama dynastji rok i berwardrepe
stugi i krowaw tyńce, zabore agot,
deprawa do niiny gospodarsko i
pneumy. Ci, co za sto lat pelen
biedę krytae tony o tej wojnie,
biedę penderopodobnie wolui, ber
Krolov, cesarzy, apanary i ber
oburnarlu puzreclnego stixem
w wosku, nie biedę zmai terrora waf.
skowozom radow soldateski, zapomna
o tej krwi teraz prelancji i o niesprentad
prothow... Oby tak było, lepszej zebys
ny dozechals teraz perreze gowz
crasav, byle dla potummosi wy
rosta etaj wokuie.

U wszystkich narodzić niewolnik mógł się
wykupić sam z niewoli - tylko wtedy
europiejskie nie mogło się porządkować i
całkowicie przez siebie wykupić, jak tylko
później rewolucja, już przewidywana. Tyle jest
że się ten wyładowanie i to ma - traktat;
dla siebie wdernąć raz już przewidywa, aby
umiał fałszywie miewać się powstanie;
mi już traga (chwilę przed dżestą) to pa;
nowania nad ~~przewidywanymi~~ ludźmi.

J. marzec utwór la pagoda

Bez. 750 T + 8. R

Wiemmy więcej o Kijowa! Po przyjeździe
zajęto "Ultradu" i po przyjeździe zabiera się
przyjaciółem ultradu nie tylko armaty
i amunicji, ale i talionów, wagony
etc!

"Lepiej" obecnie "Hoppus positifny" po
człowieku ludzi w niewoli pod ręką aust. biał.
Z w chorach internowawczy... Tragedye to opiera
z ci, co lepszy już znasz.

W radzie aust. walczy, na przykład: mapkowy
(i z serca uciekającego) do represji, stam. o.

Traktat pokojowy z Rosją.

Wiedeń 3 marca.

Biuro korespondencyjne donosi z Brześcia Litewskiego 3 b. m.:

Układ pokojowy z Rosją wraz z układami dodatkowymi podpisane dziś po południu o godzinie 5-tej.

Wiedeń 4 marca.

C. k. Biuro korespondencyjne donosi z Brześcia Litewskiego 3 marca 1918 roku:

Układ pokojowy, podpisany dziś między Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgarią i Turcją, jako jedna, a Rosją, jako drugą stroną, na wstępie oświadcza, że wspomniane mocarstwa zgodziły się na zakończenie stanu wojennego i na doprowadzenie, o ile możliwości, najszybciej do celu rokowań pokojowych, poczem, po wyliczeniu pełnomocników, zawiera następujące szczegóły:

Art. I.

Niemcy, Austro-Węgry, Bułgaria i Turcja, jako jedna, a Rosją jako druga strona, oświadczają, że stan wojenny między nimi zakończył się i postanowiły od teraz żyć z sobą w pokoju i przyjaźni.

Art. II.

Strony kontraktujące zaniechają wszelkiej agitacji, czy też propagandy, przeciw rządowi czy urządzeniom państwowym i wojskowym drugiej strony. Zobowiązanie to, o ile ciąży na Rosji, dotyczy także obszarów, obsadzonych przez mocarstwa zwórprzymierza.

Art. III.

Obszary, które leżą na zachód od linii, mówionej między kontraktującymi stronami, należały do Rosji, nie będą już podlegać rosyjskiemu zwierzchnictwu państwowemu. Linia ta uwidoczniła jest na mapie, dodanej do tego układu pokojowego,

jako jego część istotna (załącznik 1). Dokładnie linię tę ustali komisja niemiecko-rosyjska. Obszary wspomniane nie będą miały żadnych zobowiązań względem Rosji z tytułu swej poprzedniej przynależności do Rosji. Rosja zrzeka się wszelkiego mieszania się do wewnętrznych stosunków w tych obszarach. Niemcy i Austro-Węgry zamierzają przysłużyć los tych obszarów urzędnie w porozumieniu z ich ludnością.

Art. IV.

Niemcy, po zawarciu pokoju powszechnego i zupełnej demobilizacji rosyjskiej, są gotowe opróżnić obszar, położony na wschód od linii, podanej w art. III, ustęp 1, o ile art. VI inaczej nie postanawia.

Rosja uczyni wszystko, co jest w jej mocy, aby zapewnić jak najrychlejsze opróżnienie prowincyj wschodnio-anatolskich i oddanie ich w porządku Turcji. Powiaty Erdehen, Kars i Batum zostaną również bezzwłocznie opróżnione przez wojska rosyjskie. Rosja nie będzie się mieszała do nowego uporządkowania prawno-państwowych i międzynarodowych stosunków tych powiatów i pozostawi to nowe uporządkowanie ludności w porozumieniu z państwami sąsiednimi, a zwłaszcza z Turcją.

Art. V.

Rosja przeprowadzi natychmiast zupełną demobilizację swego wojska wraz z częściami wojsk, świeżo utworzonymi przez rząd teraźniejszy. Swoje okręty wojenne zaprowadzi Rosja do portów rosyjskich i tam pozostawi je aż do zawarcia pokoju powszechnego, albo też natychmiast je rozbroi. Okręty wojenne państw, pozostających z państwami zwórprzymierza na stopie wojennej, o ile znajdują się w obrębie zwierzchnictwa rosyjskiego, mają być traktowane tak samo, jak okręty wojenne rosyjskie. Obszar zamknięty na morzu Białym trwa dalej aż do pokoju powszechnego. Na morzu Bałtyckim o ile sięga władza rosyjska, także na morzu Czarnym.

ma się natychmiast rozpocząć usuwanie min. Żegluga handlowa na tych obszarach morskich jest wolna i podejmuje się ją napowrót. Dla ustalenia poszczególnych postanowień, zwłaszcza dla ogłoszenia, które drogi dla okrętów handlowych są wolne, ustanawia się komisye mieszczane. Drogi żeglugi ma się stale zachowywać wolnymi od min pływających.

Art. VI.

Rosya obowiązuje się zawrzeć natychmiast pokój z republiką ukraińską i uznać układ pokojowy, zawarty między tem państwem a mocarstwami czwórprzymierza. Obszar ukraiński mają wojska rosyjskie i rosyjska czerwona gwardya natychmiast opróżnić. Rosya wstrzymuje wszelką agitacyę i propagandę przeciw rządowi i publicznym urządzeniom ukraińskiej republiki ludowej.

Także Estonia i Inflanty mają być natychmiast opróżnione przez wojska rosyjskie i rosyjską czerwoną gwardyę. Wschodnią granicę Estonii biegnie na ogół wzdłuż rzeki Narwi. Wschodnią granicę Inflant biegnie na ogół przez jezioro Pajpus i jezioro Pskowskie aż do południowo-zachodniego kąta tego jeziora potem przez jezioro lubańskie w kierunku ku Lievenhof nad Dźwiną. Estonię i Inflanty obsadzą niemieckie siły policyjne aż do czasu, gdy własne urządzenia tych krajów będą dawały rękojmę bezpieczeństwa w nich i porządek państwowy tamże będzie przywrócony. Rosya wypuści na wolność wszystkich uwięzionych i uprowadzonych mieszkańców Estonii i Inflant, i ręczy za bezpieczne odesłanie wszystkich uprowadzonych Estończyków i Inflanńczyków.

Również Finlandyę i wyspy alandzkie mają wojska rosyjskie i czerwoną gwardyę rosyjską natychmiast opróżnić, a rosyjska flota i rosyjskie siły bojowe morskie mają opuścić fińskie porty. Północne uniemożliwiają przeprowadzenie rosyjskich

okrętów wojennych do portów rosyjskich, mają na tych okrętach pozostać tylko małe komendy. Rosya wstrzymuje wszelkie agitacye i propagandy przeciw rządowi i publicznym urządzeniom Finlandyi.

Fortyfikacye, urządzone na wyspach alandzkich, ma się usunąć, o ile możliwości najrychlej. O stałym niefortyfikowaniu tych wysp, tudzież o traktowaniu ich pod względem wojskowym i żeglarsko-technicznym, ma być zawarty osobny układ między Niemcami, Rosyą, Finlandyą i Szwecyą. Istnieje zgoda na to, że na życzenie Niemiec także inne państwa, przytykające do morza bałtyckiego, mogą być zaproszone do udziału w tym układzie.

Art. VII.

Wychodząc z faktu, że Persya i Afganistan są wolnymi i niezawisłymi państwami, strony kontraktujące obowiązują się szanować polityczną i gospodarczą niezawisłość i terytorjalną nienaruszalność tych państw.

Art. VIII.

Jenców wojennych obu stron wypuszcza się do ich ojczyzny. Związane z tem kwestye uregulują osobne układy, o których mówi art. III.

Art. IX.

Strony kontraktujące zrzekają się wzajemnie zwrotu kosztów wojennych, to znaczy państwowych wydatków na prowadzenie wojny, tudzież zwrotu szkód wojennych, to znaczy tych szkód, które ponieśli ich obywatele w obszarach, objętych przez wojnę, wskutek zarządzeń wojennych, wraz z wszelkimi rekvizycyami, przedsięwziętymi w kraju nieprzyjacielskim.

Art. X.

Natychmiast po ratyfikowaniu układu pokojowego będą podjęte stosunki dyplomatyczne i konsularne między kontraktującymi stronami. Zastrzeżona się osobne umowy co dopuszczenia konsulów obu stron.

Art. XI.

Gospodarcze stosunki między mocarstwami czwórprzymierza a Rosją są uregulowane według postanowień, zawartych w załącznikach 2 do 5, a mianowicie załącznik 2) ustanawia stosunki niemiecko-rosyjskie, załącznik 3) stosunki austro-węgierskie, załącznik 4) stosunki bułgarsko-rosyjskie, załącznik 5) turecko-rosyjskie.

Art. XII.

Przywrócenie, stosunków publiczno-prawnych prywatno-prawnych, wymiana jeńców i internowanych osób cywilnych, kwestya amnestyi, tudzież kwestya, w jaki sposób należy traktować okręty handlowe, które wpadły w ręce przeciwnika, uregułuje się w osobnych układach z Rosją, które będą stanowiły istotną część niniejszego układu pokojowego, i o ile możności, razem z nim wejdą w życie.

Art. XIII.

Dla interpretacyi tego układu miarodajnym jest dla stosunków między Niemcami a Rosją tekst niemiecki i rosyjski; dla stosunków między Austro-Węgrami a Rosją tekst niemiecki, węgierski i rosyjski; dla stosunków między Bułgarią a Rosją tekst bułgarski i rosyjski; dla stosunków między Turcją a Rosją, tekst turecki i rosyjski.

Art. XIV.

Powyższy układ pokojowy ma być ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne mają być o ile możności, najrychlej wymienione w Berlinie. Rząd rosyjski obowiązuje się na życzenie jednego z mocarstw czwórprzymierza dokonać wymiany dokumentów ratyfikacyjnych w ciągu dwóch tygodni. Układ pokojowy wchodzi w życie po ratyfikowaniu go, o ile nie postanawiają o tem inaczej jego artykuły, jego załączniki, lub układy dodatkowe.

Berlin 3 marca.

(B. kor.) (Urzędownie 3 b. m. wieczorem.)
Kutak podpisania pokoju z Rosją, ruchy wojskowe w Wielkiej Rosyi zostały wstrzymane.

Jak książęta niemieccy przemawiają dziś do swoich „poddanych“.

Książę Meklemburg-Strelitz popełnił, jak wiadomo, samobójstwo, a władztwo nad jego państwem przechodzi z kolei na księcia Meklembursko-Szweryńskiego (co nie zupełnie jest legalne, bo najbliższym krewnym zmarłego jest inny książę Meklemburski, który atoli jako generał rosyjski prowadził wojnę z Niemcami!).

Otóż nowy pan i władca nad kraikiem Meklemburg-Strelitz ogłosił, obejmując rządy, odezwę do swego ludu, odezwę, którą dzienniki niemieckie przytaczają jako curiosum, znamienne dla dzisiejszych stosunków w Niemczech, znamienne dla niemieckiej „demokracji“.

Odczwa powołuje się na „nieodgadnięte wyroki Boskie“, wspomina o niezmiiernej boleści, jaką zgon „najjaśniejszego kuzyna“ wszędzie wywołał i wzywa nowych „wiernych poddanych“ do posłuszeństwa nowemu panu w tych słowach:

„Podając to najlaskawiej do wiadomości wszem wobec i każdemu z osobna, wszystkim mieszkańcom, urzędnikom i wazalom Naszego Wielkiego Księstwa, jakiegokolwiek godności, płaszczyzny, wzywam ich, aby Nam jako władcy i Wielkiemu Księciu złożyli przysięgę niezłomnej wierności i

NANY KURJER GODZIENNY“ — Nr. 63. W

nieograniczonego posłuszeństwa i zachowali się wszędzie tak, jak przystoi wiernym poddanym i sługom (Unferthanen und Diener) wobec rządowej władzy.“

Tak przemawia się dziś w „demokratycznych“ Niemczech do obywateli państwa.

curiosum

11/3 1918 dawano
w sercu był wstrząs
ambryj po 104 stracił
tów dramatycznych dla
tego, że cesarzowi
urodził się syn. To
wzruszenie było stras-
nym dla najjaśniejszego
koronowanego głowy
złoty, który był w
północnym.

Karlsruhe chorował
z tej choroby, wyszedł
z niej! Proszę więc
nie budzić
nie budzić
nie budzić

Przedniemy!

76

serceni, rządowi solwalski - i polubliwy,
wagany poparcia parlamentu, zapewnienie
o opinii zagranicy, wreszcie, że pomysł
jeden.

4 marca jasna, krótki pogoda. w niebie

Bar 753 T + 8° R

Ogłoszono tekst wojny przeciw polskości z Rosją
Kłona - walc do granic z oracoi Inca,
Grasiego. Tydzień zintensyfikacji na niej z
molestowania wywodawcy i zawarłymi takimi
pokoj, idemoralizacja, lud tak, że nie
są już jakieś takie polskości!

5 marca w łonek pogoda wiatr zimny

Bar 755. T + 6° R.

Młotnicki jak się zdaje zdostał się
porozumień z Niemcami i stanowi
odrębną grupę, przeciw bolszewikom.

6 marca śruda pogoda.

Bar 754 T + 0° R

Pokoje z Rumunów - nową kapitałacją tegoż
Prezydenta, walc wybrany Jan

Kawty Federowicz (ktorego drzeża
i zryny w rehopracu murach oddys
nych traktujacym o wzrost cennych mis
mierzech kralowstwach.)

7 marca Edwarda prchunowo
Bas 750, 5 + 0° R

Imar Josef Hopras ^{prchunowo} ~~wspolwlasnik~~ Cram, ogol
nie znany w Kralowie jako rasklowy reporter.
Byl pni 30 laty zecereu Dukarni Cram, a
otrzymawory ucynta na Kankasie na pos
wioskly ludory awamawar na reportera, ktoz
to ponady umiat wyrychaj z gadyjcey wze
lecie siwiedani, obiedy i kalcayz pny
„posiwieraciu” lokalu kcz lub awer, chle
pu i palyskipte a uadko bral „honorarya”
za takie sprawozdania ^{za} ^{u Kramie} treblanuy, wywina
sobie Kancosy na Dukarni, Kregowuit
wypoycranie, apenyg dramithow i kino
a Kancosy te wykreziawiat. Umard 20
stawiad tadny majatek.

Smig mokry, pluta.

flertogenb.

Wesel

Zeichenerklärung:

- Ort über 100.000 Einwohner
- Ort von 50.000 - 100.000
- Ort von 25.000 - 50.000
- Ort unter 5000
- Politische Grenzen
- Departementsgrenzen
- Masse, Höhen in Metern
- Von Deutschland in Belgien
- Von Frankreich in Deutschland
- Ort von 10.000 - 50.000
- Ort unter 5000
- Seem. Fährseil u. Kanäle
- Pastungen u. Forst

Maßstab 1:1500 000.

0 5 10 20 30 40 50 60 70 80 km
1 cm auf der Karte = 15 km in der Natur.

Zu den Vogesenkämpfen

Maßstab 1:700 000

Italien
Am Isonzo.
Maßstab 1:400 000

Pisma niemieckie ogłaszają już tymczasową linię, wytkniętą w traktacie brzeskim pomiędzy Rosyą a zachodem. Jak wiadomo, obszary, położone na zachód od tej linii, mają być raz na zawsze odłączone od Rosyi. Obszary, położone na wschód, aż do Dniepru, będą zajęte przez wojska niemieckie aż do ukończenia rosyjskiej demobilizacji i do zawarcia powszechnego pokoju. To zastrzeżenie stwarza możność sprostowania linii granicznej, pociągniętej bez żadnego uwzględnienia stosunków geograficznych, etnograficznych i ekonomicznych. Obecnie przedstawia się ona jak następuje:

Zaczyna się w tem miejscu, gdzie wschodnia granica kurlandzka dotyka Dźwiny, więc na wschód od Dynaburga; stamtąd biegnie w kierunku południowym do jeziora Dryświaty; dalej ku kolei Świeciany-Zysztupy, którą przecina pomiędzy obu temi miasteczkami; bez kolei Wilno-Smorgonia, którą przecina koło Słobódki; idzie wzdłuż rzeczki Gawiji, aż do jej ujścia do Niemna; stamtąd Niemnem do Mostów, na granicy gubernii wileńskiej i grodzieńskiej; dalej na południe wzdłuż Zelwianki do Ruzan, a stamtąd do Prużan, gdzie dotyka granicy t. zw. Ukrainy.

Zatem na wschód od tej linii pozostaje wschodnia część gubernii wileńskiej, cała gubernia mińska i wschodnia część gubernii grodzieńskiej. Granica przecinałaby w ten sposób samo serce Litwy, pozostawiając przy Rosyi takie przeważnie polskie obszary, jak powiaty dziśnieński, oszmiański, słonimski i całą Mińszczyznę. Jest to zatem podział Litwy, dokonany w formie najbrutalniejszej.

Jeszcze raz jednak trzeba przypuszczać, że linia jest tymczasową i prawdopodobnie ulegnie jeszcze rozmaitym zmianom. Niezawodnie ludność miejscowa upomni się odrazu o głos w tej sprawie i połączy wysiłki z polskimi, aby nie dopuścić do takiego pokawałkowania swego terytorium.

Północna linia graniczna biegnie od Prużan w kierunku wschodnio-południowym do Dniepru, obejmując dużą przestrzeń kraju, zamieszkałego przez Polaków i Białorusinów. Granica ta została wytyczona wbrew historycznym i etnograficznym zasadom, jedyne w tym celu, aby, w myśl projektu niemieckich aneksjonistów, Niemcy mogli bezpośrednio zetknąć się z t. zw. ukraińskim państwem, które biorą pod swój protektorat.

Przypomnienie
między
między
Bar 75 2 T + 10 R

Wobec zagrożenia
podstawy państwa
i stanu wyjątkowego
wymaga abstrakcyjnego
polepszenia i
całkowitego
państwa, dla
mniejszego
rozwiązania państwa,
mentu i rad
solwalech. Zdey
dowato się
polubie być
nicobecnem
poteras glosowania
niez budżet
i budżet
wobec

Episkopat polski do Ojca św.

Głos narodu donosi:

Episkopat polski wystosował, jak się dowiadujemy; zbiorowe pismo do Ojca św. w sprawie oderwania ziemi chełmskiej i podlaskiej. XX. biskupi przypominają w tem piśmie wierność ludu tych ziem dla Kościoła, ludu, który dla swej wiary, poniósł w ostatnich dziesiątkach lat tyle tak krwawego męczeństwa, a przez to stał się tem więcej umiłowanym przez Stolicę św. Dalej przedstawiają niebezpieczeństwa, na jakie właśnie ten lud, tak zasłużony, miałby być wystawiony, gdyby miał znówu po tym pokoju popaść pod panowanie schizmatyckie, lub też być wystawiony na przewroty religijne i społeczne, jakie trawia na nieszczęście dzisiejszą Ukrainę.

Przytaczając daty statystyczne, które wykazują, jak znacznie większą jest w tych ziemiach ilość ludności katolickiej, odwołuje się to pismo do świadectwa, złożonego przez lud tamtejszy w czasie chwilowej wolności religijnej w Rosyi, kiedy tak gromadnie wracali tam właśnie rzesze przymuszonych przez rząd do schizmy na łono Kościoła łacińskiego. W końcu proszą polscy XX. biskupi Ojca św. o pomoc i wzięcie pod szczególną opiekę tego ludu, tyłoma już nieszczęściami dotkniętego.

Preliminarya Traktat pokojowy z Rumunią.

Wiedeń 6 marca.

C. k. Biuro korespondencyjne donosi z Bukaresztu pod datą 5 bm.:

W Buftea dziś o godz. 7 wieczorem między Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgaryą i Turcyą z jednej strony, a Rumunią z drugiej strony podpisano następujące preliminarja pokojowe:

Ożywieni wspólnem życzeniem zakończenia stanu wojennego między Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgaryą i Turcyą z jednej strony, a Rumunią z drugiej, oraz przywrócenia pokoju, podpi-

~ w ten sposób u
zyskał realną
głosów w parlamencie.
Lacyalanci byli
półem lewicy i wy
stąpił z Kościoła pol
skiego.

9 marca
sobota
pochwila

Box 753. T+1.0R

Tak dziećmi, po
pierają "niderland
guiny?

La auons, wykł
py pogrzebów, prak
tykowania o śmierci
Lea i z zaproszenia
na nabożeństwo i
tabne, postawy pr
Magistrat do u

saci, mianowicie: sekretarz stanu Dr Kijlmann, jako pełnomocnik Niemiec, minister spraw zagranicznych hr. Czernin, jako pełnomocnik Austro-Węgier, wiceprezydent sejmiku Dr Monczyłow, jako pełnomocnik Bułgarii, wielki wódyr Talaat-basza jako pełnomocnik Turcji z jednej strony a p. Agentałanu jako pełnomocnik Rumunii z drugiej, po zbadaniu swych pełnomocnictw, zgadzili się na to, że skoro rozumi, podpisany w Pocsani dnia 3 grudnia 1917, dnia 2 marca wypowiedziany, skończył się dnia 5 marca 1918 o g. 12 w południe, od północy dnia 5 marca 1918 ma nastąpić 14 dniowej reszejm z trzydniowym terminem wypowiedzenia:

Miedzy podpisanymi istnieć zupełna zgoda na to, że w ciągu tego czasu ostateczny pokój ma być zawarty, a to na zasadzie następującej umowy:

1) Rumunia odstępuje sprzymierzonym państwom Debrudzę do Dunaju.

2) Mocarstwa czwórprzymierza będą się starać o utrzymanie drogi handlowej Rumunii przez Konstancję do morza Czarnego.

3) Żądane przez Austro-Węgry sprostowania granic na granicy austro-węgiersko-rumuńskiej zostają ze strony rumuńskiej zasadniczo przyjęte

4) Również przyznaje się zasadniczo ze strony rumuńskiej odpowiednio do położenia zarządzenia na polu gospodarczem.

5) Rząd rumuński zobowiązuje się natychmiast zdemobilizować przynajmniej 8 dywizyj armii rumuńskiej. Kierownictwo demobilizacji będzie prowadzone wspólnie przez naczelną komendę grupy wojsk Macenseca i przez naczelne kierownictwo wojsk rumuńskich. (1) Miedzy Rosją a Rumunią zostanie pokój przywrócony, także reszta armii rumuńskiej będzie zdemobilizowana, o ile nie będzie potrzebna do pełnienia służby bezpieczeństwa na granicy rosyjsko-rumuńskiej.

rumunien 16 79
Jarek Knekk.
palowyt, ter
garety po....
900, 1000 a
nowit 1200. k.
ra 3 hrostru u.
mostrzenie!
Shono Gmnia
okw... to
można je redne!

!!! kapitulacja!

6) Wojska rumuńskie mają natychmiast opróżnić obsadzony przez się obszar monarchii austro-węgierskiej.

7) Rząd rumuński zobowiązuje się popierać wszelkimi siłami technicznie i kolejowo transport wojsk państw sprzymierzonych przez Mołdawię i Besarabię do Odessy.

8) Rumunia zobowiązuje się oficerów państw, będących w wojnie z mocarstwami czwórprzymierza, pozostających jeszcze w służbie rumuńskiej, uwolnić.

9) Układ ten zyskuje natychmiast moc obowiązującą.

Celem urzędowego zatwierdzenia tego pismem układy ten podpisali i zaopatrzyli swemi pieczęciami.

Sporządzono w pięciu odpisach w Bulea dnia 5 marca 1918.

Następują podpisy.

Abordage pociągów i wstawienie, postępowanie o dywanach i gobelinach na szafach i łóżkach w domu prywatnym, jedną Kuchnię i łóżko pałacowe. W szafach brakuje porcelany i srebra w Rezydencjach, które trzeba będzie dobrać. Kto chce kupić w marcu, władza dawnej karty romuńskiej; wstąpić na występną drogę do Kuchni i do Anuletta o kupca pod portygi. Wykonać w sprawie model zbudowania nowego dla publiczności.

10. marca
mirekula
pogoda.

Nov 752 T+30 R

Zwisko Tem rui
zauch o Polu
rem. Odwrot
jur sufir w irkie
dygn. T m. T p
naroznia 72 pyren
i odwrot, aben
wprawa. Gły

Warszawa, 6 marca. magazyny, składy i t. p. położone na wschód

Ogłoszony urzędowo tekst umowy między kołółno od kolei.
menderującym generałem polskiego korpusu ge Most na Dnieprze pod Złobinem winien być
nerał lejtn. Dowbor. Muśnickim a pełnomocny zabezpieczony od wysadzenia. Kolej od tego
mocnikiem naczelnego dowódcy niemieckich niejsca na wschód zniszczona.
wojsk wschodnich, majorem v. Wulffenem 5. Korpus polski zajmuje odpowiedniemi siłami
brzmi w szczególności następująco:

Protokół porozumienia, zawartego w Bobrujsku co do stanowiska polskiego korpusu.

1. Polski korpus jest wojskiem neutralnem, któremu do roziokowania się, wyżywienia się i ochrony od napadów ze strony bolszewików wyznaczono teren między Dnieprem od Mohylowa aż do ujścia Berezyny i koleją Sluck-Ossipowicz, Lapięcie-Grodziniec. Sposób administrowania tego terenu będzie w najkrótszym czasie ustalony. Do tego czasu administracya pozostaje w rękach korpusu polskiego.

2. Korpus polski walezy tylko w razie, jeżeli będzie na tym terenie napadnięty i podlega niemieckiej komendzie w tym wypadku, o ile niemieckie wojska wezmą udział w odparciu napadu. Na polu bitwy komendę obejmuje najstarszy oficer niemiecki lub polski.

Przemarsz wojsk niemieckich przez ten teren jest w każdej chwili dozwolony. Polski korpus obowiązan jest, w miarę możności, tylko w granicach swego terenu, zaprowiantować walczące wojska niemieckie za odpowiednim zwrotem naturze lub rozszerzeniem zajmowanego terenu.

3. Polskie wojska winny ustąpić z Mińska, 27 lutego 1918 roku do godziny 6-tej wieczorem. Do tej chwili wszystkie magazyny i zapasy winny być oddane Niemcom. Własność polskiego korpusu będzie ustalona przez komisję mieszaną, po 2 członków z każdej strony, pod przewodnictwem niemieckiem.

4. Korpus polski zabezpiecza kolej, którą Niemcy mają eksploatować, od Talki wyłącznie do Złobina, również kolej na Sluck i kolej przez Lapięcie na Grodziniec i Zawiszyn, łącznie z wszystkimi magazynami; wojska niemieckie zabezpieczają kolej od Talki wyłącznie do Mińska.

Teren na zachód, względnie na północ, od kolei Sluck-Lapięcie-Grodziec nie może być wykorzystany dla zaprowiantowania przez korpus polski, natomiast ten ostatni winien zabezpieczyć

Tosamo dotyczy oczekiwanego wkrótce zajęcia Mohylowa. O ile miejscowości te zajęte zostaną przez wojska niemieckie, niezwłocznie winno nastąpić zluźowanie wojsk niemieckich przez polskie, po porozumieniu się z niemiecką główną komendą w Mińsku.

6. Wszystkie magazyny i zapasy w Złobinie okolicy, jakoteż na kolei, wiodącej do Orszy, własnością niemiecką, nawet w razie zdobycia ich lub zarejestrowania przez wojska polskie. W zamian za to Niemcy przez częściowe odstąpienie zapasów dadzą odszkodowanie Polakom Korpusowi. Ze swej strony polski korpus za poczucie się do obowiązku wynajęcia składów wystawienia wart, dla zabezpieczenia ich od zniszczenia i ograbienia przez bolszewików lub ich własność miejscową. Zarejestrowana zawartość składów winna być jaknajśpieszniej zameldowana niemieckiej Głównej komendzie w Mińsku. Polskie wojska mogą otrzymać produkty z tych składów tylko za formalnem pokwitowaniem dowódcy pułku dla zaspokojenia natychmiastowych potrzeb.

7. Granicę północną terenu, wskazanego punkcie 1-m, stanowi linia Mohylów, Małe Bielowie — Mociewieze — Jakszyce — Grodziniec (punkt końcowy kolei z Lapięciem); granicę południową stanowi linia ujścia Berezyny do Dniepru — Szczacilka — Lubań (nad Oroszą) — Salawieze — Starobin — Wyzna — Siemieżewo. Granicę północną, względnie wschodnią, stanowi szosa Siemieżewo—Sluck (włącznie), potem kolej Sluck—Lapięcie—Grodziniec.

8. Pod nazwą Polskiego Korpusu rozumieć należy: 1-szy Polski Korpus i wszystkie te polskie korpusy, które się oddadzą pod komendę dowódcy 1-go Polskiego Korpusu.

9. Powrót niemieckich jeńców wojennych

Niemiec należy popierać wszystkimi środkami.
10. Umowa powyższa wchodzi w życie natychmiast.

Bobrujsk, 25 lutego 1918 r.

Dowódca I-go Polskiego Korpusu Józef Dowbor-Muśnicki, gen. porucznik.

Pełnomocnik Głównodowodzącego niemieckimi wojskami na wschodzie V. Wulffen, major sztabu gen.

Zgodność z oryginałem stwierdza: oficer do zleceń Sztabu I-go Korpusu Polskiego Trepka.

C. k. Prezydium Dyrekcyi Policji w Krakowie.

L. 855/pr.

Kraków, dnia 8 marca 1918.

Do

Szanownej Redakcyi „Czasu”

w

Krakowie.

Na zażądanie c. i k. Komendy wojskowej w Krakowie z dnia 4 marca 1918 Präs. Nr 1868/L upraszam Szanowną Redakcyę po myśli § 20. ustawy z 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6/1868 o zamieszczenie w trzech najbliższych — po sobie następujących numerach załączonego obwieszczenia.

C. k. Rada Rządu i Kierownik Dyrekcyi Policji:
Krupiński.

OBWIESZCZENIE

c. k. Komendy wojskowej w Krakowie z dnia 4 marca 1918 r. Präs. Nr. 1868/L.

Niniejszem wzywa się wszystkie osoby, należące do polskiego Legionu, tak oficerów, jak i szeregowców, przebywających w Krakowie lub okolicy, by bez względu na to, czy zgłosiły swój pobyt u władz miejscowych czy też nie, jak również bez względu na to, czy otrzymały rozkaz stawiennictwa przed personalną stacją zborową polskiego Korpusu posiłkowego w Krakowie — czy też nie — zgłosiły się najdalej do dnia 10 marca 1918 roku w stacji zbornoj Komendy etapowej w koszarach barakowych w Wilkowicach, obok Prądnika czerwonego. *internowani*

Osoby, należące do Legionu, które się w powyższym terminie nie zgłoszą, będą w danym razie traktowane jako дезерtery.

87

† Tadeusz Korzon.

Warszawa, 11 marca.

Zmarł tu znakomity historyk, Tadeusz Korzon.
Pogrzeb odbędzie się dzisiaj w poniedziałek dnia
11 bm.

Nauka polska poniosła nową, niepowetowaną
stratę. Gorący patriota, nestor dziejopisów pol-
skich, ś. p. Tadeusz Korzon, urodził się w Miń-
sku w 1839 r.; po ukończeniu tamtejszego gim-
nazjum, studiował na uniwersytecie w Moskwie.
Do najwybitniejszych prac zmarłego uczonego za-
liczyć należy: »Historycy pozytywiści«, »Kurs
historii wieków średnich«, »Stanisław Staszic
jako historyk«, »Dola i niedola Jana Sobie-
skiego«, »Dzieje wewnętrzne Polski«, »Historja
wojska polskiego«. Pogląd na działalność nauko-
wą Lelewela i w. i. W uznaniu zasług na ni-
wie naukowej Akademia umiejętności w Krako-
wie powołała ś. p. Tadeusza Korzona na swego
członka.

Z Akademii Umiejętności komunikują nam:

W niedzielę rano nadeszła do naszej instytucji
telegraficzna wiadomość o zgonie prof. Tadeusza
Korzona w Warszawie. Ostatni to chyba z lic-
nej plejady starszych uczonych warszawskich,
którzy tak świetnie reprezentowali naukę pol-
ską i byli ozdobą Akademii krakowskiej. Pogrzeb
ś. p. Korzona naznaczony był na poniedziałek
rano. Mimo największych usiłowań Akademia nie
mogła w dniu wczorajszym nadać telegramu do
Warszawy. Akademia pragnęła, ażeby bawiący
w Warszawie jej członek prof. Szymon Askenazy
w jej imieniu nad trumną przemówił. Instytucja
nasza ubolewa, że nienormalne obecne stosunki
nie pozwoliły jej w sposób, jak tego pragnęła,
uczcić pamięć nieodżałowanego ś. p. Tadeusza
Korzona.

Rada regencyjna do gen. I. Muśnickiego.

Z Warszawy donoszą:

Rada regencyjna wystosowała do dowódcy I-go korpusu polskiego, generała Józefa Dowbor-Muśnickiego, w d. 6 b. m. następujące pismo:

»W d. 4 marca 1918 roku delegacja od dowództwa I-go korpusu wojska polskiego, wyodrębnionego z wojsk rosyjskich, złożona z pułkownika Edwarda Małowicza i porucznika Witolda Szebaka, oraz delegacja Naczelnego polskiego Komitetu wojskowego, przekształconego dnia 30 stycznia 1918 roku w Naczelną Radę polskiej siły zbrojnej, złożona z pułkownika Andrzeja Tupalskiego i porucznika Władysława Raczkiewicza, stały się przed nami; Rada regencyjna i oświadczyła, że się poddają pod władzę i pod rozkazy Rady regencyjnej, najwyższej władzy państwowej w powstającym państwie polskim.

»Wobec tego Rada regencyjna przyjmuje to oświadczenie z najwyższem uznaniem dla I-go korpusu wojska polskiego i dla jego dowództwa, kierowanego rozważnym patriotyzmem; wytrwałym w karności wojskowej, chcącego służyć sprawie polskiej, jak najszybciej i najskuteczniej- szymi środkami, oraz obejmuje zwierzchnią władzę nad I-szym korpusem wojska polskiego i oddaje go pod dowództwo generała Dowbor-Muśnickiego.

Ponieważ jednocześnie delegaci naczelnj Rady polskiej siły zbrojnej pismem z dnia 4 marca 1918 r. oznajmili, iż składają władzę swoją nad formacyami wojskowemi polskiem i na Białej Rusi i Ukrainie w ręce Rady regencyjnej, przysławszy to oświadczenie Rada regencyjna zakomunikowała, iż obejmuje polityczny kierunek nad I korpusem wojska polskiego, sprawowany dotychczas przez naczelną Radę i w najkrótszym czasie po porozumieniu się z właściwymi władzami okupacyjnymi cesarsko-niemieckimi, ustanowi sposób pozostawania w stałym porozumieniu z dowództwem I korpusu.

W piśmie swem Rada regencyjna daje upoważnienie p. porucznikowi Władysławowi Raczkiewiczowi, aby w imieniu Rady regencyjnej wstąpił w porozumienie z polskimi »formacyami wojskowemi, znajdującymi się na Ukrainie, w celu możliwego skoordynowania wspólności wojskowej. Rada regencyjna kończy swoje pismo, jak następuje: »Prosimy Boga, aby zachował wojsko polskie i jego dowództwo w swej przemożnej opiece, wojsko polskie stały się podwaliną

Wrocławski cwałujący - jolity po 4
latami wapiły nie widać, że ten to,
drugi nagłe postępy są wzmocnione
w paru dniach.

Luzgólniej narodowi demokracji
skłonić do Tatrzańskich i pawa,
zawia takich plach, coedunt it, quod
desiderant..... Powstanie ci tej cię,
głej najszybciej uł, Tatrzańskich dykrety,
tęje ten samu zafawie do uł, jolity
ki."

11. marca, paudekalek pogoda.

Bar. 752. T + 4° R.

Supka 40. kło kilo - malci i mureza zrazu nie
ma, spdytus 100. k za lib. ! Miso 14. k kilo

12. marca wtorek pogoda niebo 30. k kilo.

Bar. 750. T + 4° R

13. marca środa pogodno

Bar 748. T + 2° R

Mureg o salsie zapusze szereg przynaty
Jalio illustrowy stanculio.

† Tadeusz Korzon.

Smierć Tadeusza Korzona ^{9/III 1918} zamknięła pracowity 79-letni żywot. Długi to okres czasu, ale rzadko kto umiał wykorzystać tak znakomicie czas, udzielony jego życiu przez Opatrzność. Twardy i zacięty w pracy Litwin, któremu przyszło działać na mazurskiej ziemi, wśród najcięższych przesładowań ukochanego przezeń narodu, wyzyskał swój talent, swoją wiedzę, dla stworzenia całego szeregu znakomitych prac, dla podniesienia naszej kultury, ducha, patriotyzmu, dając jeszcze jeden przykład, jak bujnym i żywotnym źródłem polskości była, jest i da Bóg zawsze będzie polska Litwa.

Urodził się w 1839 roku na Białej Rusi, w Mińsku gubernialnym; po ukończeniu gimnazjum w rodzinnym mieście, oddał się studiom prawnym i historycznym na uniwersytecie w Moskwie w latach od 1855—59, poczem był krótki czas nauczycielem historii w gimnazjum kowieńskim. Jako sekretarz urzędu gubernialnego dla spraw włościańskich w Kownie, wziął udział w ruchu patriotycznym, związanym z powstaniem styczniowym. Zesłany do Orenburga, przebywał tam do 1867 r. Otrzymałszy pozwolenie na powrót do kraju, zamieszkał początkowo w Piotrkowie; następnie przenosi się do Warszawy, gdzie poświęca się działalności pedagogicznej i naukowej. Wykłada historię w szkołach prywatnych i kompletach, a notatki, jakimi posługiwał się przy wykładach, stały się podstawą do opracowania obszerniejszych podręczników historii powszechnej. Wydaje w r. 1875 »Historię starożytną«, która z niewielkimi zmianami doczekała się znacznej liczby wydań i do dnia dzisiejszego bywa używaną w szkołach średnich; w ślad za tem poszła »Historja wieków średnich«, »Historja nowożytna« w 2 tomach i wreszcie obszerna »Historja nowoczesna«. Opiera się Korzon w tych pracach, przekraczających ramy zwykłych podręczników szkolnych, na szeregu poważnych dzieł uczonych europejskich, zachowując się jednak krytycznie w stosunku do rezultatów ich badań. Jednocześnie pomieszcza cały szereg artykułów treści przeważnie historycznej w czasopiśmie warszawskich, jak w »Tygodniku Ilustrowanym«, »Bibliotece Warszawskiej« i t. d.

Wśród szerokich warstw inteligencji polskiej znany jest Korzon najbardziej, jako autor pierwszej większej monografii źródłowej o Naczelniku; dziełem tem jest »Kościuszkę — biografia z dokumentów wysnuta«. Rozporządzając pierwszorzędnymi materiałami, poddając je ścisłej analizie i krytyce, obalił zasłużony badacz wiele legend, związanych z osobą Kościuszki, i ustalił szereg faktów, tak, że jeszcze dzisiaj, pomimo późniejszych cennych prac, jakie się o Kościuszkę ukazały, podstawowe to dzieło nie straciło hymnicznej swej wartości. Do rozpowszechnienia kultu wodza insurekcyi 1794 r. przyczyniła się popularnie napisana przezeń książeczka p. n. »Kim i czem był Kościuszkę«, która rezesowała się po kraju w ogromnej ilości egzemplarzy. Jeszcze w r. 1917, na życzenie komitetu warszawskiego, skreślił broszurkę p. n. »Przedśmiertna męczarnia Kościuszki i żal pozgonny narodu«, gdzie opisu, obchody żałobne urządzone w Polsce po zgonie Naczelnika, i proponuje wzniesć mu w Warszawie pomnik spiżowy w postaci figury, stojącej przy armacie.

Najważniejszem dziełem, jakie pozostawia w swej spuściźnie naukowej, są sześciotomowe »Wewnętrzne Dzieje Polski za Stanisława Augusta«, wydane przez Akademię Umiejętności w Krakowie, a potem przedrukowane w Warszawie (6 tomów) z ogromnie obfitym materiałem ilustracyjnym. Śp. Korzon dał tu dokładny obraz gospodarczych, prawnych, statystycznych warunków, wśród jakich Polska upadła i odrodziła się na sejmie 4-letnim, a następnie walczyła za Kościuszkę o swoją niepodległość. Oparł całe dzieło na materiał archiwalnym, niezwykle dokładnie wyzyskanym. Na ogół cechuje to dzieło tendencja, że Polska była państwem żywotnem i mogła się być utrzymać w swojej dziejowej roli, gdyby nie słabość charakteru St. Augusta i spisek sąsiadów na jej byt. Przeprowadza zwłaszcza polemikę z X. Kalinka, zarzucając mu zbyt pesymistyczny pogląd na działalność sejmu 4-letniego. Korzon był wogóle zwolennikiem poglądu, przerzucającego znaczną część winy rozbiórów na osobę króla Stanisława Augusta. Polemikę swoją z niektórymi poglądami »szkoły krakowskiej«, podjął także na jednym ze zjazdów

historycznych, gdzie mu świetnie odpowiadał prof. Balzer, zbijając po kolei jego zarzuty. Zjazd przychylił się też do zdania prof. Balzera i odrzucił proponowaną przez prof. Korzona w tej sprawie uchwałę.

Z dalszych monumentalnych prac śp. Korzona, należy wskazać: »Dola i niedola Jana Sobieskiego« (3 tomy), oraz »Dzieje wojen i wojskowości w Polsce« (3 tomy).

Obie prace wyszły nakładem Akademii. Druga, wydana na parę lat przed wojną, została w ciągu roku wyczerpaną, tak bardzo odpowiadała istniejącej potrzebie.

Przed niedawnym czasem wyszły z druku mowy jego, studia, listy, otwarte i rozbiory, zawarte w czterech tomach, a w których śp. p. Korzon dał wyraz swych patryotycznych uczuć i poglądów, zarówno na przeszłość, jak teraźniejszość i przyszłość narodu. Jeszcze w ostatnim zeszycie *Kwartalnika historycznego* lwowskiego mieści się ostatnia praca Korzona, jako *vade mecum* do biografii Kościuszki.

Po śmierci śp. J. Przyborskiego w r. 1897 został Korzon powołany na stanowisko kierownika »Biblioteki Ordynacji Zamoyskich«. Był też jednym z założycieli »Towarzystwa Miłośników Historii«, brał czynny udział w zjazdach historycznych naszych i zagranicznych, gdzie wygłaszał często interesujące referaty. Aż do ostatnich czasów trzymał dłoń na pulsie życia, interesując się żywo wszelkimi sprawami narodowymi i biorąc udział we wszystkich poczynaniach, mających zwłaszcza na celu badanie przeszłości. Śp. p. Korzon był członkiem czynnym Akademii Umiejętności w Krakowie oraz wielu zagranicznych instytucji naukowych. Był członkiem honorowym Warszawskiego Towarzystwa Naukowego i Kasy Literackiej od r. 1900.

Ruch artystyczny i literacki.

Z Tow. popierania nauki polskiej.

Lwów 9 marca.

Wydział Tow. popierania nauki polskiej ogłosił sprawozdanie za r. 1917. Sprawozdanie podnosi przedewszystkiem fakt nowej darowizny, jaką Tow. otrzymało znów od p. Bolesława Orzechowicza, który aktem notaryalnym z 11 grudnia z. r. przekazał na cele utworzonej przez siebie fundacyi im. swej żony śp. Wandy z hr. Rozwadowskich, kwotę nomin. 40.000 kor. w 4 proc. obligacjach gal. pożyczki kraj. (fund. szk.). Skutkiem tej darowizny fundacya im. śp. Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej osiągnęła już przewidzianą w aktach fundacyjnych wysokość 100.000 kor., od której to chwili stać się miała czynną. W roku tedy najbliższym dochody z niej płynące będą mogły być użyte, na bieżące potrzeby naukowe.

W porównaniu z r. 1916, w roku sprawozdawczym wzrosła znacznie liczba członków Tow. z 721 na 865. Fundusz obrotowy Tow. wykazuje w ub. roku ogólną sumę dochodów 15.079.85 kor., t. j. o 4742.84 kor. więcej, niż w r. 1916. Razem z końcem r. 1917 ogół kapitałów stałych Tow. w gotówce, elektach, wierzytelnościach i nieruchomościach wynosił 859.200.07 kor.

W r. 1917 Tow. ogłosiło następujące publikacje: Zakrzewskiego Stan.: »Opis grodów i terytoryów z północnej strony Dunaju, czyli t. zw. Geograf bawarski«. Balzera Oswalda: »Skarbiec i archiwum koronne w dobie przedjagiellońskiej Hartleba Kp.: »Jan z Ocieszyna Ocieski, jego działalność polityczna i dyaryusz podróży do Rzymu 1501 — 1548«. Balzera Oswalda: »Z zagadnień ustrojów Polski«. Weyberga Zygma.: »Podstawy krytalografii«. Bednarskiego Adama: »O kunielystyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII wieku«. Wszystkie te prace ukazały się nakładem funduszu Bol. Orzechowicza. W druku znajdują się jeszcze: Prof. R. Zubera: »Flisz

państwa, B. Janusza: »Zabytki przedhistoryczne Galicyi wsch.« i Tad. Czeżowskiego: »Teorya klas«. Nadto Tow. udzieliło subwencji 100 kor. Komitetowi dla uczczenia pamięci s. p. prof. M. Raciborskiego, 200 kor. prof. L. Grabowskiemu na ekspedycyę astronomiczną i 1000 kor. Tow. histor. na kosztą druku indeksu do 30 tom. *Kwartalnika historycznego*.

KRONIKA.

— Prezydum miasta u p. namiestnika w Krakowie. Korzystając z chwilowego pobytu w Krakowie p. namiestnika hr. Hüyna, który wraz z namiestnictwem przenosi się na stały pobyt do Lwowa, udali się doń wczoraj prezydent m. Federowicz z wiceprezydentami Sarem i Rollem, aby wyrazić żal, że opuszcza Kraków, oraz złożyć mu podziękowanie za życzliwość i opiekę, jaką miasto otaczał. Namiestnik oświadczył, że z prawdziwym żalem opuszcza Kraków, z którym się żył w czasie wieloletniego tu pobytu, a który uważa nie tylko za drugą stolicę kraju, ale także za stolicę kultury polskiej. Zapewnił w dalszym ciągu, że wskutek jego wyjazdu z Krakowa miasto nie tylko nie będzie pozbawione jego życzliwości i opieki, ale przeciwnie, tem więcej będzie o Krakowie pamiętać, że miasto samo o swoje żywotne interesy nie będzie w możności, tak jak dotychczas, na miejscu bezpośrednio u niego interweniować. W czasie audencyi poruszano szereg aktualnych spraw, tak miejskich jak i krajowych. Prezydum miasta opuszczając po przeszedł godzinnej audencyi biuro p. namiestnika, wyniesło przeświadczenie, że jak dotąd, tak i nadal Kraków liczyć może z zaufaniem na poparcie p. namiestnika hr. Hüyna.

— Braki w aprowizacyi miasta. W czasie wczorajszej audencyi u p. namiestnika członkowie prezydum miasta, między innemi poruszyli najżywniejszą dla Krakowa sprawę braków w aprowizacyi miasta, w szczególności braku mąki i chleba, oraz pełnego wyczerpania zapasów ziemniaków. P. na-

miestnik podkreślił, że nie tylko kraj nasz, ale i państwo przeżywa obecnie jak najkrytyczniejsze chwile pod względem żywnościowym, gdyż zapasy są wszędzie na wyczerpaniu. Wyraził jednak nadzieję otrzymania pomocy z poza kraju.

— Brak mąki i chleba. Prezydum miasta interweniowało wczoraj w namiestnictwie u referenta zbożowego, radcy nam. Maszkowskiego, w sprawie katastroficznego braku ehleba i mąki w Krakowie, gdzie w ubiegłym tygodniu ludność zaledwie przez dwa dni ehleb otrzymała, a obecnie przez następne kilka dni będzie znów zupełnie pozbawiona tego najniezbędniejszego artykułu żywnościowego.

Stwierdzono, że w młynach galicyjskich jest załedwie 1 1/2 wagonu mąki ehlebowej, oraz 1 wagon mąki do gotowania. Co dalej będzie, nie da się przewidzieć. Zapotrzebowanie Galicyi wynosi 70 wagonów dziennie; sam Kraków zużywa obecnie, przy stosowaniu zmniejszonej normy, 4 wagony, a tymczasem, w najlepszym razie, dostawa dla całego kraju wynosi 15 wagonów. Z poza kraju nie przychodzi nic. Urgensy prezydum miasta, wystosowane do wiedeńskiego urzędu żywnościowego, przesyła tenże urząd, dla poczynienia dalszych zarządzeń namiestnictwu, które jednak nie posiada żadnych środków na spełnienie tych życzeń.

reasta skowirko
w ana .

Prava ges' radeja Austroja, Armee
Ober Kommando, cytatam u skro
cemu k liranu. A. O. K. wywodab
zura polskich i mawecach Kon
cypku zarynagrupchicid tych li
ter up. Alles ohne Kopf — Austr
osly Komanderupre — Armee Ober
Komisknöpfe — it. 5.

143 Otrzymałem dziś zawiadomienie, że
Bawski Prapocz, którego fili" krakowianin
jestem syndykiem, podwyższył mi⁸⁵
honorarium roczne z 2000 koron na
3600 k. tj. o 1600 k. rocznie. (Sto-
si to za interwencyj z y' wstępnego mi-
syndyka feli i kono Tawera nawet
bez mej prośby i wstępy). W ten spo-
sob Tawer z wynagrodzeniem o-
gólnym i p'e' za k' wstępy (które j'e-
stem syndykiem) wstępy miały
rocznie 12000 k. brutto, a po potrą-
ceniu podatku i wydatków na
kancelaryj adwokatów 8000 na-
mora oszty, co jeliu sta b'ekier,
n'p, jest dochodem powaznym -
a mimo to w obecnych okolicz-
nościach, (nie sprawa p'e' nowych
ul'ian, b'ekiering etc) ledwo to na-
zyje wystarc.

Proy dziedzicze wozellwego trzema arsellay
omrednoia, aly wyrzyci. ludzie skracani
na slata, penzys, jeli arsdurey, unius
penzys do kluw dzysznaych, crepis
wprost nure - wyszy, wyrobniary
pencypstury, kupuy etc podnora ceny
i masy tyk, ze nie ma brack, ale pen-
zys podnora solie nie mowia, a tu
butha 80 h. - unyso 14 kw kolo (oile
jest) od cram do cram zapetnie brack
mialu, chleba, miera, cukru, kawy etc
- wyli je za uniu malecie, bo za-
placowey, wazp za obiad jest set nie
sytym, a ~~trabaly~~ tystake wydawa-
reby jaden do syta - prawe karidy kta.
Dzie nie spai-gladny! To ten wozysy po-
smuti, a czerecholney Kobiety, co te
ostatni grom wydatk na czumaty lub ko-
kardki, chleby mraty, podawa - stas
spatylam wiele kobiet, ktore jant

86

Dozna laty byty przeszkodzenia, a
zróżnionile potrzebą kwarantany i
postawaty się przez to nie do porwania,
— ale wystrojone! Trochę więcej w
myśli będzie dla otymanej nędzy
w doświadczeniach: 400 k. na polepszenie
wózków, 300-400 na kwarantany, reszta na
dobre wydatki szpitali.

Mukom, więcej pada.

14. marca czwartek, świętujący

Bar. 754. $T \pm 0^{\circ} R$

"Hl. codzienny kurjer "Został zawieszony
ponieważ na czas nieokreślony.

15. marca piątek pogodę.

Bar 755. $T + 2^{\circ} R$

Austro - Węgry wkroczyli do Odessy!

"Lte, przypuszczalnie "wyprawy na" Ukra-
inę i pomyślanie już tyż nieumyślnie
do Lwowa. Po wstąpieniu brzoż popych
cielo austriackie "Ukrainie" zaskakują!

16. marca sobota pogodę

Bar 755 $T + 6^{\circ} R$

17. marca niedziela, pogoda.

Bar. 752 J. + 5.0 R.

18. marca poniedziałek, pogoda.

Bar. 752 J. + 10.0 R.

18/3 wstąpienie do szpitalu, 18/3 wstąpienie
wzrostu i temperatury, 19/3 zapalenie
dla Lebarowicza, aly wstąpienie do
kuracji - jest to straszenie przytem;
może zapalenie piersi i typhus, piersi, i
typhus i typhus leżący ożymie, i
my jeli która zupa typhus, i jeli
kobieta nuda, i opłacz, i kłus
przytępi, odwróci... Z opłaczem do
jeli dozwolonego i, i w przytępi
merytorycznym iwaratem i z
zdrówego, wypróżnienia leżący, zoba,
tem awantury, wyskoczyć z barka i
rozdzieranie kół i głowę przytem - po
zakończona pierwszego zapalenia piersi z,
półtem kół i chwile i i chwile

87
prelegmahi' fapty; doctatem wyku,
du kwi i' naver rapalcu. Tacy
dr Kay olpaf zatytko mylappan
mylch a dr Szepeli, benelowyt,
dr Szepeli 2 spowadit prelegnarcy
a drwie mylpanell nuni peryguty
i' doctatleuski okuwali fny unie.
Po drugum rapalcu stowit' nedyep
puls notowit, notwali kwyda i' dopyt
wo nnd rancu opuscat, naje morka,
nie w pulwancu, ie jute skawing, ka.
rudyrapa wstryt' wanie komyfory, dr
Lobawuski fupit wrobit nie dlugo
i' zapytaniec de drzewach, czym jute
unuro? Na to prelegniarka owdela:
Unuro, wpyt wladnie garnet Kary
i' Kaarky Gieschidlera, wice dolet
pne 4 dni i' 4 nore wstryt' wanie mi
komyfory, i' coraz psychologicum do siedzie

Takie uarky potworne / edward przypisane
w ciurach norek, byli w Kanady kiani
prof. O. Luthardt i S. Piszochi - przy-
chodz do domu, ale kara mi terci
czyste w Torontu, alcy nerki i czeple i
episkopi zachowac... Wskrytkaunia -
odlenciu - nose kersenne - monoton,
my wikt mizny - byto to maly mupen's
sho, a teraz murepre, bo mi nie nie
wolno jec proci miznych reoty. 'Aco
to kontuje i jearne uorkowai bsdia
ta ciuraba, lekare, lekantwa, prelegnow,
da, puzpazawa malka etc! Zapisciem
kacurawic miz Towarzystwa mi Tarnichoi
kurlowi i zaluythaw kralowa, bytlym jz
z dlugim w mizawicj orszec orszec, gogly
nie wapiu i ta ciuraba - o tyle bejse
mizoj Towarz. miz. dzedzerye'. Wozant
tym mizali: kuzlowy kwi centy La,
Krowicki i joctoi Lucyana Rydel.

Nagrody.

Walne administracyjne posiedzenie Akademii Umiejętności, które się odbyło wczoraj, przyznało następujące nagrody:

Nagrodę z funduszu im. ś. p. Erazma i Anny małżonków Jerzmanewskich, wynoszącą 44.204⁶⁰ koron, przyznano prof. Napoleonowi Cybulskiemu za całą naukową działalność na polu badań fizyologicznych.

Dwie nagrody z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego za dzieła historyczne, wynoszące każda po 2.160 kor., przyznano prof. Ludwikowi Kubali za dzieło: »Wojna Branderburska i najazd Rakoczego«,

oraz Władysławowi Smoleńskiemu z Warszawy za pracę: »Mieszczaństwo warszawskie w końcu XVIII wieku« i za całą naukową działalność.

Nagrodę z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego za dzieło malarskie, wynoszącą 2.160 koron, przyznano p. Leonowi Wyczółkowskiemu za cykl akwarelowych widoków z Wawelu.

Nagrodę z fundacyi X. Adama Jakubowskiego w kwocie 1400 kor., przyznano prof. Józefowi Treliakowi za pracę »Adam Mickiewicz w świetle nowych źródeł (1815—1821)«.

Nagrodę z fundacyi im. Konstantego Simona za prace z dziedziny fizyki i matematyki, napisane w języku polskim, a wynoszącą 900 kor., przyznano Dr. Antoniemu Gałęckiemu za pracę doświadczalną nad własnościami koloidów.

Nagrodę im. Dr. Jonatana Warschauera w kwocie 2000 kor. za polską oryginalną pracę z dziedziny nauk lekarskich przyznano Dr. Kazimierzowi Rzętkowskiemu za dzieło: »Badania nad zachowaniem się kwasów aminowych w ustroju ludzkim«.

19/V Lielane

20/V Lwiątki.

Cudna pogoń
— nie wolno mi

jeździć wychodząc
z domu!

21/V wtorek po
godzie. Relucy
marceli na
mors i przepo
wadają, m. curs.
dziej. m. ex. to.

22 maj Sroda
pogoń 28°C.
Bar. 750.

23. maj czwartek
pogoń.

Strójk Lecera
gazy m. ex. to.
ty wychodzą

Mowi członkowie.

I. Wydział filologiczny. Członkiem czynnym krajowym wybrany: prof. Jan Czubek w Krakowie.

Członkami korespondentami: X. Dr Władysław Szczępański T. J., prof. uniw. w Warszawie; Dr Wacław Vondrák, prof. filologii słowiańskiej na uniwersytecie wiedeńskim; Dr Feliks Kopera, prof. historii sztuki na Uniw. Jag. i dyrektor Muzeum narodowego w Krakowie.

II. Wydział historyczno-filologiczny. Członkami czynnymi krajowymi wybrani: Dr Stanisław Wróblewski i Dr Stanisław Kutrzeba, profesorowie Uniw. Jag. Członkiem korespondentem: Dr Jan Ptasznik, profesor historii kultury na Uniwers. Jag.

III. Wydział matematyczno-przyrodniczy. Członkami czynnymi krajowymi wybrani: Dr. Stanisław Bądryński, profesor uniw. we Lwowie; Dr Józef Morozowicz i Dr Emil Godlewski młodszy, profesorowie Uniw. Jagiell. Członkami korespondentami: Dr Stefan Kreutz i Dr Jan Zawadzki, prof. Uniw. Jag.

Nadto na wydziale filologicznym wybrano dwóch członków korespondentów, a na wydziale historyczno-filologicznym jednego członka czynnego zagranicznego, których nazwiska podane będą po zatwierdzeniu ich wyboru przez cesarza.

Odczyt prof. Morozowicza.

Posiedzenie zakończył niezmiernie interesujący odczyt prof. Dra Józefa Morozowicza pt. „Przyroda Polski wobec zadań gospodarczych państwa polskiego”. Aktualnych wywodów prelegenta publiczność wysłuchiwała z żywym zaciekawieniem, nagradzając je głośnymi oklaskami.

Wrotnie w gorg.

*Ubranie męskie 7000 - 1200 K
Budy (kamieszki) 400 - 800 K
Pani F. za spodnie dla 8 letniego*

24 maj

Piętek

Wczoraj wiec,

wieczorami

searitz, ale

bardzo mało,

brózuw

pezo

Bez 741.

T+22 C

Odrazu

jak ty no,

terazem ceny,

przetyane

Wm. i trach

agum zapłać 320. k. Albo za prz
emka kupiła 4 kotły białe
elcher za 40 kor. " Ibrat rżo.
mówi " od 2 miesięcy nie do
staro magli lub dobdary,
ludzie więc kupują od trich
miany, którzy rboie pselowali,
po bapcorach cenach.

Taryfa mała jest her rna
wiedza, same staumachurto
weplo, uat zignowowary ptoary
po ki lla rary tyle, co w Taryfie
posiadali! Frovia.

A ludzie sprzedaja co magz do
lypsa, odtaturoz gnowa z daw
nych uowiducia, aly mied co
do ust uowije! x x

25 /v Solata. Spart nprag,
miany dener
T + 10 R Bar 791.

Lollarze (prowadzi) mi kwas cytryny
nowy do patna: 2-3 razy w tyg
dni w tygodniu - zalecają dożarcie
perlecco w bukku z powodu nowak

26 maj niedziela dzień

T + 50 R Bar

Zmarł Anielin prokurator P.
Mangi - ks. Arcybiskup
Synion. dzień

27 maj poniedziałek

28 " Włoch

29 " Sobota

} pogoda

Garety nie wychodzą z powodu drogi,
ku xecerów (w Galicji).

30 maj, czwartek Święto
pogoda.

Niemcy posunęli się w ofensywę
wzrost 25000 Anglii i Francuzi
do ucieki. Kiedyś te Amerykanie
(czy nie?) depczą po naszym
sacrum, pleminie?!

31 maj piątek pogoda

90

Czwórka runde bruce orderu, bilantem,
mularium, wrobianem, murykaniem
& pulchro: Roztworzenie, Mor
etywni i Urzembie. Nie wren, kto
nie jest te prapory (H. cesaria) (ochłodzić, no,
z) ^{mały} mawiać krapkę?) bo chyle
Kasprawa, kramarki, Tetinapier,
(Rydel zyt jinnem wreszcie praporyczki)
Wyrośdowali, i kramarki racją za,
sta gmat na odzawienia. (o ile
kto do orderu paku, waga praporyczki)...
1. Czerwice pogoda

Komitet Pomnika Kozłowski (po,
pulaunie "Kopia Kozłowski") krapka,
wat umie na stanika komitetu

2. Czerwice wiodła pogoda

Wieroj, shoi wroto są berobowie recess
i Ors myrty garetu znawa.

3 cennica pouszczynata po
dozorni pochmurowo, T. 77. C.

Jaśnie Tydzień kochali mi dołkowi
został w Tarku i na maszynę dyk,
cie. Tak cagle jawnie tyłko ty i
drzewi...

4 cennica wtoch pagoda

T. 10. R. B. 747.

Dyrekcja teatru ostatecznie Teatr
w Przemysku do Siedlecki przeszedł
się dyrektora i puzenon i do Warszawy.

5 cennica troda pagoda niepewna

T. 11. R. B. 746.

Wizytówka sweter, małe kieszonki (długość
20 - 30 centów) 5 korn! Ogłoszenie w
gazetach, że wolno na targach sprzedawać
i wyprętały małe kieszonki - w
sprawie się jawne ciłki po 8 - 17 korn
za kile, małe podobnie i dżes,
jako 60 lat, stawa 42. Kto ma do
50 korn. L. Ofryganie białych taryf.

Robota je nie miedzi

Trzy dokumenty.

Podaliśmy już w poprzednim numerze wiadomość o rozwiązaniu Korpusu jen. Musnickiego. Pisma zawierają obecnie zarówno opis, w jaki sposób jen. Musnicki przegnał się z swoimi żołnierzami w Bobrujsku, jak i trzy dokumenty, na podstawie których ten krok tak bolesny i przygnębiający dla polskiego uzurania musiał być dokonany.

Z dnia 22 maja odbył się w Bobrujsku ostatni przegląd wojska które stawiało się na nim w pełnym wystaniu Kroczyło 25.000 żołnierza okazałego, świetnie umundurowanego, żołnierza bez jutra, bez przyszłości. Szli wszyscy z dumą, podniesioną głową, choć z przebiegiem bezdusnej rozpaczli w oczach, bezsilniej wobec losu przebiegającego. Do żołnierzy przemówił jen. Musnicki, prosząc ich o zachowanie spokoju, o poddanie się wyższym rozkazom i złożenie broni. Starzy żołnierze płakali; część kawalerii nie chciała poddać się rozporządzeniu, zerwać walki; wreszcie wszyscy złożyli broń. Załoga obozowa jest zewsząd wojskiem niemieckim; wszystkie przeprawy przez Dniepr obstawia wojsko niemieckie. Cały I korpus gen. Musnickiego, liczący wraz z zaopatrzeniem 30.000 ludzi (w tem 25.000 wojaków, zaledwie zdemobilizowany z taką szybkością, że jako tylko pozwalają stosunki transportowe. Wszyscy żołnierze mają być odstawieni do niemieckich obozów, gdzie wypełnią warunki umowy; w przeciwnym razie grozi im więzienie do niewoli. Zdemobilizowanie masami przypuszczalnie w przeciągu 10 dni; dniem 10 bieżącym opuszczają Bobrujsk trzy pociągi, każdy zaś wywodzi po trzech żołnierzy.

Dokumenty, wspomniane powyżej, są tak same przez się wynowad, że nawet podane bez komentarza wywołują z pewnością w całym naszym społeczeństwie jak najgłębsze wrażenie.

Dokument pierwszy, to list gen. Beselera do Rady regencyjnej, namawiający widocznie do wznowienia korespondencji pomiędzy Radą regencyjną a korpusem I, rozciągającym się na Ukrainie. — List został wysłany, jak widać z daty, na dwa dni przed rozpoczęciem bitwy pod Kunie-

91

Pracownik
ty rasy
czuwa razi;
bo nie się po
wisto paru
nawet nwe
naprawdę
Francji - wie
stawali
dawny uls
i robraili
musi oddawa

Septembru,
ktury po po
kapi Bres
Knis 200
paweni
porzli do

Rony - o
torreni ro
stali - jak

Warszawa, 8 maja 1918.

Dodatkowo do mojej naczasy z dnia 3 b. m. mam zaszczyt zakomunikować Najmości, niżej Radsie regencyjnej, że wczątek godnego rana zachowała się rada polskiego w Kijowie, niecierpienie dowództwa naczelnego nie może nadal uważać prawa Dostojnej Rady regencyjnej do współudziału w decydującich politycznych i kwestjach wojskowych. Bezpieczeństwo naszych wojsk wciąż jeszcze walczących na wschodzie, wymaga bezwarunkowo, ażeby na tyłach nie było obcych oddziałów wojskowych, utworzonych z części wziętych rozbiorniczej armii nieprzyjacielskiej, które nie poddają się bez zastrzeżeń niemieckiemu dowództwu naczelnemu. Te względy mają przez się wymaganie wojskowe jest w rażącej sprzeczności z zawartem w liście p. prezesa ministrów z dnia 30 z. m. żądaniem, mającym mieć natychmiastowe następstwa, ażeby oddziały wojskowe polskie wydzielone z armii rosyjskiej, pod

dały się bezwarunkowo Dostojnej Radzie Regencyjnej i wchodziły tylko jej rozkazów. Takie poglądy współudziału w kwestjach wojskowych nie może być tolerowane już z zasadniczych względów wojskowych, a mianowicie ze względu na jednolitą dowództwa. Przeczy ono również zasadniczym warunkom wytycznym patentu z dnia 12 września 1917.

Na zasadzie zmienionego stanu rzeczy od jenerała Dawbór-Maśnickiego zażąda się oświadczenia, że wraz ze swoim korpusem uznaje bezwarunkowo niemieckie dowództwo naczelną. Następnie będzie zawarta umowa z I korpusem polskim, jako wojskiem neutralnym, dla rozszerzenia umów Berlińskich, Dostojnej Radzie regencyjnej nie może być jednak przyznany bezpośredni w tym udział.

Podpisał v. Beseler.

Dokument drugi jest to list Rady regencyjnej do jenerała Maśnickiego, wysłany w dwa dni później:

Warszawa, 10 maja 1918.

Powołując się na załączony plano urzędowy gen. puka. Beselera, komunikuję uam zmianę decyzji dotychczasowej kwatery niemieckiej, w sprawie naszego u-

opowiadamy -
jenerała Maśnickiego
z mównicą
do Rządu polskiego;
pozwolenie Prusackie
pod upływem
terminu na
pawli' ich
staadrecht
pod kaniem
nem, tyum.
sem prebryli
ed, bo legao,
mian pod do,
wi drinem
Haller, byli.
w tym celu, mian
myśleli Prus
sary i ubioru
ary jenerała
współudziału
Prusackim

działu w decyzjach natury politycznej, zawiadamia-
my Waszą Ekszellenccję, że od dnia dzisiejszego Pan
generał Radzię regencyjnej nie podlega, a I Korpus
od złożonej przysięgi zostaje zwalniony. Wszelkie
układy dalze z władzami niemieckimi Pan jener-
ał musi prowadzić samodzielnie, kierując się nie
tylko względami na własny korpus, ale przede-
wszystkiem na interes narodowy. W interesie nas
narodowym leży, by mimo wszystko, co zasłoby, a
tak nieumierale utrudnia położenie, do ostrego kon-
fliktu nie dopuścić. Polecamy Panu jenerała i go-
dlegię mu bohaterkie wojsko opiecz Ruckiej, za-
pewniając go o niezmiennym naszej sympatyczności

Aleksander Kakowski, arcybiskup.

Zdzisław Lubomirski. Józef Ostrowski.

Dokument trzeci, jest to ultimatum, wysłano-
wane ze strony komendy „Ober-Ost“ do jen.
Masnickiego, przyjęte przez niego, względnie przez
jen. por. Karnickiego w jego zastępstwie.

Korpus Polski podlega zupełnemu reformowaniu.
Wszelkie stosunki pomiędzy Korpusem i Radą re-
gencyjną są wzbronione. Werbunek do I Korpusu
Polskiego jest wzbroniony. Reformowanie I Kor-
pusu Polskiego powinno się zacząć rozpuszcz. Wska-
zówki, dotyczące reformowania, będą dane przez
„Ober-Ost“ w porozumieniu z jen. gubern. warszaw-
skiem i z woj. gubern. lubelskim. Reformowanie
będzie przeprowadzane przez komendy nadzorcze 10 ter-
renów. Należący do Korpusu Polskiego będą wyzwa-
ni do miejsca, skąd pochodzą. Wszelkie broń, nale-
żącą do I Korpusu Polskiego, oraz cały materiał
wojskowy przed odjazdem do kraju ma być oddany
na zabezpieczenie komendy obsadowej 10 a. w.

Terytorium przeznaczony dla I Korpusu Pol-
skiego będzie oprowadzane przez wojsko niemieckie w miarę
potrzeby. Przepisy przez Dzierżbę będą obsadzo-
ne niemieckimi przez wojsko niemieckie. Granice
terytoryjnego przeznaczony dla I Korpusu Polskiego
będą oznaczane przez granice administracyjnych (gra-
nic powiatów). Zakazane jest I Korpusowi Pol-
skiemu przekraczać granicę rejonu rozlokowania i bez-
człowieczny bez upoważnienia władz niemieckich.

zobowiązani
junque
przez Dzierżbę.
Ale ci ludzie
zrobili nam
dużo bytów,
rozprzeczili.

Opis legio.
msta jednak
stworzył ci.
stryany i to
murexili, o
knażli, i
pod sam ostali.
Wielu jednak
z murexili
uciekło w
cracie trans,
porty, nobis
za mini na,
gomle zas,
darm.

Kraj oddany I. Korpusowi Polskiemu powinien być administrowany według linii wytycznych, które będą wskazywane przez A. O. I. O. i pod zwierzchnim dozorem niemieckim. Władze niemieckie rozporządzają wszystkimi zapasami, o ile nie są potrzebne dla wyżywienia I Korpusu Polskiego. Decyduje o tem władza niemiecka. Żegluga, wszystkie statki i urządzenia żeglugswe, oraz policya rzeczna na Berezynie i na Dnieprze przechodzą do rąk niemieckich.

I. Korpus Polski zobowiązuje się nie prowadzić żadnej działalności politycznej na wydzielonym sobie terytorjum, szczególnie zaś nie przedsiębrać żadnych prób polonizacji i nie dawać charakteru polskiego urządzeniom społecznym, jak kościół i szkoła. Odrzucenie, zmiana lub niedotrzymanie warunków pociąga za sobą przymusowe rozbrojenie i zabranie do niewoli.

Warunki powyższe zostały doręczone Korpusowi Polskiemu na ręce generała-majora Karłowickiego, który generał Masara: był chorą. Generał Karłowicki podpisał je, dodając uzasadnienie następujące:

• Zważając na otrzymaną na posiedzeniu katogo-

ryczną wskazówkę co do § 12 umowy, a mianowicie, że żadne zmiany warunków nie jest dopuszczona i że takowe miały być w całości w ciągu 6 godzin przyjęte lub odrzucone, dowództwo I. Korpusu odmawia zniewolenia, alęgiąc przemoc i dla uniknięcia przelania krwi, a także powodując się dyrektywami zawartymi w piśmie N. Rady regencyjnej z dnia 10 maja 1918 r., podpisać warunki zawierające I. Polakiem Korpusowi ze strony niemieckiej w dniu 21 maja 1918 r.

Charakterystyka:

Odnazszenie. P. Zygmunt Kleinberger, portyer Grand-Hotelu, odznaczony został medalem honorowym Czerwonego Krzyża. Jest to drugie odznaczenie, otrzymane podczas wojny. Pierwszom był żelazny krzyż z koroną na wstędku medalu waleczności.

We wtorek 9 bm. św. Weroniki.

F. w Krakowie / no
za nie wydzys
ze Kraków i ma
odznaczenie waleczności
si, a orderzy ze co?

6 wrenarce Unimskij puzora 93

T + 14 R Ber 744

Setny rozcina zgonu Dabrowie
go obchodzie z naborem wrota i
oderzani, do stacii wrota
nie parafaz, wrota i garda 60,
kuchnia parafaz.

Adm i Dm Dabrowieccy z
Dabrowka wrota, pod rozcina
ferrie oferte, i sprowadz Gminie
z 32000 z gromad pod wrota,
oferte puzora, gromad oferte
puzora i puzora, Komo
kuchnia i puzora, Komo
wrota zardzewi, oferte i Gminie
na wrota wrota (choc i
na wrota puzora i nie chcieli
puzora Kuchnia Kuchnia

tego zachętytem: iż o dotrzymaniu
kontraktu, a abymy wyrytkiwa-
ry Zakonów, obywateli, i
inni jak państwa, państwa,
moralista — p. Marek!

Leżąc opowiadając i serce z
wzrostem serca iś miasteczkiem, że,
dla z ułaski mi uważy, polski go
i audom nie doprowadzi, uciekać
z Kozar, kpiłali, państwa, g. Tąd
i biał biał biał biał biał biał
protektorów...

Niemcy poruszili się napierając
o janie 25 kolonizacji, ale now
Mława udato się francuzom, przy
napieraniu na ramię, wstrzymać ich.

7 Czerwca pratek pochowanie

T + 12 R.

(w Kralowcu)

Prudownicą, która jest nową, dotychczas
Młoty białe — a ~~nowa~~ młoty białe iś
Prudownicą

1. francu potuwy - lyta chyplo,
zga potebno w statuicach o 100
wolumetron od nas!

8 czerwiec sobota poclunurwo
T + 1400. Ras 749.

2. Ltargu: Korcula 26. kor. Korun!
Czerwice Kolo 16. kor - Mura 60. k
Coelesna kilo 14 - 15. kor.
Frank w Lugycazi loza 4 Korun!
Me dwore lyty koruclny głobine,
G. czerwiec mrudela mręcuna pygore
Ras 750.

do felczi dwura codzai o ki ludrarscin
Kadrarsach, Angri tyl mrętorowych,
le złodczy nie mayda, a perity mapda,
to ich sai na rarie puurwa, bo nie
man in co dae jai - a tychy radlio kudy
uhaleroway. Mręcuna stryty, pruine,
mręklacze opurwa z obaw, ze za
stworowu znapdnie je obradowane.

Wszystkie kradzieże, łapówki, oszustwa i
zdradzenia, demoralizacja starych i młodych.
Dykt.

O wybuchu wojny odrzuciło w Krasławie
nie wolno pisać - mówią że w Starym
Brennie, a nie w Tarnobrzegu, i że
tylko ludzie marło zginąć

10 czerwca przed pogodą

T + 20° R - Bar 747.

11. czerwca w dobre pogodę

T + 20° R - Bar 744

Powstanie dawać gwarantować że kapłan
środkowa miała miejsce w Tarnobrzegu
a że wielkie było 8 ludzi zabitych a 200
ranionych.

Uchwały wersalskie o sprawie polskiej.

Londyn, 11 czerwca

(B. kor.) Daily Post pisze: Sojusznicy przyjęli
prośbę Polaków do przywrócenia ich niezawisłego
państwa ze swobodnym dostępem do morza,
co w naszej (zw. politycznej) ofensywie jest
wydarzeniem bardzo doniosłym. Jako port polski
wchodzi pod uwagę naturalne Gdańsk. Nie tylko
przyszłość Gdańska, ale także przyszłość Poznań-
skiego zawisła jest od planowanego uregulo-
wania.

Obstawa za Józefa
nami doprowadzając
w Krasławie codziennie
nie przeciętnie po
800 ludzi, zatem

codziennie nieśka co najmniej 1200 !

12 czerwca Sroda podluzanska

Tem +16° R 744

Seatem sharem, jak lekcy na wilek
mrozacy, ktery mi gardem wychodzi.
Pielęgnacja kietu wci mrosnawicci
kuchni, wczarulla swiercy mrosnawicci
na 1 talerz 4 kw 50 h. - dris
Kto mrozcy ziemniakow 4. kw.

13 czerwca czwartek pazdzi

T + 16° R 745

Prudwiczaj mrosnawicci na rydka mrosnawicci.
drzewa 30.5 centymetrowy na pot dris
wczarulla kummiatki garet v celu aspi-
tacji (?) za VIII pozycyja wojennych...
Paprato puztem bruki na rydka i
paru ulozach.

Gdy polozymy spedrat mrosnawicci wy-
takarero na mrosnawicci odzieda lewie:
- Jakze bode na mrosnawicci swiercy,
jak go mi azladny ?

Ktoś z wódrów oznaczył, że będzie
subskrybował po 100 koron za każdy
strzał z tego moridzielnika na - Kurnik
(na dwulicze z wódrów). Suma wpłat.

14 czerwca piątek, pochłonięto
T + 180 R. Bar 745.

15 czerwca sobota, pogoda upał
T + 22° R. Bar 741.

Koronem chwilały doby dozwolę

16 czerwca niedziela, pogoda
T + 22° R. Bar.

Tak ludzie ceną prędko leżą i już przy-
wykli do droższemu dozwolę następ. fakt:
Mój przyjaciel wójciłkiewicz, zapowiedział
w swej miłośności gościom, że z powodu po-
drożenia miodek, robocizny etc. będzie za-
szkładał miodek lić i o następnej nocy
po 1 kw 60 zaurot jak obecnie po 1.50. Na-
to uważa się jeden z gości: Podwyższył się pan
i raz na 2 korony, bo kłopot z doł.

nyjni przy wydawaniu: Taturpira
radhuka!

17 Czerwca przednocy jezora

T + 26° R. Bar 742.

Porazali raz ~~z~~prano plakaty agła,
drażąc zaś dorozny w 16 pultach, stule-
con "na dehetrow... 15. 2. 2. 2. 2.

Quityaag afuryne, ne wstawek
ber trachaw, leor pod ich kamieniz.
Ne potrudni urobić swoje powrocie nad
Pawę, ne potrudny zwać się z ees
cofusi. Ch nirewga spudawie jawn,
nie uuka: chleb po 8 - 12 koron
za kilo, inny mali nie ma wcale!

18. Czerwca wloch jezora apas

T + 23 Bar 741.

W lodach agdaruano zimnej wody
napi chlebowy do potrawy (z patki
z uwrzaniem ber agdaruano nie
ma wcale żadnej napi) - powstały rozruchy

"Dzielni X bracia — deputacji o:
władzę nad, ze "Niemcy mi postawili
z Ukrainy woja" ... Takto Austroja jest
na łasce Niemiec.

† Leon Goehl, inżynier-porucznik przydzielony do
komitetu technicznego w gub. lubelskim, zginął
tragiczną śmiercią podczas jazdy samochodem na
Ukrainie. Liczył lat zaledwie 36. Po ukończeniu
studiów technicznych za granicą, przeniósł się do
Rosji, gdzie, dzięki swoim zdolnościom, został dy-
rem fabryk puławskich, a następnie powołano go
do Tokio, jako kierownika trustu stalowego. Z chwilą
wybuchu wojny, przybył do kraju, gdzie, jako dziel-
ny technik z wieloletnim doświadczeniem, miał sobie
powierzone trudne i ważne zadanie. Gorący patriota
snął naprzyszłość szerokie plany uprzemysłowienia
i go podarzewo odrodzenia kraju; niestety, śmierć
tragiczna położyła kres młodemu jego życiu. Zmarły
był szwagrem prezydenta m. Krakowa p. Jana Kan-
tego Federowicza.

Zamordowany
przez ludność,
obawiając się
rabunków
Niemców
wyprowadzono
go, kogoś
chyba kłuty now
dusyprem.

Wracam z nową ulicą, Deser z grama-
tami

19 czerwiec Zima pochmurno

$T + 11^{\circ} R$, Bar 744.

Kuryerch zaczął na nowo wychodzić
Z kamarki żądają już więcej po 1000. K
zaprawę! Deser upragniany leje.

20 czerwiec ciemne nieporoz. pogoda

$T + 12^{\circ} R$ Bar 749.

21 czerwiec prątki pochmurno w nowy byt
 $T + 10^{\circ} R$ Bar 744. Deser

97

Koncept: Austrjacy skomercyli ofowryty
pod Monte klapa. (Urobione z M. Grappa)

22 czerwiec. sobota pochmurnie

T + 12° R. Bar 741.

Ziemniaki niedo podkoryte, wanie w
C. K. za kilo, chleb na 12 K. za kilo, truskaw.
ki 18. kw kilo, mleko spado na 2.60 za litr.
Mleko ^{czyste} + 15. kw kilo i więcej, stonina 50 K.
Sprzytas 150 h. litr, kawa herbata spo.
nadyrnie 180. do 200. kw kilo - Cukier w
pokutnym handlu 10 - 15 kw kilo - Ty,
Lori 350 h. kilo. Majatki ziemniaki do
cioty do bajernych cen, - wydzied, ze
lutnie mi nie ceniz prezydent, bagaie
it, & kupuja ^{wie} za dwuliz, cenow mi
rachowoni, obraz, antyki. Drzyzna
tak wyzskini deskuera, ze tybto o
miej sie mowi, o wojnie bardzo malo,
stat i murej plotek wyecnych, do
garet milot ci nie sprony, od 2 lat
nie bylo dotakow nadzwyczajnych

do gazet, wszyscy wrogą tyłko, że dro-
żyna jeździć będzie wrażliwa, premie
trafić na wartość, a wojna jestwa jeździ-
ce dwa lata, a tym czasem czeka nas co,
raz większa nędza.

23 Porównanie nędze przynależnej
nad ranem kałderna J. + H^o P. Dow 740
naprawdę dzień w roku — mnie jeździ-
cie wolno wyjeżdżać z domu.

Kato państwo uchwalito wczoraj jed-
nocześnie opozycję przeciw galwackim
Sedlerowi z powodu nierządności dla
Państwa i ucieczki z kraju.

Wczoraj otwarto Rząd regencyjny w Warszawie
pochwyceni w ręce z wyboru, w ręce z nami-
nacji regentów. Ma się ona zapisać uchwaleni-
em wyprawy wyborczej dla wybrania ci majaręgo
sejmu polskiego. Wydrukowano projekt kon-
stytucji polskiej w ostatecznem opracowaniu
prof. Burska.

24. czerwiec środa. niepogoda poranna
T + 13° R. Des 743. 93

Narodził się Magistret po wielu wata-
rach na wesoło wrzucił się do wypicia
prezysław o obywateli, któreś cię
głuch po ulicach, jeno niedowartości
długo! pamiatać i. t. w. bez leży
tymczasem, bez potroślenia odbrone-
zere, znowa, czyż wyśle rzesze,
długo. Mógł być tenże mnię o jedyn

25. czerwiec włoch południowo plaża.
T + 110 R. Des 742

Buletyni cię pytałeś się do po-
wrota za Piawo i opuszczenie Mon-
tello... Ofensywa zrelizacja więc klaps,
a jaśne mnięty duże straty jmy a,
talen, a potem jmy odrocie jmy
wylewając Piawo! Nawet do Włoch,
nie pytałeś wrota i ramy
stamtąd. Pociągami Kaspolskimi
w Wiedniu obywateli Ad. 5. Fertila

z Tarnowa (w Berlinie dr. Seydel)

Ś. p. Henryk Sienkiewicz i hr. Yorek.

Od p. Jadwigi Sienkiewiczówny, córki Henryka Sienkiewicza, odbieramy następujące pismo:

Dnia 9-go kwietnia b. r. hr. Henryk Yorek, zabierając głos w pruskiej Izbie panów, wśód innych wylecezek przeciwko Polakom, wypowiedział o ś. p. ojcu moim następujące twierdzenie: „Sienkiewicz wzywał polskich Prusaków i Austriaków, (zwykła to w Berlinie parafraza dla uniknięcia nazwy Polak, przyp. Red.), aby złamali swą przysięgę na sztandar i w zadymie razie nie walczyli przeciw Rosyi”. Czuliśmy się, że w obowiązku wiadomości tę sprostować; przeto w nieobecności syna zmarłego, wdowa po ś. p. Henryku Sienkiewicz i ja, jego córka, wystawiliśmy pod datą 16 kwietnia do hr. Yoreka zapytanie, na jakim dowodzie oparł on to stanowcze twierdzenie. Zaznaczyliśmy przytem, że ś. p. Henryk Sienkiewicz „zwalczał na równi wszystkich ciemiężycieli swego narodu”, ale walczył zawsze po rycersku z otwartą przyłbicą. Hr. Yorek odpowiedział na to pismo listem z 23-go kwietnia, że nie omieszka zbadać materiałów, na których oparł powyższe oświadczenie, zaś w liście z 12-go czerwca br. przesłał nam deklarację, jaką odczytał na posiedzeniu pruskiej Izby panów piętego czerwca r. 1918. W deklaracji tej coia hr. Yorek swoje poprzednie twierdzenie i oświadcza, że padł ofiarą mistyfikacji. Rzeczome pismo mistyfikacji mego ojca do Koła polskiego w Wiedniu, z początku r. 1915, (o którym, choć było historycznem fałszerstwem, gazety niemieckie szeroko się kiedyś rozpisywały), stało się przyczyną takiego twierdzenia, które teraz ostatecznie odwołanem zostało.

Jadwiga Sienkiewiczówna.

Na posiedzeniu pruskiej Izby panów d. 5 b. m. oświadczył dr. hr. Yorek von Wartenburg:

„Mi panowie! 9-go kwietnia b. r. w mowie mojej, dotyczącej polskiej polityki, powołałem się na odczyt zmarłego pisarza Sienkiewicza i twierdziłem, że Sienkiewicz nawoływał austriackich i pruskich poddanych, mówiących po polsku, do łamania przysięgi na sztandar. Ponieważ nie władam językiem polskim, polegałem przeto na wia-

domościach, zaczerpniętych z prasy. List, otrzymany od wdowy po Sienkiewiczu, skłonił mnie do dokładnego zbadania tej sprawy i uważam to za swój obowiązek, tu, w tem samym miejscu, z którego wystąpiłem z poprzedniem twierdzeniem, oświadczyć, że ku mojemu ubolewaniu byłem wprowadzony w błąd. Już 30 września 1915 r. — jak mi zakomunikowano z wiarogodnego źródła — dziennikarz polski, Władysław Studnicki, napisał w artykule, umieszczonym w warszawskim „Gońcu”, że obiecał po Warszawie złożyć list Sienkiewicza do Koła polskiego w Wiedniu, w którym wzywa do walczenia po stronie Rosyi przeciwko państwom centralnym; on zaś, Studnicki, zwraca uwagę, że list ten jest fałszywym. Treść tego podsuniętego pisma doszła za pośrednictwem prasy do mojej wiadomości i sprawiła, iż nie będąc w stanie stwierdzić fałszywości, wprowadzony zostałem w błąd, którego niniejszem proszę.”

*Przebrałem i lasach kryjs
is sekami dretory
a uosą kradną po sko
brunyk wieiach. Obta,
oy wypluwe wyfapuz
ja ich po trochu, ale
nie ma nowy, aby
chłopi dalej mi żali,
licząc na kradzieże
26/6/1918 pogo
T+16 Br 743*

W nowy (26/27/6 deczer)

24 crumee crwarta pagoda

T + 16.0R Bar. 745.

Lecham pierwotnie mi wychodzić z domu
na nawięzły w czasie pogody na
gotowane w potłudnie. Poraz pierwszy
zobaczyłem w tym roku zwołane drzewa...

Drzemciom zakazano pisac i
offensywie nad Piawa z wypraszaniem
podania atygalnych komunikatow
i sprawozdani... N. Freie Presse!

W Warszawie odbyto "zjazd" pniemi
Repentom p.... Studnickiego "p.o."
rozumienia z Prusakami. Jak
tali małotek jak Studnicki może
odgrywać rolę w Warszawie?!

o ~~Sech~~ charakterystyki moralności
panta Marka mego w dals' nowy
drzewot: w sprawie Laktancjusza,
o której poprzednio wspominałem

oswadczył March piewnoscian
senatu chuchuchuchuch, (ta zabawa
marcia re chuchuch jest po prostu
Zachuchuchuch) ze wiceprezydent Lane
proponował mu kwoty 10,000. K. Ta,
Mowuchuchuch, tymczasem March nie
wzbrańcie nawet re Lane i dopiero
na drugi dzień po rozmowie powyższej
z chuchuchuchem był u Lane'a i robił
proponując, aby dodał 10,000. K. Zuchuchuch
wuchuchuch, a Lane odmówił poparcia
tej propozycji, w Radzie M. Ile razy
jawnie mówili z Marchem, tyle razy
kłamali i kłębili.

28 czerwca 1945

T. + 11° R Dzw 745.

Garety repeated tyłko Knatziordami
i wianami ostatniej doby. Nie można
na chodzie opisać umiarkowanie bez nara,
Zemni się na abstrakcję tymczasem, już to,

między gęste krzewy Kacioranki
na targu, w tramwaju, w Kolei.

Samaga i inoolewicz luteri: drogie
stwierdzenie sadziło sobie wieczor,
nie na ulicy długiej przed domem i
wspierając się pytali, kto też z tego
domu się wyprowadza, co jażył tu,
dnie wyprowadzi na wózek brzoźny,
salsaty i kore... Wreszcie potem do
mówienia pochłonięty, że to ich
wstanie w braty, przez okładzono.

Przydał karimstron węgierskich
Wicherle z pewnością w sepiu, że
fmy odroście fmy Piave (Bere,
zynę nowa) nie stracił Austro-wę,
gony ani jednego człowieka. Ktoś do
dał: z tych, co niekli.

Seoror zuawu, nie mogę wypisać!

Zgorzowie, sobota Sr. Patra i Parba
południowo $T + 13^{\circ} R$. Bar 745-5.
Południowa pogoda. Przydał min. węg

Wekarle podał w sejmie z Austriacy str.,
aż nad Paryż 400,000 lubri,, a ani
jeden nie umiał z głodu!!

30. czerwiec urodziła rano daria potem
pochowano $T + 14^{\circ} R$ Bar 745.

Wczoraj opuszcza mię pilsenmarka
Marek Stachewicz, kłoj staranem i
abermarkowici (jak i St. Lohmeyer) Landig,
eram ocenił wedybnyj imierci. Zachowa
ja znowe we wdrzowyj paucsi. Tak mi
teraz sumtus, że nie ma żadnego ducha
opiekunierowego domu. ~~...~~

1. lipiec poniedziałek pochowano
Rano był durn, $T + 12^{\circ} R$ Bar 745. Znowe
durn

2 lipiec wtorek, durn lepsze bez przerwy
 $T + 11^{\circ}$ Bar 739, popołudniu pogoda

3 lipiec środa pogoda
 $T + 15^{\circ} R$ Bar 743

4 lipiec czwartek pogoda
 $T + 17^{\circ}$ Bar 744

101

Amertajano ołeto 20 studentów pod
rozrutek i wrota Tajnych zwoleń.
Podobno jest to roślina ^{z tej rodziny} jedyna w tej formie
mianowicie jej "kolebki" organizm
naprawdę? "Miej" amertajano
a podobno 12 letni chłopcy i nie
wiele starsi, a dla braku miejsca w a,
szkole trynary ich rarem zderer,
terani, modercani i zokrepani...

Jest znowu ołeta w akubnack
Kralura w Gortlerów i bandytów.

5 Wpiec prutek jęzuka

$T + 16^{\circ}$ Bar 744.

Podobno wrony jest ołeta zapano mied
podpisanym, kółka nerekapach zestre,
Jono lub postnelono. Lat Karu zapuści
Jest, że rozpusta warty wteruion
jak nie dotarcie dla nich jedzenia!

Tonacy jąd do wbach na panoc
Jest znowu ołeta i kabanie legły
mamy podpisanym puchotnów i najdłuższych

Nę budymy kade rzadymy regowrono
Oris' crane chwytwie - woycy dopy
Tymal kto umarł, a' wiarne no
wiednawscii, i to na crici... sud,
tana Turchreps! Wierowan kłód.

6 lipiec sobota pogoda

T + 14° R Bar 744

O męg był dany - podras obdary
wrony, acentorano choto 800.
podprawy, jik dnosy dzenniki.

Oris' raryna ci seron oferary etatne.

7 lipiec niedziela pochmurno

T + 13° R Bar 745.

Schnitor Kłami kędz. Lanetney
oswobodzys, i charyga dary do to z.
aly radeu marot stawn aishi nie
podlegat zwerschurctwa mienier.
Ricum ani austyackieca! Brans!
Tyk. zely Polymati Anerypane
w tym wladichyur i madyr kaurierce

Capetudinis claudens denu, debet
8 lipiec murawiatki pagoda napewna
T + 15° R Ba 746.

Wetung bulletniów Austracy w fust'ie
 za Prawę. „Rein österreichische Offensive“
 zrolita klape, gdzie nie na Prusach,
 tam wydrze i chos brona, na uireca.
 wie slud wyta xes ul ofeurywa ku Lu,
 blunni, Tycrovcam, Serbii i za Prawę!
 Luom Nicuccam kinskinie troche ruda.
 We Francji utluneta na rarie i ofeurywa
 muska.

PROF. DR. LEON KONRAD GLIŃSKI

† Prof. Dr Leon Konrad Gliński.

Profesor nadzwyczajny anatomii patologicznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, zmarł wczoraj w Krakowie, przeżywszy lat 47. Sp. prof. Gliński pochodził z Królestwa; szkoły średnie kończył w Warszawie, studia uniwersyteckie w Krakowie; następnie kształcił się jeszcze w Paryżu, skąd powróciwszy do Krakowa, rozpoczął pracę na uniwersytecie jako docent anatomii patologicznej. W r. 1910 został profesorem nadzwyczajnym i w tym charakterze wykladał do ostatniej chwili.

S. p. prof. Gliński był przez cały czas wojny prorektorem w szpitalu gorączkowym. Padł ofiarą obowiązków, Zakażył się przy sekcji, i to było powodem jego śmierci. Był wysoko cenionym w kręgach naukowych a przez młodzież bardzo lubianym. Przed kilku dniami wydział lekarski uniwersytetu warszawskiego ofiarował mu główną katedrę patologii, niestety przedwczesna śmierć nie pozwoliła już s. p. Glińskiemu skorzystać z tak chlubnej dla niego propozycji.

Ciąłe życie zamknięte w ścisłych studiach laboratoryjnych, których wynikiem jest szereg wybitnych dzieł z zakresu anatomii patologicznej, miał jednak sp. prof. Gliński żywe odczucie dla spraw narodowych i społecznych, bardzo się nim interesował i niejednokrotnie biorąc udział w różnych pracach.

Pogrzeb sp. prof. Glińskiego odbędzie się jutro we łorek o g 5 po poł. z kapłay cmentarnej.

9 lipiec wtorek pogoda.

$T + 16^{\circ} R$ Bar 743.5

10. lipiec środa pogoda

$T + 22^{\circ} R$ Bar. 743.

Łeska awanturanych studentów dochodzi
podobno 60.

Upał do red. w cieple do $29^{\circ} C$

11. lipiec czwartek pogoda upał

$T + 29^{\circ} C$. Bar 743.

W Albanii cofnięcie Austriacy - w Ro,
czyli dalszy chaos i wojna domowa. Popołudnie
dużo ulewny deszcz

12. lipiec piątek pogoda

$T + 20^{\circ} (rano)$ Bar 746. upał do $30^{\circ} C$

13. lipiec sobota pogoda

$T + 22^{\circ} R$. Bar 745.

Wartość koron spada coraz więcej - mimo,
dobrych cen kupie i sprzedaj. Najdobniej
podrzuca zarab 10, 50, 100 koron - sbr
owry (brzydka) dawniej 1. K. obecnie 28 K.!

— Smutne perspektywy. W dniu dzisiejszym nie-
które kuchnie prywatne, upoważnione na równi z o-
bywatelskimi do przyjmowania bonów, przestały je
przyjmować, ponieważ w bieżącym miesiącu nie
otrzymały jeszcze od magistratu zwrotu pieniędzy
za boni, pobrane w miesiącu zeszłym. Zaległe sumy
wynoszą po kilkanaście tysięcy koron. Wstrzymanie
tych wypłat, które tak fatalnie odbija się na liczy-
nych rzeczach ludności niezamożnej, dla której ak-
cja bonowa była wielkiem ułatwieniem egzystencji
w obecnych ciężkich czasach, nie jest bynajmniej
winą magistratu. Przeciwnie, ten ostatni przez dwa
miesiące wypłacał po 1,250.000 K. na akcję bo-
nową z własnych funduszów, licząc, że przecież,
choć ze spóźnieniem, rząd nadesłane zaległe raty, do
których się zobowiązał, wynoszące po 1,000.000 K.
miesięcznie. Niestety, oczekiwania te okazały się
płonnemi, gdyż do tej pory nie nadeszło ani hale-
rza, magistrat zaś nie jest w stanie, wobec nadmier-
nych wydatków wojennych i ograniczonych docho-
dów, pokrywać dalej niedoboru. Prócz wspomnianych
zaległości, miasto stara się również daremnie o zwrot
7,500 000 K., wyłożonych w zastępstwie rządu na
pokrycie nadwyżek cen artykułów, nabytych w dro-
dze wolnego handlu i oddanych ludności po cenach
maksymalnych. Do pokrywania tej różnicy rząd zo-
bowiązał się również, lecz na rachunek całej sumy
dotychczas nadesłał zaledwie 1,000.000 K. Braki
wspomniane stawiają miasto w trudnem położeniu

i podcinają podstawy całej akcji zapomogowej. Ku-
chnie wojenne, które obecnie w dalszym ciągu, mimo
niedoborów, pełnią swoje obywatelskie zadanie, będą
również w niedługim czasie zmuszone zmodyfikować
swą działalność i pobierać od konsumentów całko-
witą należność, o ile zaległe kwoty rządowe nie
wpłyną, a wypłata dalszych nie będzie należycie
umotywowana. Sprawą tą przy najbliższej sposobności
powinni się zająć nasi posłowie, ze względu na
smutne następstwa, grożące w razie jej zaniedbania.

— Rząd nic nie przydzieli. Od marca b. r. nie
otrzymuje Kraków żadnych dostaw rządowych maki,
owoców strączkowych itp., zdobywa zatem te arty-
kuły jedynie w drodze handlu wolnego po bardzo
wysokich cenach. Skutkiem tego np. kilogram fasoli
kosztuje w sklepach miejskich 8 kor. Obecnie pre-
zydum miasta w drodze poufnej dowiedziało się,
że niestety stan taki trwać jeszcze będzie przez
sierpień, gdyż w tym czasie rząd nie może dać je-
szcze jakichkolwiek dostaw. Dopiero na wrzesień
możemy się spodziewać pierwszych transportów pro-
duktów roślinnych.

103
Kamieniec, grunta,
miejscowości i auty
kupowane są
za horrendalne
ceny — ludzie po
prostu boją się mieć
gotówkę. Koszt
260 kr. puszki
300 kr. utracie
marnotrawie 1500. K
Płatno 1200. K
marża 800 - 1000. K
do czego to pierwsze
sejdzie!

14. lipiec niedziela
pogoda

T+20° R Bar 746.

Popołudnie deszcz
Zgodnie.

15 lipiec poniedziałek

T+22° R. Bar 746

pogoda

Zgon nestora prasy lwowskiej.

(Telef. od koresp. „Now. Kurjera Krak.“).

Lwów, 14. lipca.

Dnia 12. lipca zmarł we Lwowie nestor prasy lwowskiej, wybitny działacz społeczny i publicysta, Tadeusz Starkel, urodzony w r. 1840. Schodzi z nim do grobu towarzysze Romanowiczów, Łozińskich, Małeckich i Dobrzańskich. Tadeusz Starkel, który już bardzo młodo rozpoczął działalność na niwie publicystycznej, związał ją najściślej z losami Lwowa. Był literatem i publicystą, dziennikarzem i redaktorem wielu pism. Jako radny m. Lwowa, członek Rady szkolnej kraj., następnie jako dyrektor zakładu sierót w Brohowsku, jako działacz na polu uprzemysłowienia kraju w charakterze sekretarza komisji krajowej dla spraw przemysłowych położył niezapomniane zasługi.

Sp. Tadeusz Starkel ożeniony był z najmłodszą córką marszałka stanów galic. Tadeusza Wasylewskiego, osierocił 6 dzieci, między nimi Felicyę Nikorowiczową, żonę znanego komedypisarza. Wnukiem sp. Starkla jest Stanisław Wasylewski, wybitny publicysta i literat polski, współpracownik „Gazety Wieczornej“.

16/7 wolność prasy

J+26° Bar 746
w południe dekur

14/7 truda prasy

J+26° Bar 746.

Wczoraj 16/7 odbyło
się uroczyste zapamiętanie
wzrostu prasy lwowskiej,
marta Federowicza.
Tęże przemawiał 11,000
niepodjętych potraw,
użył swój prasy i
na ludzkiej

wsparcia podupadły rodzący m. wczoraj.
shrey (pewnie ofiarował niejedną
pensję na kupno „Koradywata“ Roda,
Ruchowego Do dluższemu Narodowego.)

La Kleps, na Prava, dotat Hoekendort
dymią i tytuł habsbowski! Upar

Wspieranie owadów juchunnie

J+18. R. Bar 746.

† Karol Stadtmueller, b. profesor maszyn w krakowskiej szkole przemysłowej, zmarł w Krakowie, przeżywszy lat 70. Po ukończeniu lwowskiej Akademii technicznej i po studiach za granicą, przeniósł się w r. 1878 do Krefowa i tu w wyższej szkole techniczno-przemysłowej wykładał budowę maszyn. Pomnikiem jego dziełem jest niemieckopolski słownik techniczny, nagrodzony przez Akademię Umiejętności i wydany drukiem w r. 1912; druga część, słownik polsko-niemiecki, ukończona przez ś. p. Stadtmuellera w r. 1916, dotąd nie ukazała się z powodu obecnych trudności w przemyśle drukarskim. Ś. p. Stadtmueller wydał nadto sześciotomowe dzieło o konstrukcyi i budowie maszyn.

† Dr August Balasits, em. profesor procedury cywilnej na uniwersytecie lwowskim, b. rektor, zmarł we Lwowie, przeżywszy lat 69. Ś. p. Dr Balasits, po ukończeniu studiów prawniczych, wstąpił do prokuratury skarhu; w r. 1880 został nadzwyczajnym, a w r. 1886 zwyczajnym profesorem uniwersytetu lwowskiego. Jako profesor cieszył się powagą naukową, a także czcią i sympatją młodzieży akademickiej. Podręcznik jego do procedury cywilnej należy do najlepszych. Brał także czynny udział w życiu publicznym; był pierwszym prezesem Koła panów T. S. L., wiceprezesem Koła artystyczno-literackiego i t. d. Przeszedłszy w r. 1915 w stan spoczynku, przeniósł się do Krakowa, gdzie redagował miesięcznik *Rok polski*.

19/7 1918, piątek
104

T + 20° R. 748.

Wzrostem wielkie
gumium, bo nad
srebrną tęgą
miejnecchi dno,
zraz o kłapie
ich afekturowy nad
Marną. Złaje
ni re doślad dobre
lancie.

20 lipiec, sobota

T + 20° R. Bar 749.

Urzędowy kurs franka szwajcarskiego 2.27
Korona — w praktyce 10-15 centymów
za koronę. Nawet drukowanie prasy
dług nie uwróci na starczy potrzebam,

† 17/7 1913
S. p. Edmund Janczewski.

Lata wojny nie były dla polskiej wcale przychylne: co parę dni dowiadujemy się o stracie jednej więcej polskiej siły naukowej, a przyrost młodych sił uniwersyteckich w obecnych warunkach, gdzie zawód naukowy nie zapewnia dostatecznego minimum życia, nie pokrywa bynajmniej wzrastającego z każdym niemal dniem ubytku. Dzisiaj znowu ubywa z dawnych szeregów nazwisko wybitnego pracownika na polu botaniki, Edmunda Janczewskiego.

S. p. prof. Janczewski był Litwinem z rodu, a tradycje uniwersytetu wileńskiego i szkoły krzemienieckiej, które tylu przyrodników wydały, a więc tradycje Sniadeckich, Warszewiczów, Andrzejewskich wiązały się przez niego z rozkwitem przyrodniczych nauk na naszym uniwersytecie. Urodzony na Zmudzi w r. 1846, ukończył w r. 1862 gimnazjum w Wilnie, poczem odbywał dalsze studia na uniwersytetach w Petersburgu i w Krakowie. Fachowe studia botaniczne — bo w tym kierunku objawiło się wczesnie jego zamiłowanie — przeszedł na wszechni-
cy w Halle, gdzie uzyskał doktorat filozofii w r. 1872. Już w następnym roku po napisaniu kilku prac naukowych z zakresu botaniki, habilitował się w Krakowie, jako docent anatomii i fizjologii roślin.

Z docenta został w trzy lata profesorem nadzwyczajnym, a w r. 1883 zwyczajnym profesorem tego przedmiotu. Całe życie poświęcił odtąd Uniwersytetowi i nauce. W Uniwersytecie zajął jedno z przewodnich stanowisk, jako doskonały kierownik pracowni i pedagog, jako dziekan wydziału filozoficznego (r. 1888/9) i jako rektor w r. jubileuszowym (1901/2). Ogromne zasługi położył w latach osmdziesiątych jako organizator Studium rolniczego, którego był przez pewien czas wybitnym członkiem. Po ustąpieniu prof. Rostalskiego z katedry, kierował także przez dłuższy czas Ogrodem Botanicznym. Wychował całe szeregi dzielnych pracowników na polu botaniki, a niemal każdy nowoczesny botanik pol-

20/7 1918.

bo już kołtunary
braleso w Filii Bony

ku auto-tyg. me
wypłaty wojkowe!

Trzebuz bardzo mało
w obrezu, w kowadach

uważaś nowel nie

wydaśz halozny "sta
braku drobnych."!

Nikomu cofnęli z po za
Masny.

21 lipiec

metrula pochmuć

T+22° Au 743.

Strachu stracił

nieco Niemców i żę,

Doś, mniej się styry

nieumyryny na u krad

przeszedł przez jego fizyologiczne laborato-
rium.

Przez ten czas rozwijał także żywą działal-
ność naukową. Główne jego prace odnoszą się
do anatomii roślin (o wzroście wierzchołków
korzeni, o «turkach siatkowych» etc.). W osta-
tnich latach — nawet już po ustąpieniu z kate-
dru w r. 1915. — pracował nad nieco innym
działem botaniki, a mianowicie przerzucił się do
systematyki roślin. Przeprowadził także studia
nad systematyką zawilców i porzeczek. Dla sy-
stematyki porzeczek sprowadził z całego świata
ogromny materiał porównawczy a wyniki badań
jego uzyskały wysoką nagrodę zagraniczną (De-
coudela w Genewie) przeznaczonych dla naj-
lepszych badań botanicznych każdego roku. Osta-
tnią jego pracę, ogłoszoną przed rokiem była
rozprawa o wędrujących ciąkach skrobiowych,
jako przyczynek badań tropicznych.

Tyle na razie o profesorze i uczonym. Jako
człowiek odznaczał się niezmiernie wysoką kul-
turą, obejmującą całokształt nauki i sztuki. Bli-
sko (przez żonę) spokrewniony z Henrykiem Sien-
kiewiczem (pani Janczewska i pierwsza żona
autora «Krzyżaków» były siostrami), związany
był z Sienkiewiczem serdeczną przyjaźnią. Zbli-
żony też był bardzo do całego grona uczonych,
literatów i malarzy, grupujących się niegdyś
w Krakowie w salonie Michałowskiego. Tam za-
wiązała się żywa przyjaźń między nim a Karo-
łem Potkańskim. Każdy objaw bujnego przed-
dwudziestu laty życia literackiego i artystycznego
w Krakowie, znajdował w domu pp. Janczewskich
żywy oddźwięk.

Jak wszyscy synowie ziemi litewskiej, wyniosł
ze swej bliższej ojczyzny gorący patriotyzm pol-
ski. W czasie wojny otoczył Legiony żywą sym-
patyą i zdecydowanie stanął po stronie kierun-
ków antyrosyjskich, pomimo, że dłuższy czas
wojny przebył w Szwajcaryi. Każde dzieło pa-
tryotyczne polskie — taksamo jak kulturalne —
znajdowało w jego sercu żywy oddźwięk.

Pismo nasze traci w zmarłym szczerego przy-
jaciela. Składamy też nad jego grobem wyrazy
serdecznego żalu. Cześć pamięci wybitnego uczo-
nego i obywatela kraju.

ipo publ. loka,
lech. Salva,
testa spakor,
mat, abberta,
gro na, scho,
xata i shecnie
porhaoroina pra.
na doordnego
arcostowania
wczecania s
pnechestrana.

Papst. derror
21 lipiec
pseudonatek
T+16° R. B. 745
Rano derror, futein
pugwa niepewna
Telegram uradov
derror, z. b. car

zaczęł roztaczać Gabinet Siedler
podatki wreszcie do Symonji nie
mogąc ber Polaków znaleźć wskazań
do Enderetu

23. lipiec wtorek pogoda niepewna

$T + 20^{\circ} R$ Bar 743.

Symonji i Inacy delowano i piewa
niepowodzeń Prusaliów we Francji, po
tęż zdejść chorągwie

24 lipiec środa niepewnie

$T + 18^{\circ} R$ Bar 740.

Popieludni dzień. Oficerowie uciekają z
ta, Francuzi zwolna kontrataku wyprowadz
iż - niedzieli ogólnie. Widać, że zwycięstwo
już odzyskać pierwsze amerykańskie i zwycięstwo
iż porażek Króla Niemiec

25 lipiec czwartek niepewnie

$T + 18^{\circ} R$ Bar 745

Zapadłszy śnieg, po 8 h. za pułkownika!

26 lipiec piątek pogoda

$T + 20^{\circ}$ Bar 745.

Ogół tedy długów wojennych Austrii wynosił w końcu czerwca 1918 roku:

Siedm pożyczek wojennych	33.646 mil.
Dług w Banku austro-węg.	17.659 mil.
Długi u różnych konsorcjów	7.080 mil.
Dług markowy	3.125 mil.
Inne długi walutowe	122 mil.
	61.582 mil.

Jeśli do tej kwoty dodać wynik oszacowania: 6 miliardów i dług przedwojenny 10.825 milionów, to łączny dług państwowy wynosi obecnie niespełna 73 miliardów koron, co czyni na głowę mieszkańca około 2600 koron. Dług państwa wzrósł tedy w czterech latach wojny przeszło siedem razy, w tym samym stopniu wzrosły też i wydatki państwa z 34 miliardów w r. 1913 na 243 miliarda w r. 1918, gdy natomiast dochody państwa wzrosły w tym czasie zaledwie o połowę, bo z 3122 milionów w r. 1913 na 4854 milionów w r. 1918.

Do tych długów Austrii należy: 1) należytnie za dotację 2) dług za rekrutację i rezerwy 3) utratę majątku państwa. Lito — narek więc na Austrię co najgorsze — 100 mil. — "Dobry dzień! Kto to będzie pisał? A długi krajów, państw, ziem?"

24 lipiec sobota pogodna

T + 18°C B. 741 !

Niemcy zwyciężyli w gazetach i w Radzie Państwa po klapie nad Marne. Prezydent, min. roln. i Kussanek uchwalono mu budżet po oszczędnościach, że wyjątkiem nadobu należy się sprawować w Austrii, że tam samemu krajowi Niemiec i zaprowadzamy pier Serbera nie będzie w radzie miał przewagi. —

28 lipiec niedziela, Deszcz
T + 15° R. Bar 733

Składni ubiórem na zgrabność i
ci - znów wbrew ostrożności, ułamek
Magnaeta dresu i studenta zwróci-
wszy z powrotem! Wzrostu i
miedzi i z tyłu na papierze.

29. lipiec poniedziałek, Deszcz
T + 12° R. Bar 739

W południe wypadała i z deszczem, deszcz
30 lipiec wtorek pogodny - papst
w nowym T + 13° R. B. 742.

31 lipiec środa deszcz

T + 12° R. Bar 741

Skupienie deszczu nowa obawa o życie
wa i głoś.

Ależno Niemcy mimo zawarcia pokoju
z "Ukrainą" wypali tam okłady na,
lembowe za zbrodni, myśleli, że to

107

Tatros pójde, ale kapłani nie
są takie potulne, iastwołiti jenuca
kumentowacego Gochhova u Kywii
(a belaruskij pusta b. Mrokača u
Mastowie). Bedy nuchel' Mueuny
albo idę wyprasi, albo wystai' armii
co nie budie Tatros, bo na zachodzie
napierają ich Francuzi z Ameryka-
nami.

L. serpycin crwatek, dorosł
T + 12° R Bas. 743.

Popołudniu wypogoda się poprawiła.
L. serpycin wrócił z przelotu
T + 16° R Bas. 745

Margareta codziennie mały kłopot
Bathylia i dozwiedzin z jama
średniego fundura gaudinowego,
rareu z redakcją Margarety
L. serpycin, który najpierw był

w Bonie Narodz antyszczepu, potem do
stad niedobrości Kurzyd, zbrojnego
por. Ljda Grünwald, potem petytę
a obecnie wxsdorpu austro-praso
pitem.

Koncept: Jakiś uncorłkaciz ma ce,
zari Willehn? — Trzy polije na wscho,
Dru, Takais i jachug na zachodzie, a
spizarnie w Talcei Austryi.

3 sierpnia sobota pogodna

T + 18° R. Bar 745

Lwowiec wzradily wiec na zaproszenie
Komisarza radowego celu popasura
Austryi. Lew oświadczył, że będzie
swą siłą, miedowci pazurami a lis ro-
zumem i chytrością wyprzeć - oziobas
oświadczył, że będzie subskrybować po-
zyrke wojenną.

4 sierpnia niedziela pogodna

T + 19° R Bar 742

108

Od tego strasto dostał do Lwowa
Jaime na Wawelu przez nowe wozko,
ne schody.

Jeszcze w zimie kupiłem u
ryb na ubranie marynarskie
czarne 3 m 20 cm za 310 Koron.
Obeccując króciwie nowy kokiet 200,
leż mi z tego materialu ubrać
(marynarska za krótką!) i pobrać
„po rekomendacji i z zięciowości” za
robót 368 K. cykur za kwartał 4
368 Kor. (to wybudowa wujów chłopi
cykur, że wydatki na potatki do
more etc i procent od długu wyno-
szą 1104 Kor kwartalnie z dwu-
mi, rozłożyłem więc tam cykur
na 3 kokietów tj. siebie, do
Shephardego i Kravca po 1/3 tj. po
368 K. Kwartalnie - tak, że nie
miałem ani centa schodu cykur

Ze względu na reparacje Jachni
ryniek podnoszą w r. 1917 do 1000
skierunek rynek na 450. K. Kwas,
talcia, Krawca roslawickim pierwsze
za cyfrowe 368. K. Tobee braku
mieszkań, dostatek, dziś natychmiast
dwa razy więcej rynek, ale trudno
mi ruszać starych lokatorów.)

Wobec tego i w nowym roku

5. sierpnia podnoszą pochowanie
T + 15° R Bar 740.

Niemcy znowu miśrelidę uważają
na francie francuskiej. W południe Bar
popołudniu tacie.

6. sierpnia T + 16° R. Bar 741
Zaczynamy piąty rok wojny! Na
wzrost pod zmienną cofnięcie Niemcy
co w francji. Japonia wkroczyła na
Syberję, aby zrolować porządek w Rosji
Amerykanie przybyli, wreszcie
1) Potem skarżą się, że to destrukcyjne przes
tawianie ich frontu!

do państwa i dostarczyć surowców
bogactw i przemysłu, drobne republiki: 105
(Honduras, Haiti) i takie państwa
są do akcji państwa Ameryki, tak, że o,
becnie neutralna ^{in memory of} Syllio Chili i
Meksyk, rozciągnięta przez Amerykę
Amerykę, a więc morza nie są neutralne,
ze względu na kres niebezpieczeństwa nie,
meksykański i że morze są bezpieczne przystanki
kimi ludowi był, a obywateli państwa
zachłannymi Amerykami. W czasie wojny
my zrodziły się te nowe problemy, które
wciąż w naszym republikańskim,
samostanowieniu narodów, dostęp do
morza, polski narodów, sądy rozprawy.
Wilson ogłosił te zasady i nikt mu
nie śmiało zaprzeczać, jedynie Ameryka
cy chce je wykorzystać i chce, aby
i tam nieograniczone prawa narodów
musi przekształcić idee sprawiedliwej

zapewnienie wszystkich równo-
wa. Ale Prusali chcą tylko zapewne
mieć dla siebie inne prawa - prawa
gnębięcia słabych. Ładny ucisk wy-
stawić, jakiejkolwiek narodzi się, mo-
że podpisać zasady Wilsona. Gdyby
ludzy miały reguwanie wstąpić, to jemu
prowadzić tylko je - lecz uciekły dyktando
utwierdza się terrorem wojennym
przy władzy i nie chce nic z wyjątki
terytorijów zabierających i innych na-
rodów oświe. Zda się że nie
dojdzie do samostanowienia narodu,
dowódzcy wypierania państwowych
dyktand, których ambicje są wrotem
nieprzewidywalności w obec słabych
ludzi, poprowadzić całego narodu,
także dyplomatycznego w celu in-
gintowania procesu.

Swato zurn ber wody z piewodu
jezennia tasy wodowzornej

Jezierni iroda puzoda

T + 160 R Bas 740

Camy rosta z poratka nie sursato po 5,
10 halow, potim po jót korony, koranie.
Dziś ju sursato karidy codnie zaba po
10 lub 100 koron więcej za byle robote
lub farmaulę. Korona reprie do
mitrepa. W restauracji nie ma
obracu niżej 12 do 20 koron i to
odprie się głodnym. Wino (piż
dostawę wapieni, woplieni, złodier
je) flawlia Vöclausa (!) 25 koron
(prowej prandowy sraupan Oguot
Korkowat 14 kor.). Ludzie są zrem.
nalkami i kapusta piewaranie, proir
bardz zamowuich, a wrycy egzotale
głodni. Talia nstie woi ludność
aly tylio parę dynastyj utrzymato
i na tronach dworich!

Wreoroneu i w nocy Jercet. Zapros
wzrostu sprowadzi zapatek po 4 parck
na niessac za karkani

Scriven erwartet hochmuth
5 + 15° R. N 743.

La pot kilo chleba zytneho zaplaci som
dri 7 koron - presmej bys po 5. k. ale te
var codrav musi me cena Kar' Seve
pudnovat u gong!

Isisapreij, p'atel, - w now. lat. 2000
obscure pochumous T+15° R. D. 743.

Anglijski Amerikanci počinjući ući u
 so napredne počinju, započevši na
 Lybery, a čugla kao Orehaugeth
 Iha. započevši deo —

Wzrostem swoim radość ogólną, Bo Anglii
cy postawić się swoim we francji, Niemcy
przynalazła do strachu i cienia

40 Herpesi Labiale, T + 77° R. B. 74 S
ve dvoare zmart prof. polit. S Jan Franke
autor J. Brosniera etc. Desurz datu
1912

Wiedeń, 10 sierpnia.

Wezoraj rano, o godz. 9³⁰, pojawiło się sześć włoskich samolotów ponad Wiedniem. Rzuciły one na kilka okręgów wiedeńskich tysiące pism ulotnych, drukowanych po części na kartkach o włoskich barwach krajowych. Zbliżenia się ich dlatego nie zauważono natychmiast i nie ogłoszono, ponieważ, nie będąc obciążone bombami, samoloty te mogły się unosić w nadzwyczajnej wysokości, a mgła poranna utrudniała rozpoznanie.

Tekst jednej z rzuconych odezw opiewa:

„Wiedeńczycy, poznajcie Włochów!

„Gdybyśmy chcieli, moglibyśmy rzucić całe tony bomb na wasze miasto, lecz my

PRZESYŁAMY WAM TYLKO POZDROWIENIE TRÓJKOLOROWEJ WOLNOŚCI.

My, Włosi, nie prowadzimy wojny z obywatelami, z dziećmi, starcami i kobietami. My prowadzimy wojnę z waszym rządem, nieprzyjacielem wolności ludowej, z waszym ślepym, upartym i okrutnym rządem, który nie potrafił wam dać ani pokoju, ani chleba, karmi was zaś nieprawdą i złudnymi nadziejami.

„Wiedeńczycy! Mówią o was, że jesteście inteligentni. Ale

ODKĄD PRZYWDZIAŁIŚCIE PRUSKI MUNDUR, SPADLIŚCIE DO POZIOMU BERLIŃSKIEGO GRUBIANINA

cały świat się przeciw wam zwrócił. Jeżeli chcecie wojnę dalej prowadzić, to prowadźcie ją, o ile chcecie popełnić samobójstwo. Czyż spodziewacie się zwycięstwa rozstrzygającego, które wam obiecali pruscy generałowie? Ich zwycięstwo rozstrzygające jest jak chleb z Ukrainy: czeka się nań i umiera, zanim nadejdzie.

„Obywatele Wiednia! zważcie, co was czeka i obudźcie się. Niech żyje wolność, niech żyją Włochy, niech żyje koalicja!”

411
Włoskich samolotów
proklamirung - w nocy
lat terror - T+15° R
B. 746.

Zawołanie do Włochów o
terror i myślenie
nowa kłoda.

Zupełny brak uwagi
w sprawie, w restauracji
późna pora 15:00
ciężki brak

12 sierpnia poranne
późna T+16° R. B. 748.

Zawołanie do myślenia
rzeki i wolań.

Konferencja i raporty
Koch Papst. zwrócił
13 sierpnia Włoch

późna niepewna T+16° R B. 746.

Sakryja skarata vis chorlunų zbora i
byta Ma Wacmier i Amstys. Radvona,
ja w nacy i zabuz, a co sie nie ta wy,
niehorroai, to wykupmyz puz zybr
i wyrosz puz mch i puz wozhuvu.
Chropi i zleukta moweni puz zybrwz puz,
dafa im po cichu zbore po 600 do 1000 koru
za 100 kolo, zart, zabiera wazho i rzad
po cemu nakupmahi, a masta grota,
ja i rowner maza polapemine kapo,
wac po kapacnyh cenoah. Lohwa zybr,
nowidova kwortnie, tyha solunij bogacz is
Larzyn dwazh wch, wachy ceh - mory
puzwosi uwerar: 20000 k dolodu, jah
oblivromu. Chorlunni mowu desza!

It dzerpau troda, porlunij

T. +16 3 748.

Wista opada, jej doptywy wylaty i.
Zrodity melle siludy w zbora, wne
zbore porata ot wylgwi, nawet nacy,

centrale pracę z batonem po 300-400
Rw. mianowicie puchar, więc i pi-
sarki i oświecenia, następuję ich
także pęty, a oświecenia
jak w tym stanie aby mogli za-
prawić tyle? Chłopaki i państwo
pewnież takie dochody mający je
na tytuł, kina i smatki, kabarety,
gdzie brakuje kradzieży i ograbień. Kto
dzwie z kardyniusem i innymi i
coś doładować, to kawa, zabawa
garderoby lub braki, na co na j'wiz,
iż nadaje polu, nowej nie kupi
bo musi być, więc na to ty staję."

15 sierpnia M. Borskiej
zwarteł, pogoda T + 18° R. B. 749.

Garek, dowodzić i redaktora Czasu
Karczewskiego ograbiono na 7000 Krow
ktoś zapłacił słowia, co mu ograbiono,
na co teie i stare buty i parę pończok.

16 sierpnia piątek pogodna

B. 746.5. T. +17° R.

Na ostrzyżenie włosów 3 kor.

17 sierpnia sobota pogodna

T. +18° R. B. 743.

Wczoraj wczoraj i w nocy lat deser
znowu już zebra.

Smocza jaura na Hawelsi ciemny ces.
młoty, pekneny, w niedzielnym
jaki pod szlupem chlebowym, lub pod
trąbką. Wskazy pokroję, karta, a potem
leży pyłowa piasek dla małych dzieci,
na Dalarz restauracji zamien.

Popołudniu znowu deser.

18 sierpnia, niedziela, Deser

T. +15° R. B. 743.

19 sierpnia poniedziałek deszcz, zimno,

odt. T. +10° R (!) B. 742.

Seprawa lądowa zatawa coraz
cięższe kęsy. Nieumyślnie cug mako.

w Galicji wyrósł, jak u siebie Am-
stres z względu na zamożność kraj
po 30 K za numeralsi a 150 za chwila.
Sami polnicy owaradyli na konie
recepty wobec pryncy. Federowicz, i
cechy zupetnie dotychczas i że to
są nasze "własne" nawet tych, którzy
po tych cenach nie spudawali. Gdy
Grodzie Kr. przyznało powiat 180
elencchi i Jarosławski do zakupna ziem,
miałów, owarady p. Włodk
(zastanawiały na zgladach swoje
i ciągle w górę noszących), że
dla użycia jest koniunktą hawto,
wa decydująca (wobec Federowicza)
i że po tej chwili nie będzie nowej kre-
macji, do Crystofelskiej zarząd 45 K
zamiast 30! Nie wiem, czy Federowicz
zdecyduje się na pomyślowe rekursy,
jaż już namierzyło: To też ogromne

wzajemnie puszczaj rękichon, dłoń,
pamiętaj, że nie ma rąk, ale rękę się
odwrócić na wstecz, bo w razie razie
wzajemnie chwyci się bronią nie będą,
i sami pojdą na nich. Flakty po-
derwać, wielką wstępną zyskuje
coraz więcej postępu, nie tylko u
chrześcijan, ale i w wyjątkowych mias-
tach.

Matematyka obecnie do Juris, pro-
wodzi matematykę (do brzośca etc. etc.)
i to w ebowi, porównaniu od staty!

(13 wagonów zaurast 25.!).

W ogóle jest jakby nieaktualne. Umie,
że tylko trojęc w "zadach", owarstwie
nie odwróci, bezrównowagi, ogarniać roz-
porządzenia których nikt a nikt nie
wykazuje. Wreszcie starzy, młodzi,
nie mają znowu, nawet nikt
nie pamięta ich celu, a płaci się

ile lichwiarz walczy lub wleciwawczy
zarząd, bo trudno numerować z góry
lub chodząc nago. W Złazie ^{czy Złazie} po
wyparciu Moskali sprzedano wódkę 100
k. - Ten sprzedawca zarabiał 30000 k. per,
srebrni spekulanci, ten młody Patek a
w końcu kupił te kanaki dla ułotniców
za 150,000 k. ! O! obrotu gospod.
dawniej. Mówił mi Benis, że
porozumie na dawym świecie miłos.
dowej wartości duty, masy, prądu
linij, etc. sprzedaje za potworną cenę
putkarnik z rury to nie są potrzebne
wódkę - putkarnik z szorstką tapetą
daje to porównanie, kupuje za bieżącą
wódkę Naumowicza i ten depiero
odpuduje z lichwą, jubelczy, nawet
wzrost i wydatki krajowemu! Skup
ja męszczyzna, u góry i Dole.

Obrus
sprzed
na 18
Złaz
przyj

Okazyja.

Obrusy piękne, białe, płócienne,
sprzedam. Jeden na 24 osób, pięć
na 18 osób. (Cena 7.000 K. wstędem)
Zgłoszenia pisemne pól „Okazyja”
przyjmują Admin. „N. Reformy”.
9124 92

20 sierpnia wtorek Lescar
na przemian
T + 12° R. Bar 745.

Z powodu spadu w głównym kwatery niemieckiej
kraj dyplomatyczny i generalny aust. niem.
oraz z powodu wziętych tamże ks. Radziwiłł
z Warszawy - Jedynki sumarycznej, daty
bez końca kambracyj o rozprawach
austro polskich. W Krajach tymczasem
opinia mało się tam znajduje, bo prócz
paru starców jak Kozłowski, Bliński,
Abrahamowicz itp. wszyscy rodali wyszli
lewe i sympatji austro polsk. i wzięty
sceptyczny rehas, ufając, że o losie
Polski stawić będzie pyarty kraj
a nie Austro - Niemcy. Dlatego mało
się zwracano uwagi na obrady Rady
Kraju w Warszawie, uważając to
za gołosłowne i tymczasowe rzeczy.

Zaczął wychodzić nowe pismo ester
Lyrne „Przegląd praski” - tytuł nie

bardzo ^{szczęśliwy} trafny / Redaktoru jest p. Dobro,
szczęśliwy, znowy kajduta porucznik,
co mi wroży powodzenia.

Predwoke już się zamyka! Złotki
maka poroty - w górze w cieniu. Wyprawa,
dla się.

21 sierpnia środa, pochmurno

T + 16° R. Bar. 750.

Zaprowadzono trzech ludzi bezmiechu.

22 sierpnia czwartek, pogoda,

T + 17° R. Bar. 751.

Francuzi etc posuwają się dalej bardzo waho na,
pilot, nadziera w kleszki Francuzów rośnie, ale
sympatyczny, głód, brak odzieży, butów, drożyzna
niestychania. W końcu cięgle jeszcze chaos.

23 sierpnia piątek, pogoda

T. + 20° R. Bar. 747.

24 sierpnia sobota, pogoda

T + 22° R. Bar. 744.

Wszystko, kapuły i drożyzna przewidywa
ciężko, młoko, kawy, kapuły i znowu

~~na drugi przedmiot~~ o blichwany: również
 potrzebnych epuracji. Należy brzość
 cieleńską i wypranie i wstąpić
 przez odczyszczenie i rozkładu delugę
 na kupno — estate ony dla blichwany
 żywności — rząd wstąpić już nie
 należy.

Kupitem z otlada nurejowego za pros
 lekego 10 kolo nurej po 12 k i 2 kolo nurej
 za po 6 kow, i 10 kolo calera po zwykłej
 cenie.

Al parulat jest brack mierzal, przybyło
 dwio zupnawaczych na wadzie nie mają, i
 cyli gdzie u siebie mierzal, użędon roz,
 mierzal — pito ogromne jest porubrowanie
 mierzal a stan charakterystyczny nie
 seraty: 500 koron(!) i am za wypru,
 kamie mierzal... i am kito ma,
 sta, i dostawu mierzal i wypru
 mierzal... 100 cygar i 100
 k. za mierzal poleje z delugę...

25 sierpnia uroda pochmurowie

T + 13° R. Bar 745

Smorg jaung zaredia codzien pumstane
kilmaret azob, shuthiem ozez postawit
Bahusz przyrodzie jalo wypicie dawny
waleri ot stromy wrot. Bedzie wice mizne
wpuszczac gozie gora, a wypuszczac do,
Tem, puer co utatni sie pkuwacz Sed, ze
milit nie bedzie celai ~~nie wypicie~~

Wroczorem Deszcz.

26 sierpnia ponowidat pochmurowo

T + 13° R Bar 746.

Dwumili babra o wyborze krola polskiez
go, o konferencjach w Berlinie i Wiedniu
przyjezdzie ministrow, polityki, zwierz
Dwumili babra, o tem - du kogo to nie
a nie nie obeladzi, bo wysey moja
nowona uwaga na prazde, gdzie ko,
abraja wyprota zwolna Niemcow - wysey

terci wuj, że od wyroku wypartkow na 10
zakładzie, będzie należał do Państwa, a nie
do konferencji w Berlinie lub wiedeń.

Imię Tygumant Kowalski, ty,
ochota Rasy Brydnaw. Był naszym
wzrostem i naszym państwem w
Tos, Kraj. Wierp a my wiedeń.
Kasy Brydnawici przeszedł w jej starość
i doświadczenia do dyktowania
tracił prolektacji Słuka, który patrzył
nao był wreszcie adny opacowania.
ry wykony do racy mwa. Kowalski
miał zamiar i do państwa
i w czasie, kiedy nie było na nie
tak wielu amatorów i nie pbaeo,
no ca wyrobik — myślał o
niekiedy zastaw w Zakładzie
Zakładownym Kasy Brydnaw
po całej stronie, a więc

Wojna aż do końca.

Berlin 26. sierpnia.

(B. Kor.) Australijski prezydent ministrów Hughes w przemowie do wojsk australijskich wygłoszonej 19 sierpnia w Salisbury Plain, powiedział: Zdarzają się dżit ludzie, którzy mówią o pokoju. Jak, gdyby wystarczało wypowiedzieć tylko to słowo, aby mieć pokój. Ale moglibyście tak samo włożyć kubek w suche koryto rzeki i czekać, czy się napelni wodą, jak czekać pokoju w dźwięki od dzikich zwierząt moglibyście tak samo przystąpić do szatana i prawić mu o charakterze ludzi, jak mówić z Niemcami o pokoju. Niemcy trzeba najprzód potępić i nauczyć, że wy jesteście górą nad nim. Jest tylko jedna droga do pokoju, a tą jest niechęć świąt od nieprzyjaciela pokoju. Ta zaraza która wybuchła podczas tej wojny, wywołanej przez Niemców, jest niebezpieczną dla nas i dla Australii. Naszym dzieciom musimy zostawić lepszą Australię, niż ją znaleźliśmy. Niemiecki imperializm grozi Australii, stał się on groźną groźbą między nami a ludźmi, które przynajmniej uprawiamy. Pokoju nie może być, póki Niemcom nie wrócimy nieczu z ręki i nie wytłumaczymy im, że wojna się nie opłaca. Pokazaliśmy światu, że żołnierze australscy umieją walczyć, że jesteśmy wielkimi pionierami pokoju, i że wy przywróćcie światu pokój, nawet gdybyście mieli zabić połowę narodu niemieckiego.

Waszyngton, 26 sierpnia.

(B. K.) Senator Lodge, w komisji senatu dla spraw zagranicznych oświadczył, że pokój musi być podyktowany, że nie można go osiągnąć przez rokowania z Niemcami. W ogólnym projekcie należy Niemcom postawić następujące warunki: Zpełne przywrócenie do stanu pierwotnego Belgii, oddanie Francji Alzacji i Lotaryngii, oraz obszarów włoskich Austro-Węgier Włochom, zabezpieczenie Grecji, niezawisłość Serbii, Rumunii, Polski, Rosji i Słowian, wolność Rosji i zwrot zabranych na podstawie pokoju brzeskiego obszarów, Konstantynopol ma się stać portem wolnym, Palestyna nie może pozostać własnością Turcji. Najważniejszym jest, by Słowianie południowi i Czechosłowacy utworzyli własne państwo, któreby razem z Polską stały w drodze pochodu niemieckiego na wschód. Formę rządu w Niemczech mają Niemcy sami uregulować.

bardzo trudno, nie
crellapuz publ bi
złoty i w ten spo
sob powadzi całe
mucha kontowu
si, sabel, pito
ten, abarow, ma
kat, pasow polskich
itd.

Wzruszony wolkre,
wzruszony poudro
polskiego 5/11 1916
poudro doro,
Ma Karodorarowego
wau przyznan
marta pizkury
pas polski i Ra,
vabele. Mucher
shi'atczyb mi
ofowadnie pizmo
zawowit pizbto

118
ordobue u intraligalora - ale zaim
z codly obrady slubego sturca, re
Kongvini' d'paci ty denavruq,
sprava pouta w ordobly - i pre
zydenci Krak. nie dostali ani
pasa ani karabeli, a tymora
somi karabeli brat dek, grana,
aytinsya okato 20000 kw. d.
dalek dorizkurany (! d'voshit
is kamurcovy, drugy spmedat,
wrtimyporaryt, ale zebat
o watek dorizkurany d 20000
preuyst i varniczo micozkanie!)
chorewat no i murt w pwa
zanni.

24. zicprien wtorek poclunowo
T+13°R. Bar. 743

28. Sierpnia troda poclunowo
T+13°R. Bar. 745.

Miasto wydaje na poret przyrzecumy
w regu fundurii bony po 1. kw. na

apowierzając, reboizym bezpłatnie,
a skłopy przypuszcz te były w cenie
normalnej, nawet nad 1. kor. do płac
solis obdarzamy banem. Obecnie
masto mianem wotry mać wypar,
nie banos, bo zent nie nadzyspie
wstępnia ich wykup. Cierpi na ten wroch,
ubogich - ale jest dwo nadwyr, roz
maite pisarki: ma infulantki posta,
daj garsiamu banu, a mini ani jed
nego lub po jednym.

Ascertowane w asiderela doh Pa,
nawrota Solandnego, jego nadz Trze,
ciaka i faklor weinreka za spinedar
zbori po 400 do 500 k. Gdyby wkar,
dym powiecie zankun to po ferakra,
krow i posseiguelor, toby mini bali
si wyrylowai ludności. Otymati już
berwelnie wyrotu ceng urodzwa 150
za 100 kilo - & mogz na tym zysku

formata, a nie wyrysować według
Andrzej miedzi i karać sobie pracę
według kolektatnie więcej.

113

Przed otwarciem teatru powszechnego.

Przemianowany z „ludowego“ na „powszechny“ teatr przy ul. Rańskiej rozpoczyna w odnowionym budynku w dniu 3 września swoją działalność wystawieniem dwóch kolejno sztuk po sobie: Bogusławskiego „Opieka wojskowa“ oraz melodramatu „Krakowiacy i Górale“. Plany co do prowadzenia teatru w sezonie zimowym przedstawiają się zaś w następujący sposób:

Nowa dyrekcja, złożona z p. Józefa Wiśniowskiego (kierownik literacki) i p. Jarnińskiego (kierownik sceny) zaangażowała już cały szereg nowych artystycznych.

I tak w trupie dramatu pozyskani zostali w personalu pań: p. Czarnecka z teatru miejskiego imienia Słowackiego w Krakowie, p. Grylowska, bohaterka liryczna z Warszawy, p. Morska przedstawicielka ról naiwnych z Łodzi.

W personalu męskim pp.: Samborski z Teatru Polskiego w Warszawie, p. Magnuszewski z Łodzi, p. Bystrzyński z Teatru Polskiego w Warszawie, oraz młodociany adept p. Roman (syn znakomitego artysty śp. Wł. Romana). Reżyserję naczelną prowadzić będzie p. Jarniński, obok którego obowiązki reżyserackie podzielią między siebie pp. Borski i Ryszkowski. Reżyserję operetki prowadzić będzie p. Lelewicz.

W operetce w miejsce p. Młowskiej pozyskana została p. Rogińska, b. artystka teatrów we Lwowie i Lublinie, następnie p. Felińska i tenorzysta p. Popowski. — Nadto do ról z odcieniem komickim bardzo odpowiednią ciążą będzie p. Lawiński (batainer).

Co do repertuaru, to dyrekcja przygotowuje szereg sztuk nowych, oraz wznowień, odpowiadających celom teatru powszechnego. Na pierwszym planie względnie będzie sztuka polska. A więc „Fredero Wielki człowiek do małych interesów“, „Bogusławski“ („Opieka wojskowa“), „Romanowski“ („Popiel i ste“) i nigdzie dotąd nie grana „Królowa“ Feli.

29 sierpnia
Czwartek

T + 14° R B. 744.

Pochmurnie

30 sierpnia

Piątek

T + 13° R - B. 745

Pochmurnie.
południe deszcz.

Kolnierzki do ko-
szul płócienne po
10. Koron - papier
we, raz lub dwa prze-
ciż papier, 3 do 4 ko-
ron.

31 sierpnia sobota
Deszcz lewy od-
wrotaj bez przerwy

cyana Felińskiego. — Dalej pójda sztuki Korzeniowskiego, Krąszewskiego, Asnyka, Bałuckiego i innych.

Z nowości na pierwszy ogień pójda: »Biały kapłan« Kozłowski, Bonikiewicza »Pioski płańskie«, Gerson-Dąbrowskiej »Laleczka z maski porcelany« i inne. Z melodramatów, przeznaczonych dla sfer podmiejskich, ogromnem zużyciem powodzeniem cieszące się sztuki »Głośna sprawa« i »Koznoscielek chleba«, »Teodora« Sardou i »Goź« Kopacz złota.

W operetce pojawi się »Hrabia Luksemburg«, »Palestrant«, »Nietoperz«, »Młodość cygańska«, »Górka pani Angol«, oraz jako atrakcyjna nowość operetka Lehara »Gdzie skowronek śpiewa«.

W wodewilu »Czartowska ława« Galasiewicza, »Chata za wsią« i »Robert i Bertrand«.

Nowo zorganizowany balet, na którego czele stoją nowo pozyskani pp. Koszulscy, rozpocznie popis »Weselem w Ojcowie«.

31/8 1918 *deszcz*
T. + 12° R. Bar 742.

1. wrzesień, niedziela
nawracie pogody

T. + 16° R. B. 741.

2/9 pon. pogoda
T. + 15° R. B. 742

Znowu ceny potaszo,

oryty: Kilo cukru 75 k. Kreslary podłej 50 k.
mista 50 k. chleba 12-14. k — w dwa dni
nie dług, weale koron pyjnurowe lub lwa,
po 7 centiniów! Spadek prądu do dwu
nietyl dlaney gramiy, ten bardziej więc no,
sny ceny Towarów.

Anegdota. Żydzi spekulujący, na zwykły
kupili cukru i ^{przeprawiali je} ~~przeprawiali je~~ jednę dru grann
po coar wyższych cenach, a i przysporowe,
ty do materu miasta. ~~Idąc~~ Prud zabierał
sprowadzić doh masę cukru, ale w nieszczęściu.

120
le jo halei pychovali nalyvay i odda,
nalyvayee zhadajae zuroth pnyvay, to
avnye — nie nalyg knoty. Klyt zj
deli pnyvay: ja statie nalyvay, ja cis
zuroce do tery, od klyvay je pnyvay.
Tem, jah mi' o'Na, to ja vany o'Nam.
Zurovay do pnyvay, ale tem od,
pnyvay nny tak vany, to vnye
nie vnyvay, uponyvay tem, od
klyvay je klyt, a jah nny o'Na, to
m' an o'Na. Tak zurovay je zurovay
vnyvay do vnyvay, vnyvay do
vnyvay vny. ale zurovay nny chary zurovay
cie pnyvay. To zurovay nny vnyvay
lyt vny zurovay, to zurovay vnyvay
klyvay vny zurovay, vny zurovay
vnyvay do vnyvay. Tem vnyvay
vnyvay vnyvay, to zurovay nny
zurovay a vnyvay zurovay pnyvay.
min ^{nalyvay} nalyvay, to to zurovay

mie do Swieceni, boz na handel,
niech wiez kupiec dalej jecha
je w handel.

Grzechy ~~napisane~~ raptus za 3 pe.
wory z Grzechy Kaniemey do Kozuda
do Jara na slub i z parochem (godzin)
go 200. k. a paroch. Jozef. Taksa slubna
stala abecnie. Drobizkaze zalezy
memortyphu cen. Wrochwo ualery in
sie ^{ju} 5. kor za kor, ale bory surowie
wroch - za rozetki wele muow, na
Bielany 100. kor do Magier 150 i tr.
Znowu desura!

3 wresnia wtorek pogoda

T + 16° R B. 745.

Roucepety. W szkole naukowcel pyta uor
ma: Jaka jest najblizsza droga z Warsz.
wy do Gdansk? - Prer Ameryka,
prawe morze!

Saluie jest podobieństwo między stąd
cem a Lindenburiem? Laktys,¹²¹
nał na wschodzie, a zagast na zachodzie,
trze jak sławie. —

4 września środa popiołu
T + 12.° R B. 749.

Spodowano ci spadek cen po zniżkach —
Lymnasium Neumy, Kopalnie, Laktys
wykupują prożydów po wewnętrznej
cenie ziemopłat, i te dalej ruszą
w cenach. Wzrostu cen wywora
ni słutku, bo wojako i żyd i
wywóz co ci da, a co do nas adreko-
neme, to u podobie jest uhratkione
u nasze pro kopalnie, prociawny
i zorganizowane bandy które na-
pędają wagony a ucielnicy i pociągi.
Nasze wywózki naprociwy prociawny, jest
ci wcielnicy, tacie mate tej
prociawny choi drogic.

5 września, czwartek pogoda

T + 15° R. B. 744.5
mierzenie deuter

6 września piątek pochmurno

T + 15° R. B. 746

Memory cofają się z wolna na cześć liwii
ze francji - zmieszkała nie rura i dyptoz
mawiać zaczynała skracanie już nie
nie nie o "wyrosłini" "wzrostek" i
a potem "konwergencji" - obecnie już o "mż-
liwym" polu - ale niestety wykaż
dali Polaków w wielkopolsce i na Śląsku
Stracił w okolicy 2 mieszkaniec Kolo
200000 ludzi 2000000, a ile zabitych
i rannych? tego miłogost nie wie.

Teatr zaliczył seron dorywcę ope-
ry, daje teni operetki, potem natępi
otwarci dramatów.

Mierzenie deuter

7 września sobota pochmurno

T + 15° R. B. 747

Cały noc lat deszcz znowu

122

Warunki pokojowe Roosevelta.

Rotterdam, 8 września.

W czasie uroczystości na cześć Laffayette'a wygłosił Roosevelt mowę o warunkach przyszłego pokoju. Niemcy nie odzyskują kolonii, a muszą wynagrodzić szkody, zrażdzone w zajętych obszarach. Serbia i Rumunia otrzymają z powrotem to, co wzięła im Bułgaria. Austro-Węgry i Turcja ulegną rozbiłorowi a ujarzmione przez nie ludy odzyskają wolność. Turcyja zostanie z Europy. Francya musi otrzymać z powrotem Alzacyę i Lotaryngię, a Belgia musi być odbudowana. Części zamieszkałe przez ludność włoską muszą wrócić do Włoch, przez rumuńską do Rumunii.

Musi się stworzyć niepodległą Polskę z dostępem do Bałtyku, a obejmującą wszystkich Polaków z pod trzech zaborów. Litwa i Finlandya muszą mieć zagwarantowaną wolność, a żaden z ludów podległych Rosyi nie może znaleźć pod jarzmem niemieckim. Dania otrzymać północny Szlezwik, Anglia i Japonia powrócić do siebie niemieckimi koloniami. Armenia musi uzyskać wolność, a Palestyna stać się państwem żydowskim.

Gomperz o cesarzu Wilhelmie.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 września.

„Reichspost“ donosi z Londynu: Przywódca robotników amerykańskich Gomperz ewangelizował w mowie, wygłoszonej w Nottingham:

Cesarz niemiecki nie powinien mieć żadnego głosu przy rokowaniach pokojowych. O miejscu jego pobytu po wojnie zdecydować powinna demokracja świata.

8/9 między
pagoda

T+15° R. B. 746.

9/9 przez
pagoda

T+16° R. B. 740!

W noc znowu lat
deszcz.

10/9 w
pagoda

T+15° R. B. 745.

W nocy znowu
deszcz pada!

11/9 przez
pagoda

12/9 przez
pagoda

T+13° R. B. 741.

12. wrzesnia oznaczek Deser
T + 11° R. Bar 738. !

13/9 przytęk niepewna pogoda
T + 11° R Bar 741.

traucurii z Anacyklawianin rospuszli
afekcyjny pod H. Mikiel - oby wie P
Bóg poruszaj.

Kupitem perenury 20 kolo po 8 K
50. zauwazyszczona, mokra.

14/9 1918. sobota pogoda
T + 10° R. Bar 748

Anacyklawie poruszacz nieco uprós
w Wagrad i wroch 8000 penson,
zapione „Cudzyakino“, Co wierdwy
telegrau podaje, ze wojsko aust.
pohywa odwrót Nieuucow z pod St
Mikiel. Pewnie Stawianie rzu-
ceni na pastwę jalu straszyk.
Zawraca jusem „Viti divi de bello

Chroscovitico Commentariorum frag-
menta."

123

Amerykanie wzięli 13000 jeńców
w tym H. K. H. K. - zaproszenie Austri-
ackie. — Papież znowu deszcz.

W nowym piśmie telegram, że Au-
stria zaproponowała, w sprawie Kon-
ferencji na neutralnym terytorium
w celu omówienia polożni — gdyby
Kierownik polski doświadczył do skutku,
to z pewnością Państwo państwo
ofiarą jako kompensatę za
Abzycie Lodaryngia i t. d. Jedynie
Ameryka, jeżeli wytrwa przy
zasadach ogłaszanych przez Wil-
sona, może uratować Polskę

^{pro} 15/9 m. w. n. e. l. a. p. e. z. u. d. a.
T + 150 R B. 748.

Garety pełne memoryału austriackiego
o polojni. Czasy. Chyba, że znowu.

oszczelaj' kogo, jak w Brześciu. Mamy
nadziejé, że koalycja nie da się
wznieć na kawał i obiję bestję, aby
raz zrobić porządek w Europie

16. 9. poniedziałek październik
T + 16° R B. 750.

Teatr rozporządza wznową sezonu zimowego
„Wesele” Wyspiańskiego. W nowy cefre,
lśniący zegary o gotzkie, chłodny dołkowy
wznowieniu i namo - dołykalny sezon
jedenmo - zimowy.

W Kralowie bawili polscy wiew,
zawrzyła na pouformowaniu się - o;
kupowali ich arystokraty i konser-
wa, sfery najniższej i wyższej majgoc,
nie domyślając się więc wiele, bo pp.
Babryński, Jaroski, i P. pp. Perosi
Szneyder - nie nie reprezentują.
Ceniwa krepuje się wiew, gbasna

124
myśli objawiać mi wolno - trzeba
nie po ciele domawiać się, co my,
są miłymi, a nie paru zastaw;
tych powłok i pewne uprzedzeń
wam dotad kasty. Otóż agos jest
republikanicki, mi chce się
nowe o rządym król i ty Mo
pewno megdale go narzekacie.
Z tem trzeba się boryć i mi anga,
zwać się zaradczką, mi wredną,
przy kim się pamięć zostawie,
czy przy Austro Węgach, czy przy
koalicy, jak się zaczęło opodzwaniać
należy wypada. Należy dalej boryć
się z kurwiznami rychłej reformy
agorniej. Lepiej ją przeprowadzić
co żywo z pewnem ostrawem, niż
crewać niewolny i chłopski - reho-
niczej, kłopotliwy merytoryczny kraj
znowa dołęgła. Komendator
czyle myśli że zapobiegna reform
mi agorniej! X

17. września Wtorek, pogoda
T + 20° R. Bar. 748.

18. września środa pogoda
T + 19° R. B. 749.

19. września czwartek. pogoda
+ 21° R. B. 747.

Wilson oświadczył na ustę austriackim,
że jego warunki są równie i nie mniej
potrzebny konferencji (13ty punkt zasad
Wilsona: „Salcho mierzona o korytarzom
prze Salcho z zamknięciem doordnie, ma
mieć dostęp do morza”)

20. września piątek pogoda
T + 18° R. B. 744.

O 12 1/2 wicher - ciemno poćm, temperatura
spadła na 10° a wronom decra

21. września sobota pogoda
T + 12° R. B. 749.

W Lublinie załadowały aby wzięto

znawca, ofiarując numerystę 125
półki. Tak dowodzi p. Jaromirski.
dał 1 1/2 miliona, Skopie. 1/2 miliona
i t. To wreszcie znaczy, jak jutra wygra
na loteria. Wzrostem znów dowodzi!

22 września niedziela pogodna

T + 13° R Bar 748.5

Stwierdził dowodzi że nie bezgranicznie przy
Tapano wykupujemy zbroje tymie do pod
bryantii cen i aliarato sed, że to agent
amerykański Jagderyka. Ten rację
arc. „marzarella” byty a generalisowano
miał co do sposobu i dostawy, gdy byty
generalisowaniem i ocalis nielranu,
za co wreszcie o psto mu dowodzi
wreszcie, tytułować, gdyż jedyne znaczy
osiół, a faktycznie nie, że i twierdzenia.

Powinno być niedziela — więc po
ulocach znów słabiej.

23 miania pismodralich puzoda

T + 150 R. B. 739.

24 miania wtoch puzoda

T + 18 R. B. 739.

Zapowiadaj nam zbiranie kle-
nich mospiznyh za - drevniane!
Codnashkurnepre knadzore gbovne
garderohy, klava dedushki s con
mady charyh ubavnie marmarhane
2000 K - puzovado stare 200,
Kw Korula 200 - 300 K + 1/2!

25 miania zroda podumovne

T + 130 R. B. 746.

26/9 puzoda T + 160 R. 750

27/9 piatich puzoda T + 160 R. 745

Koalija preameta front turecho-austropaki
w Palestynie, 25000 ferdaw, 200 armat + - i
front butgarski gribales i wroko, 6000 ferdaw
i 80 armat dohant.

Mekrologia.

† Tola Cielowiczówna. Z Warszawy donoszą:
D. 23 b. m. odbył się pogrzeb artystki-rzeźbiarki,
kanoniczki śp. Toli Cielowiczówny, zmarłej w War-
szawie w d. 21 b. m. Urodzona na Ukrainie w r.
1862 uczyła się rzeźbiarstwa w Krakowie u prof.
Guyskiego, w r. 1882, następnie zaś w Paryżu
u St. Marceaux, Mercier'a i Chapu. Po latach dzie-
sięciu powróciła do Krakowa i założyła w tem mie-
ście pierwszą szkołę sztuk pięknych dla kobiet. W
szkole tej uczyła sztuki rzeźbiarskiej, malarstwa zaś
Jacek Maleczewski i Włodzimierz Tetmajer. Nie zna-
lazszy dostatecznego poparcia, zwinęła szkołę w r.
1901. Prace swe rzeźbiarskie wystawiała od r. 1883.
Wykonała pomnik ks. Augustyna Kordeckiego, »Sw.
Cecylię, »Modlitwę dziecka, wiele portretów ko-
bięcych i t. d. W Muzeum narodowym w Krakowie
jest brąz naturalnej wielkości, zatytułowany »Ge-
niusz«. Na wystawie krajowej, urządzonej ku ne-
czeniu setnej rocznicy powstania Kościuszkowskiego,
we Lwowie, w r. 1894, otrzymała medal brązowy.
Ostatnimi laty zamieszkiwała w Warszawie, nale-
żąc do Zgromadzenia PP. Kanoniczek.

Krawcy pogłoska // że Bułgarzy zaradali
polici od reakcji // i wkradają się
ruchem. Chociaż też o gmygłowym
miej strajku ogólnym na 15 października.
Kam na pewno stat się tak chro-
nowym, że wreszcie spodziewamy
ci jeszcze więcej na rok przyszły
gdy Amerykanie wrócą się do
wzrostu. Ale kto wie, czy

126
Oj jara dni
gnacaję się
nas, jak i w
innych krajach
influenza
z wszystkimi
ciężkościami
paleńcami
ptak podawo-
na, zwana
karpaszką
chorobą, znaczący
zmniejszenie.

głód braki ubrań, metali, miedzi,
dzwonek etc nie spowodują, że przenie-
sę znowu szkapułów z Austro-Węgry,
cy. W nową racynę nowa dener - te,
legnany dener, że Budyń
prosta o zamierzenie broni i że
cesarz zaradził wzmocnić aktywny
procesu prędkość nężeńnikom z
Mannaroz Ingot. Nazowska Za
grodzkiego, Zielonobrego, Józefowego
No. Panasiewiczów powstanie
był zlotem broni wprawy w
historji polskiej.

28 września sobota pochmurno
T + 13° R. B. 745.

Zyjemy wódt cegły naprzeciw
i archiwum a do tego wódt bra-
kowi i niewygód, niedostatków wro-
lakoch - trudno znaleźć się do jutra
przeważnie pracy, kupie nężeń,

Cesarz Karol umorzył proces Legionistów

Prezes Koła polskiego wezwany na sąd

Wiedeń, 28 września.

"Pölnische Nachrichten" donoszą:

Prezydent ministrów hr. Hussarek oznajmił przed w południe prezesowi Koła polskiego dr. Tertilowi, że

cesarz oczekuje prezesa Koła polskiego w towarzystwie jednego z polskich członków izby panów i jednego z polskich członków izby posłów i że przyjdzie ich w zamku o godzinie trzy wiatr. na czwartą po poł.

Na posłuchanie do monarchy udali się prezes Koła polskiego dr. Tertil, wiceprezydent izby posłów pan. German, członek izby panów Biliński i minister Giełocki.

Cesarz oznajmił przybyłym w sposób nader łaskawy, że z dniem dzisiejszym wstrzymuje zupełnie postępowanie w procesie przeciw legionistom i Marmarosz Szigei. Wprawdzie czyn tych żołnierzy ze stanowiska wojakowego prawa karnego nie był wolny od odpowiedzialności, atoli pamiętając o licznych dowodach wielkiej wierności i poświęcenia Polaków i ich poświęceniu nie tylko na polu walk orężnych, lecz także i o mnogich ofiarach całego narodu poza frontem i czyniąc użytek z przysługującego mu najpiękniejszego prawa mo-

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego) narchy prawa łaski i przebaczenia, postanowił i postąpić w nadziei, że ten sam jak dotąd stosunek między monarchią a narodem polskim i nadal nować będzie.

Słowa podziękowania prezesa Koła polskiego dla cesarza.

Prezes Koła polskiego dr. Tertil odpowiedział wkrótce następującymi słowami:

Najjaśniejszy Panie!

Racz przyjąć zapewnienie najwydatnej wdzięczności od nas, którzy właśnie alyzaliśmy tę radość nową i od tych, których mamy zaszczyt tu prezentować, a także i od tych, na których leży twoje spoczęcie, od ich żon i matek, których iż, raz pierwszy od wielu lat iży radość w całej polsce, na szali wrażeń i uciechy, a może i wydarz w Polsce. Nie powiem, aby ta wiadomość była dla nas niespodzianką. Oczekiwaliśmy jej. Życzenie to było we wszystkich sercach i na ustach wszystkich Polaków. Oczekiwaliśmy jej, bośmy ani na chwilę nie tracili wiary w twoją wspaniałomyślność, Najjaśniejszy Panie.

Cieszymy się szczerze, żeśmy się pod tym wzglę-

niechajże na romantyczne fronty
wopasane, bregipade po romant
tych bregipade kambracyni, przy
puszczach i wmyślach. Tyłko rze
pewne uspolowanie z falki, że
Nreunów biza, wypierają

Bułgaria prosi o zaimię

Pełnomocnicy bułgarscy wyjechali już

(Telegram c. k. Ebu)

Bułgarska agencya telegraficzna donosi:

Urządowo podają do wiadomości: Na podstawach wszystkich młarodajnych czynników nad położeniu kresu roziewowi krwi, upetnomocnił głównokomendujący armii sił zbrojnych koalicji w Salonikach zaproszenia rokowań w celu zawarcia zawieszenia broni.

Członkowie delegacji bułgarskiej wczoraj wzięli udział w wojnie państw koalicji.

(Przyp. red.). Powyższą doniosłą wiadomość podaliśmy na podstawie wczorajszego, (jak wskazuje data z Zofii — depesza została bowiem w...

W godzinach wieczornych, że miała być także...

sprawa utworzenia gabi...

Dzienniki, które w ciągu dnia tylko ogólnikowo, a więc temniej, doniosły o „nieważności wojsk bułgarskich, przyczem...

cały front bułgarski został przy wielkich stratach w mater...

Co do następstw politycznych, sma wiedeńskie (a niemniej i wolnie jedynie stwierdzeniem, tyczne w Bułgarii ulegnie zmianie da się jeszcze przewidzieć ona się dokona i z jakimi celami nik uważał oczywiście za wskazanie spada niespodziewanie na front austro-węgierskich”. gdyż...

rozgrywa się od dziesięciu Gorączkowy nastrój rósł jednym tempie w ciągu dnia w mi...

W Palestynie
wzrostło już
40,000 pen'ów.
We Francji
mniejszy Rhein
a Verdun już
Tamm i Franc
i Amier. Idący
kawałek frontu,
w Niemczech
objawiać się
tęż racynę
Depresja i
rozpręga się
żelazna dotar
dyscyplina
wojskowa.

Marmaros Sziget.

ncyę do cesarza.

dem nie pomyślił i cieszymy się tembardziej, że to cośmy obecnie doświadczali, stało się nie pod naporem próśb i nie jako wynik wpływów politycznych, lecz z wolnej woli monarchy, z jego szlachetnej i swobodnej decyzji.

A także i dlatego z radością witamy, że przypada ona na taką chwilę, kiedy w duchu dawniej już zapowiedzianych dażeń pokojowych władcy myśl pokoju wypowiedziała wojnę wojnie.

Telegram prezesa Kola do Legionistów.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedeń, 27 września.

Prezes Kola polskiego następcę po posłuchaniu u monarchy wysłał do ławy obrońców w procesie w Marmaros Sziget depeszę o abolicji procesu. Równocześnie przesłał prezes do majora Zagórskiego i kapitana Górskiego następujący telegram:

Z wielką radością donoszę panom, że monarcha raczył dokonać abolicji procesu przeciw legionistom. Przesyłam wszystkim polskim legionistom moje pozdrowienie i życzenie, aby na wolności dożyli urzeczywistnienia tych ideałów, za które walczyli i cierpieli.

Przywódcy bolszewików. Dzienniki rosyjskie ogłaszają przybrane nazwiska całego szeregu legionistów rosyjskich. O o niektórych z nich: Boganow — Berko Jaffe; Gorjów — Goldmann; Zagórskij — Kriechmelnik; Kaczenow — Rosenfeld; Kamkow — Katz; Luria — Lurie; Mertow — Cederbaum; Mieszowski — Goldenberg; Siedłow — Nachamkes; Radek — Sobelson; Leszczynskij — Singer; Suchanow — Hammer; Trockij — Bronstein; Parvus — Goldfarb; Rjazanow — Goldenbach; Banakow — Nundamentskij; Kamienski — Hoffman; Zwiexdiń — Feinstein; Czernow — Liebermann; Sołncew — Goldstein.

29 września
wiedeń

prezesa

T + 13° R. B. 745

Ojciec i matka

... i ...

Wprawdzie krawiec

parobek, że Ru

mnia wypow

dratę na nowo

wojny Ancho-

Armenian, że

Levin i Trocki

naprawdę nowo

mości w Rosji

a przyrodzony

reński. Francuzi

zobowiązani

stopy - Armenian

rola się gorgo.

128

placiki przedwiosenne

że to

o Marce

30 września 1887 jowidźnica parost
T. +13° R. B. 742.

Kualitę naki' coar wchre postępy
wreli ^{znowa} Nocunadu ^{określo} prz' ce 100,000, a ar.
mont lakre ^{określo} parę tyneay.

1. paźdź. wtorek pochmurno zimno
T. +8° R B. 745.

Butgarze pałpuda zawezrecie broni. Go.
tyle się w kradni i kradnie, bezsilna
wszechstanie pruni się z powodu kłak i wy.
biada im zębów zaborczych. Rewolucji
mewustoma więcej lub mniej gwałtowna wisi
w powietrzu. Tymczasem jednak gładym
i czerpiemy wszelkie niedostatki, które
budy jeine wraścac, bo zboża i węgli coar
mniey, odzież nie ma, buty się kowca, a tu

2 paźdź. środa, deszcz. (Zima nadchodzi.)

T. +8° R Bar 749

Niemcy przygotowują się do stworzenia
miniatury parlamentarnego - przewidy

skutecznej wojny.

Me dwuście znant wronij Ludwig
Kubala, autor „Znaczenia” „Sztet-
co” historycznych”. Prerij lat 80.
2 Wiednie

DEKLARACJA POSŁÓW POLSKICH.

Odczytano następujące wnioski:

Posłów Daszyńskiego, Głabińskiego, Tertila
i towarzyszy:

I. Izba posłów zechce uchwalić:

Uznajemy prawo każdego narodu samostano-
wienia o swojej formie państwowej i dążymy do
pokoju światowego na podstawie porozumienia
wszystkich narodów. Aby urzeczywistnić i za-
pewnić każdemu narodowi pełną państwową
niezawisłość, zarzucamy stanowczo wszelką
tajną dyplomacyę, która pragnie o losach naro-
dów bez wiedzy i zezwolenia rozstrzygać.

Zwalczamy militarizm i imperyalizm każde-
go narodu i wyrażamy przekonanie, że wojna
światowa zakończyć się ma stworzeniem związ-
ku wolnych narodów i utworzeniem międzyna-
rodowego trybunału rozjemczego. Te podsta-
wy pokoju ludów mogą być stworzone jedynie
na międzynarodowym kongresie pokojowym
przy stanowczem współdziałaniu przedsta-
wicieli wszystkich narodów. Pokój może być tyl-
ko wtenczas trwałym, jeżeli odpowie przykaza-
niom historycznej sprawiedliwości, to znaczy,
jeżeli przywróconą będzie w pełnej mierze nie-
zawisłość wszystkich obecnie ujarzmionych na-
rodów.

II. Kierując się temi zasadami, oświadczamy,
jako przedstawiciele narodu polskiego w Au-
stryi:

nieś już w praca się pali.

3 paroliz owatek
Terak

T+60 R. B. 751.

Januari znowu
pnefenciali ka s
watek fraucta
nieumieleser,
St. J. ucartin
wzrost.

W Pierście, wnu,
miz, panika,
Kuray greffore
spadacz, Turmy
lada dzreis ska
protuluje

1) Uważamy podział Polski jako akt gwałtu, dokonany na narodzie polskim. Domagamy się przywrócenia niezawisłego z wszystkich polskich części złożonego państwa polskiego, a więc z własnem wybrzeżem, jako też z obszarów, zamieszkałych przeważnie przez ludność polską, zwłaszcza Śląska.

2) Zastrzegamy się przeciw temu, aby kwestya polska uważana była i traktowana, jako wewnętrzno-polityczna sprawa któregośkolwiek z mocarstw, które dokonały podziału Polski. Odrzucajemy wszelkie jednostronne rozwiązanie kwestyi polskiej. Domagamy się udziału przedstawicieli narodu polskiego w kongresie pokojowym świata, który ma sprawę Polski rozwiązać.

3) Dążąc do naszej wolności, dalecy od zamiaru panowania nad innym narodem, popieramy dążenia każdego narodu, zmierzające do osiągnięcia jego pełnej niezawisłości.

DALSZE WNIOSKI.

Wniosek posła Głabińskiego, Koroszeckiego i tow., domagający się wyczerpującego, zgodnego z prawdą przedstawienia kwestyi pokojowej, zwłaszcza w kierunku stanowiska rządu co do prawa narodów stanowienia o sobie.

Wniosek soc. demokratów, wzywający rząd, aby rządowi wszystkich państw uczestniczących w wojnie, zaproponował rokowania w sprawie pokoju na następującej podstawie:

Utworzenie związku narodów, unikanie wszelkiej wojny gospodarczej, bez aneksyi przywrócenie Serbii, Czarnogóry i Belgii, bez kontrybucyi, nowe uregulowanie kwestyi wschodu na podstawie prawa narodów stanowienia o sobie, znulana traktatu pokojowego w Brześciu Litewskim i w Bukareszcie, zawartego w duchu ogólnego kongresu państw, uregulowanie państwowej przyszłości narodu polskiego przez konstytuante, która ma być powołaną do Warszawy, oświadczenie przez Austro-Węgry gotowości rokowania z Włochami o rozwiązanie spornych kwestyi terytoryalnych na południu na zasadzie praw stanowienia o sobie narodu włoskiego i południowo-słowiańskiego. Oświadczenie gotowości przez austro-węgierski rząd nowego u-

*4 paragrafów
przechłonek
1770 R Par 743.*

*W Wiedniu w parku,
miejscu mordercy*

*już jawne i otwarte
przebiegi i*

*stop na prawach
narodowe! Jaszczurki*

*i Adler czarująco
to jawne i otwarte*

*krewni republikanów
słonek tendencji.*

*Nawet więcej
wzywajcie go*

*dużo z wysiłkiem
14 pułkowi w 14*

sona!

*Anglii i Włochom
Damascus*

kształtowania stosunków narodów do państwa
na podstawie wolności i samorządów wszyst-
kich narodów, w tym celu należy ustawodaw-
czym ciałom przedewszystkiem zaproponować
konstytuowanie się specjalnej reprezentacji
narodowej.

Kupitem 50 kilo ziem,
wielu za 70 koron (!)
jako ewentualny re-
zerw na ziemie.

Na radzie intymnej intymnej
i intymnej intymnej intymnej
zadania nieporozumienia, intymnej etc
Na kilkunastu radach 4 kary,
^{uczynali nie myśle na}
~~siemadziestu~~ intymnej intymnej, ale się nie
kumpromitować wobec reszty! Kary,
wreszcie uparli na głowę. Precz z
wiotkowaniem rękawici nie może
a parlamencie jawnie mówić o
rozpadnięciu Austrii - a w pro-
wincjonalnych miastach paru radnych
bawi się jowure o siebie!

4 paźdz. solota pogoda
T + 10° R. — B Feb.

W Berlinie powstał seces parlamentu
taż do monitoryum - prerwy
Koch do parlamentu parlamentu
rypać.

Ogrod. 10. telefonując mi z Bostonu Na.
bros, że Austro - Węgry prawi o po-
kój!

O 11 god. wychodził Matti nadzwyczajnie
orazne demonstracje o tem. Podstawę
14 punktów Wilsona i jego por-
adyreowawadzeć. Dodatek rok,
chwytając wyspy, że kolportery,
jak parne węzły, nie mają czasu
zainkasować 20 milionów za
swiatła, pynonace wiadomości o
epokowym fakcie. Trochę czasu,
czynie, że Węgry jeszcze nie
stwierdzone, będą chętni Afrykę i
Turek, Dawać rekompensaty -
cała nadzieja w Wilsonie i
Podkreślenie, Ktoż będzie się sta-
wał wpływać na niego. Keatleja
zapewnia nie przysięgi o rok,

wani, polski Młanicy nie oprowiad
 zastępy obywateli. Ale jeżeli ko-
 aloga wystrwa, to Młanicy będą
 numeraty oddzielnie kullkopsalski
 wspaniałe i szlachetne Półce, bo
 nie są w stanie przenieść dalek
 wojny precznie całkiem śródziem.

Daje co bądź, jeżeli się zlewa,
 lekkość wyprowadzając, towaru chęć
 wane do dalszego czasu i następni
 pierwsza ulga przyznajemy w tym
 kromieniu, że towaru, o ile nie
 spadną nieco w cenę, to pytań z
 mianą nie będą warte i gość - e z
 jatu woli, gdy się stworzy przypadek i
 wytworzy kullkarska, czemu będą
 numeraty spadek. Wynoszą nie
 widać do dawnej mianą, ale zawre
 mianą się zmienia. Następni potemi

rewolucji lub ewolucji społecznej i
wreszcie liktardaję, wazny i jedyne,
jedyne stworzenie odrodzonego z
świecenia... Republikański
rząd będzie męskim, przy-
taniec liktardaję, rytm to na-
słupi — murej pierwotny, murej su-
spotrwanym i murej murej murej
dowracanie głowy... paki na
karkach jedne i drugie mają...

Abdykacja Ferdynanda Budy-
gaskiego wronajęstomona nie
zrobiła żadnego wrażenia, bo wice-
murej była kapitulacja pod kosa-
koma, radcydowata propozycja,
nie liktardaję.

Zabór wykreślow i podległość
murej, brewny i Aust. aby
Pabce nie odwie krajów! Austrijski
grozi po prostu rozbiór. Trondra

Wymai' die' p'racowaz rozaucite
 ludz pod m'ceweciu' Parkem,
 M'orego te ludz nie chea. Polacy,
 Czesi, Starannie potudnowi,

Rusini, Rusini - gdy karide
 swy' dach stryja, to sta se,
 sarra auct' zastanie dazrek
 uoid Austro, m'ore i wyzys, Latc.
 Burgacy, ulewa' z'coicem k'wab,
 stnem Tyrolu i k'wad'k'iem Skjazi!
 Moie z tam p'rychp'ie do Rzeczy
 m'ceweciu' i p'olem rze w p'my,
 jakim z nowym' szp'iadami.

Przywycia, listm'acy m'warac
 woziz za stum ch'randem i r'achos,
 w'akem' p'ewie na rok lub dwa-
 lymn'acem jak sie zdaje p'otem,
 jui na powratku k'udra, om'nie
 nas p'ypem'ore w'k'acrecia

koalicji do Berlina, okupacji
Prus, aby im pokazać, że to same,
kupa i okupacji za edwarda i za
humberta i za Rusa.

Do pora w nowy dyktando,
wzruszy o sprawach pokój. A
p. Strakowski, który nadawał
królowi, nakładając prawomocnem
- narywa go teraz paucem przewidywaniem
i żałuje zapewne głupoty dawnej
pizany!

O państwie, niechże pora

T + 13° R B. 752

Popołudniu odytuję więc fank,
cyfrowy urządek państwa - około
2000 osób - sągalskiej dawny.
Marek jawnie mówił o rozpadnięciu
się Austrii, o kuciermistrzów, samo,
pomocy" wydziałów (?) odradali
stojek na jejże zaprowadzany, jako

1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

Goniec Krakowski

**Austro-Węgry, Niemcy i Turcja
proponują zawieszenie broni
i pokój na zasadzie warunków
Wilsona!**

Wiedeń (B. K.)

5. października 1918, godz. 10. m. 40.

**Austro-Węgry, Niemcy i Turcja celem
zawarcia ogólnego zawieszenia broni
i wdrożenia rokowań pokojowych**

postanowiły za pośrednictwem rządów, zastępujących ich interesy w Stanach Zjednoczonych, zwrócić się równocześnie do prezydenta Stanów Zjednoczonych.

W wykonaniu tego postanowienia austro-węgierski poseł w Sztokholmie otrzymał wczoraj przez ministra spraw zagranicznych telegraficzne polecenie prosić królewski rząd szwedzki o przesłanie panu prezydentowi Wilsonowi następującej depeszy:

Monarchia austro-węgierska, która wojnę stale tylko jako walkę obronną prowadziła, i kilkakrotnie zaznaczała swą gotowość położenia końca rozlewowi krwi i dojścia do sprawiedliwego i zaszczytnego pokoju, wraca się niniejszem do Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki z wnioskiem zawarcia z nim i jego sprzymierzeńcami natychmiastowego zawieszenia broni na lądzie, na morzu i w powietrzu i w bezpośrednim następstwie tego przystąpienia do rokowań o zawarcie pokoju, do których podstawę stanowiloby 14 punktów orędzia Pana Prezydenta Wilsona do kongresu z dnia 8 stycznia 1918 oraz 4 punkty zawarte w przemówieniu pana prezydenta Wilsona z dnia 12 lutego 1918, przyczem także weźmie się pod uwagę wywody pana prezydenta Wilsona z dnia 27. września 1918.

dyktowny — słowami i pisanie
 do rewolucji zachodniej. Tęch mi
 relacjonowano o tym wreszcie, o kłó-
 tymy garstki zaporne tyłko co i wreszcie
 besty męgi napisane.

J. parol pucatoriale pucator
 J. + R. R. R. R. R. R.

S. parol włoch pucator

J. + 14.0 R. R. 745

Drzewiech woskanych zarysach
 wznoszą Wilsona i puchlebrac
 mm, wdrac, że los Eurosty jest w
 segs regim. Nacemny mury nadtop
 co i myślozgnac i wybrac 14
 brudku Wilsona jak moga na
 srog stras, aby murek wy-
 dawa zrakowanych krenu.
 Otrawa i uoy dyfputy co do
 pypnuralnych warunków 29,
 wreszcie braci.

Proklamowanie zjednoczonej i niepodległej Polski w Warszawie.

(tel. w „Nowej Reformy”).

Warszawa, 8 października.

Wczoraj Rada Regencyjna w Warszawie wydała manifest, proklamujący utworzenie państwa polskiego, jako Polski zjednoczonej i niepodległej.

Rada Stanu została rozwiązana. Zapowiedziane zostało w najbliższym czasie zwołanie sejmiku konstytuującego (konstytuanty polskiej w Warszawie), wybranego na najszerszych podstawach demokratycznych.

Wrażenie w Warszawie.

Warszawa, 8 października.

Manifest Rady Regencyjnej, ogłoszony został wczoraj popołudniu w nadzwyczajnym wydaniu „urzędowego” „Monitora”. Miasto, w którym od kilku dni widać było nadzwyczajne poruszenie umysłów, przyjęło proklamację w bardzo podniosłym nastroju. Cała Warszawa wyległa na ulce. Nastroj wśród manifestujących tłumów entuzjastyczny.

Gabinet koalicyjny.

Warszawa, 8 października.

W związku z manifestem Rady Regencyjnej, zapowiedziane zostało utworzenie gabinetu koalicyjnego, reprezentującego wszystkie stronnictwa, z p. Janem Kochanowskim, jako premierem na czele.

Sprawa armii polskiej.

Warszawa, 8 października.

Sprawa wojska polskiego i ochrony bezpieczeństwa

publicznego wysuwa się w obecnym momencie, z natury rzeczy na pierwszy plan. Czytanie są już usłowania, niestety rozbieżne, tworzenia gwardyi narodowej, których jednemu ma być „biała”, drugą „czerwoną”.

Na prowincyi, zależnie od nastroju w poszczególnych powiatach, oczekiwane jest tworzenie milicji lokalnych.

O zwolnienie polskich więźniów w Niemczech.

Warszawa, 8 października.

Książę Janusz Radziwiłł, dyrektor departamentu stanu zwrócił się do kanclerza ks. Maksymiliana Badenkiego telegraficznie z żądaniem, aby ze względu na historyczną chwilę, władze niemieckie natychmiast zarządziły uwolnienie Józefa Piłsudskiego, Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Grabskiego i Stefana Thugutta.

Kanclerz Rzeszy do Rady Regencyjnej

Warszawa, 8 października.

Rada Regencyjna otrzymała od nowego kanclerza Rzeszy niemieckiej ks. Maksymiliana Badenkiego, pismo, utrzymane w najserdeczniejszym tonie, w którym kanclerz wyraża nadzieję utrzymania najserdeczniejszych stosunków Rzeszy niemieckiej z niepodległym państwem polskim, tudzież zapowiada rychłe zniesienie ciężarów okupacyjnych, co w kołach politycznych warszawskich jest zrozumiane, jako zapowiedź nie dalekiego ustąpienia Niemców z Królestwa.

Z mowy posła Długosza.

Z drukowanej na łamach „Piasta“ mowy eksce. Długosza wyjmujemy dalsze ustepy:

Zwycięstwo pod Gorlicami w dniu 2 maja przyniosło tamtejszej ludności zamiast wybawienia nowe niespodziewane udręki i cierpienia. — Jakżeż radośnie witała ludność zwycięskie armie sprzymierzone! Sławiła wojska jako wyswobodzicieli, jako wybawców, a jakże się okropnie ludziła. To, co się teraz działo, pozostanie na wieki czarna kartą w dziejach w tej światowej wojny.

Teraz zaczęło się dopiero naprawdę zainicjowane zaraz z początkiem wojny mordowanie i wieszanie ludności. Słychać, że na podstawie wyroków sądów polowych stracono od początku wojny około 30.000 obywateli naszego kraju. Nie psę na tem: jak słychać z wiarygodnego źródła, Jędrą rozszalałej soldateski padło 30.000 mężczyzn, straconych bez wyroków sądów polowych. Powodu podejrzenia o szpiegostwo najczęściej brak z powodu pospolitej żądzy mordu i niechcieli do ludności galicyjskiej, oficerzy i żołdaci rozstrzelali ludzi i wieszali ich na drzewach bez żadnego sądu.

Wracające wojska austro-węgierskie zatrwały ludności gruntownie radość z powodu wyzwolenia w pod inwazji. Kiedy chłopci, którzy pod Roszami poukrywali się ze swymi żonami i dziećmi w dołach ziemnych, po wypędzeniu wroga pobudzili z tych jam i ze skrwawionem sercem guli rozstrzelane podczas walk, których rezultatem było przełamanie frontu, swoje domowe dwęgierskie patroli urządzały sobie na tych spalowanie. Starsi chłopci musieli sobie własnie kopać grób, musieli wchodzić do grobu i chcieli się rozstrzelać. Małe dzieci otrzymy-

wały tyle uderzeń kolbami karabinów, ile miały lat. Każdego chłopca obrabowywano z gotówki.

W miejscowości Kniazioluka, w powiecie Doli-na, pewien młody oficer chciał powiesić 12 osób cywilnych. W międzyczasie jeden mężczyzna gdzieś przepadł. Oficer ten, jak to w parlamencie opowiedziano, całkiem poprostu kazał wziąć w miejsce owego mężczyzny jego żonę dlatego, żeby dopełnić tuzina i w ten sposób powiesił cały tuzin, 12 ludzi.

Nekrologii.

† 19 m/d. Sp. Jan August Kisielewski.

† Jan August Kisielewski, wybitny dramatopisarz polski, od kilku już lat cierpiący umysłowo, uległ atakowi paraliżu, w następstwie czego zmarł d. 29/III w Warszawie. Urodził się w r. 1876 w Rzeszowie, w Galicji, po ukończeniu szkół średnich wstąpił na wydział filozoficzny Wszechnicy Jagiellońskiej. Jako dwudziestoletni młodzieniec zyskał laury teatralne i dużą sławę sztuką *W sieci*; następnie napisał *Karykatury*, *Sonety* i *Spotkanie*. Dłuższy czas przebywał za granicą, wróciwszy do kraju, pisywał feljetony literackie.

Przed dziesięciu laty choroba podożyła kres jego twórczości. *Pan Cień negocjuje*.

Nekrologia.

S. p. Stefan Giller.

¹⁹¹⁸
Dnia 27 stycznia zmarł w Opatówku s. p. Stefan January Giller (Stefan z Opatówka), dożywszy się dziwego wieku 83 lat. Urodzony 1834 r. w Opatówku, po ukończeniu szkół w Kaliszu pełnił obowiązki adjuńta archiwum akt dawnych polsko łacińskich; poza tem wykładał w gimnazjum kaliskiem i prywatnie język, literaturę i dzieje Polski. Pierwsze jego utwory poetyckie ukazały się w *Czytelni niedzielnej*, redagowanej przez jego starszego brata, Agatana; następnie drukował swe poezye w różnych czasopismach polskich, zarówno w Królestwie, jak i za kordonem. Poemat s. p. Stefana Gillera p. t. *Jan Kochanowski w Czarnolesie* zyskał w r. 1881 pierwszą nagrodę na konkursie poetyckim, ogłoszonym w Warszawie. Ogłosił też szereg utworów dramatycznych, jak *Nowe drogi*, *Lichtacya i zajazd*, oraz powieść z 17 wieku p. t. *Pokutnicy*. Prace swe wydawał Giller przeważnie pod pseudonimem: Stefan z Opatówka.

Twórczość literacką Gillera cechowała gorąca miłość ojczyzny i czystość języka. Piękna sa jego za-

ługi jako pedagoga. W dobie apuchtinowskiej, kiedy nawet literatura polska w szkołach Królestwa Polskiego musiała być wykładana po rosyjsku, nie wahał się naruszać ten zakaz i głosem przyciszonym, aby nie słyszeli jego słów podale na korytarzu, wpajał w młodzież odczucie i ukochanie utworów romantycznej trójcy, zakazanych przez władze rosyjskie. Za to też młodzież darzyła go przywiązaniem i miłością. Wycofawszy się z działalności nauczycielskiej, pracował przez długi czas na polu społecznym w Kaliszu. Przed kilku laty emigrował do Opatówka, gdzie też i życie zakończył.

Z mowy delegata Eksc. Długosza.

Mowa eksc. Długosza, wygłoszona w delegacjach na temat krzywd, doznanych przez ludność Galicyi, wywołała wielkie wrażenie, poparta była bowiem wielu przykładami.

Miedzy innymi mówił eksc. Długosz:

Do posła Tetmajera przyszli do Witowa, koło Nowego Targu, dla przeprowadzenia robót fortyfikacyjnych w tym powiecie, dwaj oficerzy, jeden major, drugi podporucznik, niemieckiej narodowości.

Ten młodzik, podporucznik opowiadał, jaką on to miał ciężką i wytężającą robotę koło Debicy.

Kazał on mianowicie żołnierzom swojego oddziału powiesić 83 mężczyzn z pośród ludności cywilnej, a to z powodu rzekomego podejrzenia o zdradę.

Opowiadał, że podczas tej masowej egzekucyi brakło nawet sznura do wieszania i że jeden z chłopów spadł, bo się stryczek urwał.

Posel Tetmajer zapytał owego kata młodzika, czy wedle starego zwyczaju, tego biedaka, odcięwanego od stryczka, puścił wolno. Na to ów gołowąs oficer odparł, że kazał tego chłopca doprowadzić do swojej kwatery, że mu kazał dać kupa, aby przyszedł do siebie i obiad, aby się wzmocnił, a gdy chłopina istotnie odzyskał siły, nie kazał go na nowo powiesić, co się też stało, tym wahał się naruszać ten zakaz i głosem przyciszonym, aby nie słyszeli jego słów podale na korytarzu, wpajał w młodzież odczucie i ukochanie utworów romantycznej trójcy, zakazanych przez władze rosyjskie. Za to też młodzież darzyła go przywiązaniem i miłością. Wycofawszy się z działalności nauczycielskiej, pracował przez długi czas na polu społecznym w Kaliszu. Przed kilku laty emigrował do Opatówka, gdzie też i życie zakończył.

W kraju naszym — mówił Długosz — opowiada się najstraszniejsze rzeczy o tych masowych wieszaniach. Mówiono już o tem i w parlamencie. Dość powiedzieć, że w kraju nikt nie był pewnym życia, że nie oszczędzano nawet małych dzieci.

W Szymbarku został uczeń pierwszej klasy gimnazjalnej, Stanisław Lewiński, zastrzelony przez oficera czy kadeta przemaszcerowującego oddziału wojska, który pałnął mu kulą z rewolweru w głowę w chwili, gdy chłopiec przyglądał się żołnierzom, szukając, czy w oddziale nie znajdują się jego brat.

Ten oficer morderca strzelał potem i do innych członków rodziny Lewińskich, jednak na szczęście nie trafił. Mimo najenergiczniejszych zabiegów, w których gorący udział brał proboszcz tamtejszy, nie zdołano, niestety, ustalić jaki to był oddział wojska.

Z CHWILI.

REFORMA ALFABETU.

Dochodził nas wieść, iż rzekomo do Akademii Umiejętności w Krakowie wpłynął wniosek uproszczenia alfabetu przez skrócenie w nim litery „m”, jako zupełnie zbytecznej. W uzasadnieniu wnioskodawcy powiadają:

„Ponieważ niema zgoła maki, mleka, masła, mięsa, marchwi, mamalygi, makaronu, margaryny, miodu, mięczaków, mlewa, maku, mydła, migdałów, maślanek, malin, mieszaniny, moszczu, ani nawet mianym nie mówiąc już o takich rzeczach, jak marmelada, makolągwy, móżdżek, marmolada, morele, Maggi, minogi, madera, maślacz, mizerya i mięśkówka, czemu zbyteczne „m” ma nieniepotrzebnie zajmować miejsce w alfabecie?”.

Nie warto go chyba zachowywać dla mytów, mrzonek i jednych jedynych... macl

